

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

A Collection of Musammat Poems Compiled in the 17th Century (Yapı Kredi Sermet Çifter Library "Y-362") and Its Classification According to MESTAP

Öz

Tertip edildikleri dönemin edebî zevki ve şiir telakkileri hakkında önemli ipuçlarını bünyesinde barındıran şiir mecmuaları, zengin muhtevalarıyla klasik Türk edebiyatına geniş bir bakış açısı imkânı sağlayan önemli eserlerdir. Müretteplerinin şahsi tercihleri ve edebî birikimlerine göre vücut bulan mecmuların, şekil ve muhteva itibarıyla birçok türü bulunmaktadır. Genellikle bendlerden oluşan nazım şekillerine hasredilen musammatlardan müteşekkil olan mecmular da bunlar arasında yer alır. Türk olarak musammat mecmuası olarak tesmiye olunan bu eserlerden biri de Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesinde "Y-362" arşiv numarasıyla kayıtlıdır. 201 varaktan müteşekkil olan ve Şehrî mahlasına sahip bir şair olan Eyyûb b. Yûsuf tarafından 8 Zilhicce 1081/18 Nisan 1671 tarihinde tertip/istinsah edilen bu mecmua, huruf-i hecâ tertibine göre tanzim edilmiştir. Mecmuada 15 ile 17. yüzyıllar arasında yaşamış olan 160 farklı şaire ait 145 tahnîs, 142 tesdîs, 54 muhammes, 18 müseddes, 3 gazel ve 1 terkîb-i bend olmak üzere toplam 363 adet manzume kayıtlıdır. Bu manzumeler arasında Revânî, Muhibbî, Fenâyi, Bursâlı Rahmî, Bâkî, Bahtî, Behîşî ve Hâsimî gibi divanları elde olan şairlerin bilinmeyen manzumeleri ile hayatı hakkında biyografik kaynaklarda herhangi bir bilgi bulunmayan Ali Şîrîn, Cehdî, Hakîrî, Mehcûrî, Mukîmî, Nehrî, Remîmî, Su'ûdî, Sünî, Şuğlî, Şûcâ'i, Zayfî ve Ziyâ'i gibi bazı şairlerin manzumelerinin bulunması mecmuanın önemini artırmaktadır. Yukarıda ana hatlarıyla tanıtımı yapılan musammat mecmuasının şekil ve muhteva özellikleri hakkında değerlendirmelerde bulunularak ihtiya ettiği manzumelerden örnekler verilip şair ve şair kadrosunun MESTAP'a göre tasnifi bu çalışmanın mihverini teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk edebiyatı, 17. yüzyıl, Şehrî, mecmua, musammat.

Abstract

Poetry anthologies containing important clues about the literary taste and poetry perceptions of the era in which they were compiled are significant works that offer a broad perspective on classical Turkish literature with their rich content. Depending on the personal preferences and literary knowledge of their compilers, these anthologies come in many different forms in terms of structure and content. Musammat anthologies, which are generally composed of poems with a structure of bends, are among these types of anthologies. One of these works, which is classified as a musammat anthology, is registered with the archive number "Y-362" in the Yapı Kredi Sermet Çifter Library. This anthology, which was compiled/copywritten by a poet named Eyyûb b. Yûsuf who used the pseudonym Şehrî on 8 Zilhicce 1081/18 April 1671, consists of 201 pages and was organized according to the huruf-i heca formation. The collection includes a total of 363 poems, including 145 tahnîs, 142 tesdîs, 54 muhammes, 18 müseddes, 3 gazels, and 1 terkîb-i bend, written by 160 different poets who lived between the 15th and 17th centuries. Among these poems, the unknown verses of poets whose divans are available, such as Revânî, Muhibbî, Fenâyi, Bursâlı Rahmî, Bâkî, Bahtî, Behîşî and Hâsimî, and Ali Şîrîn, about whose life there is no information in biographical sources, and the presence of verses by some poets such as Cehdî, Hakîrî, Mehcûrî, Mukîmî, Nehrî, Remîmî, Su'ûdî, Sünî, Şuğlî, Şûcâ'i, Zayfî and Ziyâ'i increases the importance of the collection. The main focus of this study is to make evaluations about the form and content features of the musammat anthology, which has been introduced above, to give examples of the verses it contains, and to classify the poems and poet staff according to MESTAP.

Keywords: Classical Turkish literature, 17th century, Şehrî, mecmua, musammat.

Yunus Kaplan*
Zahide Efe*

Sorumlu Yazar Corresponding Author

* Prof. Dr.
 Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Osmaniye/Türkiye
 Elmek: yunuskaplan80@gmail.com
 ORCID: 0000-0002-2421-253X

** Arş. Gör.
 Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Osmaniye/Türkiye
 Elmek: zahide_efe@outlook.com
 ORCID: 0000-0002-1411-4557

Makale Geçmişsi Article History

Geliş Tarihi: 15.04.2023
 Kabul Tarihi: 30.04.2023
 E-yayın Tarihi: 30.04.2023

Atif/Citation:

Kaplan, Y. & Efe, Z. (2023). XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi. *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, (30), s.183-258.

Giriş

Arapça “dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak” anlamındaki cem’ mastarından türeyen (Uzun, 2003: 265) mecmua, kelime olarak “cem’ olunmuş, toplanmış, bir araya getirilmiş şey, top, tüm; toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi; seçilmiş yazılarından meydana getirilen yazma kitap; dergi” (Devellioğlu, 2011: 689) anlamına gelir. Edebiyat terimi olarak ise “çeşitli konuların işlendiği yazıları içine alan kitap veya şiir defteri” olarak tanımlanmıştır (Aydemir, 2007: 123).

Mecmular başlangıçta, birçok bakımından benzediği çönk gibi ayetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilahiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilaç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevâid), notların, tarihî belge ve kayıtların (tevârih) derlendiği bir not defteri halinde ortaya çıkmış, zamanla gelişip düzenli bir tertip ve şekele kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar gösteren bir kitap veya telif çeşidi özelliği kazanmıştır. Bir telif türü olarak gelişimini tamamladıktan sonra genellikle kitap hüviyetindeki teliflerden farklı bir tarafı kalmamıştır (Uzun, 2003: 265).

Sahip oldukları renkli ve zengin muhtevalarıyla klasik Türk edebiyatının önemli kaynaklarından biri olan mecmular üzerine yapılan çalışmaların sayısında son dönemlerde bir hayli artış olmuştur. Yapılan bu çalışmalar neticesinde şekil ve muhteva bakımından farklı mecmular incelenmiş, sahip oldukları şekil ve muhteva özelliklerinden hareketle yeni tespitler ve değerlendirmelerde bulunularak bu eserlerin önemi birçok yönyle ortaya konulmuştur.¹ Aynı zamanda elde edilen veriler ışığında mecmular, sahip oldukları özellikler itibarıyla çeşitli tasniflendirmelere de tabi tutulmuştur.²

Yapılan bu tasniflendirme çalışmaları neticesinde ortaya çıkan mecmua türlerinden biri de bendlerden müteşekkil nazım şekillerinin derlendiği musammat mecmularıdır. Klasik Türk edebiyatında bilhassa XVI. yüzyılın sonlarına doğru şairlerin musammat türüne karşı tevecühlerinin artması neticesinde muhatapları nezdinde de bu türde dolaşıma giren şiirlerin sayısı bir hayli artmış ve bunların bir araya getirilmesiyle birlikte mecmua türlerine musammat mecmuları da dâhil olmuştur.

Mecmular üzerinde şimdije kadar yapılan akademik çalışmalar arasında özellikle son zamanlarda musammat mecmularına hasredilmiş olanlar da mevcuttur. Bu çalışmalarla musammat türünde tespit edilen bazı mecmular, şekil ve muhteva bakımından etrafı tahlillere tabi tutularak sahip oldukları temel özellikler ilim âleminin istifadesine sunulmuştur.³

¹ Mecmular hakkında son zamanlarda oldukça fazla çalışma yapılmış olması ve yapılan bu çalışmalarda mecmuların sahip oldukları özellikler, taşıdıkları önem ve tabi tutuldukları sınıflandırılmalar gibi hususlar bu çalışmalarda doyurucu bilgiler yer aldığı için konu bütünlüğünün dağılmaması adına bu çalışmada ayrıntıya girilmemiştir.

² Mecmuların tasnifi hususunda bkz. Kılıç, Atabey (2012), “Mecmûa Tasnifine Dâir” *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, (haz. Hatice Aynur vd.), Turkuaz, İstanbul, s. 75-96; Köksal, M. Fatih, (2012). “Şiir Mecmularının Önemi ve Mecmuların Sistematisk Tasnifi Projesi (MESTAP)”, *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, İstanbul: Kesit Yayımları, s. 83-101; Gürbüz, Mehmet (2012). “Şiir Mecmûaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi”, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, (haz. Hatice Aynur vd.), İstanbul: Turkuaz Yay., s. 97-113.

³ Musammat mecmuları üzerine şimdije kadar yapılan dikkat çekici çalışmalar bazları şunlardır: Direkli, İ. (2022). *Musammat Mecmuları ve Gencine-i Eş'âr (Millî Ktp. Yz. A 1641) İsimli Musammat Mecmuası*

Bu çalışmanın amacını da böyle bir faydaya matuf olarak Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesinde "Y-362" arşiv numarasına sahip musammat mecmuası teşkil etmektedir. Öncelikle bu mecmuanın sahip olduğu şekil ve muhteva özellikleri ortaya konulup ihtiya ettiği şiirlerden çeşitli örneklerde yer verilmesini müteakip mecmuadaki şiirlerin MESTAP'a⁴ göre tasnifi yapılacaktır.⁵

1. Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362" Numarada Kayıtlı Mecmû'a-i Musammat Hakkında

1.1. Nüsha Tavsifi

Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesinde "Y-362" arşiv numarasında *Mecmû'a-i Eş 'âr* adıyla kayıtlı olan musammat mecmuasının nüsha özellikleri şöyledir:

Mecmua; 185x125 mm. ölçülerinde olup 201 varaktan müteşekkildir. Eyyûb b. Yûsuf tarafından 8 Zilhicce 1081/18 Nisan 1671 tarihinde tertip/istinsah edilmiştir. Sırtı meşin, üstü ebru kaplı bir cilde ve aharlı krem kâğıda sahiptir. Her sayfa çift sütun ve 17 satırlıdır. Metin kısmında siyah mürekkep ve nestalık hat tercih edilmiş olsa da başlıklar ve şiir numaraları kırmızı mürekkeplidir. Mecmua, baştan eksik olduğu gibi sayfa aralarında da birkaç yerde varak kopukluğu mevcuttur. Varaklıarda yer yer görülen tahrifatlar dışında bazı varaklıarda da rutubetlenme sözkonusudur. Ancak bu durum metinlerin sıhhatine zarar verecek boyutta değildir. Mürettip huruf-i hecâ tertibine göre tanzim ettiği manzumelerde yanlış okumalara mahal vermemek için bazı kelimeleri harekelemiştir. Bağdatlı Rûhî'ye ait eksik terkîb-i bend ile Bâkî ve Hoca Neş'e ait üç gazel derkenarlara sonradan kaydedilmiştir.

1.2. Mürettibi ve Tertip Tarihi

*Mecmû'a-i Musammat'*ın sonundaki ferağ kaydında mürettip, künyesinin Eyyûb İbn-i Yusuf; mahlasının Şehrî, mecmuanın tertip tarihinin ise 8 Zilhicce 1081 (18 Nisan 1671) olduğunu belirtmiştir. Ne var ki biyografik kaynaklarda ismi Eyyûb, mahası Şehrî olan ve bu tarihte hayatta olduğu belirtilen herhangi bir şair hakkında kayda rastlanmadığı gibi hem mecmuanın varaklarında hem de kendisinin kaleme aldığı manzumelerde de mürettibin biyografisine ışık tutacak herhangi bir bilgiye tesadüf edilememektedir.

(Metin-İnceleme), (Doktora Tezi), İstanbul Medeniyet Üniv. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul; Efe, Z. (2022). XVIII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası: *Mecmû'a-i-Letâ'if* (Milli Kütüphane "06 Mil Yz Cönk 163"). *Turkish Studies - Language*, 17(2), 441-521; Kaplan, Y. & Efe, Z. (2021). *Klasik Türk Edebiyatından Bir Kırkambar: Mecmû'a-i Musammat* (İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi "T 5480"), Atatürk Üniversitesi Yayınları; Yazar, S. (2013). XVI. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmûası. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 8(1), 601-650.

⁴ MESTAP; Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal'ın teklifi ve örnek çalışmasıyla başlattığı, çeşitli üniversitelerde görevli konuya ilgi duyan gönüllü öğretim elemanlarında desteklenen bir projedir. Bu projenin temel hedefi, öncelikle şiir mecmuları olmak üzere bütün mecmuların ayrıntılı tasnif ve dökümlerinin yapılmasıdır (Köksal, 2012: 91-95). Ayrıntılı bilgi için bak. <http://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi-Hakk%26%23305%3Bnda.htm>.

⁵ Bu mecmuada yer alan şiirlerin hepsinin metni, bir makale hacmine sığmayacağı için bu çalışmada eserin tanıtımı esas alınmıştır. Eserin tamamına yönelik kitap çalışmamız yakında neşredilecektir.

1.3. Tertip Özellikleri

Üzerinde durduğumuz mecmua, kütüphane kataloğuna *Mecmû 'a-i Eş 'âr* adıyla kaydedilmiştir. Ancak musammat formundaki muhtelif nazım şekillerine sahip manzumeleri ihtişi ettiği için *Mecmû 'a-i Musammat* olarak adlandırılmasının daha uygun olacaktır.

Mecmû 'a-i Musammat, tesdîs/müseddes ve tâhmîs/muhammes şeklinde tanzim edilmiş manzumelerin bir araya getirildiği iki bölümden oluşmaktadır. Mecmuanın mürettibi Şehrî, önce tesdîs ve müseddeslere, ardından da tâhmîs ve muhammeslere yer vermiştir. Her iki gruptaki nazım şekillerini de huruf-ı hecâ tertibi üzere manzumelerin ilk bendlerinin son harflerine göre alfabetik olarak sıralamıştır. Baştan eksik olan mecmuanın ilk grubu olan tesdîs/müseddeslerde Arap alfabetesindeki "ze, sin, şin, ayn, fe, kaf, kef, lam, mim, nun, he" ve "ye" harfleriyle biten şiirler sıralanmıştır.

Mürettip, her iki gruptaki şiirlere sıra numarası da vermiştir. İlk gruptaki şiirlerin sonucusuna 190 rakamını verilmiş olsa da 68 rakamı sehven iki şire mükerrer verildiği için toplam şiir sayısının 191 olması gerekmektedir. Ancak mecmua, hem baştan eksik hem de aralarda varak kopuklukları olduğu için bu bölümde elde 159 adet tesdîs ve müseddes bulunmaktadır. Aynı şekilde mecmuanın ikinci bölümünü teşkil eden ve tâhmîs/muhammeslerin yer aldığı bölümdeki manzumelerin sonucusuna sayı itibarıyla mürettip tarafından 212 rakamı verilmiş olsa da bu bölümde de varak kopuklukları sebebiyle 200 manzume yer almaktadır.

Mecmû 'a-i Musammat'taki manzumelerden ikisi, Farsçadır. Bunlardan ilki Lisânî'ye ait bir müseddes, ikincisi ise Karamanlı Nizâmî'nın Molla Hâfız'ın gazeline yazmış olduğu tâhmîstir.

Şehrî, birçok mecmua mürettibi gibi eserin tertibinde kendince birtakım tasarruflarda bulunmaktan geri durmamıştır. Eserde yer alan bazı manzumelerin neşri yapılmış divanlardaki hâlleri üzerine yapılan mukayeseler bu durumu ortaya koymaktadır. Musammatlardaki bazı bendlerin alınmayarak ihtisar edilmesi, bazı bendlerin takdim ve tehir şeklinde yerlerinin değiştirilmesi mürettibin sıkça tercihte bulunduğu tasarruflar arasında yer almaktadır.

Çağatay sahasında olduğu kadar Türk edebiyatının da en büyük şairlerinden biri olan Ali Şir Nevâyî, yaşadığı dönem ve sonrasında birçok şairi derinden etkilemiştir. Onun yazmış olduğu şiirlere birçok şair nazire yazmış veya tâhmîste bulunmuştur. Mecmuâ mürettibi Şehrî de Nevâyî'nın şiirlerine kayıtsız kalmayarak üç muhammes ve bir tesdîs olmak üzere şairin dört manzumesini mecmuya derc etmiş, ayrıca Dükakinzâde Ahmed'in Nevâyî'ye yazmış olduğu tâhmîse de yer vermiştir.

Mecmû 'a-i Musammat'taki manzumelerin bazlarının başlıklarında birtakım bilgi yanlışlıklarına tesadüf edilmektedir. Bu yanlışlıkların bir kısmı bazı manzumelerin başka şairlere isnat edilmesi, bir kısmı ise son bendlerde yer alan bazı kelimelerin mahlas olarak düşünülmesi şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Bu duruma mürettibin tasarrufları dışında istifade edilen kaynaklardaki muhtemel bilgi yanlışlıklarını da sebep gösterebilir.

Bu meyanda Dükakinzâde Ahmed'e ait muhammes, son bendde geçmekte olan "remzi" kelimesinin mahlas olarak düşünülmesi sonucu Ahmed'in gazeline Remzî'nin yazmış olduğu bir tâhmîs gibi değerlendirilmiştir:

Yunus Kaplan & Zahide Efe

*Uyar cānuñ gözin ehl-i diligör
Cihānı nūr-ı vaḥdetden doligör
Bugün remzi Celālīden buligör
Su gibi pāk [ü] şāf-dil oligör
Dilerseñ Ahmēdā dīdāra baḳmaḳ* (vr. 139b)

Karamanlı Nizâmî'nin Molla Hâfız'ın gazeline yazdığı Farsça tâhmîste, son bendin üçüncü misraindaki "şâfi" kelimesi "Hâfız'a tâhvîl edilmiş; dördüncü misraindaki câmî kelimesi de mahlas olarak telakki edilerek şiir, Molla Hâfız'ın Molla Câmî'nin gazeline yazdığı bir tâhmîs şeklinde takdim edilmiştir:

*Z’ān mey-i nāb k’ezū puḥte şeved her ḥāmī
Dem-i āḥir be-Nizāmī be-nūmā in’āmī
K’īn be-gostest gehi şāfi-i dürd-āṣāmī
Hāfiẓā rūz-ı ecel ger be-kefārī cāmī
Yekser ez kūy-ı ḥarābāt berendet be-behiṣt* (vr. 114a)

Aynı şekilde Azmî'nin gazeline yazılmış olan Cehdî'ye ait olan tâhmîs, son bendin ilk misraında geçen "behcet" kelimesinden hareketle Behcetî'ye isnat edilmiştir:

*Ey nev-nihāl-i tāze gül-i behcet-i bahā
Kılmış ferid-i hüsn seni Ḥażret-i Ḫudā
Gūş it nedür o şāh-i kemālāti Cehdiyā
‘Azmī diyār-ı vaṣluña ‘azm itse cā-bc-cā
Bağlar yolunu ‘asker-i hicrān bōlük bōlük* (vr. 142b)

Bu örnekler dışında benzer hata mantığıyla Kevserî'ye ait muhammes "Tâhmîs-i Kevserî Gazel-i Fethî", Âlî'ye ait muhammes "Tâhmîs-i Cevrî Gazel-i Âlî", Cinânî'ye ait tâhmîs "Muhammes-i Fevrî Efendi", Hayâlî'nin kendi gazeline yazdığı tâhmîs "Tâhmîs-i Hezerânî Gazel-i Hayâlî", Ulvî'nin Necâtî'nin gazeline yazdığı tâhmîs "Muhammes-i Necâtî" ve Cismî'ye ait muhammes ise "Tâhmîs-i Cinânî Gazel-i Cismî" başlığıyla verilmiştir.

Mecmuada karşılaşılan bilgi yanlışlıklarından bir diğeri de üzerine tâhmîs yazılan bazı gazellerin farklı şairlere isnat edilmesi şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Bu meyanda "Tâhmîs-i Edâyî Gazel-i Keşfî", "Tâhmîs-i Şânî Gazel-i Figânî", "Tâhmîs-i Ziyâ‘î Gazel-i Halîlî", "Tâhmîs-i Fazlî Gazel-i Zeynî" başlığını taşıyan tâhmîslerdeki gazeller aslında sırasıyla Ulvî, Zâtî, Nesîmî ve Zâtî'ye aittir.

Müretteplerin mecmua tertibinde şekil ve muhteva itibarıyla manzumelere birtakım müdahalelerde bulunmaları, mecmualarda sıkça karşılaşılan ortak özelliklerden biridir. Şehrî de birçok mecmua mürettibi gibi eserin tertibinde kendince birtakım tasarruflarda bulunmaktan geri durmamıştır. Mürettibin bu tasarruflarını, mecmuatıki bazı manzumelerin divanlardaki hâlleriyile yapılan mukayeseler açıkça ortaya koymaktadır. Bu kabilden olmak üzere musammatlardan bazı bendlerin çıkarılarak kısaltmalar yapılması, takdim ve tehir şeklinde bazı bendlerin yerlerinin değiştirilmesi ve bazı kelimelerin yerine anlamca müteradifi olabilecek farklı kelimelerin tercih edilmesi mürettibin sıkça başvurduğu tasarruflar arasında yer almaktadır.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

2. Şekil ve Muhteva Özellikleri

Mecmular, kaynaklarda hayatları hakkında bilgi bulunmayan veya kaynaklarda hayatları hakkında bilgi bulunduğu hâlde divanı elde olmayan şairlerin manzumeleri ile divanları günümüze ulaşabilen şairlerin neşri yapılan divanlarında bulunmayan manzumelerini ihtiya etmeleri bakımından oldukça önemlidir (Köksal, 2012: 88-89). Üzerinde çalıştığımız *Mecmû'a-i Musamma'* ta da -içlerinde belli bir şöhreti yakalamış olan divan şairlerinin de olmak üzere birçok divan neşrine bulunmayan manzumelere tesadüf edilmektedir. Bu meyanda mecmuadaki Revânî, Muhibbî, Fenâyî, Bursalı Rahmî, Bâkî, Bahtî, Veysî, Nakşî, Cevrî, Hayâlî, Kara Fazlî, Sabrî-i Şerîf, Gelibolulu Âlî, Vusûlî, Rehâyî, Gelibolulu Sun'î, Behîşî ve Hâsimî'ye ait bazı manzumeler bu şairlerin mevcut divan neşirlerinde bulunmamaktadır.

Musammatlar içinde terbi‘, tâhmîs, tesdîs, tesbi‘ ve tesminler; genellikle şairlerin ya kendilerinin ya da başka şairlerin yazdıkları manzumelere çeşitli misralar eklemeleri suretiyle oluşan nazım şekilleridir. Bu nazım şekilleri, hem hangi manzumelerin şairler nezdinde takdir edildiğini ortaya koymaları hem de çeşitli sebeplerle şairlerin divanlarına girememiş manzumelerinin tespitinde oldukça önem arz etmektedir. Bu minvalde tanzim edilmiş birçok nazım şeklini havi olan *Mecmû'a-i Musamma'* da özellikle tâhmîslerde çeşitli sebeplerle şairlerin divanlarına girememiş bazı gazelleri bünyesinde barındırmaktadır. Mecmuada karşılaşılan bu minvaldeki gazellerin şairleri ve matla beyitleri aşağıda gösterilmiştir:

Bursalı Rahmî:

*Ne işüm var idi cānā benüm bu dār-i dünyāda
Seni bulmak içün geldüm hemān bu miḥnet-ābāda* (vr. 180b)

Ulvî:

*Ey göñül ġayırya meyl eyleme cānān bir olur
Bırınūn 'ışkı derinuñda yiter cān bir olur* (vr. 132a)

Seyrî:

*Heçr-i cānān ile sağlıkdan ölüm āsān baña
Ey eccl bi'llâhi kurtar gel gerekmez cān baña* (vr. 108a)

Kadrî:

*Rezm-cûy-i merd-i heycâ ṭâlib-i rûz-i veğâ
Şâhibü's-seyf-i 'adû-keş Kâsim-i La'lin-ķabâ* (vr. 109b)

İlmî:

*Dil gerçi diler ķılmağı cānān ile şoħbet
Eyler mi gedâ degmede sultân ile şoħbet* (vr. 112a)

Azmî-zâde Hâletî

*Āhiret kesb itmedür bu dār-i dünyâdan ġaraż
Yoħsa bildiñ mi nedür ey zâhid 'uķbâdan ġaraż* (vr. 137a)

Mecmû'a-i Musamma', tezkirelerde haklarında herhangi bir bilgi bulunmayan bazı şairlerin manzumelerini ihtiya etmesi bakımından da önem arz etmektedir. "Alî Şîrîn, Cehdî, Hakîrî, Mehcûrî, Mukîmî, Nehrî, Remîmî, Su'ûdî, Sünnî, Şuġlî, Şûcâ'î,

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Zayfî" ve "Ziyâ'î" bu mecmua sayesinde edebiyat literatürüne dâhil olan divan şairleridir.

Mecmuların sahip olduğu özelliklerden biri de şairlerin künnyelerine ışık tutan bazı biyografik bilgileri ihtiva etmeleridir. "Muhammes-i Âlî Efendi Defterdâr-ı Sâbık", "Tesdîs-i Vâlihî-i Nakşibendî", "Zarîfî el-Merhûm", "Müseddes-i Aşkî Efendi Rahmetü'lâhi Aleyh" ve "Ahmedî Min-Dükakin" gibi mahdut bilgilerin verildiği birkaç örnek dışında *Mecmû'a-i Musamma'* ta manzumeleri kaydedilen şairlerin biyografiyle ilgili doğrudan veya dolaylı bilgilere pek yer verilmemiştir.

Mecmuanın tertip hususiyetlerinden bir diğeri de yer yer aynı vezin ve kafiyedeki musammatlar ile farklı şairlerin muhteva açısından aynı konuyu işleyen ve mütekerrir beyit veya misralara sahip manzumelerin peş peşe sıralanmış olmasıdır. Bu hâliyle kısmi bir nazire mecmuası hüviyetine de sahip olan mecmuada, mürettibin hem şiir terciblerinde hem de bunların tertibinde bilinçli hareket ettiğini göstermektedir. Bu duruma örnek teşkil eden bazı musammatların ilk bendleri aşağıda gösterilmiştir:

Beyânî:

*Top idüp atdı felek 'arşa-i devrâna beni
Dest-i çevgân-i kažâ şaldi bu meydâna beni
Kimse yokdur ki varup aňlada yârâna beni
Kim bilür atmâyalardı ķati yabana beni
Taş doğuraydı doğurmaňdan ise ana beni* (vr. 200b)

Seyfî:

*Her terâzû-yı nîgeh kim çeke mîzâna seni
Dâ 'im a'lä getürür Yûsuf-ı Ken'âna seni
Gördi bir âyîne-i nûr-ı dirâhşâna seni
Bildi bir dürr idügüñ atmadi yabana seni
Doğduğuñ gibi şarup şarmaladı ana seni* (vr. 201a)

Gelibolulu Âlî:

*Sûzilsün çeşm-i mestüñ devlet-i bî-dârı görsünler
Bozilsun bend-i zülfüñ bendeler dîdârı görsünler
Çözilsün tügmeler mir 'ât-i pûr-envârı görsünler
Çıkar pîrâhenüñ tâ ķudret-i Settârı görsünler
Meded ruh-ı müşavver nic' olurmuş bârı görsünler* (vr. 123b)

Şeyhoğlu:

*Nîkâbin al cemâlûñde olan esrârı görsünler
Çıkup Mûsî gibi Tûr üzre ol dîdârı görsünler
Tecelli īkil cihâna ki celâlûñ vari görsünler
Tulû' it ey kamer-tal'at güneş ruhsârı görsünler
Bugün 'ışk ehli gelsünler cemâl-i yâri görsünler* (vr. 124a)

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

Şehrî; mecmuasına derc ettiği manzumeleri genellikle âşıkane ve rindane tarzda olanlardan seçmiş olsa da bahariyye/nevruziyye, şitaiyye, fetihnamâme, nasihatnamâme/pendnâme, naat, münacat, mersiye ve hicviyye gibi farklı türlerdeki manzumeleri de göz ardı etmemiştir. Mürettibin edebî birikimini ortaya koyması kadar klasik edebiyatın renkli ve zengin kültürel birikimini yansıtması bakımından da önem arz eden bu durum, aynı zamanda farklı edebî tercihlere ve zevklere sahip olan okur kitlesini celbetme vasfini da haizdir. Mecmuada muhteva itibarıyla farklı tarz ve türlere örnek teşkil eden bazı manzumelerin ilk bendleri aşağıda gösterilmiştir:

Lem‘î: (Âşıkane)

*Nigârı görmedüm haylı zamāndur dār-i dünyāda
Meded bir kerre görsem ol peri-rûyi ben üftâde
Düşüp pâyine şu gibi disem ol serv-âzâda
Ne işüm var idi cânâ benüm bu dâr-i dünyâda
Seni bulmaç içün geldüm hemân bu mihnet-âbâda* (vr. 180b)

Rif‘atî: (Rindane)

*Ne dilde ârzû-yı ‘iyş u nûş şohbet-i Cem var
Ne mânend-i şafâ-yı duhter-i rez gibi mahrem var
Getür sâkişarâb-i dil-güşâyi bende bir gâm var
Ne câm-i bâde-i gül-gûna beñzer yâr-i hem-dem var
Ne şadr-i gûşe-i mey-hâne gibi cây-i hurrem var* (vr. 122b)

Ca‘ferî: (Bahâriyye)

*Nev-bahâr eyyâmi ‘iyş itmek cihânuñ cânidur
Hîzr-i devr sâkişurâhî çesme-i hayvânıdur
Ağzin açmış gónceler gül bezminüñ hayrânıdur
Gónce vü zanbañ bu bezmüñ şûh-i nûr-eşânıdur
Sâkiyâ mey vir bahâr eyyâmi gül devrânıdur* (vr. 120b)

Şehrî: (Hicviyye)

*Şimdi dergâh-i mu‘allâda olan devletlüler
Gel berü dirler elünde nesne görseler eger
Ger tehī-dest olsañ ammâ her bîr yüzin döner
Akçeden hoş nesne yok bunlar katında mu‘teber
Sîm [ü] zerdür maşlañat gören cihânda sîm ü zer* (vr. 130a)

Günâhî: (Pendnâme)

*Lâf urup bülbül gibi germiyyet-i da‘vâyı ko
Yan mahabbet şevkîne pervâne-veş pervâyi ko
Çârsû-yı ‘ışka gel her sûd ile sevdâyi ko
Keşret-i dünyâdan el çek ey göñül gavgâyı ko
Vahdet isterseñ ferâgat eyle hâyi hûyi ko* (vr. 178b)

La'lî: (Sûfiyâne)

*Ceşm-i 'ibretle nazar eyle açup dîdelerüñ
Gûş-i huş ile işit pendini şâhib-nażaruñ
Hakkı her yirde görüp aňlamak olsun hünerüñ
Sözünü diňleme luť it yüri her bî-ħaberüñ
'Ayn-i 'ibretle şakin zâhirine bakma erüñ
Bâtnuñ gözle eger var ise ey dil nażaruñ* (vr. 19a)

Mecmular, mürettiplerinin edebî anlamda şahsi tercihlerini ve zevklerini yansitmaları bakımından önemli oldukları gibi tertip edildikleri dönemlerin edebî zevkini ve sanat telakkilerini yansitmaları bakımından da değerli eserlerdir. Ayrıca hangi şairlerin veya hangi şairlere ait manzumelerin diğer şairler tarafından beğenildiğini mecmular marifetiyle de tespit etmek mümkündür. Bu noktada serdedilen düşünceleri desteklemeleri ve örneklemeleri bakımından musammat türünde yazılmış manzumeler arasında özellikle başka şairlerin manzumeleri esas alınarak tanzim edilen terbi, tâhmîs, tesdîs, tesbi ve tesminler bu anlamda önemlidir. Çünkü bu manzumeler, yazıldıkları devirlerin edebiyat mahfillerinde şiirleriraiget gören şairler hakkında değerlendirmelerin yapılmasına zemin teşkil edecek önemli verileri bünyelerinde barındırmaktadır (Kaplan ve Efe, 2021: 16).

Şehrî'nin tertip ettiği *Mecmû'a-i Musammat* da zengin muhtevası itibarıyla mecmuların edebî anlamda sahip oldukları önemi ortaya koyacak örnekleri bünyesinde barındırmaktadır. Aşağıda verilen örnekler, bu durumu teyit edecek mahiyettedir:

16. yüzyıl olduğu kadar bir bütün olarak klasik Türk edebiyatının en büyük şairlerinden biri kabul edilen Bâkî, sadece yaşadığı yüzyılda değil sonraki dönemlerde yetişen birçok şairin takdir edip iltifatlarına mazhar olmuş bir şairdir. Onun şairler üzerindeki bu etkisini, şiirlerine yazılmış olan nazireler ve musammat türündeki manzumelerden hareketle müşahede etmek mümkündür. *Mecmû'a-i Musammat*'ta beş tâhmîs ve bir muhammes olmak üzere kendisinin de altı manzumesi bulunan Bâkî'nin on iki farklı gazeline; Şehrî (2 adet), Rîf'âtî, Feyzî (3 adet), Zâhirî, Şerîfî, Vahdetî, Cinânî, Sâdik ve Su'ûdî olmak üzere 9 farklı şaire ait 12 tâhmîs kayıtlıdır.

Mecmuada şiirlerine en çok tâhmîste bulunulan şairlerden bir diğeri de hem yaşadığı dönemde hem de sonrasında yetişen divan şairleri üzerinde büyük etkisi olan 15. yüzyıl şairlerinden Necâtî'dir. Necâtî'nin sekiz farklı gazeline Bâkî, Bursalı Rahmî (3 adet), Çâkerî, Ulvî, Hayâtî ve Melâmî'nin kaleme aldığı tâhmîsler mecmuada kendisine yer bulmuştur.

Bâkî ve Necâtî'den sonra gazellerine en çok tâhmîste bulunulan şair Hayretî'dir. Mecmuada 16. yüzyılda mutasavvîf kimliğiyle ön plana çıkan ve hacimli bir *Dîvân* sahibi olan Hayretî'nin altı farklı gazeline Cinânî (2 adet), Revânî, Hâfız, Dükakinzâde Ahmed ve Günâhî olmak üzere beş farklı şairin kaleme aldığı altı tâhmîs kaydedilmiştir.

Mezkûr bu şairler dışında Hâyâlî'nin beş farklı gazeline Bursalı Rahmî, Şehrî, Feyzî, Sîdkî ve Misâlî'nin; Gelibolulu Âlî'nin dört gazeline Nakşî (2 adet), Şehrî ve

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

Seyfî'nin; yine Zâtî'nin dört gazeline Şânî, Hayâlî, Sünnî ve Fazlî'nin nazmettiği tahmîsler de bu vesileyle zikredilmeye değerdir.

2.1. Mecmû'a-i Musammat'ta Bulunan Şairler ve Manzume Sayıları

Şair kadrosu bakımından emsallerine nazaran oldukça zengin bir görünüm arz eden *Mecmû'a-i Musammat*'ta, 15 ile 17. yüzyıllar arasında yaşamış olan 160 farklı şaire ait toplam 363 adet manzume yer amaktadır. Mecmuada en fazla manzumesi kaydedilen şair, aynı zamanda mecmuanın da mürettibi olan Şehrî'dir. 20 manzumesi bulunan Şehrî'yi sayı itibarıyla 19 manzumeyle Tîğî, 18 manzumeyle Feyzî-i Kefevî ve 16 manzumeyle de Cinânî izlemektedir.

Mecmuada yer alan şairler, manzume sayıları ve nazım şekillerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

Sıra	Şair	Manzu me Sayısı	Manzumelerin Nazım Şekilleri
1	Şehrî	20	12 tahnîs, 3 tesdîs, 4 muhammes, 1 müseddes
2	Tîğî	19	15 tesdîs, 3 müseddes, 1 tahnîs
3	Feyzî-i Kefevî	18	11 tesdîs, 7 tahnîs
4	Cinânî	16	11 tesdîs, 5 tahnîs
5	Rahmî	9	6 tahnîs, 2 tesdîs, 1 müseddes
6	Zarîfî	9	6 tesdîs, 3 muhammes
7	Bâkî	8	5 tahnîs, 2 gazel, 1 muhammes
8	Ulvî	7	3 tesdîs, 2 müseddes, 2 tahnîs
9	Fuzûlî	6	3 muhammes, 2 tahnîs, 1 müseddes
10	Nüvâzî	6	6 tesdîs
11	Veysî	6	4 muhammes, 1 tahnîs, 1 müseddes
12	Fevrî	5	2 muhammes, 2 tahnîs, 1 tesdîs
13	Hâşimî	5	4 tesdîs, 1 müseddes
14	Rif'atî	5	3 tesdîs, 2 tahnîs
15	Vusûlî	5	4 tesdîs, 1 tahnîs
16	Ahmed (Dükakinzade)	4	2 tahnîs, 1 tesdîs, 1 muhammes
17	Âlî	4	3 muhammes, 1 tahnîs
18	Âzerî	4	4 tesdîs
19	Behîstî	4	3 muhammes, 1 tahnîs
20	Beyânî	4	3 tahnîs, 1 tesdîs
21	Hayâlî	4	4 tahnîs
22	Meylî	4	3 tesdîs, 1 muhammes
23	Muhyî	4	3 tesdîs, 1 tahnîs
24	Nakşî	4	2 tahnîs, 1 muhammes, 1 tesdîs

25	Nevâyî	4	3 muhammes, 1 müseddes
26	Sâdîk	4	3 tâhmîs, 1 tesdîs
27	Ahdî	3	2 tâhmîs, 1 muhammes
28	Aşkî	3	2 tâhmîs, 1 tesdîs
29	Kabûlî	3	2 tesdîs, 1 müseddes
30	Muhibbî	3	2 tâhmîs, 1 muhammes
31	Sipâhî	3	3 tâhmîs
32	Usûlî	3	2 muhammes, 1 müseddes
33	Taşlıcalı Yahyâ	3	2 müseddes, 1 tâhmîs
34	Vahdetî	3	2 tâhmîs, 1 muhammes
35	Azmî	2	2 tesdîs
36	Bahî	2	2 tâhmîs
37	Cehdî	2	2 tâhmîs
38	Dervîş Paşa	2	1 tâhmîs, 1 tesdîs
39	Edâyî	2	2 tâhmîs
40	Fazlî	2	2 tâhmîs
41	Ferîdî	2	1 tâhmîs, 1 tesdîs
42	Firâkî	2	1 tâhmîs, 1 muhammes
43	Kadrî	2	1 tâhmîs, 1 tesdîs
44	Kalenderî	2	2 tesdîs
45	Lem'î	2	1 tâhmîs, 1 tesdîs
46	Medhî	2	2 tesdîs
47	Meşrebî	2	1 tâhmîs, 1 tesdîs
48	Misâlî	2	1 muhammes, 1 tâhmîs
49	Nâdirî	2	2 tesdîs
50	Nizâmî	2	2 tâhmîs
51	Rahîmî	2	2 tesdîs
52	Rehâyî	2	2 tesdîs
53	Resmî	2	2 tâhmîs
54	Rûhî	2	1 tâhmîs, 1 terkib-i bend
55	Sabrî	2	1 tâhmîs, 1 tesdîs
56	Sabûhî	2	2 tesdîs
57	Seyfî	2	1 tâhmîs, 1 muhammes
58	Ubeydî	2	1 tâhmîs, 1 tesdîs
59	Vâlihî	2	1 tâhmîs, 1 tesdîs
60	Adnî	1	tesdîs
61	Ahmed	1	tâhmîs
62	Alî Şîrîn	1	tesdîs
63	Ârifî	1	tesdîs

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

64	Avnî	1	tahmîs
65	Bahşî	1	tahmîs
66	Bezmî	1	tesdîs
67	Ca'ferî	1	muhammes
68	Celâlî	1	tahmîs
69	Cevânî	1	muhammes
70	Cevrî	1	tahmîs
71	Cismî	1	muhammes
72	Çâkerî	1	tahmîs
73	Dâ'î	1	tesdîs
74	Emrî	1	tahmîs
75	Esîrî	1	tesdîs
76	Eşkî	1	muhammes
77	Fahrî Çelebi	1	tesdîs
78	Fâtihî	1	tahmîs
79	Fenâyî	1	tahmîs
80	Ferrûhî	1	muhammes
81	Fikrî	1	tahmîs
82	Fünûnî	1	muhammes
83	Garîbî	1	muhammes
84	Güftî	1	tahmîs
85	Günâhî	1	tahmîs
86	Güvâhî	1	tahmîs
87	Hâfız	1	tahmîs
88	Hâfız Paşa	1	tahmîs
89	Hakîrî	1	tahmîs
90	Hâletî	1	tesdîs
91	Halîlî	1	tahmîs
92	Hamdî	1	tesdîs
93	Hatâyî	1	tahmîs
94	Hayâtî	1	tahmîs
95	Hayderî	1	tahmîs
96	Hey'etî	1	tesdîs
97	Hitâbî	1	tahmîs
98	Hüdâyî	1	tesdîs
99	Hüsâmî	1	tesdîs
100	Hüznî	1	tahmîs
101	Inâyî	1	tesdîs
102	Kâmî	1	tahmîs

Yunus Kaplan & Zahide Efe

103	Kanberî	1	tesdîs
104	Kâsim Paşa	1	tahmîs
105	Kemâl Paşazade	1	muhammes
106	Kevserî	1	muhammes
107	La‘lî	1	tesdîs
108	Lisânî	1	müseddes
109	Mahremî	1	tahmîs
110	Makâlî	1	tahmîs
111	Mâlî	1	tesdîs
112	Mânî	1	tahmîs
113	Mecdî	1	muhammes
114	Mehcûrî	1	tahmîs
115	Mehemed	1	tahmîs
116	Melâmî	1	tahmîs
117	Mukîmî	1	tahmîs
118	Nehrî	1	tahmîs
119	Nesîmî	1	muhammes
120	Neş’et	1	gazel
121	Nî‘metî	1	tesdîs
122	Nisârî	1	tahmîs
123	Nûrî	1	tahmîs
124	Penâhî	1	tesdîs
125	Recâ‘î	1	tesdîs
126	Remîmî	1	tahmîs
127	Revânî	1	tahmîs
128	Sâdîkî	1	tesdîs
129	Sadrî	1	tesdîs
130	Sâfî	1	muhammes
131	Sânî	1	tesdîs
132	Sâni‘î	1	tahmîs
133	Sebzî	1	müseddes
134	Selîkî	1	tesdîs
135	Semâ‘î	1	tesdîs
136	Sîdkî	1	tahmîs
137	Sîrrî	1	muhammes
138	Sun‘î	1	tesdîs
139	Su‘ûdî	1	tahmîs
140	Sûzî	1	tesdîs
141	Sûlûkî	1	tesdîs

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

142	Sünî	1	tahmîs
143	Şânî	1	tahmîs
144	Şemsî	1	tahmîs
145	Serîf Sabrî	1	muhammes
146	Şerîfî	1	tahmîs
147	Şeyhoğlu	1	tahmîs
148	Şuğlî	1	muhammes
149	Şücâ'î	1	tesdîs
150	Tab'î	1	muhammes
151	Ünsî	1	tesdîs
152	Vâlî	1	tesdîs
153	Vechî	1	tesdîs
154	Yakînî	1	tesdîs
155	Yümnî	1	tesdîs
156	Zâhirî	1	tahmîs
157	Zâkirî	1	muhammes
158	Zayfî	1	tesdîs
159	Zeynî	1	müseddes
160	Ziyâ'î	1	tahmîs
	<i>Toplam</i>	363	<i>145 tahmîs, 142 tesdîs, 54 muhammes, 18 müseddes, 3 gazel, 1 terkîb-i bend</i>

2.2. Mecmû'a-i Musammat'ta Yer Alan Nazım Şekilleri

Mecmuadaki toplam 363 manzume, altı farklı nazım şekliyle yazılmış olup bu nazım şeillerinin sayıca dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Sıra	Nazım şekli	Adet
1	Tahmîs	145
2	Tesdîs	142
3	Muhammes	54
4	Müseddes	18
5	Gazel	3
6	Terkîb-i bend	1
	<i>Toplam</i>	363

Yunus Kaplan & Zahide Efe

3. Mecmû'a-i Musammat'tan Şiir Örnekleri

1.⁶

[Matla'-ı Celâl] Tesdîs-i Şâdîkî

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

I

Nice bir hırmən-i makşûdumı berbâd ideyin

Nice bir şamla yıkık gönlümi âbâd ideyin

Nice bir hâtırumu derd ile nâ-şâd ideyin

Dil-i zâri nice bir derd ile mu'tâd ideyin

Bunca feryâdi işitdüñ dimedüñ dâd ideyin

Sen ki dâd itmeyesin ben kime feryâd ideyin

II

Saña cân ile şehâ bende-i fermân oldum

Yüz sürüp ayağına hâk ile yekşân oldum

Dergehüñ hizmetine yıl gibi pûyân oldum

Meclisinde nice dem ney gibi nâlân oldum

Bunca feryâdi işitdüñ dimedüñ dâd ideyin

Sen ki dâd itmeyesin ben kime feryâd ideyin

III

'Âleme virdi şadâ söyle dil-i nâlânnum

Şaldı âvâze cihâna eşer-i efgânnum

Dağı luft ile naâzâr eylemedüñ sultânnum

Yoğ mi inşâfuñ eyâ pâdişeh-i devrânnum

Bunca feryâdi işitdüñ dimedüñ dâd ideyin

Sen ki dâd itmeyesin ben kime feryâd ideyin

IV

Var mı bir dem gözümüñ yaşını kan eylemeyem

Cûy-veş vâdî-i fürkatde revân eylemeyem

Gizlü râzum nice bir hâlka 'iyân eylemeyem

Âh idüp hasret ile nice fiğân eylemeyem

Bunca feryâdi işitdüñ dimedüñ dâd ideyin

Sen ki dâd itmeyesin ben kime feryâd ideyin

V

Şâdîkî rûz [u] şeb hecr ile oldı güzerân

Diyeyin ol şeh-i hübâna ķılup âh u fiğân

Cûy-veş şefkât ile hâlüme kimse nigerân

Yollar üzre tururın derd ile zâr u giryân

⁶ Mecmû'a-i Musammat, vr. 52b-53a.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

*Bunca feryâdî işitdün dimedün dâd ideyin
Sen ki dâd itmeyesin ben kime feryâd ideyin*

2.⁷

[Maṭla‘-ı Hayālī] Tesdîs-i Rîf’atî

mef’ülü fâ‘ilâtü mefa‘îlü fâ‘ilün

I

Nâr-ı firâk-ı hicr[ünl]e yanık degül miyen
Endûh [u]muşça çekmede fâyık degül miyen
Cânâ hevâna yoḥsa muvâfiḳ degül miyen
‘Aşkuñ yolında ķavline şâdîk degül miyen
Dil-berler içre ben saña ‘âşık degül miyen
‘Uşşâk içinde devlete lâyîk degül miyen

II

Nâr-ı cefâ ile ideli yüregüm kebâb
Bezm-i belâda dîde ķabağı dolu şarâb
Mûlk-i vûcûdumı ǵam ile itmedün ħarâb
‘Ayş u şafâdan eylemesen n’ola ictinâb
Dil-berler içre ben saña ‘âşık degül miyen
‘Uşşâk içinde devlete lâyîk degül miyen

III

‘Işkum cihânda gün gibi meşhûr eyledün
Ḩalķ-ı cihâni mihr ile mesrûr eyledün
Derd-i firâk ile beni mehcûr eyledün
Ben bendeñi efendi niçün dûr eyledün
Dil-berler içre ben saña ‘âşık degül miyen
‘Uşşâk içinde devlete lâyîk degül miyen

IV

Ey ȳfitâb-ı burc-ı şeref itmeseñ vefâ
Seyl-i sırışk-ı dîde ider ‘arż-ı mâcerâ
Yoķdur felekde hüsnuñe ey meh-liķâ bekâ
Lâyîk midur ki eyleyesin cânuma cefâ
Dil-berler içre ben saña ‘âşık degül miyen
‘Uşşâk içinde devlete lâyîk degül miyen

V

Tîr-i ǵamuňla eyleyeli ķaddumi kemân
Şâm u seherde nâle ile pür olur cihân
Cevr ü cefâñı çekdüğine eyleme gümân

⁷ *Mecmâ‘a-i Musammat*, vr. 54b-55a.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Budur cihānda **Rıf' atñüñ** her sözi hemān
Dil-berler içre ben saña ‘aşık degül miyen
‘Uşşak içinde devlete lâyik degül miyen

3.⁸

[**Maṭla‘-ı ‘Ulvi]** **Tesdîs-i Meylî Efendi**

mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün

I

Temennâ eyler iken ‘aşık-ı bî-dil vefâ senden
Umulmazdı bu deñlü ey melek-sîmâ cefâ senden
Yiter virdi belâ çekdi bu cân-ı mübtelâ senden
Der-i devlet-me ‘abuñda niyâzum var şehâ senden
Günâhum bildüm eylersem n’ola şefkat recâ senden
Benüm devletlü sultânum haṭâ benden ‘aṭâ senden

II

Yiter ȝulm eyledüñ luṭ it dil-i nâlâna sultânum
Demidür merhamet kıl dîde-i giryâna sultânum
Şuçum ‘afv it beni mazhar düşür ihsâna sultânum
Düsen luṭ [u] ‘aṭâdur şâh-ı ‘alî-şâna sultânum
Günâhum bildüm eylersem n’ola şefkat recâ senden
Benüm devletlü sultânum haṭâ benden ‘aṭâ senden

III

Şâh-ı hüsn-i melâḥatsın efendim ‘adl u dâd eyle
Teraḥhum kıl dil-i ȝamgînumi luṭfuňla şâd eyle
Zamânidor unutma āşinâñi gâhî yâd eyle
Kemâl-i i‘tirâfum var haṭâma i‘timâd itme
Günâhum bildüm eylersem n’ola şefkat recâ senden
Benüm devletlü sultânum haṭâ benden ‘aṭâ senden

IV

Mahâbbet ehlinüñ gerçi du‘âsı müstecâb olmaz
Velî mest-i mey-i ‘ışk olan âdemde hicâb olmaz
Cenâb-ı hażrete ‘arż-ı niyâz itsem ‘aceb olmaz
Gedâ-yı bî-dile şâh-ı keremden bil ȝażab olmaz
Günâhum bildüm eylersem n’ola şefkat recâ senden
Benüm devletlü sultânum haṭâ benden ‘aṭâ senden

V

Fîğân u nâledür her dem dil-i nâlânumuñ cârı

⁸ *Mecmâ‘a-i Musammat*, vr. 56b-57a.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

‘ Acebdür key ʐuhūr itmezse bunca nāruñ āşarı
Yüzüm sürdürüm eşigün̄ hākine yalvari yalvari
Kerem eyle қabūl it i‘ tizārı Meylīnūñ zārı
Günāhum bildüm eylersem n’ola şefkat recā senden
Benüm devletlü sultānum haṭā benden ‘atā senden

4.⁹

Tesdīs-i Tīgī Çelebi

mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün mefā’ İlün

I

Nice bir ārzū-yı vaşl ile çekmek cefā senden
Nice bir bezm-i ǵamda görmemek rūy-ı şafā senden
Naşibüm oldu dāyim cür̄ a-i cām-ı belā senden
Müyesser olmadı çünkim baña bir merhabā senden
Ümīdüm kalmadı şimdengirü var bī-vefā senden
Ferāğat eyledüm bildüm vefā gelmez baña senden

II

Ğam-ı ışkuňla itdüm nice demler nāle vü zārı
Hevā-yı vaşl ile āvāre ķildum cān-ı bīmārı
Yoluńda hāke yeksān eyledükçe cism-i efgārı
Kaçup benden ‘adū-yı nā-kesün̄ olduň hevādārı
Ümīdüm kalmadı şimdengirü ey bī-vefā senden
Ferāğat eyledüm bildüm vefā gelmez baña senden

III

‘ Aceb mi derd-i hicrān ile kapuňdan ba‘id olsam
Miyānuň gibi gitsem ortalıkdan nā-bedid olsam
İdüp қaṭ̄ -ı ta‘ allu᷑ tīg-i fürkatle şehid olsam
Kesilsem āsitānuňdan yeridür nā-ümīd olsam
Ümīdüm kalmadı şimdengirü ey bī-vefā senden
Ferāğat eyledüm bildüm vefā gelmez baña senden

IV

Olup cūy-ı sırişküm gibi serv-ķaddüñe mā ’il
Reh-i gülzār-ı kūyuň içre oldum nice dem sā ’il
Harīm-i vaşluňa çün dāhil olmaç olmadı ķabil
Çıkup gitsem ‘aceb mi vādī-i hicrāna el-hāşıl
Ümīdüm kalmadı şimdengirü ey bī-vefā senden
Ferāğat eyledüm bildüm vefā gelmez baña senden

V

⁹ *Mecmā’-a-i Musammat*, vr. 58a-b.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Şalup ferdâya cānā bir zamān **Tığı**-i müştākı
Dir idüñ ġuşşa çekme luṭ u iħsānum saña bāķi
Beni yād itmeyüp yād itdūn āħir ġayri ‘uşşāķi
Demidür ben de tħutsam āħ u feryād ile āfāķi
Ümidüm қalmadı şimdengirü ey bi-vefā senden
Ferāğat eyledüm bildüm vefā gelmez baña senden

5.¹⁰

Tesdīs-i Hāşimi

fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilātūn

I

Bī-bekādur ġāfil olma dehr-i bī-bünyāddan
Bir ribaṭ-ı köhnedür қalmış Şemūd u ‘Āddan
Kışşa-i İskenderi gör hışse al Şeddāddan
N’eyledi taht-ı Süleymānı su’āl it bāddan
Merhamet umma göñül bu gerdiş-i bī-dāddan
Kimse ma’mur olmamışdur bu ġarāb-ābāddan

II

Kimseye rahm eylemez cellād-ı çarħ-ı bī-emān
Żulm ile vīrān ider bir demde nice ħānūmān
Az durur gün başına eylerse ger biñ kerre ɻan
Şefķat itmez eyler isek derd ile biñ kez fiġān
Merhamet umma göñül bu gerdiş-i bī-dāddan
Kimse ma’mur olmamışdur bu ġarāb-ābāddan

III

Şāh olup olsaň serir-i salṭanatda pür-sürür
Olsa emrүnde Süleymān gibi hep vaħş-ı tuyūr
‘Ākibet tīr-i ɻažā ider seni ehl-i ɻubūr
Olisar nāzük tenüñ yirde ġidā-yi mār u mūr
Merhamet umma göñül bu gerdiş-i bī-dāddan
Kimse ma’mur olmamışdur bu ġarāb-ābāddan

IV

Vuşlat ile her kimi bir dem felek ḥandān ider
Ağladur bir nice demler hecr ile giryān ider
Raħt-ı baħtın daġidup ‘iyş evini tālān ider
‘Ākibet bir gün binā-yi ‘omrūni vīrān ider
Merhamet umma göñül bu gerdiş-i bī-dāddan
Kimse ma’mur olmamışdur bu ġarāb-ābāddan

¹⁰ *Mecmū'a-i Musammat*, vr. 61b-62a.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi “Y-362”) ve MESTAP'a Göre Tasnifi

V

Başa ilter kāruñi devrān gehī hoş-ḥāl ider
Luṭf ile yüz gösterüp i᷇kbāl [ü] istikbāl ider
Gāh döner ey Hāṣimi ḥāke şalup pā-māl ider
Gūne gūne ḥāṣılı inşāna mekr ü āl ider
Merhamet umma göñül bu gerdiş-i bī-dāddan
Kimse ma'mur olmamışdur bu ḥarāb-ābāddan

6.¹¹[Matla'-ı Fużūlī]¹² Tesdīs-i Dervīş Paşa

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

I

Olmadı peyk-i sa'ādet baña bir dem reh-nümün
Kākül-i dil-ber gibi bah̄t-ı siyāhum ser-nigūn
Bir yaña a' dā ḡamı bir yaña zaḥm-ı devr-i ḥūn
Ḥūn-ı miḥnetle pür olmasun mı sāğar-veş derūn
Yār bī-pervā felek bī-raḥm devrān bī-sükūn
Derd çok hem-derd yok düşmen ḳavī ṭālī' zebūn

II

Dem mi vardur gözlerümden ḫanlu yaş olmaz revān
Lāle-veş eksük deguldür dilde dāğ-ı ḥūn-feşān
Sīne biryān dīde giryān dil perişān her zamān
Nice taqrīr eylesem ahvālümüz olmaz beyān
Yār bī-pervā felek bī-raḥm devrān bī-sükūn
Derd çok hem-derd yok düşmen ḳavī ṭālī' zebūn

III

Her kimi kim yār şansam ol baña 'iyyār olur
Kime zār olsam 'acebdür benden ol bīzār olur
Ḥaste-i 'iṣkam baña şanmañ ki hiç tīmār olur
Böyle ḳalursa eger ḥālüm ḫatı düşvār olur
Yār bī-pervā felek bī-raḥm devrān bī-sükūn
Derd çok hem-derd yok düşmen ḳavī ṭālī' zebūn

IV

Tīg-i miḥnetle helāk itdi gine devrān beni
Yaḳdī yandurdı kūl itdi āteş-i hicrān beni
Kana ḡarķ itdi ser-ā-ser dīde-i giryān beni
Ğam degül çarḥ-ı sitemkār itse ser-gerdān beni

¹¹ *Mecmū'a-i Musammat*, vr. 67b-68a.

¹² Tesdīs edilen matla': *Fużūlī Dīvāni*, s. 578.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

*Yār bī-pervā felek bī-rahm devrān bī-sūkūn
Derd çok hem-derd yok düşmen kavī ṭālīc zebūn*

V

Bir vefasuz çevri çok bir āfet-i devr-i zamān
Āl ile aldı Derviṣ aldı gönlüm nāgehān
Şimdi rahm itmez cefaya başladı ol bī-nihān
Ağlar isem yaraşur lāyikdūr eylersem fiğān
*Yār bī-pervā felek bī-rahm devrān bī-sūkūn
Derd çok hem-derd yok düşmen kavī ṭālīc zebūn*

7.¹³

[Matla^c -1 Revāni¹⁴] Tesdīs-i Āzerī

fā ilātūn fā ilātūn fā ilātūn fā ilūn

I

Gerçi āyīn-i vefā uymaz senüñ mu^c tāduña
Muttaşıl resm-i cefā ammā ki düşmez aduña
Hasteñe rahm eylemek bir kerre gelmez yāduña
Ya gine şemşir çekmiş ‘āşıķ-ı nā-şāduña
*Sen mi öğrendūn cefāyi ǵamze-i cellāduña
Hūb ta’līm eylemişsin āferīn üstāduña*

II

Gözlerüñ hūn-rızlik fennini taḥṣīl eylemiş
Mübtelalar ƙanını dökmege ta^c cīl eylemiş
Hişminı efzūn idüp luṭfini ta^c līl eylemiş
Yoğ ƙuşūrı mekteb-i ‘ışķ içre tekmil eylemiş
*Sen mi öğrendūn bu fenni ǵamze-i cellāduña
Hūb ta’līm eylemişsin āferīn üstāduña*

III

Bendeñe lāyık görüp derd ü belādan ǵayrisin
Eylemezsin dosta luṭf u cefādan ǵayrisin
Görmez oldı ehl-i dil ȝevk ü şafādan ǵayrisin
Bilmez olduñ ‘āşıķın mihr ü vefādan ǵayrisin
*Sen mi öğrendūn bu fenni ǵamze-i cellāduña
Hūb ta’līm eylemişsin āferīn üstāduña*

IV

Dergehüñden redd idüp aǵyāruñı mehcūr ṭut
‘Āşıķ-ı dil-ḥasteden derd ü belāñı dūr ṭut

¹³ *Mecmū'a-i Musammat*, vr. 73b-74a.

¹⁴ *Revānî Dīvānu*, s. 404.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

Çullaruñ ḡam-nāk olup her dem gehī mesrūr ṭut
Pādiṣāhum şorduğum ḥayb olmasun ma᷇ ʐur ṭut
Sen mi öğrendün bu fenni ḡamze-i cellāduña
Hüb ta᷇līm eylemişsin āferin üstāduña

V

Āzerinüñ itdiği feryād u zār u āh içün
Çarha āteşler şalan sūz-ı dil-i gümrāh içün
Meḥbiṭ-i rūḥu'l-emīn ol şāh-ı ḥalī-cāh içün
Doğrı söyle ḥālemi var eyleyen Allāh içün
Sen mi öğrendün bu fenni ḡamze-i cellāduña
Hüb ta᷇līm eylemişsin āferin üstāduña

8.¹⁵

Tesdīs-i Şūcā'i

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

I

Karār itmez şafasından deli dīvāne bir pīrde
Murādına iriştidi vāşıl-ı Haḳ oldı ol derde
Ne gül ister ne gülşen ḥāşıḳ-ı şeydā ne dil-ber de
Çıkup vā'ız naşihat eyleyüp didüğü minberde
Tavāf-ı Ka'be cün oldı müyesser ḥacc-ı ekberde
Umaram kim Resūl-i Haḳ şefā'at ide mahşerde

II

Bu yolda cān ile başum fedādur bil ḥudā haḳķı
Ebū Bekr ü ḥāşıḳ-ı Osmān u ḥayder Muṣṭafā haḳḳı
Sözümde şādıkam bi'llāh Rasūl-i bā-şafā haḳḳı
Şehīd-i tīg-i ḥışık oldum Hüseyin-i Kerbelā haḳḳı
Tavāf-ı Ka'be cün oldı müyesser ḥacc-ı ekberde
Umaram kim Resūl-i Haḳ şefā'at ide mahşerde

III

Dayanmaz ḥāḳil olan bu fenā mülkinde ḥunvāna
Ne mīre қaldı bu ḥālem ne rūḥum şāh-ı devrāna
Niyāz eyle ḥudāya ey göñül gel başla efgāna
Naşīb eyleye dīdārina Haḳ cümle müsləmān haḳḳı
Tavāf-ı Ka'be cün oldı müyesser ḥacc-ı ekberde
Umaram kim Resūl-i Haḳ şefā'at ide mahşerde

IV

Gönülde tuṭaram ḡāyet ile bir gizli rāzum var

¹⁵ *Mecmū'a-i Musammat*, vr. 75a-75b.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Müberrāyam bu ‘âlemde ne sözüm var ne sâzum var
Ne esb ü râhta mâlik ne elümde dahı bâzum var
Muķayyed olmışam evkât-ı hâmseyle niyâzum var
Tavâf-ı Ka‘be çün oldu müyesser hacc-ı ekberde
Umaram kim Resûl-i Haķ şefâ‘at ide maḥşerde

V

Ne bulduñ ey Şücâ‘î bunca yıldur kim bu keşretde
Ne dilerseñ bulunur hep cihân içinde vaḥdetde
Göñül aşlä ḫarâr itmez şehâ ‘izz ü sa‘ ādetde
Mürüvvet kıl ḥudâyâ sen yirumi eyle cennetde
Tavâf-ı Ka‘be çün oldu müyesser hacc-ı ekberde
Umaram kim Resûl-i Haķ şefâ‘at ide maḥşerde

9.¹⁶

Tesdîs-i Hüsâmî

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

I

Felekden üstin olsa ķaddi ammâ zîr-i dest olsa
Yüzi gün gibi a‘ lâ sâye gibi ķaddi pest olsa
Gözi maḥmûr-ı câm cûr‘a-i bezm-i elest olsa
Muhaşşal şîşe-i teklîf ortada şikest olsa
Şarâb-ı ‘îşk ile ‘âşıķdan evvel kendi mest olsa
Maḥabbet ķadrini bilse güzel ‘âşıķ-perest olsa

II

Yırın ehl-i hasûduñ cûr‘a-veş haķ eylese dâ‘im
Haþerdað olsa dilden derd idrâk eylese da‘im
Derin ħâliş gibi āyînesin pâk eylese dâ‘im
Girîbânın çeküp gönce gibi çâk eylese dâ‘im
Şarâb-ı ‘îşk ile ‘âşıķdan evvel kendi mest olsa
Maḥabbet ķadrini bilse güzel ‘âşıķ-perest olsa

III

Olur her dil egerçi sâde-rûya cû givi mâ‘il
‘ Acebdür bu ki olmaz feyze her bir nâ-sezâ ķâ‘il
Sûlûk ehline yâr olmaç gerekdür cehd idüp ‘âkil
Olup maṭlûb iken tâlib derûn-ı dilden el-ħâşıl
Şarâb-ı ‘îşk ile ‘âşıķdan evvel kendi mest olsa
Maḥabbet ķadrini bilse güzel ‘âşıķ-perest olsa

¹⁶ Mecmû‘a-i Musammat, vr. 77a-77b.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

IV

Cihānı rūşen itse gün gibi dil-ber letāfetde
 ‘Azīz olsa melāhatle añılsa Mışr-ı izzetde
 Hümā-veş āşiyānın kılsa dā’im evc-i rif̄ atde
 Şafā kesb eyleyüp āyīne-i hengām-ı rif̄ atde
Şarāb-ı ‘Işk ile ‘āşıķdan evvel kendi mest olsa
Mahabbet ķadrini bilse güzel ‘āşıķ-perest olsa

V

Hüsāmī yāre bu ma‘ nī olupdur gün gibi rūşen
 Fedādur bezm-i ġamda gerçi kim yolında cān u ten
 Nevādan başlayup āğāz idince nāleye neyden
 İçüp cām-ı surūr-encāmı devr-i dest-i sākīden
Şarāb-ı ‘Işk ile ‘āşıķdan evvel kendi mest olsa
Mahabbet ķadrini bilse güzel ‘āşıķ-perest olsa

10.¹⁷

Tesdīs-i Nüvāzī Çelebi

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

I

Baña ey şāh-ı hübānum ‘ināyet itseñ olmaz mı
 Beni ağıyar derdüñden himāyet itseñ olmaz mı
 ‘Adüvvden el çeküp tā kim şadākat itseñ olmaz mı
 Bu yüzden gönlümi cānā şiyānet itseñ olmaz mı
Benüm hātūrcığum az çok ri‘āyet itseñ olmaz mı
Rakīb-i bed-liķālardan ferāgat itseñ olmaz mı

II

Bilürsin kim senüñ biñ cān ile ben ‘āşikuñ oldum
 Cemāl-i şāhid-i ġarrāñi gördüm Vāmikuñ oldum
 Reh-i ‘ışkuñda sultānum muhibb-i şadikuñ oldum
 Kemāl-i luṭfina her vech ile ben lāyikuñ oldum
Benüm hātūrcığum az çok ri‘āyet itseñ olmaz mı
Rakīb-i bed-liķālardan ferāgat itseñ olmaz mı

III

Şadākat eyleyüp baña vefādār olmada cānā
 Ferāgat itmedüñ hergīze ülfet itmede ḥayfā
 Naşīħat eyledüğümce saña ben ‘āşık u şeydā
 Mü’essir olmadı pendüm benüm ey şūħ-ı bī-pervā
Benüm hātūrcığum az çok ri‘āyet itseñ olmaz mı
Rakīb-i bed-liķālardan ferāgat itseñ olmaz mı

¹⁷ *Mecmū‘a-i Musammat*, vr. 96b-97a.

IV

Neden çok böyle elṭāf-ı firāvān itmek a‘dāya
Ne lāyikdūr senüñ ihsānuña her bir fūrūmāye
Vefālār eylemek lāzīm mī her ednādan ednāya
Teraḥħum eyleyüp luṭfuñ ile ben zār-ı şeydāya
Benüm hāṭircigum az çok ri‘āyet itseñ olmaz mī
Rakīb-i bed-liķālardan ferāğat itseñ olmaz mī

V

Benüm sen ķadrūmi bilmezsin ey şūh-ı cihānbānum
Velī şoñra peşimān olasın biñ kerre sultānum
Nüvāzī gibi mā ‘ildür saña çünkim dil ü cānum
‘Ínāyet eyleyüp ben bendeye ey şāh-ı hūbānum
Benüm hāṭircigum az çok ri‘āyet itseñ olmaz mī
Rakīb-i bed-liķālardan ferāğat itseñ olmaz mī

11.¹⁸

Tesdīs-i Vālihi-i Nakşibendi

fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilātūn fā‘ilūn

I

Ey emīn-i künc ya‘nī fażl [u] ihsān maḥzeni
Şāhlar ķurbān iderler yoluña cān u teni
Āsitānuñ yiridür olsa melekler meskeni
Bülbül-i ķudsi buni dir ey ḥaḳāyık gülşeni
Es-selām ey Murtażānuñ sırrı himmet ma‘deni
Ey hüsāmu ’l-Haḳ delīl-i evliyā şāh-i ǵanī

II

Ey melā? vü aşfiyā-sālār-ı ḥayl-i evliyā
Yüz sürer dergāhına mihr ile meh şubḥ u mesā
Hāk-i pāyuñ tūtiyāsı dīdeme ‘ayn-ı şafā
Mūlk-i ma‘nī pādişāhīdür ķuluñ olan gedā
Es-selām ey Murtażānuñ sırrı himmet ma‘deni
Ey hüsāmu ’l-Haḳ delīl-i evliyā şāh-i ǵanī

III

Sensin ol naǵz-ı resūl-i muḥterem ķuṭb-ı zamān
Nūr-ı çeşm-i Murtażāsin hüsni ḥulk ile hemān
Cümleden evżā‘ [u] eṭvāruñ ḥasendür bī-gümān
Sırr-ı şāh-ı Kerbelāsuñ muktedā-yı ins ü cān

¹⁸ *Mecmū‘a-i Musammat*, vr. 98a-98b.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

*Es-selām ey Murtażānuñ sırrı himmet ma‘deni
Ey hüsāmu’l-Haķ delīl-i evliyā şāh-i ḡani*

IV

Yüz sürer dergâhına ihlâş ile Zeynü'l-ibâd
Bâkîr u Ca' ferle aldıñ sırrı Kâzîmdan murâd
Emrine virdi münâcât ile ķildi inkiyâd
Ka'be-i hâcât-ı kapuñdur eyâ 'âli-nihâd
*Es-selām ey Murtażānuñ sırrı himmet ma‘deni
Ey hüsāmu’l-Haķ delīl-i evliyā şāh-i ḡani*

V

Ey güzin-i evliyâ ser-çeşme-i ehl-i yakîn
Reh-nümâ-yı sâlikân u âl-i fahru'l-mürselin
Devlet anuñdur kapuñda ola 'abd u kemterin
Dir bu pendi câygâh-ı kuds-i Cibrîl-i emîn
*Es-selām ey Murtażānuñ sırrı himmet ma‘deni
Ey hüsāmu’l-Haķ delīl-i evliyā şāh-i ḡani*

VI

Derdmend ü müstemendüñ **Vâlihî** bi-pâ vü ser
Yüz sürüyüp geldi bu dergâha ey 'âli-güher
Destgîr ol aña kıl 'ayn-ı 'inâyetle nażar
Vir murâduñ ğayra muhtâc itme ķılma derbeder
*Es-selām ey Murtażānuñ sırrı himmet ma‘deni
Ey hüsāmu’l-Haķ delīl-i evliyā şāh-i ḡani*

12.¹⁹**Tâhmis-i Mehcûri Bâ-Ğazel-i Rusûhî***fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün*

I

Her seher 'arz-ı cemâl itse ol âfet ķat ķat
Ķilsa 'âşıklarına luft-ı himâyet ķat ķat
Ber-ṭaraf olsa hicâb itse ʐarâfet ķat ķat
*Sîneden câmesini çözse ol âfet ķat ķat
Görinür anda kûy-ı bâğ-ı leştâfet ķat ķat*

II

Dâm-ı zülfüñ ki esip itdi göñül bûlbûlini
Gördi gülzâr-ı ruhuñ diñle anuñ ǵulgûlini
Ķaldı һayretde görüp la' l-i lebûñ fulfülini
Gören ol haṭt-ı siyâh üzre didi kâkülini

¹⁹ *Mecmû‘a-i Musammat*, vr. 11b-112a.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Hey meded gün yüzünü kapladı zulmet kat kat

III

Künc-i fürkatde ḥayālünle göñül miḥnetde
Sitem ü derd ü ġam u miḥnet ile ḥayretde
Neden ol dīv-ṣifat lāyik ola hizmetde
Ahmaḳ u echel ü ednāyı tūtar rif̄ atde
İşbu devr içre felek itdi diyānet? kat kat

IV

Ey göñül kendüni ḫıl vuşlat-ı yāre lāyik
‘Işk meydānına tā kim ola nāmuñ ḥāzık
Behremend olmak eger ister iseñ ey şādık
Sīne-ber-sīne vü leb-ber-leb olıgör ‘āşıķ
Diler iseñ ki ola mihr-i maḥabbet kat kat

V

Çünkü nūş eyledi **Mehcūri** ḫarāb-ı ‘ışķı
Fetḥ olup dīde-i dil geçdi hīcāb-ı ‘ışķı
Kara cāhil ne bilür ḥalini bāb-ı ‘ışķı
Bu Rüsūhi bilür ey şufī kitāb-ı ‘ışķı
Kim anuñ her varakuñ itdi kırā’at kat kat

13.²⁰

Taḥmīs-i Cehdī Gazel-i Sipāhī

fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilūn

I

Ḩāce-i kāmil oturmuş āyet-i Kur’ān okur
Ḩūblar eṭrāfin almış sūre-i sūbhān okur
Kumrilar serve ḫonulmuş nūshā-i Bostān okur
Mekteb-i ḥüsн içre şimdi bir nice cānān okur
‘Andelīb-i ḥoş-nevānuñ her biri destān okur

II

Dün temāşā eyleyüp vardum debistāndan yaña
Şaf çeküp gördüm oturmuş bir niçe ḥūr-liķā
Muşħaf elde her biriniñ nuṭķ-ı pāki cān-fezā
Sūre-i ve ’ş-şems okur kimi kimisi ve ’ż-żuhā
Kimisi ṭāhā vü yāsīn kimi er-Rahmān okur

III

²⁰ *Mecmū‘a-i Musammat*, vr. 121b.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

Şîve bâbin meh-veşân birbirine ta'lım ider
Hâcesine dil-rübâlar dâ'imâ tekrim ider
Kimisi dağı selef eş'ârını taâsim ider
Sâh-i 'âlem olsa da üstâduñâ ta'zîm ider
Kimisi Dâvûd el'hân ile hoş Kur'ân okur

IV

Var durur dünyâ içinde her kimiñ maâlûbesi
Hâne-i dilde olur her 'âşikîñ maâlbûbesi
'Ârifiñ olsa 'aceb mi cân-fezâ mergûbesi
Kiminiñ düşmez elinden bir nefes mecmû'ası
Kimi şî'r ü kimi inşâ kimisi dîvân okur

V

Mekteb içre çün meh-i gârrâ gibi her birisi
Hüsün ile behcet-fezâ hûrâ gibi her birisi
Ber-şârafür **Cehdi**-i şeydâ gibi her birisi
Ey Sipâhi bülbül-i gûyâ gibi her birisi
Şevk-i gûl-ruhsârını dâ'im Bahâristân okur

14.²¹**Tahmis-i Rîf atî Gazel-i Bâkî**²²

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

I

Ne dilde ârzû-yı 'iyş u nûş şohbet-i Cem var
Ne mânend-i şafâ-yı duhâter-i rez gibi maârem var
Getür sâkiñ şarâb-ı dil-gûşâyı bende bir gâm var
Ne câm-i bâde-i gûl-gûna beñzer yâr-i hem-dem var
Ne şadr-i gûşe-i mey-hâne gibi cây-i hurrem var

II

Cihânda görmedüm hergiz firâk-ı yârdan müşkil
Anuñ-çün sabr u ârâm eylemez sînem içinde dil
Metâ'-1 geşt-i zâri 'omri berbâd itdi ve'l-hâşıl
Beni 'ayb eylemeñ dâ'im olursam mest-i lâ-ya'ķıll
Ki bî-hûş olmuşam âsûde kîlmaz bende bir gâm var

III

Eger ol kîne-cû dil-ber iderse nâz u istignâ
Anuñ şemşîr-i hicrinden yüzüm döndürmezem katçâ
Vefâlar itmeyüp itse cefâ incinmezem zîrâ

²¹ *Mecmu'a-i Musammat*, vr. 122b-123a.

²² Tahmis edilen gazel: *Bâkî Dîvânı*, s. 101.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

*Ğam-ı hicrānda hâlet var dimişler ehl-i derd ammā
Mülâyim dil-ber-i şūhuñ dem-i vaşında ‘âlem var*

IV

Harîm-i kûyuña cânâ gelüp iller gezer her gün
Saña ṭâlib olup kuhsâr ile deşti gezer her gün
Hemân kelb-i ‘akûr-âsâ neki görse ürür her gün
*Ruḥuñ bâğın rakîb-i dîv-şüret seyr ider her gün
Yüzüni göremez yllarca ammâ bunda âdem var*

V

Şadâ-yı nażm-ı dil-sûzuñ ser-â-pâ tûtdı âfâkı
Edâ-yı şî‘ riñüñ oldı cihânuñ ȳalkı müştâkı
Eger yâd eylemezse **Rif’ atî** gibi seni sâkî
*Safâ-yı şafvet-i ṭab‘uñ yiter eğlence ey **Bâkî**
Bi-ḥamdi’llâh ne ǵam yîrsin elinde sâgar-ı Cem var*

15.²³

Tâhmis-i Şeyh-zâde Ğazel-i Lisâni

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

I

Nîkâbin al cemâlûnde olan esrârı görsünler
Çıkup Mûsi gibi Tûr üzre ol dîdârı görsünler
Tecelli ȳıl cihâna ki celalüñ vari görsünler
*Tulû‘ it ey ȳamer-ṭal‘at güneş ruhsârı görsünler
Bugün ‘îşk ehli gelsünler cemâl-i yâri görsünler*

II

Ceküp sen ȳavş-ı ȳudretden giyüp sen ȳaşduma cevşen
Yazıkdır bülbülü öldürme kim hâlî ȳalur gülşen
Ten-i bîmâra dermân it ȳabîbâ gönlüm olsun şen
*Nîkâb-ı zülfüni ref‘ it yüzüñden ey meh-i rûşen
Ki ‘âşıklar ruhında berk uran envârı görsünler*

III

Yaratmış Hâlik-ı ekrem seni a‘lâ-yı a‘lâdan
Anuñ-çün ȳadrını efzûn idüpür cümle eşyâdan
Vefâ istersen ey dil iste bârî yarın ‘ukbâdan
*Nûmûne isteyenler şâhid-i ma‘ni-i zîbâdan
Bağup mir ‘ât-ı ‘âlemde ruh-ı dildârı görsünler*

²³ *Mecmû‘a-i Musammat*, vr. 124a-b.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

IV

Gamuñdan bî-vefâ dil-ber elif-ķaddüm kemân oldu
Cefâdan ‘aşikuñ câni delindi bağıri ķan oldu
Teğäfûl itmesem beñzüm şararuban ħazân oldu
Tabîbim cism-i bîmârim vücûdum nâ-tüvân oldu
Ne hâletde dürür şimdi dil-i bîmârı görsünler

V

Açılmışdur yañağından bugün verd ü şakâyiklar
Seni bu hüsn ile gördükde mecnûn oldu ayıklar
Meger **Şeyh-oğlu** âhindan uşanmışdır ħalâyiklar
Lisâni dil-rübâlardan vefâ isterse ‘aşıklar
Güzeller doymazibrâma hemân yalvari görsünler

16.²⁴

Tahmis-i Fikrî Çelebi Gazel-i Yahyâ²⁵

fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

I

Mâ-sivâdan çek elüñ tâlib-i Mevlâ oligor
Rûz [u] şeb ‘ışk ile var vâlih [ü] şeydâ oligor
Ey göñül ķatre iken bir ulu deryâ oligor
‘Ayn-i Haķ ile yürü nâzir-i bînâ oligor
Zerre-veş mihr ü münîr ile hüveydâ oligor

II

Gülşen-i vahdete gir bülbül-i gûyâlik idüp
Baş u cân terkin urup ‘aşık-ı şeydâlik idüp
Hüküm it erbâb-ı ǵinâya begim ağalîk idüp
Terk-i tecrîd eyle ‘âlemde Mesîhâlik idüp
Bu ǵokuz ǵayînede gün gibi peydâ oligor

III

Eyle günden güne var meh gibi taşîl-i kemâl
Îrmeye gün yüzüne ǵerre ķadar naķş-ı zevâl
Kurtulam dirseñ eger dest-i ecelden bu muhâl
Heves-i şadr-i riyâset ǵâleb-i şaff-ı ni‘âl
Kayd olur âdeme var bî-ser ü bî-pâ oligor

IV

Sâkî-i bezm-i fenâ kelleyi câm eylemedin
İtdügin ǵevk-ı müdâm saña ħarâm eylemedin

²⁴ *Mecmû‘a-i Musammat*, vr. 125a-b.

²⁵ Tahmis edilen gazel: *Tâşlıcah Yahyâ Dîvâni*, s. 360-61.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Lafz-ı maḥrūm felek kendüne nâm eylemedin
Halk arasında ecel kaddüni lâm eylemedin
Elif-i Ādem gibi Havvâ ile tenhâ oligör

V

Olmaç isterseň eger mažhar-ı zâtıyla şîfât
Gündüzün ıyd ola hem gicelerün ķadr ü berât
Fikriyâ keşf ola dirsən saña bu sırr-ı nikât
Yüzüni hâk-i ķadem ķıl sözüni āb-ı hayât
Şîr-i cân-bâhs ile Yâhyâ gibi ihyâ oligör

17.²⁶

Muhammes-i Zarîfi Çelebi

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

I

Gülşen-i dehr içre kim tâvûslar cevlân ider
Sebzelerde fâhte-āsâ uçup seyrân ider
Söyleyüp bu maṭla‘ uñ mefhûminı efgân ider
Bir iki gün gül gibi gerdûn kimi ħandân ider
Ağladup bülbül gibi āhîr añi giryân ider

II

Hubb-ı dünyâdan tehî ķıl ķalbüni pür eyleme
Haddüni bil gözleyüp şadır mükebbir eyleme
Menzilün şaff-ı ni‘âl olsa tefeckür eyleme
Gel giyüp fâhir libâs ey dil tefâħħur eyleme
Çün alup dest-i ecel cânuñ senüñ ‘uryân ider

III

Duhter-i rez ile olup hem-dem ayağa urduñ el
Kendüni ķılduñ ħabâb-āsâ hevâya sen maħal
Haķ işi қoyup muhaşşal eyledüñ bâṭıl ‘amel
Tevbe ķıl ‘isyânuña ey dil ki vakkâş-ı ecel
Tîr-i mevt ile senüñ çün cismini bî-cân ider

IV

Kevkeb-i baħtuñ doğup virse ķamer-veş dehre nûr
Şunsa gerdûn destine ħurşîd-tek câm-ı surûr
Meclisinden itmese meh-rûları bir laħża dur
Gün gibi başuñ göge irgürse çarħ itme ġurûr
Sâye-veş āhîr seni çün ħâk ile yeksân ider

²⁶ *Mecmû‘a-i Musammat*, vr. 129a-b.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi “Y-362”) ve MESTAP'a Göre Tasnifi

V

Sâlik-i râh-i Hûdâ ol eyleme ihmâl-i Tûr
Mâsiva'llâhî göñülden ibn-i Edhem gibi sür
Yoñluk içre varlığı tañşîl eyle zevki gör
Bu hârâb-âbâda aldanma Zarîfi terkiñ ur
Çün beden sûrin yıkup top-ı ecel virân ider

18.²⁷

Tahmîs-i Şehri Li-Muñarririhi Gazel-i ‘Âlî Efendi²⁸
mefâ’îlün mefâ’îlün mefâ’îlün mefâ’îlün

I

‘Uşatûñ cürmi ‘afv olduñda aña hiç ‘itâb olmaz
Olınca luñf-ı Hañk aña dañlı hergiz ‘azâb olmaz
‘Uyûbi mahv ola anuñ niçün anda şevâb olmaz
‘Inâyet her kime yüz tuñsa ‘isýâni niñkâb olmaz
Güneş doğduñda zîrâ perde-i zulmet hicâb olmaz

II

Ne dil bilmezse kerremnâ hijâbin ‘akl nâkışdur
Ki zîrâ feyz-âşâri degüldür fi‘l-i nâkışdur
Olar kim ahsen-i tañvîm bilmez külli nâkışdur
Çekenler muñtesib mîzâni havfuñ zât-i nâkışdur
Kemâl ehlînde eksükkilik bulunmaz ol hisâb olmaz

III

Bu ñam vâdiñin ey dil durmayup geñt ü güzâr eyle
Ma‘ ârif gevherini ‘âleme bezl-i nişâr eyle
Çü lâdan cûda geldüñ çalışup ‘ömrüñi var eyle
Recâ yazalarında eşk-i çeşmûñ cûybâr eyle
Silinmez nâme-i a‘mâli mahv olmaz kitâb olmaz

IV

Dil çün tev’emân oldı ezelden bâ‘is-i ñaflet
Ki ñafletden dürür cânâ olan hep bâ‘is-i ‘illet
Çeküpdür ñafletüñ kilk-i midâdi bâ‘is-i kudret
Giceyle hâb [u] gündüz ñaflet oldı bâ‘is-i hayret
Bize dünyânuñ inkâri gibi hâzır-cevâb olmaz

V

Mahabbet it Resûline ki ola mertebeñ ‘âlî

²⁷ *Mecmû‘a-i Musammat*, vr. 133a-b.

²⁸ Tahmis edilen gazel: *Geliboluñ Âlî Dîvâni*, s. 768-69.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Sürüp yüz dergehine terk idüp cān u dil ü mālī
O şāha bende ol **Şehri** şakın sen dur fi‘ l-i hālī?
Habībüñ sev dilerseñ ma‘fīret taķībin ey ‘Ālī
Raķīb olmak gibi Mevlāya rengīn-intisāb olmaz

19.²⁹

Tahmīs-i Kadri-i Sābiķ Ğazel-i Rūhi³⁰
mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

I

Ne mümkün gitdi ġayr ol merdüm-i vālā güher gelmez
Meşām-ı cān-ı büya kākülinden hiç eṣer gelmez
Gözüm yollarda ḫaldı ḫāṣid-ı bād-ı seher gelmez
Niçe gündür o māh-ı ‘ālem-ārādan ḥaber gelmez
Dili ırsāl iderdüm ḫorķaram ol da gider gelmez

II

Bugün sensin şehā nāz ile hüsün iklīminüñ şāhi
Cemāl-i pertevin burcı sürür-i devletüm māhi
Ser-i kūyuñ degişmezler bütün dünyāya va’llāhi
Ta‘alluk eyleyen zülfine n’eyler manṣib u cāhi
Anuñ dünyā vü māfiħā gözine ķıl ķadar gelmez

III

Firāķı deldi bağrum yār gitdi seyr-i gülzāra
Daḥı oñulmaz anuñ-çün dil-i mecrūhumuz yāre
Każā ile giriftār olmuşuz biz bir cefākāra
Ne ‘uṣṣāķa vefā eyler ne ‘ayyār-i siyeh-kāra
O ṭifl-i nāz-perverdür elinden ḥayr u şer gelmez

IV

Teraḥħum eyle gel hey nūr-ı diđem çeşm-i nem-nāk
Çıkar her şeb derūn-ı derd-i āhum her dem eflāke
Haķāretle nażar ķila meded lutf eyle ben ḥāke
Çıkarma medħ ile aqyār-i bed-girdāri eflāke
Yoluñda ‘āşıķ-ı zāruñ dime göñline yer gelmez

V

Diyem bir bir saña erbāb-ı ma‘ nī n’itdiler cümle
Koyup her birisi bir yādigārı gitdiler cümle
Pişenler **Kadrī**bu deyr-i kühende pişdiler cümle
Ma‘ārifle gidenler bunda taħsił itdiler cümle

²⁹ *Mecmū‘a-i Musammat*, vr. 133b-134a.

³⁰ Tahmis edilen gazel: *Bağdatlı Rūhi Dīvāni*, s. 593.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

Cihanda yoğsa ey Rūhī gelen şahib-hüner gelmez

20.³¹

Tahmis-i Şerifī Gazel-i Bâkī³²

fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

I

Ağladan ‘âşık[ı] ey dil şam-ı cânâñ ancañ
İñleden ehl-i dil[i] gerdiş-i gerdân ancañ
Kimi mâtem-żede ḥalķuñ kimi şâdân ancañ
Hâl-i ‘âlem ezelī böyle perişân ancañ
Kimi nâlân kimi giryân kimi handân ancañ

II

Görinür bâğ-ı cihân kimisine tâze bahâr
Kimi şu gibi çemen seyrin ider leyî ü nehâr
Kimisi bezm-i şafâda kiminüñ meskeni hâr
Kimisi bûlbûl-i nâlân gül-i ‘âriż-ı yâr
Kimi pervâne-i şem‘-i ruh-ı cânâñ ancañ

III

Biliñi bükdi kimüñ sitem-i cevr ü cefâ
Kiminüñ sînesini itdi nişân tîr-i ķazâ
Menzil-i râh-ı ‘adem olsa ‘aceb mi dünyâ
Bu cihân kimine ķaşr u tarab [u] ‘iyş ü şafâ
Kiminüñ miħnet ile başına zindân ancañ

IV

Mâl-i esbâb-ı cihân kalmadı çün Қârûna
Baķmasun cihre-i zerdüm var iken altuna
Ser-efrâz ol başını egme şakın gerdûna
Pâymâl olmada âħir šûtür-i gerdûna
Pâdişâh ile gedâsi hele yeksân ancañ

V

Künc-i miħnetde Şerifī oluban genc-i nihâñ
Mâsivâyi unudup Haķ ile olsañ her ān
‘Âlem-i kevn fesâd olduğ’içün mülk-i cihân
Bâkiyâ ħânkah-i ‘âlem-i hayretde hemâñ
Her gelen kimse bu esrâr ile ħayrâñ ancañ

³¹ *Mecmû‘a-i Musammat*, vr. 141a-b.

³² Tahmis edilen gazel: *Bâkī Dîvâni*, s. 182.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

21.³³
Taħmīs-i Resmi Ġazel-i Nizāmi³⁴

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

I

Serv mi vardur cemende kaddüne ḥayrān degül
Gonçe var mı reşk-i la' lüñden yüregi ḫan degül
Dil mi vardur yā kemān-ebrūn içün ḫurbān degül
Her ne cān kim gözlerüñ siħriyle ser-gerdān degül
Ehl-i diller mezhebinde cāndur ammā cān degül

II

Kakülüñ sevdası ile fikr-i zülfüñ dem-be-dem
Yile virdi ḥirmen-i ' ömrüm ḫoyuban dilde ġam
La' lüñ iħyā-yı memāt eyler diriġā ben n'idem
Çeşme-i hayvān lebündür dir rakibüñ ben didüm
Çeşme-i hayvāndur ammā çeşm-i hayvān degül

III

Şaçuñ eylerdi ḫaṣuñ miħrabına dā' im sūcūd
Daħi ādem giymemişdi hil'at-1 hüsn [ü] vücūd
Ne meleksin ne peri ey hüccet-i ihsān u cūd
Nūr-1 Yezdān yüzüñe didüm deliħ isterse hod
Burka'1 ref' it yüzünde hāċet-i bürħān degül

IV

Sen meleksin peris'in cümleye cāndur ṭapuñ
Hūbluk ikl̒imine Haķķā ne sultāndur ṭapuñ
Çeşme-i cāndur ṭudağuñ nūr-1 Yezdāndur ṭapuñ
Sūretüñ cennetdür ey ħuri vü rizvāndur ṭapuñ
Yüzüne kimdir diye kim cennet ü rizvān degül

V

Düşsi dil çāh-1 zenaħdāna shaçuñdan cān ile
Hālini şor bir esirüñ bend ile zindān ile
Kimse bilmez n'olisař ḥälüm benüm cānān ile
Dem mi var kim baña bu derd ü ġam-1 hicrān ile
Sine suzān [u] ciger büryān [u] dil giryān degül

VI

Dil ki mecrūh oldu hicrānuñla merhem n'eylesün
Cān ki mūnisidür senüñ 'ışkuñla hem-dem n'eylesün

³³ *Mecmū'a-i Musammat*, vr. 145b-146a.

³⁴ Tahmis edilen gazel: *Karamanlı Nizāmi Dīvāni*, s. 172.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

Ey ṭabīb-i cān u dil derdüňle ādem n'eylesün
Zahmuma kim baksa eydür buňa merhem n'eylesün
Derdümi kim baksa eydür ķabil-i dermān degül

VII

Resmiyā ‘uşşāka dil-berler ider cevr ü cefā
 Kimse ummasun güzellerden begüm mihr ü vefā
 Hoş dimiş ol fāris-i milk-i ma‘āni-i fenā
Ey Nizāmi yok durur ḥublarda hiç mihr ü vefā
Hamdu-li'llāh bularuň hüsnine pâyân degül

22.³⁵

Muhammes-i Fünûni Çelebi

mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün mefā' İlün

I

Meded ey pây-mâl-i dehr olana Hızır-ı devrānum
 Yitiş bir ȝâlimüñ ȝulmiyle çâk oldı giribânum
 Muhaşşal bir 'aceb bühtâna uğradum benüm hânum
 'Adâlet it saña işmarladum hâl-i perişânum
 Muhammed Muştâfâ һakkı terâhüm eyle sultânum

II

Egerçi cûrm [ü] 'isyânum bilürem bî-nihâyetdür
 Velî yamanlıga yahsılık itmek hoş sa‘âdetdür
 Delîl olmaðı kişi bir düskine ȝayra delâletdür
 Bilürsin şâh-ı devrânuñ yolu luþ u mürûvvetdür
 Muhammed Muştâfâ һakkı terâhüm eyle sultânum

III

Garîbem bî-kesem yokdur benüm sen şâhdan ȝayı
 Yanumda hem-demüm yokdur fiğân u âhdan ȝayı
 Kimesne yanup yañılmaz dilâ bir câhdan ȝayı³⁶
 Benüm derd-i derûnum kim bilür Allâhdan ȝayı
 Muhammed Muştâfâ һakkı terâhüm eyle sultânum

IV

Baňa luþ u vefâ it Âdem ü Havvâ içün olsun
 Letâfetle göge 'azm eyleyen 'Isâ içün olsun
 'Aşâsin ejder iden Haþret-i Mûsâ içün olsun
 Cihâni yok iken var eyleyen Mevlâ içün olsun

³⁵ *Mecmû'a-i Musammat*, vr. 158a-b.

³⁶ Vezin tutarsız.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Muhammed Muşṭafā ḥaḳḳı teraḥḥum eyle sultānum

V

Çenār-āsā du‘āya iki el ḳaldurmişam ey şāḥ
Ola ḳaşr-ı felek altun kemerli saña bir ḥoş kāḥ
Fünūnīnūn olupdur cismi ḡamdan cā-be-cā sūrāḥ
Eger ehl-i ḥaṭā müc̄rim eger ‘āṣī eger küstāḥ
Muhammed Muşṭafā ḥaḳḳı teraḥḥum eyle sultānum

23.³⁷

Tahmīs-i Sipāhī Ḡazel-i Laṭīfī

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

I

Münevver itdi āfākı yüzüñ ey meh ziyālıkdān
Yaraşur Sidreye ḳaddüñ dem ursa müntehālıkdān
Ferāğat eyledi şandum seni ben bî-vefālıkdān
Gözüm yaşıını baḥr itdūñ firākuñla cüdālıkdān
Senüñle ḳanı ey zālim şu sizmazdi arallıkdān

II

Niyāz itmek düşer dā‘im gül-i ra‘nāya bülbülden
Niyāz itdükçe nāz itmek gerekdür bülbüle gülden
Beni sen şu gibi ey serv akitduñ cān ile dilden
Çevirdüñ yüzüñi āḥir alınca gönlümi elden
Ġaraż bu miydi a dil-ber bizümle āşinālıkdān

III

Dem-ā-dem dest-i cevrüñle nigārā çāk olup yaķa
Revā mī āteş-i hecrüñ beni ḥāk eyleyüb yaķa
Teraḥḥum itmeyesin sen gözümden ḳanlu yaş aķa
Oluban hüsnüñe ḡarrā iken cevr itme ‘uṣṣāķa
Ġurūr ile nice şāħlar düşüpdür pādişāħlıkdān

IV

Bu cihānda baňa yegdür ḳanı bir dil-ber-i ra‘nā
Şaçı reyhān [u] ‘anber hem yüzü gül ḳāmeti bālā
Güneş-ṭal‘ at ḳamer-behcet perī-peyker melek-sīmā
Bugün mülk-i melāḥatda bulınmaz hüsnüñe hemtā
Sunulmuşdur saña şāħum güzellik sun‘-ı Hālkdan

V

³⁷ *Mecmū‘a-i Musammat*, vr. 161b-162a.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

Sipâhi gönceler içre görüp sen verd-i hândâni
Göñül virdi n'ola bülbül gibi eylerse efğânı
Gözinüñ yaşı kan oldı demidür kılsañ ihsâni
Latîfî şıdk ile virdi yoluña câni ey hâni³⁸
Aña râhm eleyüp geçseñ güzel bu bî-vefâlkdan

24.³⁸

Muhammes-i Kevseri³⁹

mef'ûlü mefâ'îlün mef'ûlü mefâ'îlün

I

Bildüm ki şu 'âlemde cânâneye 'ışk olsun
'Uşşâka vefâ eyler cânâneye 'ışk olsun
Âteş gibi gül bitdi kâşâneye 'ışk olsun
Eyyâm-ı bahâr irdi mey-hâneye 'ışk olsun
Gül gibi güler yüzlü peymâneye 'ışk olsun

II

İrmek dileyen 'âşık vaşl-ı ruh-ı cânâna
Pervâne gibi ķalma cehd eyle dil ü câna
Ol kimse dürür 'âşık kâdir ola bürhâna
'Âşık aña dirler kim 'ışk âteşine yana
Yanmakda benüm rûhum pervâneye 'ışk olsun

III

Cün serv gibi sâķî şalındı bu meclisde
Kalmadı göñül cün alındı bu meclisde
Gönlüme didüm bende ķal itdi bu meclisde
Âlât-ı tarab külli çalındı bu meclisde
Her sâza ķulak tûtûdum alayına 'ışk olsun

IV

Bu gülşen-i zîbâyi seyrân iderek geldüm
'Işk âteşine bağrum büryân iderek geldüm
Şâhrâ-yı melâhatda efğân iderek geldüm
Çeşmüm yaşını anda tûfân iderek geldüm
Şenlikde ķomazlarsa virâneye 'ışk olsun

V

Bu **Kevseriye** her ne dirseñ yiridür Fethî
Hâyır ile aňılanlar ölmez diridür Fethî
Hep Ka'be-i büt-hâne vaħdet yiridür Fethî

³⁸ *Mecmû'a-i Musammat*, vr. 173a-b.

³⁹ Başlık: Taħmîs-i Kevseri Ĝazel-i Fethî M.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Külhan dahı ‘uşşāka ‘izzet yiridür Fethî
Her yirde huzûr ile her haneye ‘ışık olsun

25.⁴⁰

Tahmîs-i Hayâti Bâ-Ğazel-i Necâti⁴¹

fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

I

Niçe zülf ü niçe perçem nice gisûdur bu
Niçe sâhir niçe kâfir niçe câdûdur bu
Niçe reyhân niçe ‘anber niçe Hindûdur bu
Niçe kâkül niçe mû sünbü [ü] gül-bûdur bu
Dil-i ‘uşşâkı perişân idici budur bu

II

Fi'l-meşel olur iseñ ‘ömr gibi müsta‘cil
İki dünyayı eger kılur iseñ [de] menzil
Şayd içün bend itme bağlama iki ey dil
Niçe yıl yel gibi yelseñ yitemezsin ey dil
Şu cihetden ki perişîveli âhûdur bu

III

Zülf-i miskinini depretse kaçan bâd-ı şehir
Cân virür şevk ile çevgânına gûy olmağa ser
Ben bu hâletle gidersem gine dünyâdan eger
Umaram haşrde⁴² cân oynadığumdan duyalar
Hûb-rûlar diyeler birbirine odur bu

IV

Çok cefâni çekerem görmedüm aşlâ keremüñ
Dilde bâr-ı sitemüñ şinemde dâğ-ı elemüñ
Başda sevdâ-yı hâtuñ mihneti cânnumda gâmuñ
Bâşuma ayru ider cânuma ayru sitemüñ
Tîg-i hûn-rîz-i cefâ-pişeden ayrudur bu

V

Ey Hayâti bu hûrûf içre nihân ma‘ niyi al
Zulümât içre hayat âbı durur dirse muhal
Olûmaz hüsni letâfetde bu beş beyte bedel
Gine sihîr itdi Necâti nice söz nice gâzel
Leb-i dil-ber şifatında bir içim şudur bu

⁴⁰ *Mecmû'a-i Musammat*, vr. 177b-178a.

⁴¹ Tahmis edilen gazel: *Necâti Bey Diwanı*, s. 415.

⁴² haşrde: hâşre dek M.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi “Y-362”) ve MESTAP'a Göre Tasnifi

26.⁴³

Tahmis-i Lem'i Gazel-i Rahmi⁴⁴

mefâ' īlün mefâ' īlün mefâ' īlün mefâ' īlün

I

Nigârı görmedüm ḥaylı zamāndur dār-i dünyāda

Meded bir kerre görsem ol peri-rûyi ben üftâde

Düşüp pâyine şu gibi disem ol serv-āzâda

Ne işüm var idi cānā benüm bu dār-i dünyāda

Seni bulmak içün geldüm hemân bu mîhnet-ābâda

II

Benüm cānum ki hâzır ider çemende pes göñül cānā

Cemâlüñ var iken baña gerekmez gülşen-i dünyā

Oluruz râh-i 'ışkuñda hemân ey kâmet-i bâlā

Ne geşt-i gülşen-i dünyā ne seyr-i ravza-i 'ukbâ

Murâdum sensin ey cân sen hemân dünyâ vü 'ukbâda

III

Gel ey 'İsi-nefes sensin benüm derdüme dermânum

Ölürsem râh-i 'ışkuñda senüñ boynuñadur ķanum

Ki zîrâ bu cihân içre benüm devletlü sultânnum

Senüñ 'ışkuñla gûyâ hem zebânum mûrdedür cânum

Senüñ mihrüñle rûşendür şehâ bu çeşm-i bînâ da

IV

Nigârâ kıldı şermende cemâlüñ mâh ile mihri

Gice vü gündüz anlaruñ anuñ-cün yok durur mihri

Vucûdum ney gibi nâlân idüpdür hüsünüñ mihri

Rakîb-i kâfirüñ cānâ beni mahv eyledi mihri

Hemân sensin ķalan ancak görünmez gâyri arada

V

Reh-i 'ışk içre ey Lem'i ḥarâb oldı benüm һâlüm

Benem ăzürde-dil ihyâñ şorarsa n'olduğın һâlüm

Belâ dağında 'Ankâyam ki қalmadı per ü bâlüm

Cihânda haşre dek budur hemân ey dil benüm қâlüm

Ki Rahmi bende olmuş diyesin bir serv-āzâda

27.⁴⁵

⁴³ *Mecmû'a-i Musammat*, vr. 18b-181a.

⁴⁴ Tahmis edilen gazel, *Bursâlı Rahmi Dîvâni*'nda bulunmamaktadır.

⁴⁵ *Mecmû'a-i Musammat*, vr. 183b-184a.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

Tahmis-i Şani İ Gazel-i Häveri

mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün

I

Hilâle döndi cism-i nâ-tüvânûm derd [ü] gamlarla
Büküldi yâ gibi ķaddüm şehâ bâr-ı sitemlerle
Dimişsin anı teşrif ideyüm luṭf u keremlerle
Seni göz[ler] dü-çeşm-i hûn-feşânûm nice demlerle
Gel ey nûr-ı başarı merdümlîk it demler kademlerle

II

Günâh ise senüñ kûyuñda ey şeh kendümi ' addüm
Haṭuñ ger katlüme hüccet getürse yok durur reddüm
Efendim ben saña ķul olduğum-çün bilmedüm haddüm
Ķad ü zülfü dehânuñ hasreti lâm eyledi ķaddüm
Hûdâ bilür benüm sağ olacağum bu elemelerle

III

Kemân almiş ele gönlüm nişân idüp ol ebrûlar
Beni hicriyle Mecnûn eyledi şol çeşmi câdûlar
Deli dîvâneyi zencîre çekdi iki gîsûlar
'Aceb nice yazıldı başuma bu kara yazular
Benüm hod mihnet-i derdüm yazılmaya kalemlerle

IV

Gezerken Ka'be-i kûyuñda şey'-lillâh idüp cânâ
Târiķ-i kûy-ı vaşluñda beni güm-râh idüp cânâ
Diyâr-ı gurbete şaldoñ ǵamı hem-râh idüp cânâ
Hevâ-yı ķadd-i zülfünâde örürsem âh idüp cânâ
Mezârumda turam mahşerde 'Abbâsi 'alemelerle

V

Sırışküm Şani İ seyl oldı nice çağlamayam kim
Firâk-ı la'l-i yâr ile niçe ķan ağlamayam kim
Bu âh-ı sûz-nâkümle nice dil dağlamayam kim
Nice zünnâr-ı işķa Häveri bel bağlamayam kim
Der ü dîvâr-ı deyr-i dil pür olmuşdur şanemlerle

28.⁴⁶

Tahmis-i Nehri Çelebi Gazel-i Meşâmi Çelebi

fe' İlâtün fe' İlâtün fe' İlâtün fe' İlün

I

⁴⁶ *Mecmû'a-i Musammat*, vr. 185b-186a.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

Gele bir dem ki dilā ‘āşıka ihsān dükene
Merħamet itmeyeler hāline yārān dükene
Dime ey ḡonċe-dehen saña bu efgān dükene
Boşala kīse-i kān kāse-i ‘ummān dükene
Ne ġam-i dīl ne nem-i dīde-i giryān dükene

II

Olmaya cevr ü cefāda o şehūn emşālı
Nice taħrīr ola üftādelerūn aħvāli
Yitmedi lāle-ruħuñ ‘āşıka reng [ü] āli
Dīdeden hūn-i ciger olmaya bir dem hālī
Baħrler berr ola deryā-yi firāvān dükene

III

Şol kadar harc ideyin yoluña ma‘ dūdum kim
Şol kadar sa‘y ideyin görmege ma‘ hūdum kim
Şol kadar isteyen cevheri mak‘ūdum kim
Şol kadar arayayın şāhid-i maķşūdum kim
Cüst ü cūda ṭalebüm rāḥṣina meydān dükene

IV

Ey perī-rū bizi öldür diye cevr ü sitemüñ
Haylī dem oldu bize gelmedi aślā himmetüñ
Tūtiyā eyleyeyin çeşmume derd ü elemüñ
Cekmezem gam çekerem gözümē hāk-i kademün
Eger ey nūr-i başarı kuhl-i Šifāħān dükene

V

Nehrīye itmedi gülşende beyāz dilden
Āh ol ḡonċe-dehen kesdi selāmi dilden
Zā’il olmaz bu heves şübh ile şāmi dilden
Gide mi fikr-i leb-i yār Meşāmī dilden
K’andan hīç ola mī la’l-i Bedehşān dükene

29.⁴⁷**Nazīre-i Edāyi Ġazel-i Velehū⁴⁸**

fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilūn

I

Çün kıyar her cāna dünyā hādim-i lezzet gibi
İçürür żarb-ı ecel cāmin şehā şerbet gibi
Şağlığ ile hoş geçirmek bu demi furşat gibi

⁴⁷ *Mecmū'a-i Musammat*, vr. 189b-190a.

⁴⁸ Tahmis edilen gazel: *Muhibbi Dīvāni*, s. 763.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

*Halık içinde mu‘teber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes şıhhât gibi*

II

Güft ü gûy-ı vâ’ izân hûr-ı cinân ǵavgâsıdur
Hây [u] hûy-ı şûfiyân kevn ü mekân ǵavgâsıdur
Cüst ü cûy-ı hem-‘ inân sûd [u] ziyân ǵavgâsıdur
Salṭanat didükleri ancak cihân ǵavgâsıdur
Olmaya baht u sa‘ādet dünyede vaḥdet gibi

III

Oldı devrânuñ dilâ ālât-ı bezmi ‘âriyet
Rinde şunulmaz bu meclis içre câm-ı ‘âfiyet
Hoş buyurmuşdur aňı sultân-ı mûlk-i ‘âtifet
Ko bu ‘iyş u ‘işreti çünküm fenâdur ‘âkibet
Yâr-ı bâkî ister iseň olmaya tâ’at gibi

IV

Emrûñe olsa Süleymân gibi tâbi‘ diyü bed
Îns ü cinni saňa tesħîr eylese Hâyy-i ebed
Leşkerüñ encümden artuk olsa ey sâhib-hîred
Olsa ķumlar şâğışınca ‘ömrüñe ħadd u ‘aded
Gelmeye bu şîše-i çarħ içre bir sâ‘at gibi

V

Bu Edâyînün İlâhi ķıl temennâsin kabûl
Zinde olsun dâ’imâ ol pâdişâh-ı pür-uşûl
İki ‘âlemde şefî‘ olsun aña luṭf-ı Resûl
Ger hużur itmek dilerseň ey Muħibbi fâriġ ol
Olmaya vaḥdet maķâmi guşe-i ‘uzlet gibi

30.⁴⁹

Tahmîs-i Meşrebi Ğazel-i Maķâlı

mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün

I

Żiyâ şaldi cihâna pertev-i ruhsâr-ı tâbâni
Dehâni nüktesinde gizlüdür esrâr-ı Sübħâni
Melâħat Mîşrûnuñ ķâşrînda olmış Yûsuf-ı şâni
Gine bir pâdişâh-ı hüsnüñ oldum ķuli kurbanı
Nîşâr itmekdedür ‘âlem yolında baş ile câni

⁴⁹ Mecmû‘a-i Musammat, vr. 197b-198a.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

II

Süvâr oldu gine ol ķaşları yā esb-i nâzina
Nişâni tîr-i müjgânına olmuşdur dilâ sîne
Nazîrûn görmemişdür nârvenler Çin ü Maçîne
Ne mümkünür ħalâş olmak dolaşdı cân-i miskîne
Yidi başlu bir ejderdür dilâ zülfi perîşâni

III

O çeşm-i Kahramâni Rüstem-âsâ devr-i zamânuñda
Ruhi şems-i cihân-ârâ melâħat âsumânuñda
Nûzûl itmişdür ol âyet-i kerremnâ çü şânuñda
O şâh-i kîşver-i hüsnuñ yaraşur âsitânuñda
Güneş zerrîn 'aşâ ile gelüp olursa derbâni

IV

Ruħuñ üstinde ħalûn nâfe-i müşk-i leṭâfetdür
Huten bâġ-i cemâli çeşm-i āhû-yı melâħatdur
Kad-i mevzûni Tûbâ-yı gûlistân-ı leṭâfetdür
Vefâ ile güzeller içre ol bir şûħ-i āfetdür
Melâħat burcunuñ mâhi sa'ādet taħtunuñ ħâni

V

Vücûduñ ķıl ser-â-pâ ħançer-i hier ile biñ pâre
Taħammül merhem-i bâ' iş ola şayed ki tîmâra
Niyâz it **Meşrebi** ol bî-niyâzî Rabb-i Ĝaffâra
Makâli derd-i 'išk-i yâre düdüñ isteme çâre
Bulursaň çâresüzlükdür bu derdüñ gine dermâni

Sonuç

Mürettiplerinin edebî zevklerine ve şahsi tercihlerine göre şekil ve muhteva itibarıyla farklılık gösteren mecmua türlerinden biri de bendlerden müteşekkil nazım şekillerinin bir araya getirildiği musammat mecmularıdır. Oldukça renkli ve zengin muhtevalarıyla klasik Türk şiirinin sahip olduğu birikimin farklı veçhelerini ortaya koyması bakımından önem arz eden musammat mecmuları, aynı zamanda klasik edebiyatın künhüne vâkif olanlara da önemli imkânlar sunan manzumelerle mücehhezdir.

Şimdiye kadar yapılan bazı bilimsel çalışmalar vesilesiyle tespit edilen çeşitli musammat mecmuları şekil ve muhteva bakımından tahlillere tabi tutularak ilim âleminin istifadesine sunulmuştur. Bu çalışmanın da mihverini Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesinde "Y-362" arşiv numarada kayıtlı musammat mecmuası teşkil etmiş ve bu çalışma vesilesiyle elde edilen veriler aşağıda özet hâlinde sunulmuştur.

201 varaktan müteşekkil olan bu musammat mecmuası Eyyûb b. Yûsuf tarafından 8 Zilhicce 1081/18 Nisan 1671 tarihinde tertip/istinsah edilmiştir. Mürettip aynı zamanda Şehrî mahlasıyla kaleme aldığı musammat türündeki 20 manzumeyi de

Yunus Kaplan & Zahide Efe

mecmuasına derc etmiştir. Hem belli bir edebî birikime sahip hem de şair vasfını haiz biri tarafından tertip edilmesi hasebiyle önem arz eden bu mecmua, aynı zamanda tertip tarihinin de belli oluşuya birçok emsaline göre farklılık arz etmektedir.

Mecmuada daha sonraki yüzyıllarda sayfa derkenarlarına eklenen üç gazel ve eksik olan bir terkib-i bend dışındaki bütün manzumeler muhammes, tahmis, müseddes ve tesdîs formuna sahiptir. Zaten mürettip de bu hususta bilinçli hareket etmiş ve mecmuasını iki ana bölüm hâlinde tertip etmiştir. Şehrî, eserin ilk bölümünde tesdîs ve müseddeslere, ikinci bölümde ise tahmîs ve muhammeslere yer vermiştir. Her iki gruptaki musammatlar huruf-ı hecâ tertibi üzere manzumelerin ilk bendlerinin son harflerine göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

Huruf-ı hecâ tertibi dışında mecmuadaki tertip hususiyetlerinden bir diğeri de yer yer aynı vezin ve kafiyedeki musammatlar ile farklı şairlerin muhteva açısından aynı konuyu işleyen manzumelerinin peş peşe sıralanmış olmasıdır. Bu hâliyle kısmi bir nazire mecmuası hüviyetini de haiz olan mecmuada, mürettibin hem şiir tercihlerinde hem de bunların tertibinde bilinçli hareket ettiğini göstermektedir.

Derkenarlardaki manzumeler de dâhil 160 farklı şaire ait toplam 363 manzumeyi ihtiva eden *Mecmû‘a-i Musammat*'taki manzumelerden ikisi Farsçadır. Birçok mecmua mürettibi gibi Şehrî de eserin tertibinde kendince birtakım tasarruflarda bulunmaktan geri durmamıştır. Kaynak metinlerdeki bazı bendlerin alınmayarak ihtisar edilmesi, bazı bendlerin takdim ve tehir şeklinde yerlerinin değiştirilmesi ve bazı kelimelerin yerine anlamca müteradifi sayılacak kelimelerin tercih edilmesi mürettibin sıkça başvurduğu tasarruflardandır.

Revânî, Muhibbî, Fenâyî, Bursali Rahmî, Bâkî, Bahtî, Veysî, Nakşî, Cevrî, Hayâlî, Kara Fazlî, Sabrî-i Şerîf, Gelibolulu Âlî, Vusûlî, Rehâyî, Gelibolulu Sun‘î, Behîstî ve Hâşimî'ye ait olmak üzere bazı manzumelerin mevcut divan neşirlerinde bulunmaması mecmuanın değerini artırıldığı gibi; tezkirelerde hayatları hakkında herhangi bir bilgi bulunmayan "Âlî Şîrîn, Cehdî, Hakîrî, Mehçûrî, Mukîmî, Nehrî, Remîmî, Su‘ûdî, Sünî, Şuğlî, Şücâ‘î, Zayfî" ve "Ziyâ‘î" gibi bazı şairlerin varlığının tespitine kaynaklık etmesi de mecmuanın önemini ayrıca artırmaktadır.

Kaynakça

İnceleme Kısmında Kullanılan Kaynaklar

- Aydemir, Y. (2007). Metin Neşrine Mecmuların Rolü ve Karşılaşılan Problemler. *Turkish Studies (Tunca Kortantamer Özel Sayısı)*, (5), 122-137.
- Devellioğlu, F. (2011). *Osmancı-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydin Yay.
- Direkli, İ. (2022). *Musammat Mecmuları ve Gencîne-i Eş’âr (Millî Ktp. Yz. A 1641) İsimli Musammat Mecmuası (Metin-İnceleme)*, (Doktora Tezi). İstanbul Medeniyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Efe, Z. (2022). XVIII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası: Mecmû‘atü'l-Letâ'if (Millî Kütüphane “06 Mil Yz Cönk 163”). *Turkish Studies - Language*, 17(2), 441-521.
- Gürbüz, M. (2012). Şiir Mecmûaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, (haz. Hatice Aynur vd.), İstanbul: Turkuaz Yay., 97-113.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

- İçli, A. (2018). Kâsimî Mecmuası'nın İçerik Analizi. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (40), 468-499.
- İçli, A. (2017). Nigînî, Mecmuası ve Şiirlerinden Örnekler. *Atatürk Üniversitesi Türkîyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (58), 129-157.
- Kaplan, Y. (2022). Mecmû'a-i Eş'âr (Şehrî) (Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi, Y-362). *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*, <http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/mecmu-a-i-es-ar-sehri-yapi-kredi-sermet-cifter-arastirma-kutuphanesi-y-362> [ET: 20 Nisan 2023].
- Kaplan, Y. ve Efe, Z. (2020). Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî'nin Bilinmeyen Bir Eseri Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Mâ'ârif. *Dede Korkut, Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 8(19), 52-119.
- Kaplan, Y. ve Efe, Z. (2021). *Klasik Türk Edebiyatından Bir Kırkambar: Mecmû'a-i Musammat: Mecmû'a-i Musammat* (İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi T 5480). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- Kılıç, A. (2012). Mecmûa Tasnifine Dâir. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, (haz. Hatice Aynur vd.), Turkuaç, İstanbul, s. 75-96.
- Köksal, M. F. (2012). Şiir Mecmularının Önemi ve Mecmuların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP). *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, İstanbul: Kesit Yayınları, s. 83-101.
- Uzun, M. (2003). Mecmûa. *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt 29, İstanbul, s. 265-268.
- Yazar, S. (2013). XVI. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmûası. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 8(1), 601-650.

Metin Kısmında Kullanılan Kaynaklar

- Ahdî-i Bağdâdî Dîvânî:** Bedestani, A. (2018). *XVI. Yüzyıl Şairi Ahdî-i Bağdâdî Dîvânî*, (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Univ. Türkîyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Ali Şir Nevâyî:** Karaörs, M. (2016). *Ali Şir Nevâyî, Nevâdirü's-Şebâb*, Ankara: TDK Yayınları.
- Ali Şir Nevâyî:** Kut, G. (2003). *Ali Şir Nevâyî, Garaibü's-Sigar, İnceleme-Karşılaştırmalı Metin*, Ankara: TDK Yayınları, 2003.
- Azmızâde Hâletî Dîvânî:** Kaya, B. A. (2017). *Azmızâde Hâletî Dîvânî*. Ankara: KTB Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56159,azmizade-haleti-divanipdf.pdf?0>, [ET: 08. 04. 2020].
- Bağdatlı Rûhî Dîvânî:** Ak, C. (2001). *Bağdatlı Rûhî Dîvânî, Karşılaştırmalı Metin*. Bursa: Uludağ Univ. Basımevi.
- Bahtî Dîvânî:** Kayaalp, İ. (2019). *Bahtî (Sultan I. Ahmed) Dîvânî*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayımları. e-kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/64301,bahtisultan-i-ahmed-divanipdf.pdf?0>, [Erişim Tarihi: 24.04.2023].
- Bâkî Dîvân:** Küçük, S. (2017). *Bâkî Dîvânî*. Ankara: KTB Yayınları. e-kitap, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10596,bakidivanisabahattinkucukpf.pdf?0>, [ET: 10.07.2018].
- Behîstî Dîvânî:** Aydemir, Y. (2018). *Ramazan Behîstî Dîvânî*. Ankara: KTB Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56445,ramazan-behisti-divanipdf.pdf?0>, [ET: 30. 01. 2020].

Yunus Kaplan & Zahide Efe

- Beyânî-i Karahisârî Dîvâni:** Çaycioğlu, M. K. (2018). *Beyânî-i Karahisârî Dîvâni (İnceleme-Metin)*, (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniv. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Bursalı Rahmî Dîvâni:** Erdoğan, M. (2017). *Bursalı Rahmî Dîvâni*. Ankara: KTB Yayıncıları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55910,bursali-rahmi-divanipdf.pdf?0>, [ET: 16. 08. 2020].
- Cevrî Dîvâni:** Ayan, H. (1981). *Cevrî Hayâti, Eserleri, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânnin Tenkidli Metni*. Erzurum: Atatürk Üniv. Yayınları.
- Cinânî Dîvâni:** Okuyucu, C. (1994). *Cinânî Hayatı Eserleri Dîvânnin Tenkidli Metni*. Ankara: TDK Yayınları.
- Çâkerî Dîvâni:** Aynur, H. (1999). *15. Yüzyıl Şairi Çâkerî ve Dîvâni İnceleme ve Tenkitli Metin*. İstanbul: Yenilik Basımevi.
- Dimetokalı Vahdetî Dîvâni:** Öztürk, Y. (2006). *17. Yüzyıl Şairlerinden Dimetokalı Vahdetî'nin Divanının Tenkitli Metni*, (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniv. SBE, İstanbul.
- Dükakinzâde Ahmed Dîvâni:** Süzen, H. (1994). *Dükakinzâde Ahmed Beg Dîvâni (İnceleme Tenkitli Metin)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniv. SBE, İstanbul.
- Emrî Dîvâni:** Saraç, M. A. Y. (t.y.). *Emrî Dîvâni*. Ankara: KTB Yayıncıları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10606,giris-emridivanipdf.pdf?0>, [ET: 22. 04. 2020].
- Fenâyî Dîvâni:** Aydın, A. (2003). *Fenâyî Cennet Mehmed Efendi ve Dîvâni*, (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniv. SBE, Ankara.
- Fenâyî Dîvâni:** Yıldız, A. (2002). *Fenâyî Divani (Metin-Muhteva-Tahlil)*, (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniv. SBE, İzmir.
- Fevrî Dîvâni:** Fevrî Dîvâni, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Revan 763.
- Feyzî-i Kefevî Dîvâni:** Eflatun, M. (2003). *Feyzî-i Kefevî Dîvâni: Tahlil-Metin*, (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniv. SBE, Ankara.
- Fuzûlî Dîvâni:** Kılınç, A. (2021). *Fuzûlî Dîvâni*. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Ganîzâde Nâdirî Dîvâni:** Külekçi, N. (1985). *Ganîzâde Nâdirî: Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri Divani ve Şeh-nâmesinin Tenkidli Metni*, (Doktora Tezi). Atatürk Üniv. Fen-Edebiyat Fakültesi, Erzurum.
- Gelibolulu Mustafâ Âlî Dîvâni:** Aksoyak, İ. H. (2018). *Gelibolulu Mustafa Âlî Dîvâni*. Ankara: KTB Yayıncıları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/58695,gelibolulu-mustafa-alidivanipdf.pdf?0>, [ET: 11. 01. 2021].
- Gelibolulu Sun'î Dîvâni:** Yakar, H. İ. (2018). *Gelibolulu Sun'î Dîvâni*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Güftî Dîvâni:** Yılmaz, K. (1983). *Güftî Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği, Tezkireciliği ile Dîvâni, Zafer-nâmesi ve Teşrifatü'-Şuarâsının Tenkidli Metni*, (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Hâşimî Dîvâni:** Bulan, A. (1993). *Hâşimî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânnin Tenkidli Metni*, (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniv. SBE, Konya.
- Hatâyî Dîvâni:** Macit, M. (2017). *Hatâyî Dîvâni Şah İsmail*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Hayâlî Bey Dîvâni:** Çelik Vural, B. (2021). *Hayâlî Bey Dîvâni (İnceleme-Tenkitli Metin-Dil İçi Çeviri)*, (Doktora Tezi). Akdeniz Üniv. SBE, Antalya.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

- Hoca Neş'et Dîvâni:** Oğraş, R. (1991). *Hoca Neş'et Dîvâni (İnceleme ve Tenkidli Metin)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Univ. SBE, İstanbul.
- Kabûlî Dîvâni:** Erdogan, M. (2008). *Kabûlî İbrahim Efendi, Hayatı, Edebi Kişiliği ve Dîvâni (İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin)*, (Doktora Tezi). Gazi Univ. SBE, Ankara.
- Kara Fazlî Dîvâni:** Özkat, M. (2005). *Kara Fazlî'nin Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Dîvâni (İnceleme-Tenkitli Metin)*, (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Univ. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Karamanlı Nizâmî Dîvâni:** İpekten, H. (1974). *Karamanlı Nizâmî Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divâni*. Ankara: Atatürk Univ. Yayınları.
- Lutfî Dîvâni:** Karaağaç, G. (1997). *Lutfî Divâni: Giriş-Metin-Dizin-Tipkibasım*, Ankara: TDK Yayınları.
- Manastırlı Celâl Dîvâni:** Güneş, M. (2013). *Manastırlı Celâl Bey Dîvâni [İnceleme-Metin]*, (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Univ. SBE, Sivas.
- Mânî Dîvâni:** Demirel, Ş. (2011). 16. Yüzyıl Dîvân Şairlerinden Mânî Dîvân ve Şehr-engîz-i Bursa (İnceleme-Metin). KTB Yayınları. e-kitap, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/belge/1-93859/mani-divani-sener-demirel.html>, [ET: 23.09.2011].
- Mecmû'a-i Eş'âr:** Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362".
- Medhî Dîvâni:** Seyhan, N. (2000). *Medhî Divâni (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin)* (Doktora Tezi). Marmara Univ. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Misâlî Dîvâni:** Güneş, D. (2011). *Misâlî Dîvâni (İnceleme-Metin)*, (Yüksek Lisans Tezi). Dumluşpınar Univ. SBE, Kütahya.
- Muhibbî Dîvâni:** Yavuz, K. (2016). *Muhibbî Dîvâni Bütün Şiirleri Kânûnî Sultan Süleyman 1-2. Cilt*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.
- Muhyî Dîvâni:** Arslan, M. (2020). *Muhyî Dîvâni*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/78626,muhyi-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.04.2023].
- Nakşî Dîvâni:** Ayhan, E. (2000). *Nakşî Dîvâni* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Univ. SBE, İstanbul.
- Nûrî İbrahim Dîvâni:** Güngör, E. (2013). *Nûrî İbrahim Divâni*, (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Univ. SBE, Ankara.
- Rehâyî Dîvâni:** Yerdemir, F. (2007). *Rehâyî Dîvâni İnceleme-Metin-Dizin*, (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Univ. SBE, Ankara.
- Revânî Dîvâni:** Avşar, Z. (2017). *Revânî Dîvâni*. Ankara: KTB Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56143,revani-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Sabrî Mehmed Şerîf Dîvâni:** Çeçen, M. K. (2010). *Sabrî Mehmed Şerîf Hayatı, Sanatı, Divâni'nin Tenkitli Metni ve Tahlili*. Doktora Tezi. Fırat Univ. SBE, Elazığ.
- Sabûhî Dîvâni:** Sarı, M. (1992). *Sabûhî Şeyh Ahmed Dede Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserler ve Türkçe Dîvâni'nin Tenkitli Metni* (Doktora Tezi). Gazi Univ. SBE, Ankara.
- Sânî Beg Dîvâni:** Taşdelen, İ. (2019). *Sânî Beg Dîvâni*. Sivas: Express Baskı Merkezi.
- Selîkî Dîvâni:** Zülfe, Ö. (2009). *On Altinci Yüzyıl Şairi Selîkî ve Şiirleri*. Ankara: KTB Yayınları.
- Şânî Dîvâni:** Tunç, A. T. (2017). *Şânî Dîvâni (İnceleme-Metin)*, (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Univ. SBE, Adana.
- Şeyhüllislâm Yahyâ Dîvâni:** Kavruk, H. (t.y.). *Şeyhüllislâm Yahyâ Dîvâni*. Ankara: KTB Yayınları. e-kitap,

- <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10655,seyhulislamyahyadivanihasankavrukpdf.pdf?0>, [ET: 24. 02. 2020].
- Taşlıcalı Yahyâ Dîvâni:** Çavuşoğlu, M. (1977). *Yahyâ Bey Dîvân Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniv. Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Ubeydî Dîvâni:** Arslan, Ö. (2013). *Ubeydî Dîvâni (Metin ve İnceleme)*, (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniv. SBE, İstanbul.
- Ulvî Dîvâni:** Çetin, İ. (1993). *Derzizâde Ulvî (Hayati Edebî Şahsiyeti ve Dîvânının Tenkidli Metni)* (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniv. SBE, Elâzığ.
- Usulî Dîvâni:** İsen M. (1990). *Usûlî Dîvâni*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Üsküdarlı Aşkî Dîvâni:** Uzun, S. (2011). *Üsküdarlı Aşkî Divanı Tenkitli Metin, Nesre Çeviri ve 16. yy. Osmanlı Hayatının Divandaki Yansımaları*, (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniv. SBE, İstanbul.
- Veysî Dîvâni:** Toska, Z. (1985). *Veysî Dîvâni (Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniv. SBE, İstanbul.
- Vusûlî Dîvâni:** Taş, H. (2010). *Vusûlî [ö. 1000/1592] Dîvân [İnceleme-Metin-Çeviri-Açıklamalar-Dizin]*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap: <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10660,vusuli-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.04.2023].
- Yakînî Dîvâni:** Zülfe, Ö. (2009). *Yakînî [ö. 1568] Dîvân İnceleme-Metin ve Çeviri-Açıklamalar-Sözlük*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Zarifî Dîvâni:** Taşkın, G. (2009). *Çorlulu Zarifî Divanı: İnceleme-Edisyon Kritikli Metin*. (Doktora Tezi). Marmara Üniv. Türkイヤt Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musamat Mecmuası (Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362" Numaralı Musamat Mecmuasındaki Şiirlerin Mecmuların Sistemik Tasnifi Projesi (MESTAP)'a Göre Tasnifi								
Varak	Mahlas	Matla' Beyti/Bendi	Makta' Beyti/Bendi	Nazım Şekil/Bent Sayısı	Vezin	Açıklamalar		
1.	2a	Medhi		[Menem aşfüte vü sevdâ-zede bir zülf-i nigâr] [Yakdı yandurdu meni ateş-i rûy-i dildär] [Başa zulm oldı meded hüsrev-i 'ali-mîkdâr] [Dün gice subha degin cyeler idüm nâle vü zâr] [Bir sîyeh-çesm [ü] sîyeh-pûş [u] sîyeh-çerde nigâr] Dün yolum basdı benüm yağmaladı her ne ki var	Kuli kurbâni olup ol şeh-i 'ali'-şanûn Umaran lutfini her dem o meh-i tâbânuñ Elem-i hec [ü] firâkuña çıkışra canun Medhiyâ nâm-i serifüñ dimek olmaz anuñ <i>Bir sîyeh-çesm [ü] sîyeh-pûş [u] sîyeh-çerde nigâr</i> <i>Dün gice başdı yolum yağmaladı her ne ki var</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilün</i>	<i>Medhi</i> Divânu, s. 207.
2.	2b-3a	Zayfi		Seheri gül gibi gül-ruhların 'arz idüp o yâr Eydedi âile bes bülbül aşfüte vü zâr Dilerem Bârî'Te' âlânadan oburhûdar Bağ-i 'alende heniz irma daju tâz bahâr <i>Bir sîyeh-çesm [ü] sîyeh-pûş [u] sîyeh-çerde nigâr</i> Dün gice başdı yolum yağmaladı her ne ki var	Gözüm ol mäh-cemâle nitkeim kible-nümâ Ne yire 'azm ide Zayfi nigerân olur anâa	Tesdis/5 bend	<i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilün</i>	Varak kopukluğu sebebiyle bu tesdisin beşinci bendinin son dört misra eksiktir.
3.	3a-3b	Sülükî		Halâk nişâr-ı rahmet iderken Hûda seher Âdem revâ mi nevme ola mübtelâ seher Mağlûb-i 'âb olanlar idüp yine seher Kıldı bu beyt-i dilkes[i] hâtif-edâ seher <i>Bîdâr oluñ ki derde iñisür devâ seher</i> 'Adetdûr açılır der-i dâru's-sîfa seher	Dergâh-i Hâkka hemü Sülükî -i bî-riyâ Eyleyin? hezâr 'acz ile her şübh-dem du'â Sannâh seherde derdiñizze irmese devâ Olmañ belâh gaflit ile hâba mübtelâ <i>Bîdâr oluñ ki derde iñisür devâ seher</i> 'Adetdûr açılır der-i dâru's-sîfa seher	Tesdis/5 bend	<i>mef'ülü</i> <i>fâ'ilâtü</i> <i>mef'ülü</i> <i>fâ'ilün</i>	
4.	3b-4a	Feyzi		Ey hâkâtı sırrına tâlib olan merd-i hûner Cidd ü ehti idüp vücûdündün komâ kat'â eser Ara kendûnde murâdi bulasın tâ kim zafer Tâlib-i meçhûl-i mutlak olma eyliersin zâr <i>Rabbâniñ bilmek dilerseñ kendâriñ cyle nazâr</i> <i>Mezheb-i 'îrfân budur bilmez bunu châ-i nazâr</i>	Mantıñ u naþ u me'âni vü beyân şarf [u] usûl Kîmse bulmas ol bedî' ü'l-hulkâ bunrlar vuşul Eylemesseñ Feyzi câna kelâmmi kabûl Gör ne dir ol 'arif-i bi'lâh u ol al-i Resûl <i>Rabbâniñ bilmek dilerseñ kendâriñ cyle nazâr</i> <i>Mezheb-i 'îrfân budur bilmez bunu châ-i nazâr</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilün</i>	<i>Feyzi</i> -i Kefevî Divânu, s. 274.
5.	4a-4b	Feyzi		Kuvvet-i cânûn hoşça-i la' 1-i dûr-efşânûndadur Kuvvet-i cism-i za' ifûm hâñ-i ihşânûndadur 'Akûl u fîkrüm şive-i kadd-i hîrâmânuñdadur Çesm-i ümmidûm dem-âdem rûy-i rahşânûndadur <i>Âşıyân-i murâg-i dîl zülf-i perişânûndadur</i> <i>Kanda gitseç ey perî gönlüm seniñ yanuñdadur</i>	Gün yüzüñis itse Feyzi seyr-i bâg u lâle-zâr Görñür gûzâr-i dehrûn gülleri gözineñ hâr Sensûz ey gónce-dehan u gûl-beden nâzûñ-izâr Gûlsen-i cennet de olsa eylemez bir dem karâr <i>Âşıyân-i murâg-i dîl zülf-i perişânûndadur</i> <i>Kanda gitseç ey perî gönlüm seniñ yanuñdadur</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilün</i>	<i>Feyzi</i> -i Kefevî Divânu, s. 272-73.
6.	4b-5a	Râhmi		Yücedür menzili evc-i felek mâhumuz vardur Cihâñ hûkm ider basdan başa bir şâhûmuz vardur Yitirmiş kendüyî bilmez dil-i gûmrâhûmuz vardur Gûnâham çok velî 'avf gibi dergâhûmuz vardur <i>Şehâ cevr itme mazlûmam şâkım sen âhûmuz</i> vardur <i>Cihâñ yok iken var eyleyen Allâhumuz vardur</i>	Cefâ tirine sinem hey kemân-ebrâ nişân itdün Beni göz görneñ oldidün 'aceb yok yire kan itdün Derûnumda efendim âtes-i 'îşki 'iyân itdün Firâkuñ ile Râhmiñ işün âh u fiğân itdün <i>Şehâ cevr itme mazlûmam şâkım sen âhûmuz</i> vardur <i>Cihâñ yok iken var eyleyen Allâhumuz vardur</i>	Tesdis/5 bend	<i>mef'ülün</i> <i>mef'ülün</i> <i>mef'ülün</i> <i>mef'ülün</i>	
7.	5a-5b	Hâşimi		Dime vişâl firşat-i eyâyâmaaglidur Hûbâni sayd-i şöhret ile nâmâ bağıldur Açmak o şûhi bâde-i gül-fâma bağıldur Îrmek murâda bir sehel ibrâma bağıldur Yârûñ vişâli et virür ikdâma bağıldur Elbette fetîh-i bâb olur ibrâma bağıldur	Var kuy-i yâre anda idün meskeni mahâl Cânûn çiknenek bekle kapusını gitme gel Îkdâm imis vişâline aneç hemân 'amel Duyduk kapuyı Hâşimî ıçmaz kiyup sehel Yârûñ vişâli et virür ikdâma bağıldur Elbette fetîh-i bâb olur ibrâma bağıldur	Tesdis/5 bend	<i>mef'ülü</i> <i>fâ'ilâtü</i> <i>mef'ülü</i> <i>fâ'ilün</i>	
8.	6a-6b	Tîgî		Dil-berrîñ 'âşkuma cev ile bi-dâdi kalur 'Âşküñ yok yirine nâle vü feryâdi kalur Nîk ü bed cümle geçer şanma gam u sâdi kalur Devlet anuñ ki hemân hayr ile bi-yâdi kalur <i>Kâmilîñ gitse víciüdi nice icâdi kalur</i> <i>Sen dahi anîlagôr kim er olur adi kalur</i>	Tîgî fenn-i belâğatda olup râh-nîmûn Yazdı çizdi nice ustâd sürüñ ile mütin Olcaç nazm ile dîvân-i feşâhat meşhûn Andurur 'Ulviyi bu matla'-i hikmet maâzûn <i>Kâmilîñ gitse víciüdi nice icâdi kalur</i> <i>Sen dahi anîlagôr kim er olur adi kalur</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilün</i>	
9.	6b-7a	Vuşûli		Gine yâ Rab reh-i gamda gönlâvâre nedür Gûşâ vü hûñ ile avâre vü bi-câre nedür Hançer-i mihnât [ü] hîcrân ile şad-pâre nedür Bu belâlar bu cefalar bu dil-efgâre nedür Tîg-i hier ile gönlünde açılan yâre nedür <i>Meded Allâh meded hey baña bir çare nedür</i>	Ol yûzi gün gidieli doldî cihân zulmet-i gam Gözümezerreco görünmez olupdur 'âlem Ey Vuşûli gam-i hîcrân idîm hem-dem Gözleründen n'ola ger kanlıs aksâr her dem Gam helâk itdi beni n'eyleyein hiç bilmem <i>Meded Allâh meded hey baña bir çare nedür</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilün</i>	
10.	7a-7b	Penâhî		Yârdan dûr olduğum bu baþt-i bi-ferden midür Yâ felâkeler felek dinen bed-alterden midür Göñli meyl itmez baña bîslem ki mermeden midür Boyle ser-gerdânlığom ol mäh-manzardan midür <i>Tâli'üm naâhs oldugu çarþ-i sitem-kerden midür</i> <i>Bâsuma buncu belâ dilden mi dil-berden midür</i>	Her nefes dolâb-veş zâr ile gîryân ağlamak Kûz-e çesmîmle eski seyl-i tûfâ ağlamak Ber-karâr olup müdâm ser-geste hâyran ağlamak Saña mi kaldi Penâhî söyle sözün ağlamak <i>Ey Mu'âzîl gice gündüz gülmeyüp kan ağlamak</i> <i>Kendî kendiñinden midür ya cevr-i dil-berden midür</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilâtün</i> <i>fâ'ilün</i>	
11.	7b-8a	Kalenderî		Derûnum bir müheyâ tekke-i 'îşki-ı mahabbetdür Dil-i sûzânûm anda bir çerâg-i der-i mihnêtür Nice demler dûrur çeşmüm effendim saña hasretdür Göñli kûnc-i gamından kaldi gitdi nice müddetdür <i>Benüm sultânûm öldüm türkât ile vakt-i vuşlatdûr</i> <i>Ele al hâtr-i nâ-sâdûm gâyet mûriûvetdûr</i>	Kalenderî bendeñi kişiñ kemân ile hilâl itdün Döküp kanuñ yire müjgânû ile özge el itdün Gam-i zülf-i dütün ile elif-kaddîn dal iddüñ Miyanûñ fikri ile cismûni gâyet hâyal itdün <i>Benüm sultânûm öldüm türkât ile vakt-i vuşlatdûr</i> <i>Ele al hâtr-i nâ-sâdûm gâyet mûriûvetdûr</i>	Tesdis/5 bend	<i>mef'ülün</i> <i>mef'ülün</i> <i>mef'ülün</i> <i>mef'ülün</i>	
12.	8a-8b	Rif'atî		Güller gamını bülbül-i gûlzâr olan bilür Resm-i cefayî yâr-i sitemkâr olan bilür Serkesligini servîn hevâhâr olan bilür Hâl-i derûm 'âşk-i gam-i hâr olan bilür <i>Dil-i derûm gamla dil-efgâr olan bilür</i> <i>Bîmâr hâltîni gine bîmâr olan bilür</i>	Ey serv-i hoş-ûrâm-i cemenzâr-i bústân Her demde hecrûü ile ider Rif'atî fiğân Feryâd u nâlesi ideli halka dâstân Ahvâl-i ser-güzeştiñ sen bilmedün hemân <i>Dil-i derûm gamla dil-efgâr olan bilür</i> <i>Bîmâr hâltîni gine bîmâr olan bilür</i>	Tesdis/5 bend	<i>mef'ülü</i> <i>fâ'ilâtü</i> <i>mef'ülü</i> <i>fâ'ilün</i>	

Yunus Kaplan & Zahide Efe

13.	8b-9a	Zeynî	Dest-i hicr-i yârdan kâddüm kemân olmîs durur Tîr-i endûh-i gâma cismüm nişân olmîs durur Dür olaldan gözlerime yaş revân olmîs durur Yaş yirme dîdeden kanum revân olmîs durur Eyleyen râz-i nihânum cün 'iyân olmîs durur Hey esîkeş dostlar hâlüm yaman olmîs durur	Şâlinursın nâz ile bir serv-i hoş-reftâsuñ 'Andelîb-i hoş-nevâsiñ zînet-i gülzârsuñ Ahşen-i hüsîn ile şâhum Hayder-i Kerrârsuñ Tâ'îr-i kuds-âşîyânsın Ca'fer-i Tayyârsuñ Gönilin almakda bu Zeynînûñ 'aceb 'ayyârsuñ Ol sebeden cismi anuñ na-tüvân olmîs durur	Müseddes/5 bend	fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilân	
14.	9b-10a	Kalenderî	Kul olmuş saña hâlüm u nerîmân olmadan yegdûr Gedâ-yi kuyûn olmak săhî devrân olmadan yegdûr Senûn kim bendeñ olmak dehre sultân olmadan yegdûr Cefâ vü cevrûni baña luť [u] ihsân olmadan yegdûr Senûn maḥzûnuñ olmak ille şâdân olmadan yegdûr <i>Gâmuňla ağlamak illerle handân olmadan yegdûr</i>	Râst geldüm Kalender dün o serv-i ser-firâz ile ⁵⁰ Hemân pâyne düşdüm ağladum sûz u güdâz ile Gehî cevr eyledi gâhî vefalar itdi nâz ile Yüzine okudum bu maṭla' i sûz u güdâz ile <i>Senûn maḥzûnuñ olmak ille şâdân olmadan yegdûr</i> <i>Gâmuňla ağlamak illerle handân olmadan yegdûr</i>	Tesdis/7 bend	meſâ' ilân meſâ' ilân meſâ' ilân meſâ' ilân	
15.	10a-10b	Feyzî	Nâşîhî pendün dil-i füçârda yir eylemez Şâhra-i summâ' gibi kim tîse te'sir eylemez Sanma serkeslik idüp ol Hakk tevkîr eylemez İhtimâm eyler kabûle gerçi taşîr eylemez <i>Yazduğunuñ rûz-i ezelde döst taġîr eylemez</i> <i>Kim ki 'ârifidür bilür bu remzi tedbi'cylemez</i>	Sâf idüp âlâyî-i gamdan vücûdûñ Feyzîyâ î' tiķâd-i pâk ile emr-i Hudâya vir rižâ Istimâ' it gör ne dir ol väkīf-i surt-i Hudâ Mûrisid-i chl-i tarîkat ya'nî Şeyh Bu'l-Vefâ <i>Yazduğunuñ rûz-i ezelde döst taġîr eylemez</i> <i>Kim ki 'ârifidür bilür bu remzi tedbi'cylemez</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilân	Feyzî-i Kefevî Dîvânî, s. 275-76.
16.	10b-11a	Kabûlî	Gel ey dil-ber gâm-i hecîrînle bağrum kân olur sensûz Dutuşur nâr-i hasretle göñül bîryân olur sensûz Kül olur cümlé eczâmûn beden rižân olur sensûz İşüm her riž u şeb ferîyâd ile eğfân olur sensûz <i>Ciger bîryân u göz gîryân u dil nâlân olur sensûz</i> <i>Muňaşşal basuma 'âlem baña zindân olur sensûz</i>	Firâkuňla Kabûlî gibi kalduñ hor u zâr olup Dem-â-dem durmaz aklär eşk-i çeşmûm cûy-bâr olup Başumdan gitdi 'aklum cümleten hep târûmâr olup Düşüp bir güşde kalduñ ten-i bi'-tibâr olup <i>Ciger bîryân u göz gîryân u dil nâlân olur sensûz</i> <i>Muňaşşal basuma 'âlem baña zindân olur sensûz</i>	Tesdis/5 bend	meſâ' ilân meſâ' ilân meſâ' ilân meſâ' ilân	Kabûlî Dîvânî, s. 507-08.
17.	11b-12a	Vuşûlî	Dayanım devlet-i dünyâ[ya] ey dil üstüvâr olmaz Esâs-dehr-i bi-bünyâhd hergiz üstüvâr olmaz Bu bir şâhrâ-yi nikbedür murâd-i dil şikâr olmaz Eger yâr ister isenî hod cihan içindede yâr olmaz <i>Hâkîkâteden haberdâr olmayanlar dosta yâr olmaz</i> <i>Dem-i devletde yâr olur velî zilletde yâr olmaz</i>	Mâkäm-i chl-i 'irfanûñ Vuşûlî kûnc-i 'uzleddür Ferâgat güçsin tutmak katı özge sa'âdetdür Cihânda kimseñden hergiz vefâ ummañ sekjâvetdür Benim başuma gelmişdür göñül saña naşihatdür <i>Hâkîkâteden haberdâr olmayanlar dosta yâr olmaz</i> <i>Dem-i devletde yâr olur velî zilletde yâr olmaz</i>	Tesdis/5 bend	meſâ' ilân meſâ' ilân meſâ' ilân meſâ' ilân	
18.	12a-12b	Medîhi	Vefasız dil-rübâldardan dîl hergiz vefâ gelmez Anuñçun kalb-i mažhûna nice demdûr şafâ gelmez Bu pendi giş iden dânlârlara derd u belâ gelmez Ki ya'nî yaşhî ademden yir ile kem edâ gelmez <i>Vefâ resmin mücerred fehm idenlerden cefâ gelmez</i> <i>Aşî azmaz cihânda merd-i kâmilden hâtâ gelmez</i>	Gerek bir kâmet-i Tübâ gerekse bir semen-bûdur Yahod bâg-i letâfetde gerekse serv-i dil-cûdur Gerek a'la gerek ednâ gerekse bir melek-hûdûr Hele ey Medîhi i seydâ benüm de bildigüm budur <i>Vefâ resmin mücerred fehm idenlerden cefâ gelmez</i> <i>Aşî azmaz cihânda merd-i kâmilden hâtâ gelmez</i>	Tesdis/5 bend	meſâ' ilân meſâ' ilân meſâ' ilân meſâ' ilân	
19.	12b-13a	Rûhi	Şanmañ bizi kim şîre-i engür ile mestûz Biz chl-i harâbatâdnâz mest-i eleştüz Ter-dâmen olanlar bizi âlude şanur lîk Biz mâ 'il-i bûs-i leb-i câm u kef-i destüz Bu 'âlem-i fâniðe ne miř u ne gedâyuz A'lalar a'lalanuruz pest ile pestûz Şadrın gözedüp n'eyleyelüm bezm-i cihânuñ Pây-i hüm-i meydür yerimuz bâde-perestûz Erbâb-i gâraza bizden irâq olduğu yegdûr Dûşmez yire zîrâ okumuz şâhib-i sastuz Biz mest-i mey-i mey-kede-i 'âlem-i cânuz Ser-halka-i cem' iyyet-i peymâne-kesânuñ Mâ 'il degûluz kimseñûñ âzârinâ ammâ Hâtır-siken-i zâhid-i peymâne-şikestûz Hem-kâse-i erbâb-i dilûz 'arbedemûz yok Mey-hânedeyûz gerçi velî 'îşk ile mestûz	-----	Terkîb-i Bend	me'ülü meſâ' ilü meſâ' ilü fe'ülün	
20.	12b-13a	Âzerî	Şanmanuñ 'âlemde ançak mâh-rûşân isterûz Sîve-kâr u 'îşve-ger sîhî sitem-kâr isterûz Hüsîn-i hulka tâlibûñ biz hüb-etvâr isterûz Bakmazur her mâri-yâze dil-dâr isterûz <i>'Âşikuñ biz 'âşikuñ kâdrin bilür yâr isterûz</i> <i>Vîrmezîz nâ-mihre dil yâr-i veſî-dâr isterûz</i>	Azîz biz şâhid-i bâzâra meyâyl olmazuz Cevre mâ 'iller için sürüde-ahvâl olmazuz Pûte-i 'îşkında her simîn-tenûñ kâl olmazuz Cismûmûñ hâk eyleyiþ bu yolda pâ-mâl olmazuz <i>'Âşikuñ biz 'âşikuñ kâdrin bilür yâr isterûz</i> <i>Vîrmezîz nâ-mihre dil yâr-i veſî-dâr isterûz</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilân	
21.	13a-13b	Yümmî	Gülzâr-i cihânda gül-i ra'nâm bulunmaz Eğfân ideti bîlbül-i seydâ mi bulunmaz Serkeslik ider serv-i dilâr mi bulunmaz Seyr itmege bir özge temâşâ mi bulunmaz <i>Ey dil saña bir dil-ber-i zîbâ mi bulunmaz</i> <i>Derd û elem û miňnet û gavgâ mi bulunmaz</i>	Yümmî kulunu redd ideli ol şeh-i hübân Esrâr-ı gam-i 'îşk ile eyledi hayrân Her şâm [u] seherde idübün nâle vü eğfân Bu maṭla'-i cân-sûzi okur derd ile her an <i>Ey dil saña bir dil-ber-i zîbâ mi bulunmaz</i> <i>Derd û elem û miňnet û gavgâ mi bulunmaz</i>	Tesdis/5 bend	me'ülü meſâ' ilü meſâ' ilü fe'ülün	
22.	13b-14a	Şehri	Mazhar-i didâr-i Hâkka cehd idüp irmekdeyûz Cüst ü cûyî gûşî-i ikđad ile yelmekdeyûz Tâlibâ 'ummân-i ilmûñ bahriñ bilmekdeyûz Dem-be-dem bi nağz-i 'omrin hâşîlin vîrmekdeyûz <i>Hîrmen-i 'omri şavurdûk dânesin dirmekdeyûz</i> <i>Âsiyâb-ı carha geldük şîndî nevbet bekleriz</i>	Gel beri kesretden el çek 'ârif-i bi'lîl olup Varın mahv it fenâda sen fenâ-fî'lîl olup Tutâsim gitdüñ bu günde bir gûzîn-i şâh olup 'Akîbet ey Şehri hâk içre vücid ifnâh olup <i>Hîrmen-i 'omri şavurdûk dânesin dirmekdeyûz</i> <i>Âsiyâb-ı carha geldük şîndî nevbet bekleriz</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilân	
23.	14a-15a	Cinâmî	Erbâb-ı 'îşka dâg-i mahabbet nevâl bes Nakd-i sırişk-i didesi mâl ü menâl bes Endûh [u] gam sürür-i dil-i pür-melâl bes Zîllet kapuñda 'izzet ü cäh u celâl bes <i>Fâhîr libâs-ı 'âşika bir köhne sâl bes</i>	Şâhâ gelüp kapuñda Cinâmî -i bi-mecâl Minnet Hudâya kıldı mekânnâ saf-i nî'âl Peşîmine içre 'omri geçüp nice mâh u sâl Itmezse tañi manşî için sadra ibtiżâl <i>Fâhîr libâs-ı 'âşika bir köhne sâl bes</i>	Tesdis/5 bend	me'ülü fâ' ilâtût meſâ' ilü fâ' ilân	Cinâmî Dîvânî, s. 304-05.

⁵⁰ Vezin tutarsız.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

			<i>Manşîb kapuñ müläzimüna ibtîzâl bes</i>	<i>Manşîb kapuñ müläzimüna ibtîzâl bes</i>			
24.	15a-15b	Kâbûlî	Âsitânuñdan ciidâ düşmek 'aceb düşvâr imiş Fürkât-i hâk-i derün alhbâba müşkil kâr imiş Çeşm-i câna gün yüzüñ hicriyle 'âlem dar imiş Payine yüz sürenenin başında devlet var imiş <i>Hâk-i pâyûn tûtiyâ-yi dîde-i hûnbâr imiş</i> <i>Hamdü-l'lâh kim görecik gözleriniz var imis</i>	Şevk-i gülgâz-i 'izârunñdur dili rûşen kilan Bülbül-i tab'-i Kâbûlî meskenüñ me'men kilan Cân-i mahzûni safâ-yi vuşlatunñ şen kilan Bu yüzün hâk-i derünñ görülerin rûşen kilan <i>Hâk-i pâyûn tûtiyâ-yi dîde-i hûnbâr imis</i> <i>Hamdü-l'lâh kim görecik gözleriniz var imis</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	<i>Kâbûlî Dîvâni,</i> s. 499.
25.	15b-16a	Yahyâ	Ey meh-i burc-i rişâlet ey şeh-i 'âlem-mutâ' Katré-i şeb-neñ gibi mihriñule bulduñ iŕfâ' 'Ayn-i 'uşşaka gelürken nûr-zâtuñdan şu'â' Hayli müşkildür firâk u infisâl u inkâtâ' Geldi rûz-i fürkât oldi kûs-i riňlet istimâ' <i>El-vedâ' u el-vedâ' u el-vedâ' u el-vedâ'</i>	Rûz-i riňlet oldi gitdüm şâm-i fûrkatden yaña Yola düşüp nale vü ah ile mânend-i sabâ Yol gibi boynum burup kaldum garib ü mübtelâ Döndüm ey Yahyâ iraklardan diyyûn itûm du'â Ey Resûlün turbesi ey şehr-i fahru'l-enbiyâ <i>El-vedâ' u el-vedâ' u el-vedâ' u el-vedâ'</i>	Müseddes/7 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	<i>Tâşhâhi Yahyâ</i> <i>Dîvâni</i> , s. 183-84.
26.	16a-17a	Şehri	Ey gönüñ fîkr eyle nice oldi hep bunca selef Bulmuş iken nâm ile her biri hem 'izz ü şeref Gurre oldi devlete niceyi oldi nâ-halef Pendi gûs eyle olasın sen dañı hayru'l-halef <i>Bil viciüdüñ kâdrini olmayna nâ-gâh telef</i> <i>Dimesünler nâmına tâ kim cihânda nâ-halef</i>	Züciç-i 'omra işrisürsse kazâadan seng eger ⁵¹ Bu cihân olur icerise ol dem temeg eger Ol mahâl vesvâs ider ise senüñile ceng eger Diler isen Şehriyâ itmeye saña reng eger <i>Bil viciüdüñ kâdrini olmayna nâ-gâh telef</i> <i>Dimesünler nâmına tâ kim cihânda nâ-halef</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
27.	17a-17b	Semâkî	Egerçi devlet-i dünyâya iktidârum yok Sa'âdet elhiyen ammâ ki i'tibârum yok Mezemet eyleseler 'îşkü ille 'ârum yok Cihâna hûkm icer olasın olañ ifâhûrum yok <i>Senüñile fâjr iderem senden özge yârûm yok</i> <i>Gamuñla eglenürem gâyrilarla kârum yok</i>	Ben of Semâkî iye ki pâdişâh-i devri-i zamân ⁵² Devâmi-i 'ışk ile derdün yiter bañâ dermân Senüñile fâjr iderem senden özge yârûm yok Gamuñla eglenürem gâyrilarla kârum yok <i>Senüñile fâjr iderem senden özge yârûm yok</i> <i>Gamuñla eglenürem gâyrilarla kârum yok</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñâ' ilün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>fe' ilün</i>	
28.	17b-18a	'Ârifî	Aç basrit dide ya' ni şüret-i insâna bak Nice resm itmişdir añi kudret-i Rahmâna bak Hicr-i tendsi ol gönüñ didükleri mihmâna bak Dürlü şuret gösteren bu gerdiş-i devrâna bak <i>Her za'îfe hor bañma merd isen merdâne bak</i> <i>Her kârnâcayı dilâver gör dîla sîrâne bak</i>	Herkesün tedbirim uyram dilâ taâkûr-i Hâk Naşka meyl itme ey 'Ârifî gel beri nakkâsa bak Tâlib ol mûrsîda ir al 'ışk bâbından sebâk Her gedâyi meskenet kıl cism-i nâri faktâ bak <i>Her za'îfe hor bañma merd isen merdâne bak</i> <i>Her kârnâcayı dilâver gör dîla sîrâne bak</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
29.	18a-18b	Tîgî	Ne mümkindür turup of şâhdan yolda selâm almak Ne kâbîldür varup vaşî için ağızından peyâm almak Naşîb olmadı la' l-i yârdan zevk-i mümid almak Olaydi bâri a' dâ ragımañ gûl gibi câm almak <i>Egerçi hayli müşkildür kişi dünyâda kâm almak</i> <i>Bütün dünyâ deger ammâ 'adûdan intikâm almak</i>	Bekâ yokdur cihân mülkinde gerçi cümle fânidür 'Adûdan şoñra bir dem zindegan-i cavidânîndür Olanlar düşmenê gâlib cihânan Kahramândır Dimşer Tîgî analar ki dehrûn plehvânndür <i>Egerçi hayli müşkildür kişi dünyâda kâm almak</i> <i>Bütün dünyâ deger ammâ 'adûdan intikâm almak</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i>	
30.	18b-19a	Tîgî	Vefâ ehline kârun cüñki olmuşdur cefâ kâlmak Hâtâ-yi mañzî imiş senden temennâ-yi vefâ kâlmak Umärken cûn a dilden vasl ile zevk-i safâ kâlmak Neden her 'âşık-i mazlûmuñ hicre mübtelâ kâlmak <i>Nedür ey carh-i zâlim yâri yârinden cüda kâlmak</i> <i>Murâd chlin esir-i dâm-i bi-dâd-i belâ kâlmak</i>	Beni çûn ol meh-i bigâne-veşle aşına itdüñ Vefâ vü mîhr ile evvel derûnum pür-safâ itdüñ Niçün avârñ kâldûn 'âkibet cevr ü cefâ itdüñ Belâya yâr idüp Tîgî gibi cûn mübtelâ itdüñ <i>Nedür ey carh-i zâlim yâri yârinden cüda kâlmak</i> <i>Murâd chlin esir-i dâm-i bi-dâd-i belâ kâlmak</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i>	
31.	19a-19b	La'îlî	Çeşm-i 'ibretle nazar eyle açup didelerün Gûs-i hû ile işit pendini şâlib-nazarunuñ Hâkki her yîrde görüp anılamak olsun hünerün Sözünüñ dinleme lutf it yeri her bi-haberün <i>'Ayn-i 'ibretle şâkin zâhirine bañma eriñ</i> <i>Bâtnâniñ gözle eger var ise ey dîl nazarunuñ</i>	La'îlî 'âkil isen keşreti terk it fer'd ol Mâsiyâdan geçiben 'âşık-i chl-i derd ol Gördüğüñ 'ârif-i bi' lâlahu öndeñ erd ol Çeşm-i Hâk-bînûñ ilâlahi terk it merd ol <i>'Ayn-i 'ibretle şâkin zâhirine bañma eriñ</i> <i>Bâtnâniñ gözle eger var ise ey dîl nazarunuñ</i>	Tesdis/5 bend	<i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilün</i>	
32.	20a-20b	Feyzî	Yâ llâniñ kudretün sîrrin hüveyde çyledün Adumuñ ser-defter-i ibdâ' vü inşa çyledün Kalb-i pâkin mü'minüñ nûr-i tecellâ çyledün Bir 'aceb kâr-i 'adîmîñ l-mîşl ibdâ çyledün <i>Kendi hüsñüñ hüblar şeklinde peydâ çyledün</i> <i>Çeşm-i 'âşıkdan dönüp am temâşâ çyledün</i>	Feyzî ye Rab kerem kıl derk-i esrâr çylesün Saña ikâr eyleyüp ağrıñ inkâr çylesün Pertev-i tevhîd ile kalbin pür-envâr çylesün Okusun bu matla' her lahzâ tekrâr çylesün <i>Kendi hüsñüñ hüblar şeklinde peydâ çyledün</i> <i>Çeşm-i 'âşıkdan dönüp am temâşâ çyledün</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	<i>Feyzî-i Kefevî</i> <i>Dîvâni</i> , s. 276-77.
33.	20b-21a	Tîgî	Ğubâr-i pâkûñ itdüñ çeşm-i câna tûtiyâ geldüñ Ayañuñ tozi ile yüzün üstüne başgeldüñ Cihâna gün gibi 'arz eyleyüp rûy-i vefâ geldüñ Ruhun mâhyla şâm-i tîrem itdüñ pür-ziyâ geldüñ <i>Beni fürkat şebinde komaduñ ey meñ-likâ geldüñ</i> <i>Safâ virdüñ gönüñ mir 'atîne sâhûm safâ geldüñ</i>	Ruhundan nergis ise çeşm-i bed her lahzâ dûr olsun Ğubâr-i pâyine her kim ki düşmen dirse kûr olsun Cemâlîñ seyrin itsün kalb-i Tîgî pür-sûrür olsun Ruhun mir 'ati Hâkdan ister(em) kim gârk-i nûr olsun <i>Beni fürkat şebinde komaduñ ey meñ-likâ geldüñ</i> <i>Safâ virdüñ gönüñ mir 'atîne sâhûm safâ geldüñ</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i>	
34.	21a-21b	'Ulvi	Te' âla'llâh yed-i kudret ne demde urdu bünyâduñ Nedendür bilsen eyâ ab u hâk ü ates ü bâduñ Ne bâgnûn bâgbân beslemesidür kadd-i şîmsâduñ Ne şâhn-i dil-güşâda çekdi kâmet serv-âzâduñ <i>Efendim saña kim dîler ne yirdensin nedür aduñ</i> <i>Cefâyî kimden öğrendüñ be zâlim kimdir üstâduñ</i>	Müjen gâddâresin bir merdüm-i gâddâra beñzersin Niçe başlar keser kanlar döker hûn-hâra beñzersin Göñüler kapmadı çapûr leb-i 'ayyara beñzersin Dil-i 'Ulvi rañm itmez vefasuz yâre beñzersin <i>Efendim saña kim dîler ne yirdensin nedür aduñ</i> <i>Cefâyî kimden öğrendüñ be zâlim kimdir üstâduñ</i>	Müseddes/5 bend	<i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i> <i>meñâ' ilün</i>	<i>'Ulvi</i> Dîvâni, s. 172-73.
35.	21b-22a	Şabri	Kanı ol demler benümle ittiħâd itdûklerün Muttaşî günden güne minriñ ziyâd itdûklerün Râm olup her den sözüme inkyâd itdûklerün İltifât idüp bañâ 'arz-i cemâl itdûklerün <i>Sen unutduñ yine lutfun ile yâd itdûklerün</i> <i>Ben unutmam bu dil-i mahzûnuñ şâd itdûklerün</i>	Kûn-i fürkâtde nice bir eyleyem âh u fîğan Şabri tâkat katmadı oldum za'îf u nâ-tivâñ Şabri -ves senden n'ol ayırdılmış iso nâgehân Zayıc olup gide mi bu aşinâlıklar hemân <i>Sen unutduñ yine lutfun ile yâd itdûklerün</i> <i>Ben unutmam bu dil-i mahzûnuñ şâd itdûklerün</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
36.	22a-22b	Şabûñî	Ey kulan 'îşk ehlini râh-i ser-i kuyunda hâk Hûn-i 'âşıkdan dil-i senginîne gelmez mi bâk	Geh 'îtbâ-nüktë-âmîz eyle geh 'isveylé nâz Saña cevr itmek münâsibdir Şabûñî ye niyâz	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i>	<i>Şabûñî</i> Dîvâni, s. 221-22.

⁵¹ Vezin tutarsız.⁵² Vezin tutarsız.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

			Gün gibi dehre ziyâ virdi o hüsün-i tâb-nâk Zülf pür-çin gâmze pür-kîn leb pür-efsün çihré pâk <i>Hançer elde tîg belde bâde serde sîne çâk</i> <i>Tarz-i hâsum şeh-levendüm âdemî cyler helâk</i>	Kimine cevrün çok eylersin kimine luftuň az Katl-i merdümdür saña ey şüh gelmez ihtirâz <i>Hançer elde tîg belde bâde serde sîne çâk</i> <i>Tarz-i hâsum şeh-levendüm âdemî cyler helâk</i>		<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
37.	22b-23a	Feyzî	Ey gönü'l pend-i hidâyet-mend-i chl-i hayret al H'ân-i erbâb-i keremden before-i bî-minnet al Tut yuri bir-pîr elin sîdük ile andan himmet al Enfus ü âfâkdan âyat-i Hâkdan 'ibret al 'Ârif ol zenbür-ves her gördüğünden lezzet al 'Âşik ol âvâze-i per-i mokesden hâlet al	Evvel ü âhîerde budur Feyzî yâ pendüm saña Kim ta' ayyûn perdesin ref' eyle kıl kesb-i şafâ Meyl-i tevhîd ile çek cân gözine kuhl-i cilâ Ehl-i zevk ol eyleme sîrinden telhi ciâdâ 'Ârif ol zenbür-ves her gördüğünden lezzet al 'Âşik ol âvâze-i per-i mokesden hâlet al	Tesdis/4 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	<i>Feyzî-i Kefevî</i> <i>Dîvânî</i> , s. 277-78. Bu tesdis, <i>Dîvânî</i> da bes benddir.
38.	23a-23b	Feyzî	Reh-i mihnedet dile 'îşle gel gâm-hâr ol Bende-i kâr-güzâr-i ser-i kuy-i yâr ol Yüz sürüp ayağına cân ile hizmetkâr ol Çekme nâmüs-i gâmin 'âşik iseñ-i bî-'ar ol <i>Ko enâniyveti var bâk-i reh-i dildâr ol</i> <i>'Acz olur läzime-i 'îşk gerek hûnkâr ol</i>	Feyzî kûlsa hevâ-yi gâm-i 'îşk istilâ Dil-i 'âşıkda komaz gerd-i küdûret aslâ Müttefikdûr buňa hep cümleten a'lä ednâ Anlara uyan bulur makşûla labûd ihtiâdâ Hârici vü Râfiizi gümrahlardur dâ 'imâ <i>Birdür Allâh u iki 'âlem penâhûd Resûl</i> <i>Âl u aşâhabdur anuñ rehber-i chl-i kabûl</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	<i>Feyzî-i Kefevî</i> <i>Dîvânî</i> , s. 279-80.
39.	24a-25a	Feyzî	Bulmak isterseñ eger menzilgeh-i taâkîka yol Ma' rifet râhında olıgil pîr ü ehl-i vuşûl Sil gönü'l aynesin hîç kalmasun jeng-i güfü'l Bu sözü vird-i zebân it hem-çü erbâb-i 'ukûl <i>Birdür Allâh u iki 'âlem penâhûd Resûl</i> <i>Âl u aşâhabdur anuñ rehber-i chl-i kabûl</i>	Feyzî yâ cün âl ü aşâhab-i Resûl-i Kibriyâ Âşmân-i dünge oldu her biri necm-i hûdâ Anlara uyan bulur makşûla labûd ihtiâdâ Hârici vü Râfiizi gümrahlardur dâ 'imâ <i>Birdür Allâh u iki 'âlem penâhûd Resûl</i> <i>Âl u aşâhabdur anuñ rehber-i chl-i kabûl</i>	Tesdis/9 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	<i>Feyzî-i Kefevî</i> <i>Dîvânî</i> , s. 280-81
40.	25a-25b	Nevâyi	Cânûm örtgele ol otluq çihré gülzâr-i haflî Añ ruşen iyleyen gügürd oti yanuda nil' Yâ Rab ol hüsün ü cemâl evcide yüz miñ ay u yîl Ni cemâligna zeval olsun ni hüsünüga bedîl <i>Ey cemâlîng lâ-yezâl ü bi-bedel hüsünü cemîl</i> <i>Ay yüzündür ahsen-i takîm cün ruşen delîl</i>	Ol perînün cün irûr kan tökheli mähr közi Ol sebbedin her nefes yüz katı iter zâhir közi Ey Nevâyi sihr birle çûn bolur nâzır közi Her naâzardı öltürüsün hâsteni sâhîr közi <i>Can birir Lûtif vü kâlmas bir naâzâr kâfir közi</i> <i>Tâlî'ingâ ah kim ösrük içec boldâ bahî</i>	Tesdis/7 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
41.	25b-26b	Uşûli	Yâ llâhî ravza-i cennet midür bu hoş makâm Yâ ke Beytu llâhdur yâ secedgâh-i hâş u 'âm Yâ riyâz-i üns yâhûd ravza-i hayrû'l-enâm K'isigine yüz súrer hayl-i melâ'ik şubh u şâm <i>Cânuma irdi gâybatan bu nidâ-i hoş peyâm</i> <i>Es-selâm ey hâzret-i Sâh-i Horâsan es-selâm</i>	Tâl'atuñ envârını bir demde peydâ cyledün Matla'-i cândan günese gîbâ tecellâ cyledün Bu Uşûli lâl idî medînûle güyâ cyledün Luft idüp bir olmîse can virdün ihyâ cyledün <i>Bir nazarda çesm-i nâ-binâyi bînâ cycledün</i> <i>Es-selâm ey hâzret-i Sâh-i Horâsan es-selâm</i>	Müseddes/7 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	<i>Uşûli</i> <i>Dîvânî</i> , s. 124-25.
42.	26b-31a	Lisâni	Sâkînyâ lîz u be-deh câm-i mey-i âyîne-fam Ki tüvân çihré-i cân dider ayîne-i cân Be-deh an loğhma ki ber müftî-i şöhret be-hârâm Piş ezân dem ki kadem-rencen koned mâh-i şiyâm Mey be-deh ta' gîrlîn ez-góne-i dil bügsâyed Mey ki zeng-i gâm ez-âyîne-i dil bezde yed	Tâ buved devr-i felek tâbi'-i fermâni tu bâd Tu buved ins ü mellek gerdiş-i devrân-i tu bâd Şâhşî aâmâl muftî-i seg-i derbân-i tu bâd Güy-i ikbâl esîr-i ham-i çevgân-i tu bâd Saye-i cân u celâl-i tu muhâllid bâdâ Ba- Lisâni nazar-i lutfi tu bî-had bâdâ	Müseddes/38 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
43.	31a-32a	Fużûli	Menem ki kâfile-sâlär-i kârvân-i gamam Müsâfi-i reh-i sahârâ-yi mihnjet ü elemem Hâkîrâ bahâma maâna kimseden sağlanma kemem Fakir-i pâdişeh-âsâ gedâ-yi muhutesemem Sîrisîk taht-i revân pes maña vü âh 'alem Cefâ vü cevr mülâzim belâ vü derd hasem	Fużûli cyledüğün 'ahdünne vefâ kîlgîl Yiter sıkayet idüp şerh-i mâ-corâ kîlgîl Vücdûnuñ hedef-i nâvâk-i belâ kîlgîl Kamu cefalara sabr eyleyip du' kîlgîl Kim ola döst rizâsi hemin saña hâşıl Rûzâ-yi döstdür asl-i temettu ey gâfîl	Müseddes/9 bend	<i>mefâ' ilün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>mefâ' ilün</i> <i>fe' ilün</i>	<i>Fużûli</i> <i>Dîvânî</i> , s. 687-90.
44.	32a-32b	Nâdirî	Meded meded gam-i hîcrañ ile dil-figâram Belâ-yi hasret ile kûnc-i gâdam bîmâram Egerci 'akl koyup 'îşk-i yâr ile zâram Velik dağdaşa-i 'îşkdan da bîzâram <i>Ne 'îşka hayr ide oldum ne 'akl ile yâram</i> <i>Ne kâri başa iletdüm ne bellü kârâm</i>	Ne çare Nâdirî yaşadan oldi 'aklum dûr Dükkendi şalmâdi aslâ meşâ' irîmdeş şu'ür Yîkildi derd ile dî geldi hep kuvâya fütür Ne hâlet eyler isem tûtsun ehl-i dil ma' zûr <i>Ne 'îşka hayr ide oldum ne 'akl ile yâram</i> <i>Ne kâri başa iletdüm ne bellü kârâm</i>	Tesdis/6 bend	<i>mefâ' ilün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>mefâ' ilün</i> <i>fe' ilün</i>	<i>Nâdirî</i> <i>Dîvânî</i> , s. 215-216.
45.	32b-33b	Vuşûli	Gine bir gün gôge îrgümrü idüm âh ile zârum İşitimiñ baña rañım itimş meger o şems-i ruhânum Ayuñ on dördi gibi 'arz-i dîdâr idti dildârum Görün imdi benüm bu tâli'-i balty-i sîyekârum <i>Güneş yuzin baña göstermedî bu eşk-i hûnbârum</i> <i>Nuhusta sitârum balty-i devlet olmadı yârum</i>	Kime şerh eylesem ey dil senüñ hâl-i perişanuñ Kime kan ağlasam bilmem elinden çeşm-i gitryanuñ Gine Tûbi gôge ağıği Vuşûli ah [u] efgânâñ Cemâl-i nûri manzûrum iken ol mâh-tâbânuñ <i>Güneş yuzin baña göstermedî bu eşk-i hûnbârum</i> <i>Nuhusta sitârum balty-i devlet olmadı yârum</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' ilün</i> <i>mefâ' ilün</i> <i>mefâ' ilün</i> <i>mefâ' ilün</i>	Bu tesdis, <i>Vuşûli</i> <i>Dîvânî</i> nda yoktur.
46.	33b-34a	Zârifî	Benüm ey şehr-i 'izzetde serîr-i devlete hânum Mezîd-i 'emrûñ için dâ'iyân ile du'â-hânum İderken sî'r-i dil-sûzumla evşâfûn giđâ cânûm 'Ulûm-i gâydrâş reşk eyler iken baña akrânum <i>Revâ midur senüñ 'asrında olmaya benüm nânûm</i> <i>Ki yîrken nânûm mîr ü gedâ kapûnida sultânûm</i>	Zârifî ym ki medîhînde kaşîde cyledim inşâ Zârifane saña idüm içindé bir gâzel idhâ Okundukça kişi sultânuma 'îşkum benüm inhâ Muhibb-i sâdîkün oldugumuñ benden bîlîr Mewlâ <i>Revâ midur senüñ 'asrında olmaya benüm nânûm</i> <i>Ki yîrken nânûm mîr ü gedâ kapûnida sultânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' ilün</i> <i>mefâ' ilün</i> <i>mefâ' ilün</i> <i>mefâ' ilün</i>	<i>Çorlu Zârifî</i> <i>Dîvânî</i> , s. 175-76.
47.	34a-34b	Cinâni	Âgam-i hecruñile seher çarha çıkar efgânûm Giceler halçı uyarın bu dil-i nânûm Garâka hûn-i ciger kîldî yaşum dâmânum Hâşî çukmâga az kaldi tenimden cânûm <i>Kalmadı hecruñe sabr eylemeye dermânum</i> <i>Hâk Te'âla saña inşâf vire sultânûm</i>	Bu Cinâni o'la oldıysa kulûn kurbânuñ Öldürüp hecruñ ile alma vebâliñ anuf Kuvveti kalmadı za'f ile ten-i bî-cânûn Rahm kîl var işe gögündüde eger imânuñ <i>Kalmadı hecruñe sabr eylemeye dermânum</i> <i>Hâk Te'âla saña inşâf vire sultânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilün</i>	<i>Cinâni</i> <i>Dîvânî</i> , s. 341-42.
48.	34b-35a	Muhyî	Kim seher eyleyeñ dide-i hûn-efsânum Nice keş eyleyeñ sîrr-i gam-i pinhânum Ya nice aïfladayum sûz-i dil-i nânûm Kalmadı zerre şadâ söylemege dermânum <i>Hîç derdüm dimäge kimseye yok dermânum</i> <i>'Îşk bir hâlete iргürdi beni sultânûm</i>	Muhyî ym zülf-i dil-âvîzüñne meftün oldum Kâkılıñ fikri düşelden dile meçnûn oldum Ruħlaruñ görmeyeli hâste-i maħzûn oldum N'i ideyn hâşili günden güne maġbûn oldum <i>Hîç derdüm dimäge kimseye yok dermânum</i> <i>'Îşk bir hâlete iргürdi beni sultânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilün</i>	Bu tesdis, <i>Muhyî</i> <i>Dîvânî</i> nda yoktur.
49.	35a-35b	Nûvâzi	Haste-i 'îşkûniam ey derd-i dile dermânum Şeb-i fûrkâde góge çikmâdadur efgânûm Âh [u] ferâyda enis oldi dil-i nânûm	Pister-i hecre Nûvâzi gibi düşdüm cânâ Maraç-i dil şanemâ olmada müştedd hâlâ Vâkıf olmadı velî derdümce kimse aşla	Tesdis/5 bend	<i>fe' ilâtün</i> <i>fe' ilâtün</i>	

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

			Hälüme merhamet it şanuñ içün cänânum <i>Başa rahm eyle eyâ dil-ber-i 'âlî-şânum Ğam-i hicrûnle hetâk itme beni sultânum</i>	Bâri sen merhamet it hälüme ey kân-i 'atâ <i>Başa rahm eyle eyâ dil-ber-i 'âlî-şânum Ğam-i hicrûnle hetâk itme beni sultânum</i>		<i>fe' ilâtün fe' ilün</i>	
50.	35b-36a	Süzi	Çeküp tîg-i ciger-süzi mehâbet eyle sultânum Râkîb-i kâfirî katî il seçat eyle sultânum Elüm al kaldum ayaðka 'inâyet eyle sultânum Al kafesden murg-i cân azâd eyle sultânum <i>Göñül mülküne şâh olduñ 'adâlet eyle sultânum Ra'îndür dil ü cänûma ri'âyet eyle sultânum</i>	Rakîb-i bed-likjâya eyleüp câna rî' âyetler Nedir bunca vefalar luþ il bunca hîmâyetler Vişâlûn hâ'nîm ihsân idüp itdiñ 'inâyetler Kapuñda Süzi redd eyleüp kildûn hâkâretler <i>Göñül mülküne şâh olduñ 'adâlet eyle sultânum Ra'îndür dil ü cänûma ri'âyet eyle sultânum</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün</i>	
51.	36a-37a	Hâsimî	Siyâh kâkküllerin meftün idelen bu dil ü cänûm Irîði gôklere idûl-kebûl-i âh-i efgânûm Bezüp feryâd u zârumdan beni terk itdi yârânûm Kime chansun yakılsın ağlayup bu çeşni-gîrânûm <i>Hevâ-yi kâkûl-i müsîgnûn ile simdi sultânum Hudâdan gayri bilmez kimse ahyâvâl-i perişânûm</i>	Şehâ başdan aşupdur serhad-i hîsnûnde ol kâfir Müjî haylin dizüp basına sa'f başlamış şaklar Diler sancak çeko dil kişiñer almağa ser-tâ-ser Bilur yok Hâsimî ñun saña hâlin kim beyan eyler <i>Hevâ-yi kâkûl-i müsîgnûn ile simdi sultânum Hudâdan gayri bilmez kimse ahyâvâl-i perişânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün</i>	Bu tesdis, <i>Hâsimî</i> <i>Dîvân</i> 'nda yoktur.
52.	37a-37b	Vechî	Garķa-i bahîr-i vişâl olsa ten-i 'uryânûm Hâste-i hançer-i hicr olsa dil-i nâlânûm Ne anuñra söyünür nâr-i dil-i súzânûm Ne bunuñlu bulumur idûl-dil-i nâlânûm <i>Ne veşâdan ne cefâdan mütesellî cânûm Hâste-i işka 'îlac olmaz imîs sultânûm</i>	'Iskî zâtîndür ana kâhr ile luþ iki şifat Tâlib-i zât-i şifat ile kaçan bulu gebât Ber-teraf olup aradan cümlé gam mahy iştâb Haste-i 'îskûn olaldan dil-i Vechî bi'z-zât <i>Ne veşâdan ne cefâdan mütesellî cânûm Hâste-i işka 'îlac olmaz imîs sultânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün</i>	
53.	37b-38a	Lem'i	Gine aygâr-i bed-hû başlayup iğvâya sultânûm Dil-i seydâye geçmişler gine sen aya sultânûm Dimişler 'ışkîni fâs eyledi dünyâya sultânûm Inandûn mi her iren töhmît-i a'daya sultânûm <i>Neden çâk böyle incinmek dil-i seydâya sultânûm Nedür bâ'is bu deñlü nâz [u] istigânya sultânûm</i>	Ğâmuñda itdigung her dem fığan u âh içün olsun Dil-i şûride-meşreb hâtır-i günârh içün olsun Seniñ bu şekl-i hûbuñ halq iden Allâh içün olsun Dil-i Lem'i ñi saña kul iden ol şah içün olsun <i>Neden çâk böyle incinmek dil-i seydâya sultânûm Nedür bâ'is bu deñlü nâz [u] istigânya sultânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün</i>	
54.	38a-38b	Fâbirî	İderken luþ [u] ihsân bütün dünyâya sultânûm Sezâ midur kuluñâ bir nazar kılmaya sultânûm Kâdimî bendeñi şalup bugün ferdaya sultânûm Gülnûc itmek revâ midur beni a'daya sultânûm <i>Neden çâk böyle incinmek dil-i seydâya sultânûm Nedür bâ'is bu deñlü nâz [u] istigânya sultânûm</i>	Dil-i Fâbirî zulum oldi 'adâlet bu midur şimdi Kerimî 'ş-şân olannâda kerâmet bu midur şimdi Nazâr gayrına olmak luþ [u] himmet bu midur şimdi Beni añmayasın şâhum mürûvet bu midur şimdi <i>Neden çâk böyle incinmek dil-i seydâya sultânûm Nedür bâ'is bu deñlü nâz [u] istigânya sultânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün</i>	
55.	38b-39a	Meyîl	Saña lâyik midur beni ferdaya şalmak sultânûm Revâ midur gülinç itmek beni a'daya sultânûm İderken luþ sen a'lâya vü ednâya sultânûm Beni kâhrulâ rûsvâ eyleldiñ dünyâya sultânûm <i>Neden çâk böyle incinmek dil-i seydâya sultânûm Nedür bâ'is bu deñlü nâz [u] istigânya sultânûm</i>	Eger baña bu şîveye yiter ey dil-ber-i ra' nâ Eger cevr ü cefâ ise nihayet yok midur câna Ğam-i hicrânuñ itdi Meyîl'i 'âlemde çün rûsvâ Gizel gel pâdişâhın bâkî kalmasın kimsye dünyâ <i>Neden çâk böyle incinmek dil-i seydâya sultânûm Nedür bâ'is bu deñlü nâz [u] istigânya sultânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün</i>	
56.	39a-40a	'Inâyî	Gazel emr eyledi ben bendeye ol mäh-tâbânum 'Acib mi nûr-i şevk ile dolarsı beytü'l-âhânûm Günüm günden ziyâd oldu baña yüz tutdi devrânûm Safa şehrinde zeyküm var eger sorrasa yârânûm <i>Gazeller 'askerüm şaf şaf' kaşâ 'id chl-i erkânûm Sûhan mülküne şâh oldum açıldı tâze dîvânûm</i>	'Inâyî maňlaşım tuğra gibi hûkm itdi devrâna Nice hûkm-i kažâya mânî' oldi girdi meydâna Ne yirde okunursa her sözüm okñdi şâhâna Belâgâ tahtına gedüm cüllü idüm emirâne <i>Gazeller 'askerüm şaf şaf' kaşâ 'id chl-i erkânûm Sûhan mülküne şâh oldum açıldı tâze dîvânûm</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün</i>	
57.	40a-40b	Hüdâyî	Ey ruhi bâg-i lejafetde gül-i hândanum Tutdi bûlbûl gibi dünyâ yüzini efgânûm Az kalupdur ki çıka burc-i bedenden cänûm Ey lebi derd-i dile hikmet ile Loñmânum <i>Serbet-i vaşûn ile cycle benüm dermânum Düşmesün boynuña hicrûnile ölürem sen kanum</i>	Dilde ben-i 'ışkûn ile 'âleme destân olayın Düsayin dağlara Meçün gibi 'uryân olayın Sâye-veş mihrûn ile hâk ile yeksân olayın Kün-e-i 'ışkûnla Hüdâyî gibi virân olayın <i>Serbet-i vaşûn ile cycle benüm dermânum Düşmesün boynuña hicrûnile ölürem sen kanum</i>	Tesdis/5 bend	<i>fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün</i>	
58.	40b-41a	Vâî	Çıkar her gün sıplire furkatüñle âh u efgânûm Başa bir zerrece rahm itmedûn ey mihr-i rabşanûm Ölürsem hançer-i hicrânuñ ile boynuña kanum Nedendir böyle zulm itmek benüm devletfü sultânûm <i>Benüm servûm benüm góncem benüm gü'l yüzüñ cânânum Benüm râhûm benüm cânûm benüm serv-i hûrâmânum</i>	Nice bir Vâî câna göñülden dûr idersin sen Île mihr ü veñ hercâ 'âlik aña idersin sen Kâdimî bende olmî aña niçün terk idersin sen Görüp hâlin terâhüm eyleüp iñşâf idersin sen <i>Benüm servûm benüm góncem benüm gü'l yüzüñ cânânum Benüm râhûm benüm cânûm benüm serv-i hûrâmânum</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün</i>	
59.	41a-41b	Mâli	Âh kim bilinmedi bî-sabır u sâmân olduğum Râh-i 'ışk-i yârda hâk ile yeksân olduğum Olmadi ma'ñûn diyâruñ zâr u nâlân olduğum Bilmedi la'î-l-lebûnden mest [u] hayrân olduğum <i>Yüzüme bañkmañ ne bilsün yâr gîrân olduğum Hâtrûm sormaz neden iñler perîşan olduğum</i>	Mâlyâ ol şeh beni 'ışkînda nâlân añałamaz Hast-e-i miñhet esir-i derd-i hicrâna añałamaz Çak beni boyle zebûn u zâr [u] gîrân añałamaz Hâtrûm mahzûn olup gönlüm perişan añałamaz <i>Yüzüme bañkmañ ne bilsün yâr gîrân olduğum Hâtrûm sormaz neden iñler perîşan olduğum</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	
60.	41b-42a	Âzerî	Añmadun bir kez góñam-i 'ışkûnla gîrân olduğum Fûrkatiñle hâñkâh-i gamda miñhâm olduğum Reh-gûzârûndadur eşküm gibi galâtân olduğum Şimdilik [gûş] itmedûn kuyuñda nâlân olduğum <i>Îşidürsin bir zamân hâk ile yeksân olduğum Îşde gitdüm sağ esen kal indi kurban olduğum</i>	Dostum kuyunda áhîr terk idüp cân [u] seri Âzerî -veş vâd-i hicrâna düsûm serseri Aldı düşmenler elümden sen gül-i nâzûk-teri Dileren kim kâlmaya yaman şifatûñ hîç feri <i>Îşidürsin bir zamân hâk ile yeksân olduğum Îşde gitdüm sağ esen kal indi kurban olduğum</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	
61.	42a-42b	Rahîmî	Elâ-i? râh-i gamda bî-sor ü sâmân olan gönlüm Diyâr-i guşşada aşitüe vü hayrân olan gönlüm Ser-i râh-i hevâda hâk ile yeksân olan gönlüm Mahâbet sâh-râhûnda gîn gâltân olan gönlüm Cünûn mülkinde bî-hayl ü haşem sultân olan gönlüm <i>Yüri ey vädi-i hayretde ser-gerdân olan gönlüm</i>	O servüñ yollarında sâye-veş üftâde hâk olduñ Hevâ-yi kâddî ile ol servüñ ey dil helâk olduñ Bu hâr-i hec-i dildär ile áhîr zajhmnâk olduñ Rahîmî tîg-i derd-i hasret ile sineç-kâk olduñ Ne bâk eylersin ilden çün esir-i 'ışk-i bâk olduñ <i>Yüri ey vädi-i hayretde ser-gerdân olan gönlüm</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün meñ'îlün</i>	

Yunus Kaplan & Zahide Efe

62.	42b-43b	Nüvâzî	Ey serîr-i mülk-i cân [u] dilde sultânûm benüm Bende-i fermânnam ey şâh-i hübânum benüm Her ne denli cevr iderseñ baña cânânum benüm Şanma fâriğ ola 'ışkûndan dil ü cânûm benüm <i>Gecmezem senden eyâ maḥbûb-i fetânum benüm Tiğ-i derdi miḥnetüñ dökse eger kanum benüm</i>	Ben Nüvâzîyi dîmîşler gayri yâre bendedür Bir dilaranûñ ığam-i 'ışkyla ser-efgendedür Hîç inanma sevdigüm va'llâhi gönüñ sededür 'Ahûdum oldur kın şehâ madâni ki cânûm tendondur <i>Gecmezem senden eyâ maḥbûb-i fetânum benüm Tiğ-i derdi miḥnetüñ dökse eger kanum benüm</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	
63.	43b-44a	Selîkî	Zâ' f-ı 'ışk-ı yâr ile kalmadı tendi kudretüm Mihnetini çekmeden yürüñ büküldü kâmetüm Gericî yokdur bir nefes nûşka meçâl ü tâkâtüm Yâr bi-pervâ durur vaktâ ki bilmez hâletüm <i>Söylemek kaşd ittiğümce yâre derd ü hasretüm Ağlamak tutar beni güftâra kalmaz kudretüm</i>	Hâlîm bilmez benüm pes n'yleşin baña hâlib Bilmeyince hastenûñ derdin 'îlac itmez tabib Yoğ imī dermân ezelden derd imīs baña naşib Nice 'arz idem aña hâlim Selîkî ben garîb <i>Söylemek kaşd ittiğümce yâre derd ü hasretüm Ağlamak tutar beni güftâra kalmaz kudretüm</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	Selîkî Divâni, s. 188-89.
64.	44a-44b	'Ulvi	Şanma sencileyn dil-ber-i ra'nâ bulamam Bâğ-i hüsün gibi bir öze temâş bulamam Râzum açağına gönlüm gibi şeydâ bulamam Saña derdim dimesem gerçi tessellâ bulamam <i>'Arz-i hâl itmege câna seni tenhâ bulamam Seni tenhâ bulıçak kendimî aşla bulamam</i>	Hâl-i dil miḥmet-i 'ışkunla diger-gün olah Hâtrum gûssa-i hicrân ile mahzûn olah Hasret-i la' l-i lebûnle yüregüm hûn olah Leylî zîlfüne 'Ulvi gibi Meccün olah <i>'Arz-i hâl itmege câna seni tenhâ bulamam Seni tenhâ bulıçak kendimî aşla bulamam</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	'Ulvi Divâni, s. 173-74.
65.	44b-45a	Meyîl	Halk-ı 'âlem düşmen olup zemm iderse dem-be-dem Boynna alur benüm cûrmüm ider luñ u kerem Medî iderse kendisünüñ eylügîdir lä-cerem İy disüner kem disüner çekmezem aşla elem <i>Dost medhîinden ne aşsi zemn-i dişmândan ne gam Fâriğ [ü] ázâdeyem birdür yanunda medh ü zem</i>	Meyîl eyü dimîş yâ kem senüçün hâşş u 'âm Hasî-hâli herkesüñ ma'lûmdur beynî'-enâm Halka dünâyîñ idenî ötri itme iltiyâm Hak Te' alâ hâzirenden gâriye yokdur recâm <i>Dost medhîinden ne aşsi zemn-i dişmândan ne gam Fâriğ [ü] ázâdeyem birdür yanunda medh ü zem</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	
66.	45a-46a	Hâletî	Marîz-i derd-i 'ışkam dil-berâ olsem 'îlac itmem Eger zuhlmetde kâlsam meş'al-i mâhi sirâc itmem Gedâ-yi şâh-tâb' am şehler ile imtizâc itmem Bütün dünâya gönlüm bil sehâ ben ibtiâc itmem <i>Şeh-i 'ışkam sîphîr ü áfitâbi taht u tâc itmem Bir âbdâlam kî olsem dehre 'arz-i ihyâc itmem</i>	Yiter baña 'alem kâlam duhân-i âtes-i âhi Figânum var iken hergiz gerekmez devlet-i şâhî Bu dehruñ istemeñ dil minnetyle 'izzet ü câhi Eger dünâyî yâklasla Hâletî va'llâhi <i>Şeh-i 'ışkam sîphîr ü áfitâbi taht u tâc itmem Bir âbdâlam kî olsem dehre 'arz-i ihyâc itmem</i>	Tesdis/5 bend	meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân	Hâletî Divâni, s. 176-77.
67.	46a-46b	Zarîfî	Meh-i nev gibi hilâl eylesse cîsmûn n'ola gam Nice gün yüzülerüm idti felek hâk-i kadem Yüzüne gülse beş çuq sakûn olmañ hurrem Dönüp eyler gine bir demde nice cevr ü sitem <i>Cûn bulumaz bu cihân içre elemşüz 'âlem Ne sevin zevkine ey dil ne gamindan çek el</i>	Hôş kumâs idi cihân içre visâl-i cânân Eger olmasa idi anda Zarîfî hicrân Mâ-hâsal bâlı bulumuz bu cihânuñ bir ân Ki belâsi anuñ olmaya içinde pinhân <i>Cûn bulumaz bu cihân içre elemşüz 'âlem Ne sevin zevkine ey dil ne gamindan çek el</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	
68.	46b-47a	Rehâyî	Cihân-1 bî-sebatûñ yok bekâsi çün fâna gördüm Gînâsına anuñ iğmâz-i 'ayn itdüm 'âna gördüm Görünmez görümze bir zerrecê mihrâ bekâr gördüm Mûrûvvet gördüm bu devr-i dünâyâda cefa gördüm Anuñ çün terk-i yâri şohbet-i cânâ devâ gördüm <i>Ne dünâyâda veşâ buldum ne 'âlemde safâ gördüm</i>	Rehâyî 'ayn-1 'illetdür 'uyûni cümleden düşmen Olur bir 'ayb nâzır gösterirsen biñ hüner ahşen Gözinden dillerinden anlarluñ kurtulmaz isen sen Kanûs ür-i dillerdir kânî bir hâtr-i rûşen Seni bilmen hele cân [u] gönlünden farîg oldum ben <i>Ne dünâyâda veşâ buldum ne 'âlemde safâ gördüm</i>	Tesdis/5 bend	meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân	Bu tesdis, Rehâyî Divâni'nda yoktur.
69.	47a-47b	Kabûlî	Îltifatûñ dideden dûr olmayına bilmedium Lutfûñ hicrînle makhûr olmayına bilmedium Nâr-i 'ışkun sine meeçûr olmayına bilmedium Nûr-i mihrûn dide bi-nûr olmayına bilmedium <i>Hidmet-i hâk-i derûñ dûr olmayına bilmedium Devlet-i didâr mehcûr olmayına bilmedium</i>	Hâş bendedür Kabûlî kulmuñ gör himmetin Devlet-i dünâyâya virmez âstânuñ hûdmetin Lik dûr oldi işgûnun yitirdi devletin Hâk-i pâyûñ cehverinün şimdî bildüm kîymetin <i>Hidmet-i hâk-i derûñ dûr olmayına bilmedium Devlet-i didâr mehcûr olmayına bilmedium</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	Kabûlî Divâni, s. 500-501.
70.	47b-48a	Cinâni	Âh kim bir gûl içün gâmze-zede-i hâr oldum Çûşadan bûlbûl-i sûrde-sifat zâr oldum Bir schî-kad-i ser-efraza hevâdâr oldum Cûy-veş gönlüm akup 'âşk-ı didâr oldum <i>Gine sevdâ-zede-i zülf-i siyekâr oldum Gine bir onmayacak derde girifâr oldum</i>	Ey Cinâni' n'ola bûlbûl gibi nâlân olsam Gûl-i şad-pâre gibi çâk-i girîbân olsam Duyulup 'ışkun ile 'âleme destân olsam Kâkûl-i yâr gibi n'ola perişân olsam <i>Gine sevdâ-zede-i zülf-i siyekâr oldum Gine bir onmayacak derde girifâr oldum</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	Cinâni Divâni, s. 279-80. Bu tesdis, Divâni da altı benddir.
71.	48a-48b	Şabûñî	Ezel ta kîm 'ademden ser çekip 'ışka esîr oldum Yolhan her sehî-kad dil-berûñ hâk ile zîr oldum Girifâr-hevâ-ylî zülf [ü] hâl-i dil-peçîr oldum Şârab-1 nâba virdüm dilüñ rûşen-żamîr oldum <i>Mey [ü] mahbûbûdan geçmek naşîb olmadı pîr oldum Eyâ vardum sefâhat itmediñ seyîh-i kebîr oldum</i>	Şabûñî ığam deguldür şohbet-i cân-i şarâb itsem Vücdûm âstânuñ mey-fürûş ile hârâb itsem Yiridür hûdmet-i pîr-i muğâmî intîşâb itsem 'Acc midür riyâ ehlinde dahi itinâb itsem <i>Mey [ü] mahbûbûdan geçmek naşîb olmadı pîr oldum Eyâ vardum sefâhat itmediñ seyîh-i kebîr oldum</i>	Tesdis/5 bend	meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân	Sabûñî Divâni, s. 219-220.
72.	48b	Bâkî	Sîneye çekmege bir serv-i dil-ârâm olsa Ser-keş olmasa igen 'âşikâna râm olsa	Terk iderdi mey ü maḥbûb hevâsîn Bâkî Cânda şâbr u dil-i vîrânede ârâm olsa	Çazel/5 beyit	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	Bâkî Divâni, s. 266.
73.	48b	Bâkî	Bûlbûl şanurdum ben hemân gülşende ifnâda Bu güllerûñ rûhsârına şeb-nemde ifnâda	Sözüm diñle muğânnî nağmesin güş eyle ey Bâkî Çâraz saña naşîhatdur kûlak tut kâvl-i üstâda	Çazel/5 beyit	meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân	Bâkî Divâni, s. 272.
74.	48b-49b	Muhyî	Esâs-ı çarhî muhâkem hâne-i zühdî hârâb itdüm 'îbadet itmediñ Haâkka günâhi bî-hisâb itdüm Ne bir hâyr eyledüm 'omre ne bir zerre sevâb itdüm Reh-i 'ışyâna düsdüm bunca cûrmi irtikâb itdüm <i>Dem-i mevtüme şanma menzilüm zîr-i tûrâb itdüm Günâhüm çokluğundan yîrlere geçdüm hicâb itdüm</i>	 'Inâñ [Muhyî] nefsi dem-â-dem cyledüm irhâ Tekâpû eylerem meydân-1 'ışyân içre bî-pervâ Muhaşşal gârk-i deryâ-ylî günâham gereç ser-tâ-pâ Ümidüm Muhyîyâ Hâk rahmetinden kesmezem aşla <i>Dem-i mevtüme şanma menzilüm zîr-i tûrâb itdüm Günâhüm çokluğundan yîrlere geçdüm hicâb itdüm</i>	Tesdis/5 bend	meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân meñâ' ilân	

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

75.	49b-50a	Şadık	Hüdâyâ itme hâlî dâ 'imâ dilden Şekûr ismin Gözünden dür kılma pertev-i envâr-i nûr ismin Enîs it dem-be-dem bu kalb-i bî-şabra Şâbur ismin Başa gayret müyyesser eyle virdüm kıl Gayîr ismin <i>Ya mahv it levh-i 'isýânda bu 'abdi pür-kuşûr ismîn</i> <i>Gider yâ Rabb ya esmâ 'i hüsñâdan Ğâfir ismin</i>	Dû'asın müstecâb it Şadık uñ şubh u mesâ hakkı Habibîn Muştafa ile cemî-i enbiyâ hakkı Bu faâkirün kabûl eyle gâhi olan dû'â hakkı Refîk it aña tevfiküñ ki rûh-i evliyâ hakkı <i>Ya mahv it levh-i 'isýânda bu 'abdi pür-kuşûr ismîn</i> <i>Gider yâ Rabb ya esmâ 'i hüsñâdan Ğâfir ismin</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	
76.	50a-50b	Esîri	Mülk-i işk içre erlenlerden velâyet isterin Râh-i 'isâa girmeye mîhr-i mürrûvet isterin Rûy-i yarı görmeğe destündüm vi's at isterin Ref-i 'isyan itmeğe cismümde şîhâ isterin <i>Yâ llâh'e l'-âlemîn senden 'inâyet isterin</i> <i>Rûz-i mahşerde habîbüñden şefâ'at isterin</i>	Gitmek içün bu Esîri dünyeden imân ile Ya llâhî aña rahmet eyle sen Kur'a ile Şol kâdar tanto yaştıldı hâlimi canan ile Rûz-i mahşerde utandurma aña 'isyan ile <i>Yâ llâh'e l'-âlemîn senden 'inâyet isterin</i> <i>Rûz-i mahşerde habîbüñden şefâ'at isterin</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	
77.	50b-51a	Rahmî	Dil-nûvâzumdan irdi hâyî dehr مَرْحَمَةٌ Künc-i gamda gam-güsâram hem-deümüm âh u enîn Hey meded cevr-i feledeken olmadum bir dem emin Zevk ü şâdi olmuşla aslâ bâya yâr u qâriñ <i>N'eyleyen nice belâdan kalımsam zâr u hâzin</i> <i>Bu belâyi da şavarsam sad hezârân aferîn</i>	Bâhî-i bedden bilmezin kime şikâyet eylesem Ser-güzeşti ser-be-ser cümlé riwayet eylesem Çekdüğüm mühnetleri bir hikâyet eylesem Çekdüğüm hicrândan Rahmî şikâyet eylesem <i>N'eyleyen nice belâdan kalımsam zâr u hâzin</i> <i>Bu belâyi da şavarsam sad hezârân aferîn</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	Bu tesdis, <i>Bursah Rahmî</i> <i>Divâni</i> 'nda yoktur.
78.	51a-51b	Tığî	Burc-i feledeki hâsun ile bir meh-cebînsin Dürce-i şadefde dâne-i dûr-i yetümsin Gün gibi zîb ü zînet-i rûy-i zeminsin Her vech ile güzeller içre bir güzinsin <i>Yokdur bahâne hüsñûne bir nâzenîn'sin</i> <i>'Aybuñ budur kî hemân krâzîl-nîşîn'sin</i>	O perî gâyrılar ile n'o itse şobhet Mir 'at-i kalb-i Tığî eyle [sâfa]-nazar Gösterme vech-i pâküni ağıyâr kıl hâzır Ey nûr-i dide hâtrunu gelmesin keder <i>Yoķdur bahâne hüsñûne bir nâzenîn'sin</i> <i>'Aybuñ budur hemân kî krâzîl-nîşîn'sin</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlû</i> <i>fâ'îlâtü</i> <i>mefâ'îlû</i> <i>fâ'îlün</i>	
79.	51b-52b	Hâsimî	Bir perî şem'-sifat rûşen ider meh-rûşin Her yañâ mâ 'il olur n'eyleyen akarsusun 'Aceb ey serv-i revân söyle hemân dogrusun <i>Günden ahsâma degin kimlere hem-zânişun</i> <i>Gice tâ subha degin ya kime hem-zânişun</i>	O perî gâyrılar ile n'o itse şobhet Anâ bizden yeg olsun yâd ile yarasur ülfet Yârûn ağıyâr ile koçuşmağı itmiş niyyet Görülüm Hâsimî sende idüp nisbet <i>Günden ahsâma degin kimlere hem-zânişun</i> <i>Gice tâ subha degin ya kime hem-zânişun</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	Bu tesdis, <i>Hâsimî</i> <i>Divâni</i> 'nda yoktur.
80.	52b-53a	Şadıkî	Nice bir hîrmen-i makşûdumi berbâd ideyin Nice bir gâmla yûkî gönüümi âbad ideyin Nice bir hâtrunu derd ile nâ-sâd ideyin Dil-i zân nice bir derd ile mu'tâd ideyin <i>Bunca feryâdı iştîdüñ dimedüñ dâd ideyin</i> <i>Sen ki dâd itmeyeşin ben kime feryâd ideyin</i>	Şadıkî rûz [u] şeb heer ile oldi güzerân Diyein ol şeh-i hübâna kûl âh u fîğan Cûy-siv şefkat ile hâlinme kimse nigerân Yollar üzre tururun derd ile zâr u gîryân <i>Bunca feryâdı iştîdüñ dimedüñ dâd ideyin</i> <i>Sen ki dâd itmeyeşin ben kime feryâd ideyin</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	
81.	53a-53b	Şun'î	Fitne-i hâjt-i yâri mi diyein Yine zülf-i içâri mi diyein Hûşm-i çeşm-i hûmâri mi diyein Gâmze-i şivekâri mi diyein <i>Hasret [ü] hecr-i yâri mi diyein</i> <i>Mihnet-i rûzîgâri mi diyein</i>	Dil-ber-i bi-vefayî mi diyein Şun'î mübtelâ mi diyein Gâm u derd ü belâyi mi diyein Zûlm [ü] cevr ücefâyi mi diyein <i>Hasret [ü] hecr-i yâri mi diyein</i> <i>Mihnet-i rûzîgâri mi diyein</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>fâ'îlün</i>	Bu tesdis, <i>Gelibolu Şun'î</i> <i>Divâni</i> 'nda yoktur.
82.	53b-54a	Rifâ'atî	Bu hâsun [ü] bu melâhatla cihân içre müsellemsin Perî-rûlär arasında melek-siretlü âdensin Dil-i mercîhü'l-i 'usşâka sühân-pervâz urasun sen? N'o ihsân iderseñ mu'ciz-i 'îsiye hem-demsin <i>Hayât-efzâ-yi 'âlem rûb-bâş mürdyeğe gâmsun sen</i> <i>Hemân ben hastenüñ cânî degûlsin cân-i 'âlemsin</i>	Tabîbâ hâste-i derd ü gâm-i hecre devâ itseñ Marîz-i 'isâka kânûn u veâfî ile devâ itseñ Cihânûn hâlkını hep Rifâ'atî şeş mübtelâ itseñ Hezârân mürde-i derd ile gâma gâmel dû'â itseñ <i>Hayât-efzâ-yi 'âlem rûb-bâş mürdyeğe gâmsun sen</i> <i>Hemân ben hastenüñ cânî degûlsin cân-i 'âlemsin</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	
83.	54a-54b	Cinâni	'Âşik-i seydâya ey meh mîribn olmas misun Rûb-bâş-i cîsm cân-i nâ-tüvân olmas misun 'Azm idüp benden yañâ dahâ keşân olmas misun Leblerûnden şüba dek gevher-şeşân olmas misun <i>Bir gice virândeðe künç-i nîhân olmas misun</i> <i>Sîne-i bi-kîneme rûb-i revân olmas misun</i>	Dil Cinâni -ves çeker 'îsküñil dünyalar gamuñ Bir nefes yâd eylemez 'âlemde cân [u] ser gâmuñ Sen dañâ tarh eyleüp dilden peder mâder gâmuñ Hâtrûndan dûr idüp a dâ-yi bed-güher gâmuñ <i>Bir gice virândeðe künç-i nîhân olmas misun</i> <i>Sîne-i bi-kîneme rûb-i revân olmas misun</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	<i>Cinâni</i> <i>Divâni</i> , s. 347-48
84.	54b-55a	Rifâ'atî	Nâr-i firâk-i hicr [ü]le yanık degûl miyen Endûh [u] guşsa çekmede fâyik degûl miyen Cânâ hevâna yoşha muvâkî degûl miyen 'Îsküñi yolda hâvîne şâdi degûl miyen <i>Dil-berler içre ben saña 'âşik degûl miyen</i> <i>'Uşşak içinde devlete läyik degûl miyen</i>	Tir-i gâmuñla eyleveli kaddîmuñ kemâñ Şâm u seherde nâle ile pür olur cihân Cevr ücefâyi çekdüküne eyleme gûmân Budur cihânda Rifâ'atî yoluñ her sözi hemân <i>Dil-berler içre ben saña 'âşik degûl miyen</i> <i>'Uşşak içinde devlete läyik degûl miyen</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlû</i> <i>fâ'îlâtü</i> <i>mefâ'îlû</i> <i>fâ'îlün</i>	
85.	55a-56a	Nî'metî	Yâ llâhî baña şâdi vû melâhat senden Zâjh-i şemşîr-i gâma merhem-i râhat senden 'Aleme senden irâdî vû mîlnet senden Ey kerem kâmî Hûdu luft-i mürûvvet senden <i>Meded Allâh meded luft u 'inâyet senden</i> <i>Bu firâk atêcîne dögmeye tâkat senden</i>	Serhâ-i tîg-i cefâ sineðdeñ her dâg-i belâ Merhem-i zâjhûn ile zâjhî dile eyle devâ Yâ llâhî kerem it Nî'metî eyle 'atâ Şefkat [ü] merhametüñ ey kerem issi Mevlâ <i>Meded Allâh meded luft u 'inâyet senden</i> <i>Bu firâk atêcîne dögmeye tâkat senden</i>	Tesdis/7 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	
86.	56a-56b	Nâdirî	Yâ llâhî baña şâdi vû melâhat senden Elen [ü] rahm ile zâjhmet dile râhat senden Câna düsdi gînâ bir nâr-i melâmet senden Dâg-i furkâtı irâsdi dile afeñ senden <i>Meded Allâh meded luft u 'inâyet senden</i> <i>Bu firâk atêcîne dögmeye tâkat senden</i>	Nâdirî hâsteï oldıldı meden renc-i firâk Oldı her lahzâ belâ çekmek ile tâkati tâk Dûd-i âhi yakup ates gibi sub' u tabâk Görmen şânnâ [safak] yandi ser-a-ser afañ <i>Meded Allâh meded luft u 'inâyet senden</i> <i>Bu firâk atêcîne dögmeye tâkat senden</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	<i>Ganî-zâde</i> <i>Nâdirî</i> <i>Divâni</i> , s. 212. Bu tesdis, <i>Divâni</i> 'da altı benddir.
87.	56b-57a	Meyîlî	Temennâ eyler iken 'âşik-i bî-dil vefâ senden Umulmazdı bu denli ey melek-sîmâ cefâ senden Yiter virdi belâ çekdi bu cân-i mübtela senden Der-i devlet-me'âbûnda niyâzum var şehâ senden <i>Günâhüm bildüm eylersem n'o ola şefkat recâ</i> <i>senden Benüm devletlü sultânüm hâjâ benden 'atâ senden</i>	Fîğan u nâledür her dem dil-i nâlânumuñ câri 'Acebdtür key zuhûr itmezse bunca nâruñ âşarı Yüzüm sürdüm eşigün hâkime yalvari yalvari Kerem eyle kabûl it i'zâri Meyîlî ün zâri <i>Günâhüm bildüm eylersem n'o ola şefkat recâ</i> <i>senden Benüm devletlü sultânüm hâjâ benden 'atâ senden</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	

Yunus Kaplan & Zahide Efe

88.	57a-58a	Şadı̄	Mürüvvet kânsuñ gelmez bañña cevr ü cefâ senden Şadâkat ma' denisiñ sen gelür sıdâk u şafâ senden Hâkiât elhisin şâdir olur mühr ü vefâ senden Bilüp çermîn diler 'afvuñ nice ehl-i hâta senden <i>Günâhüm bildüm eylersem n'ola şefkat recâ senden Benüm devletlü sultânum hâta benden 'atâ senden</i>	Kapuñdur melce 'i 'izzet-me 'âb ey şâhib-i ref'et Nice erbâb-i zillet devletünde budilar rif'at Revâ mi Sedrî 'yi pâmîl ide dest-i gam [u] mihnét Seniñdir 'atîfet şefkat seniñdir merhamet himmet <i>Günâhüm bildüm eylersem n'ola şefkat recâ senden Benüm devletlü sultânum hâta benden 'atâ senden</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün</i>	
89.	58a-58b	Tîgî	Nice bir ârzü-yi vaşlı ile çekmek cefâ senden Nice bir bezm-i gamda görmemek rûy-i şafâ senden Nasibüm oldı dâyim cûr'a-i câm-i belâ senden Müyesser olmadı çunkim bañña bir merhabâ senden <i>Ümidüm kalmadı şimdengirü ey bi'-vefâ senden Ferâgât eyledüm bildüm vefâ gelmez bañña senden</i>	Şalup ferdâya câna bir zamân Tîgî -i müştâkı Dir idüñ güşâ çekme lutf u ihsânum saña bâki Beni yâd itmeyeüp yâd idüñ alîr gayrı 'usşâkı Demidür ben de tutsam u hâ feryâd ile âfâkı <i>Ümidüm kalmadı şimdengirü ey bi'-vefâ senden Ferâgât eyledüm bildüm vefâ gelmez bañña senden</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün</i>	
90.	58b-59a	Kanberî	Muhammed ümmetine va'd ittiğüñ gâniñteden Bañña ey maksem-i erzâk-'ıalem vir o ni' metden Bu kuçuña cânumu mahşerde âzâd eyle milhnetden Mekân-i havzdan irma şefâ't at kâni Ahmedden <i>Dem-i âhîrde lutf eyle kemâl-i feyz-i hikmetden Îçür ben bendeye yâ Rab zâlîl-i âb-i rahmetden</i>	Dil-i künke-i ma' ârifden olan surr-i vefâ hakkı Yolında kana garık olmış yatan hûn-i kaşâ hakkı Cihânuñ kublegâhi Ka'be-i sıdâk u şafâ hakkı Bañña Kanberî -iñ cürmin Muhammed Muştafa hakkı <i>Dem-i âhîrde lutf eyle kemâl-i feyz-i hikmetden Îçür ben bendeye yâ Rab zâlîl-i âb-i rahmetden</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün</i>	
91.	59a-59b	Tîgî	Öter tâs-i felek her deme ferayâd ile zârumdan Yanar hûrsîd tâb-i tîg-i âh-i piir-şerârumdan Dolar dünyâ yûzi zerrât-i çeşmîn-i hâksârumdan Şînur mir 'ât-i carlûni 'aksi kalb-i pür-figârumdan <i>Şuma âyîne-i kalbüm hazer kil inkisârumdan Beni hâk ile yekşan eyleme şakîn gübârumdan</i>	Düser mi saña şadırin bilmeyüp erbâb-i 'irfanuñ Beni bir görseñ hismetde eşhâ ile dünâyanuñ Sözü budur muhaşşal saña Tîgî -i sühândanuñ Dilserşîn şimmaña mir 'ât-i 'ârz-i kâdrî 'unvânuñ <i>Şuma âyîne-i kalbüm hazer kil inkisârumdan Beni hâk ile yekşan eyleme şakîn gübârumdan</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün</i>	
92.	59b-60a	Rehâyî	Dila ben bir giyâh idüñ zemin-i ñamda bîtdüm ben Bahâri 'ömrümüñ geçdi hâzâna sîndi yitdüm ben Ne gâldüm gül gibi bir dem ne gönlüm hurrem itdüm ben Yine geldüm cihâna neydedüm bilmek ki nitdüm ben <i>Hemân ağlayı geldüm 'âleme ağlayı gitdüm ben San ol nilüferem kim suda bîtdüm suda yitdüm ben</i>	Egerci ağlamak gûlmek olur her ademide Ben ağladum yûridüm gûlmedüm hergiz bu 'âlende Nice ağladum ise tâ anadan doğduğum demde Rehâyî gireyden kurtulmaz alîr gîne ösemde <i>Hemân ağlayı geldüm 'âleme ağlayı gitdüm ben San ol nilüferem kim suda bîtdüm suda yitdüm ben</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün</i>	Bu tesdis, <i>Rehâyî</i> <i>Dîvân'</i> nda yoktur.
93.	60a-60b	'Admî	Bugün lutf eyleyüp dil-ber didi ey mübtelâ benden Cefâkêş olmâga 'bâ' is nedendür dâ'îmâ benden Şikayet eylemek her dem dişer mi bu saña benden Cefânuñ adı mi vardur dilerken sen vefâ benden <i>Murâduñ sâde pehlûyî dilerseñ kil recâ benden Dirîg itmem ani senden nedür bu iştîka benden</i>	Cihânda olmasa 'Admî gam u derd ü belâ furkât Olurdu her kişi 'âşîk ger anda olmasa mihnét Bu 'adetdir ezelden çâk gehî furkât gelî vuşlat İrem dirsin visâlumuñ didi hîc çekmeyüp zahmet <i>Murâduñ sâde pehlûyî dilerseñ kil recâ benden Dirîg itmem ani senden nedür bu iştîka benden</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün</i>	
94.	60b-61b	Nüvâzî	Bilmezem ey dil kime feryâd idem ol yârdan Ya kime dâd eyleyem ol dil-ber-i gaddârden Ben niyâz idüp didükê kec rakîb-i zârdan Ol cefâkâr çekmek el hem-deñi bed-kârdan Çunki farîg olmadı ol bi'-vefâ 'ayyârdan <i>İktîza itdi ferâgât eylemek dildârdan</i>	Kendüye hem-dem ider ol şeh cihân bigânesin Almaz ammâ pâyne bu 'âşîk-i divânesin Cây-i âsâyis idüp bir nâbâkâruñ hânesin Ben Nüvâzî -in hârab idü dil-i virânesin Çunki farîg olmadı ol bi'-vefâ 'ayyârdan <i>İktîza itdi ferâgât eylemek dildârdan</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilân</i>	
95.	61b-62a	Hâşimî	Bî-bekâdûr gâfîl olma dehr-i bî-bünyâddan Bir ribat-i köhnedür kâlmsı Semûd u 'Âddan Kışsa-i îskenderi gör hîşse al Seddâddan <i>Neyledi taht-i Sâleymanuñ su'âl it bâddan Merhamet umma gôñül bu gerdiş-i bî-dâddan Kimse ma' mur olmamışdur bu hârâb-âbâddan</i>	Bâşa ilter kâruñ devrân gehî hos-hâl ider Lutf ile yüz gösterüp ikbâl [ü] istikbâl ider Gâh döner ey Hâşimî hâke şâlup pâmîl ider Güne güne hâşılı insâna mekâ ül ider <i>Merhamet umma gôñül bu gerdiş-i bî-dâddan Kimse ma' mur olmamışdur bu hârâb-âbâddan</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilâtûn fâ' ilân</i>	Bu tesdis, <i>Hâşimî</i> <i>Dîvân'</i> nda yoktur.
96.	62a-62b	'Azmî	Oluş ağıyar-i bed-î 'ah ile idüñ cilve-i gülşen Kadîmî bendenî yine ağıyar-eyleyüp yâd itmedün hiç sen Şitâb itme meded 'ömrüm gibi bârî biraz eglen Seniñde bile geş itmek naşîb ola dir ken ben <i>Salînduñ seyre illerle benümle va'de itmeñken Bañña katlanmaduñ katlan sen ey riñ-i revân katlan</i>	Nedendür ey peri bilsem idüp 'Azmî istigâna Gidersin yâd ile seyre yimezsin kimseden pervâ Revâ mi güç-i ñamda koyup gitmek beni tenhâ Nazîriñ yok vefasuzluðda hos hercâ 'âşîkâ <i>Salînduñ seyre illerle benümle va'de itmeñken Bañña katlanmaduñ katlan sen ey riñ-i revân katlan</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün</i>	
97.	62b-63a	Zarîfî	Eyleyüp günç-dehenler ile bezmiñ gülşen Yiter açduñ mey-i gül-güna kâdeh gibi dehen Dâ'îmâ üstüne dönmëz hâzer it carh-i kûhen Eyl iderseñ eger pend ü naşîlât benden <i>Terk idüp cürmü bugün tâ'ata mesgûl ol sen itmedin kabr eccl cismüñi yârın mesken</i>	Câh-i fâniye olup cân ile ey dil mâ' il Ähîr 'ukbâya Zarîfî gibi olma kâhil Zarîfî ile şerât üzre olcañ râhil Tâ' atun nûri dilseren olâ nâra hâ 'il <i>Terk idüp cürmü bugün tâ'ata mesgûl ol sen itmedin kabr eccl cismüñi yârın mesken</i>	Tesdis/5 bend	<i>fe' ilâtûn fe' ilâtûn fe' ilâtûn fe' ilân</i>	
98.	63a-64b	Feyzî	Nev-bâhâr oldı yine bâkî-i bûnyân-i kûhen Kîldi ta'mîr-i hârâbat-i diyâr-i gülşen Gönceler şâhid-i şengül gibi hurrem gül şen Berk-i hândan u ebr-i gitre ider şâdiñen Başladı nagmeye murğân-i hoş-ellâhîn-i çemen Olimş iken elem-i fasîl-hâzân ile kâlfîl	Feyzîññ virdi budur dünyâda var olduçça Duşmeniñ ola 'adem gîne güzâr olduçça Devletûñ dâ'îm ola yirde karâr olduçça Felegün hâymesi bâbinden medar olduçça Bâg-i 'âlemde hâzân ile bahâr olduçça Hâkku ka'lîlahu bi-'izzî ve kemâlin ve sebil	Tesdis/12 bend	<i>fe' ilâtûn fe' ilâtûn fe' ilâtûn fe' ilân</i>	Feyzî-i Kefevî <i>Dîvân'</i> , s. 268-69.
99.	64b-65a	Cinâmî	Nigârâ 'îşk-i pâkûñ nice bir dildeñ nîhan olsun Demidür 'âleme sıdâk-i [d]erûnum dâsîtan olsun Bilisün müdde' inüñ cüme ahvâli 'iyân olsun Kapuñda ihtiyârum halk içinde bî-gümân olsun Gerek dervîş-i dil-riş ü gerek sâhî-i cihân olsun Saña 'âşîk geçen evvel benümle imtiñân olsun	Akup dil-cû-yi gülşen gibi sen serv-i dil-âräýa Şafâ-yi kalb ile kâni' dûr ol ancaq temâşaya Girüp meydân-i 'îşka başlayup cân ile da' väya Diyem bî-bâk olup her 'âşîk-i miskin [ü] seydâya Gerek dervîş-i dil-riş ü gerek sâhî-i cihân olsun Saña 'âşîk geçen evvel benümle imtiñân olsun	Tesdis/5 bend	<i>mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün</i>	<i>Cinâmî</i> <i>Dîvânî</i> , s. 289-90. Başlık: Müsedes-i Kemâlpasa. Bu tesdis, <i>Dîvân'</i> da altı benddir.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

100.	65a-65b	Tığı	Meylüm benüm ol şamzesi hün-hı'ra mi olsun Yā ol mütjesi katılı ü gaddıra mi olsun Yā ol saçı müşgın ü siyehkäre mi olsun Sad-çak tenüm çevre ile bi'-çäre mi olsun <i>Her dil-ber içün sinede bir yâre mi olsun</i> <i>N'itüsün dil-i sevdâ-zede biñ pâre mi olsun</i>	'Âlemde 'aceb mühnet imîş derd-i mahabbet Bu derde düşen bulmaz imîş aşla selâmet Bir dil-ber ile dil idemez çünkü kanâ'at Tığı bu hevâdan kesilüp eyle ferâğat <i>Her dil-ber içün sinede bir yâre mi olsun</i> <i>N'itüsün dil-i sevdâ-zede biñ pâre mi olsun</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'ülü meñ'ülü meñ'ülü fe'ülün</i>	
101.	65b-66b	Yahya	Nice bir mäcerâmû döstanta dâsitan olsun Nice bir nâr-i 'ışkum düd-i ahûmdan 'iyân olsun Mekânum 'ayn-i 'âlemde niñhan-ender-niñhan olsun Kılâb-i kuyûna cism-i za' ifâm armagân olsun Ne kuyûn âh ilo dolsun ne kapanâ fiğan olsun <i>Beni öldür vücûdumdan ne nâm u ne nişân olsun</i>	Mahabbet chline yârûn cefâs imtihânîndur Ölümü 'âşıka cevr okları devlet nişânîndur Baña Yahya gibi olmec hayat-i cavidândır Beñkâ dilâle felek ayînesini cümle fânidür Begüm hayr işi te 'hîr itme bi'llâhi zâmanîndur <i>Beni öldür vücûdumdan ne nâm u ne nişân olsun</i>	Müseddes/5 bend	<i>meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün</i>	<i>Tâşcalî Yahya Divâm</i> , s. 186-87.
102.	66b-67a	Nüvâzi	Nice bir gülşen-i kuyûnda feryâd u fiğan olsun Nice bir kışsa-i 'ışkum cihâna dâsitan olsun Nice bir gözleründen eşki-i hünînum revân olsun Nice bir valşî-i tayruñ içüdü golu kolsun Nice bir ey perî benden gayra? ins ü çan olsun <i>Beni öldür vücûdumdan ne nâm u ne nişân olsun</i>	Nüvâzi gibi dünyayı tutarsa tan mu kiryâdum Müyesser olmadı şad olmaña bu kalbi-i nâ-sâdum Firâk-i heer ile idüp dûr berbâd âbadum Murâdum bulmadum âhîr hasretâ ben nâ-murâdam ⁵³ Elem çeknem ki bi-nâm olsa cihân içinde adum ⁵⁴ <i>Beni öldür vücûdumdan ne nâm u ne nişân olsun</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün</i>	
103.	67a-67b	Veysi	Dest-i devrân gönçe-i gülzâr-i bahtuñ dîrmesün Turra-i ikbâlûn tarrä'r-dehr el kürmasun Hızmetinde tîg-veş ikbâl dûr-nâhûdmesün Rûzîgâr âyîne[fiel] gerdi-küdûret virmesün <i>Âfitâb-i devletüñ hergiz zevalé irmesün</i> <i>Pâdişâhumsun Hudâ eksükligün gösternesün</i>	Ben ki Veysi gibi vaşşaf-i ma'âni-perverin Ya'nî meddâh-i cenâb-i Âşaf-i Dârâ derin Giceler mäh-cemâlin fikır eyler söylerin Gündüzün hürşid-i ruhsâri hayâlyile dirin <i>Âfitâb-i devletüñ hergiz zevalé irmesün</i> <i>Pâdişâhumsun Hudâ eksükligün gösternesün</i>	Müseddes/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün</i>	Bu müseddes, Veysi Divâm'nda yoktur.
104.	67b-68a	Dervîş	Olmadı peyk-i sa'at ñabâ bir dem reh-nümun Kâkül-i dil-ber gibî baht-i sıyahum ser-nigün Bir yaña a'dâ gamî bir yaña zañm-i devr-i hün Hün-i miñhîne pür olmasun mu sâgar-veş derûn <i>Yâr bi-pervâ felek bi'-rahm devrân bi'-sükûn</i> <i>Derd çok hem-derd yok düşmen kavî falî' zebün</i>	Bir veñasuz cevri çok bir afet-i devr-i zamân Âh ile alâdi Dervîş alâdi gölüm nâghân Şimdi rahm itmez cefaya başlı ol bi-nâhân Ağla isem yarası läyikâdur eylersem fiğan <i>Yâr bi-pervâ felek bi'-rahm devrân bi'-sükûn</i> <i>Derd çok hem-derd yok düşmen kavî falî' zebün</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün</i>	
105.	68a-68b	Muhîyi	Döñmedi hergiz murâdum üzre bu gerdün-i dûn Beñm-i gâmdan nâle kûşam n'ola hemçü erğanûn Hâşûlî derdün sehâ günden güne oldi fûzûn Anuñ-çin gitmekdedür 'aklum ziyâdedür cünün <i>Hâtrum mahzûn bağırum hün bahtum ser-nigün</i> <i>Sabra tâkat kalmadı ñâyet zebün oldum zebün</i>	Rûzîgâruñ anca kâse zehrin itdün cünki nûş Mest-i hayrân olmışam başda degildür 'akl [u] hîş Umaran kim Muhîyi deryâ-yi lutfuñ ide cûş Hash-i hâli bur dur zira ki aâye gûş <i>Hâtrum mahzûn bağırum hün bahtum ser-nigün</i> <i>Sabra tâkat kalmadı ñâyet zebün oldum zebün</i>	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün</i>	
106.	68b-69b	'Ali Şîrîn	Şecâ'at miñçâzında bugün bir şîr-i nersin sen Urup yâlmanı tîgüne 'adu bañrin delersin sen Bilûrsin herkesün miñkârûn şâlib-nâzarsın sen Şaf-ârâ-yi meñâf-i şâfder-i şâhib-hünserin sen <i>Sadâkatle Ebû Bekr 'adâletle 'Ömersin sen</i> <i>Hayâda Haçret-i 'Osman 'Ali-sîretlü ersin sen</i>	'Ali Şîrîn kulin cünküm gedâ-yi pür-enînûndür 'Inayet hîrmenînde beñar umar hûse-çinûndür Asilan künger-i 'arsa senüñ şemşir-i künündür Ser-i a'dâyî katî iden senüñ tîgüne tîgündür <i>Sadâkatle Ebû Bekr 'adâletle 'Ömersin sen</i> <i>Hayâda Haçret-i 'Osman 'Ali-sîretlü ersin sen</i>	Tesdis/7 bend	<i>meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün</i>	
107.	69b-70a	Ünsî	Çü 'âşık olmadın ta'cleyüp bañra ne dirsün sen Görüp ben 'âşık-i ñamnâki ağlarken giûrsin sen Ta' accüb eyleyüp ahylâmuñ başlar şalarşın sen Naşîhat baña şimdi kâr ider mi zann idersin sen <i>Gel ey nâşîh ko pendi hâl-i dilden bi'-habersin sen</i> <i>Beni dîvâne kıldı ol perî bilmem ne dirsün sen</i>	Helâk itmel mukarrerdir beni hicrân-i cânânum Miyanûn fikır ile kîlce kâldı çıkmaga cânânum Ne gâre Ünsîyâ şimdengür kalmadı dermânum Hemân Allâhî kalmâşur benüm hâl-i perişânum <i>Gel ey nâşîh ko pendi hâl-i dilden bi'-habersin sen</i> <i>Beni dîvâne kıldı ol perî bilmem ne dirsün sen</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün</i>	
108.	70a-70b	Râhîmî	Bulan buldu seni cân içri bir künç-i niñânsın sen Bilen bildi seni cânî nice cân-i ñâhsînsın sen Bu mürde cismüñüm hâkkâ ki cânî içre cânusın sen Revân olsun saña rûlhum 'aceb rûl-ı revânsın sen <i>'Iyân it kendüyî cânâ ne cevherşin ne kânsın sen</i> <i>Mekânuñ kandâdur bildür ne sâh-i lâ-mekânsın sen</i>	Harem-i vaşluña derd ile bulumuz yol ey sâh Ulu yollarda ger 'îşkûn baña olmaz ise hem-râh Şehâ 'acz u niyâz ile bûnûm budur sözüm her gâh Râhîmî bendeñi sîr-i mahabbetden idüp âgâh <i>'Iyân it kendüyî cânâ ne cevherşin ne kânsın sen</i> <i>Mekânuñ kandâdur bildür ne sâh-i lâ-mekânsın sen</i>	Tesdis/5 bend	<i>meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün meñ'ülün</i>	
109.	70b-71a	Tığı	Kemâl ü hîşin ile mümtâz u bî-bedelsin sen Nazîri yok iki 'âlemde [bir] güzelserin sen Seni ne vech ile medh eylesem muhâjînsin sen Cihânda pertev-i envar-i lem-yezelsin sen Fiğân ki zerre kâdar kâdr-i hüsni bilmeszin Fürûg-i meş'ale-i bedr-i hüsni bilmeszin	Gâm-i firâk ile Tığı olup perişân-hâl Revâ mu olsa 'adu mahrem-i hârim-i vişâl Müyesser olmadı çinküm murâd mâ-fîl-bâl Kapûfâdan ayrılp olsun muñküm-i kün-i melâl Unutma gûş-e ñâmda koyup dil ü cânûm Kuluñ bâri gönülden çikarma sultânûm	Müseddes/5 bend	<i>meñ'ülün fe'ülün meñ'ülün fe'ülün</i>	
110.	71a-72a	Zarîffî	Câh-i ikbâl-i şerfle şâdumân itse cihân Fîkr it 'azlin şâkîn tagyîr væzîrî temî hemân 'Azîl ile âzürde-i ñamnâki ider virmez emân Fi'l-mesel olsas eger düstûr-i sâh-i kâmrân 'Azîl-i naşûn manşib-i dehrûn cün oldi tev-amân 'Azline ñamnâ olup naşîba olma şâdumân	Aldama hâlkı şâkın başında tâcuñ terk idüp 'Âlem-i tecrîde diş zâd u zevâduñ terk idüp Dilde 'âşık Hâlikâl-i perverdigârî berk idüp Îbn-i Edhem-veş gönülden mäsivâyi terk idüp Dehr-i fanîniñ Zarîffî izz ü câhuñ terk idüp Devlet-i 'ukbâya sa'y eyle kî oldur cavidân	Tesdis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün</i>	
111.	72a-72b	Şehri	Sensin ol şâh-i velâyet server-i Hicâzîyân Şâlib-i mu'ciz kerâmet zibde-i ser-defterân [Ol] hañkât-i Muhammed ol diñr-i serverân Tañ mudur a'dâ dilerse her den elinden amân <i>Her kaçan olsanı súvâr 'Aşkar-i dîv-zâda hemân</i> <i>Zevkden lerzân olur ol dem zemîn ü äsumân</i>	N'ola meddâhûn olup medh eylesem ben Şehri -ves Şarb-i seyfün inledipdir 'âlemi Mirîl-veş Hün-i a'dâ içinde tîgüñ olupdur neheng-veş Pür ider na'rañ cihâni berk-i hâtif ra'd-veş <i>Her kaçan olsanı súvâr 'Aşkar-i dîv-zâda hemân</i> <i>Zevkden lerzân olur ol dem zemîn ü äsumân</i>	Tesdis/8 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün</i>	
112.	72b-73b	Nâkşî	Biyâ ey muhîbb-i güzât-i cihân Zi-men bisnev evşaf-i an-pehlevân Cûnân pehlevânî ki der medh-i an Be-güftend in beyt şâhib-diñân Zi-evlâd-i Âdem dü-şâhib-kurân	Semâvât iklimin iden şikâr Küsende-i zelzâl l-i re'sü'l-kibâr Der-i kuluñ katî idüp târumâr Bu beyt ile kıl Nâkşî ihtişâr Zi-evlâd-i Âdem dü-şâhib-kurân	Tesdis/5 bend	<i>fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ül</i>	

⁵³ Vezin tutarsız.⁵⁴ Vezin tutarsız.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

			Yeki Hamza diger bedi' ü'z-zamân	Yeki Hamza diger bedi' ü'z-zamân			
113.	73b-74a	Azerî	Gericî ayin-i vefa uymaz senün mu' tâduña Muttaşıl resm-i cefâ ammâ ki düşmez aduña Hastenâ râhın eylemek bir kerre gelmez yâduña Ya gine şemşîr çekmiş 'âşik-ı nâ-sâduña <i>Sen mi öğretdiñ bu fenni gâmze-i cellâduña Hub ta'lim eylemiñsin âférin ustâduña</i>	Azerînün itdiği feryâd u zâr u âh içün Çarha atşeler şalan sızı̄-ı dil-i gürmrâh içün Mehbît-i rûhu'l-emîn ol şâh-ı 'âlî-câh içün Doğru söyle 'âlemi var eyleyen Allâh içün <i>Sen mi öğretdiñ bu fenni gâmze-i cellâduña Hub ta'lim eylemiñsin âférin ustâduña</i>	Tesdiş/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün	
114.	74a-74b	'Azmî	Dila her ne imidüñ var ise dergâhdan iste Dimezler saha var bir mürşid-i gürmrâhdan iste Ne seyh-i söhret-âyînden ne ehli câhdan iste Ne baht-i tâli'-i bedden ne mîhr ü mâhdan iste <i>Ne 'âbîdden ne zâhîden ne mîr ü sâhdan iste Yüri yokdan seni var cyleyen Allâhdan iste</i>	Ümidüñ camesin 'Azmî iñen teng eyleyüp kaşma Atup tîr-i murâdât-ı nişâna yayma Kilicun konâgum diyü ilün divârına asma Menâşib isteyüp kimse kapusuna ayak başma <i>Ne 'âbîdden ne zâhîden ne mîr ü sâhdan iste Yüri yokdan seni var cyleyen Allâhdan iste</i>	Tesdiş/5 bend	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	
115.	74b	Nes'et	Zâhm-veş açma dehen kimseye Lokmân ise de Merhem-i merhameti derdiñe dermân ise de	Fârigiz himmet-i erbâb-ı himmeden Nes'et Mâye-yi muhtesemi şerbet ü sâmân ise de	Çazel/5 beyit	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün	Hoca Neş'et Divâni, s. 304.
116.	74b-75a	Yâkînî	Serkeşün çekme gâmuñ serv-i hürâmân ise de Yüzi açılmışa bakma gül-i isde Bî-hâkîl bitti kî 'İslî-i devrân ise de Yanna bî-mîhr odina şem'-i şebistân ise de <i>Sevme şehrî güzeli ger meh-i tâbân ise de Vîrme hercâ 'îye dil mihr-i drahşân ise de</i>	Ey Yâkînî bu sözüñ hâk durur inkâr olmaz İçerinde bularun zerre kadar 'âr olmaz İşleri gün gibi rüsen hâva hem-vâr olmaz En hâkîatlîs üç gün birim yâr olmaz <i>Sevme şehrî güzeli ger meh-i tâbân ise de Vîrme hercâ 'îye dil mihr-i drahşân ise de</i>	Tesdiş/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün	Yâkînî Divâni, s. 151-52.
117.	75a-75b	Şücâ'i	Kârâr itmez safasından deli dîvâne bir pîrde Murâdîm irîşdi väsil-i Hâk oldi ol derde Ne gül ister ne gülşen 'âşik-ı seydâ ne dil-ber de Çukup vâ' iz naşîhet eyleyüp didigü minberde <i>Tavâf-i Ka'be çün oldi müyesser hacc-i ekberde Umaran kim Resûl-i Hâk şefâ'i at ide mahserde</i>	No bulduñ ey Şücâ'i bunca yıldır küm bi kesretde Ne dîlseren bulunur hep cihân içinde vadetde Gönlüñ aşla kârâr itmez şehâ 'izz ü sa' âdetde Mürvüvet kîl Hudâya sei yirümi eyle cennetde <i>Tavâf-i Ka'be çün oldi müyesser hacc-i ekberde Umaran kim Resûl-i Hâk şefâ'i at ide mahserde</i>	Tesdiş/5 bend	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	
118.	75b-76b	Tîgi	Nihâl-i tâzesin yokdur nazarîn serv-kâmetde Tamâm a'lälugün var hîsn-i bi-haddün nihâyetede Yoluñda sâye-veş pâ-mâl olup hicrûnâ gâyetde Alup ayağuma dest-i ecel şâhrâ-yi fûrkatde <i>Eger dâmânuña irmezse destüm dâr-i vuşlatda Elüm yakânda ey serv-i ser-efrâzum kiyâmetde</i>	Saña dirsem cefayî terk idüp 'usşâka îlsân it Dimem ağyâra luf idüp özün alûde-dâmân it Yoluñda şu gibi pâk olanuñ kâdrını iz' an it Muhabşal Tîgi-i dil-hastenûn derdine dermân it <i>Eger dâmânuña irmezse destüm dâr-i vuşlatda Elüm yakânda ey serv-i ser-efrâzum kiyâmetde</i>	Tesdiş/5 bend	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	
119.	76b-77a	Fevri	Tâfir her şâşha temennâ-yi dil cüanuñ vire Kâfir'e İslâm chl-i dîn imânuñ vire Şeyh [ü] şüfiye cinânuñ hûra Rîzvânûñ vire Mâlike mülkün garîbe künç-i vîrânûñ vire <i>İsterem Hâk hastic-dil' 'usşâka cînânuñ vire Umaran derdin viren Allâh dermânuñ vire</i>	Derd û hicrân Fevri-i şol denilü itdi hâste-hâl Kim gelip gördükde ahyâlin tabib-i hoş-hîşâl Tutlu nabzın gördi kim kendü 'îlâc itmek muhâjîl Hâkka tevfîz itdi halin diüp ol ferhunde-fal <i>İsterem Hâk hastic-dil' 'usşâka cînânuñ vire Umaran derdin viren Allâh dermânuñ vire</i>	Tesdiş/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' İlün	Fevri Divâni, vr. 86b-87a.
120.	77a-77b	Hüsâmi	Felekeni üstün olsa kâddi ammâ zîr-i dest olsa Yüzi gün gibi a'lä söyle gibi kâddi pest olsa Gözi mahmûr-i câm-i a'bezi-est eslet olsa Muhabşal şîse-i tekliñ ortada şikest olsa <i>Şârab-ı 'îşk ile 'âşikdan evvel kendi mest olsa Mahabbet kâdrını bîlse güzel 'âşik-perest olsa</i>	Hüsâmi yâre bu ma'ni olupdur gün gibi rüsen Fedâdûr bezm-i gamda gerçi kim yolunda cân u ten Nevâdan başlayup âğâz idince neyden İçip câm-i stürür-encâm devr-i dest-i sâkiden <i>Şârab-ı 'îşk ile 'âşikdan evvel kendi mest olsa Mahabbet kâdrını bîlse güzel 'âşik-perest olsa</i>	Tesdiş/5 bend	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	
121.	77b-78a	Hamdi	Dehâna almañğı medlûñ lisânun n'ola varmaza Dilümde vird olur zîkrûñ şehâ kalmazsa Esiğünde gün hâküm vücdüm dalı durmazsa Beni dûr eyleme bir gün eger her an olmazsa <i>Ser-i kuyûñdan ayrılmam felek bir yaña salmazsa Yoluñda ölmedor kaşdum eger Hâk cânum almazsa</i>	Mesâm-i müşk-i bûymänden eger ider esen yiller Dem-âm devâb-ı hûsnûñden açılır câ-be-câ gûller Olur ben 'âşik-ı seydâ ider feryâd bûbiller Olur mu Hamdiñ işi ki hamduñ itmeye diller <i>Ser-i kuyûñdan ayrılmam felek bir yaña salmazsa Yoluñda ölmedor kaşdum eger Hâk cânum almazsa</i>	Tesdiş/5 bend	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	
122.	78a-78b	Şâni	Ölürsem zâjm-ı tîg-i hün-feşâñ-i şeh-sûvârumla Ten-i mecrûhunu yuñ âbi-i şemş-i cûy-bârumla Ser-i kuyûnda defn eyleñ ki derd-i 'îşk-i yârûmle Diyem iyâ-yi emvât olçâla feryâd u zârumla <i>Eger hasr olmaz isem ol kiyâmet-kad nîgârumla Gezem mahserde sînem döğerek seng-i mezarumla</i>	Kâcan gâlib ola zîf sum dil-i bîmâr-i zârumda Mecâlüm kalmayup Şâni gibi cism-i nîzârumda Mukarrer olıçık olmek baña kuy-i nîgârumda Diyem yârâna bu betti yazuñ seng-i mezarumda <i>Eger hasr olmaz isem ol kiyâmet-kad nîgârumla Gezem mahserde sînem döğerek seng-i mezarumla</i>	Tesdiş/5 bend	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	Sâni Beg Divâni, s. 67-68.
123.	78b-79b	Ferîdi	Aña cevr eyle ki âlüfete-i didâruñ ola Aña kâhr eyle ki âşüfe-i ruhsâruñ ola Aña hism eyle ki bîmâr u girifâturuñ ola Aña körküt bul cefayî aña gâm-hâruñ ola Aña sat nâzûnuñ cân ile girifâturuñ ola Aña kîlma şîveyi kim 'âşik-i nâ-câruñ ola	'âşik [ü] haste degüldür bul Ferîdi câna Ashî yokdur saçın aldanma dürügüm şehâ Elemindeñdir anuñ söylediği hep aşla İ'timâd itme bu güfâr ile ey mâh-lâkâ Aña sat nâzûnuñ cân ile girifâturuñ ola Aña kîlma şîveyi kim 'âşik-i nâ-câruñ ola	Tesdiş/ 6 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' İlün	
124.	79b-80a	Tîgi	Düşelden ayer sun Yusuf-cemâlden elemelerle Mükdedder oldi hâlim cevr-i îhvân-i sitemlerle Koma Ya'küb bigi beytü'l-hazende derd ü gâmlarla Sâfa vir dîde-i gâm-dîdeye lutf [u] keremlerle <i>Seni gözler dû-çesm-i hün-feşânum nice demlerle Gel ey nûr-i başar merdiümlük it demler kademlerle</i>	Temâş itmek için Tîgi-serv-kadd [ü] dil-cûyûñ Dolamur cûy-i eşki gibi her deni gûlsen-i kuyûñ Meşâma irgürüp ey Yusuf-i gül-pîrehen bûyûñ Demidür şemş-i câm rüsen itse gün gibi rûyûñ <i>Seni gözler dû-çesm-i hün-feşânum nice demlerle Gel ey nûr-i başar merdiümlük it demler kademlerle</i>	Tesdiş/5 bend	mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün mefâ' İlün	
125.	80a-80b	Recâyi	Key peşimânam ezel buncâ gunâh itdögüme Cûrm [ü] 'isýâñ ile bu 'omrî tebâh itdögüme Nefesüm zâyi' idüp yok yire ah itdögüme Ağlaram defter-i a' mâlüm siyah itdögüme Tevbe yâ Rabbi hâtâ yolina gitdüklerüme Bulup itdüklerüme bulmayup itdüklerüme	Ey Recâyi ko bu elfâz-i 'ibârâtuñ gel Eyle levh-i diliñ ilhâm-î lâhiye mahal Dir iseñ kîlmaya mir-'ât-i žamîrûñde kesel Vird idde bul be betti ki budur aşl-i 'amel <i>Tevbe yâ Rabbi hâtâ yolina gitdüklerüme Bulup itdüklerüme bulmayup itdüklerüme</i>	Tesdiş/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' İlün	

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

126.	80b-81a	Zarif	Ey dil esrâr-i hacâlet ile hâyran olma Bâde-i 'ilmе düşüp cân ile nâ-dân olma Kâz-i câhil olup dâhil-i mîrân olma Ceb-i hâz itmek için tâbi-i seytan olma <i>Hâkim-i ecel olan şâhs ile yârân olma</i> <i>Öğûdiüm tut eşgîn atlama mihmân olma</i>	Ehl-i 'ilm emrine cûhhâl sunup chl-i sühân Aldanup olma Zarif gibi hem-demleri sen Ezelidür 'ulemâ kışmasına anlar düşmen Dost olmaz hâzer it diñil bu beyti benden <i>Hâkim-i ecel olan şâhs ile yârân olma</i> <i>Öğûdiüm tut eşgîn atlama mihmân olma</i>	Tesdiş/5 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün	
127.	81a-81b	Feyzi	Gel e ey çârb-i felek 'aksine devr itme gel e Kati yüz buldu zâmânuðda gürûh-i hâzele Kimi te 'ilî-i kitâb itmege eyler 'acebî Kîmînîñ kâsdi kîsde ñimeye ya gazele <i>Ne 'aceb günlerle kalduk gör'e b'lâh hele</i> <i>Geçinür chl-i kemâl ile berâber cehele</i>	Feyzi söyle nedür wasfi bu ñivânerlerün Büm-yes mesken idüp künçini vîrânelerün Ta'n iderler sözine 'akîl-i ferzânelerün Hâyf kim kadrîni bilmezler o ñûrdânelerün <i>Ne 'aceb günlerle kalduk gör'e b'lâh hele</i> <i>Geçinür chl-i kemâl ile berâber cehele</i>	Tesdiş/5 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün	Feyzi-i Kefevî Divâni, s. 285-86.
128.	81b-82b	'Ubeydi	Şübhemiz vardur şâkulî dinîmî imânnâ Kim kuya nâ-hâk yire erbâb-i 'ilmüñ cânnâ Kâz-i askerlerî müftünîñ dûser mi sânnâ Bir Yezidîñ râm olup dûnyâ için fermânnâ <i>Girdiler çok 'âlim ü-al-i Resûlün kânnâ</i> <i>Döndi sahn hân-i Mehemed Kerbelâ meydânâna</i>	Ey ñeviller chl-i İslân' üzre himmet yok midur Yohsa mülk-i Rûmda bir ehli velâyet yok midur Olmadı icra serît at bilmeni ümmet yok midur Ey Mehemmed ümmeti hîç sizde gayret yok midur <i>Girdiler çok 'âlim ü-al-i Resûlün kânnâ</i> <i>Döndi sahn hân-i Mehemed Kerbelâ meydânâna</i>	Tesdiş/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	Ubeydi Divâni, s. 246-47. Başlık: Tesdiş-i Mehammed-i Sâbiâk.
129.	82b-83a	Beyâni	Nazarun var idî bir nice zamân ednâya Beni irgûmîş idînî mertebe-i a'läya Kadd-i bâlân ile olmûmîş ezel hem-sâye Şîmid ben hâki neden böyle birâkmañ pâya <i>İltifatûñ degûl evvelki gibi seydâya</i> <i>Bileli sevdigümi başladuñ istigânya</i>	Bir zamân hem-dem idîm miñi ü vefân ile şehâ Görmîş idîm kerem [ü] himmetüñ mest-i vefâ 'Ahîd ü peymân şimâk sîmîde no oldi 'acebâ Eyler olduñ bu Beyâni kuluna istigâna <i>İltifatûñ degûl evvelki gibi seydâya</i> <i>Bileli sevdigümi başladuñ istigânya</i>	Tesdiş/5 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün	
130.	83a-84a	Hey'etî	Mîhr ü mâh rûyûna olmîs cân u dilden müsteri Rûz [u] şeb gerdişde dâ'îm her birisi serseri Nîh felek pâyîne yüz sîrmek dilerler her biri Hep melâ'ik dergehinde hîzmetinüñ çâkeri <i>Enbiyânuñ servîri hem evlyânuñ rehberi</i> <i>Kim dûrûr dîrsen eger a'hîr zamân peygamberi</i>	Cünki ol şehzâdegâni enbiyâ vü evliyâ Îçdiler câm-i şöhâdet buldilar zevk ü safâ Hurrem ü şâdüllî oldi her belâ-yi Kerbelâ Hey'etî şerh eylemisidür cümle sîrr-i Muştafa <i>Enbiyânuñ servîri hem evlyânuñ rehberi</i> <i>Kim dûrûr dîrsen eger a'hîr zamân peygamberi</i>	Tesdiş/8 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	
131.	84a-84b	Cinâni	Hâlkunâ ne 'aceb [hikmet] olur 'îkd île hâlli Her hâle münâsib görünür cümle mahallî Eyler kimisi fîkr-i terâkki vü te' allî Gelmiñ kimine 'âlem-i süñfide teselli <i>Halâk-i cihân 'âleme kıldıkda tecelli</i> <i>Her sey'i birer hâl ile kılınmîs müteselleñ</i>	Zühâhâda Cinâni harem-i cennet ile hûr 'Uşşaka şâdâ-yi ney ü ávâze-i tanbûr Erbaâb-i gûna devlet ü ikbâl ile maigrûr Aşhâb-i hûner fażl u kêmâlî ile mesrûr <i>Halâk-i cihân 'âleme kıldıkda tecelli</i> <i>Her sahî birer hâl ile kılınmîs müteselleñ</i>	Tesdiş/5 bend	meñ'ülü meñ'ülü meñ'ülü fe' ilün	Cinâni Dîvâni, s. 278-79.
132.	84b-85a	'Ulvi	Sevdün ey dil yîne bir fâze gûl-i ra' nâyi Arturursan n'ola bûlbûl gibi väveyâyi Mesken it kûy-i hârabâti olup rûsvâyi Def-i gam kîlmâq içün al elüne şâhâbî <i>'Iyâ u nûs eyle bugün a'nâma gam-i ferdâyî</i> <i>Sânia işmarlamadılar bu yalan dûnyâyi</i>	'Ulviyâ hırka geyüp cîsmîni 'uryân eyle Dest-i şevk ile çeküp çâk-i girbân eyle Ber-kârâr olma gezüp 'âleme seyrân eyle Her gice kendûni bir güşede mihmân eyle 'Iyâ u nûs eyle bugün a'nâma gam-i ferdâyî Sânia işmarlamadılar bu yalan dûnyâyi	Tesdiş/5 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün	Ulvi Dîvâni, s. 168-69.
133.	85a-85b	Cinâni	Ey dil esrî-i şevk-i ruh-i yâr olam gibi Akârsu gibi mâ'îlî dîdar olam gibi Fürkât şebinde hecr ile bîdâr olam gibi Rûsâvâ-yi şehr [ü] şöhre-i bâzâr olam gibi <i>Bir serv-i ser-bûlende hevâdâr olam gibi</i> <i>Doğrusu bu ki 'isqa giriftar olam gibi</i>	Derd-i belâ-yi 'îşk ile ser-geste-hâl olup Zûhd [ü] salâh-i kâr-i Cinâni muhâl olup Dûşdün 'aceb mahabbetê Meenûn-mişâl olup Ahîr bu yolda sâye-sîfat pâymâl olup <i>Bir serv-i ser-bûlende hevâdâr olam gibi</i> <i>Doğrusu bu ki 'isqa giriftar olam gibi</i>	Tesdiş/5 bend	meñ'ülü fâ' ilâtü meñ'ülü fâ' ilün	Cinâni Dîvâni, s. 307-08.
134.	85b-86a	Tîgî	Kimse fâş itmez gamum feryâd [u] efgânûm gibi Kimse açmaz râzûmu bu çeşm-i gîryânum gibi Her kime râz-i derûnum fâş idem kânum gibi Çünki kân yağı olurmus la'-i cânânum gibi <i>Sâklaram râzûn derûn-i sînede cânum gibi</i> <i>Kâfreñm 'îşküñi senüñ sevmecsem imânum gibi</i>	Didiler ben bendeye la'-i lebüñ cân oldugun Sen de añañsun kuluñ Tîgî sîhândan oldugun Kîmîs bilmez derd ile bağrum tolu kân oldugun 'Isk u meşkîñi görmenîşler gerçi piñhan oldugun <i>Sâklaram râzûn derûn-i sînede cânum gibi</i> <i>Kâfreñm 'îşküñi senüñ sevmecsem imânum gibi</i>	Tesdiş/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	
135.	86a-86b	Cinâni	Tîr-i gamûn ham eyledi kâddüm kêmân gibi Pîr-yâre oldi sine ten-i nâ-tîvân gibi Beñzüm şararsı hecr ile berç-i hâzân gibi Eşküñ 'aceb mi çağlaşa âb-i revân gibi <i>Bî-cârc dil sever seni cismînde cân gibi</i> <i>Sen aña bi-vefâlik idersin cihan gibi</i>	Kuyûnda bu Cinâni i seydâ gedâ olup Yollar duruñ gamûnula gezer mübtâl olup Bâ' iş nedür ki çâk bu kâdar bî-vefa olup Uyduñ 'adû-yi zâlime benden cûda olup <i>Bî-cârc dil sever seni cismînde cân gibi</i> <i>Sen aña bi-vefâlik idersin cihan gibi</i>	Tesdiş/5 bend	meñ'ülü fâ' ilâtü meñ'ülü fâ' ilün	Cinâni Dîvâni, s. 366-67. Başlık: Tesdiş-i Hâyalî Beg
136.	86b-87b	Tîgî	Sol zamân kim 'ârizüñ şem'-i şeb-i deycûr idî Şehr içinde gün gibi mihrûm sañu meşhûr idî Rûz u şeb seyr-i ruhûluñ hâtrûm mesrûr idî Cismûme sîgmazdi cânûm şevk ile maigrûr idî <i>Ey hoş ol günler ki ruhşâruñ barâ manzûr idî</i> <i>Çeşm-i ümmidüm çerâg-i vaşîl ile pür-nür idî</i>	Eglendürdi hâtrûm dâ'îm cemâl-i yâr ile Mu' temen olmîşdi cânûm devlet-i dîdar ile Yok idi hergiz 'alâkam sohbet-i aÿgâr ile Dûşmîdüm fürkate Tîgî sıfat biñ zâr ile <i>Ey hoş ol günler ki ruhşâruñ barâ manzûr idî</i> <i>Çeşm-i ümmidüm çerâg-i vaşîl ile pür-nür idî</i>	Tesdiş/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	
137.	87b-88a	Dâ'i	Nâliş-i derdi Hûdâ bûlbûl-i şeydâda kodı Şiven ü nâzi diñâ goneç-i hâmräda kodı Kîmini şaff-i ni' âl kîmini bâlâda kodı Destgîr oldi kîmini kîmîn' üftâde kodı <i>Kîmini sevdî Hûdâ kîmini sevdâda kodı</i> <i>Gûl arâyîs içün bûlbûl gavgâda kodı</i>	Kâlb-i Dâ'i nice bir cevr-i cihan ile 'âlî Fursatûñ def ince olursa olur 'îşk delîl Hâl-i tañşî idegor niceye dek kâl ile kîl Kîl tevâzû' olasın sen dañi Rabb ile hâlîl <i>Kîmini sevdî Hûdâ kîmini sevdâda kodı</i> <i>Gûl arâyîs içün bûlbûl gavgâda kodı</i>	Tesdiş/5 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün	
138.	88a-88b	Tîgî	Der-i dildârdan hep dûr olanlar der-be-der düsdi Mahabbet 'arsagâhında düslen şâhib-hünér düsdi Bu yoldan nice server geçdi çok bî-pâ vü ser düsdi Nice cânalar olup berbâd [u] tenler bi-haber düsdi <i>Dilâ düs tîg-i yâre saña 'âlemden güzer düsdi</i> <i>Sipâhişin yarağ üstine ol cünkîm sefer düsdi</i>	Geçüp Tîgî gibi serden o tîg-i hûn-ßeşân üzre Habâb-âsâ kûrulduñ haymeler âb-i revân üzre O şâhibi hûdîmetin minnet bilürseñ baş u cân üzre Kusân gayret kusâgn bir nice yüzden miyân üzre <i>Dilâ düs tîg-i yâre saña 'âlemden güzer düsdi</i> <i>Sipâhişin yarağ üstine ol cünkîm sefer düsdi</i>	Tesdiş/5 bend	meñ'ülü meñ'ülü meñ'ülü meñ'ülü	
139.	88b-89a	Bezmî	Gönül kim kayd [u] bend-i gamdan azâd olmadı kâldı	Nigâruñ haşretiyle çeşm-i gîryân olalı tâ-key Sîrişk emvâcina müstañgrâk itdiñ cism-i şad-çâki	Tesdiş/5 bend	meñ'ülü meñ'ülü	

Yunus Kaplan & Zahide Efe

			Derün-i sinede cân ile ten şad olmadı kaldı Unutti gitdi sultanum anı yâd olmadı kaldı O zâlim sol şadır zulm itdi kim dâd olmadı kaldı <i>Yâkûlî hâtûrum ol pâre âbâd olmadı kaldı</i> <i>Degüldür kabîl-i ta'mîr-i bûnyâd olmadı kaldı</i>	Unutdurdu sitem şimin? zülf-i mâr Zâjhâki Be-hakk-i Haydar ey Bezmî nitekim Küfe emlâki <i>Yâkûlî hâtûrum ol pâre âbâd olmadı kaldı</i> <i>Degüldür kabîl-i ta'mîr-i bûnyâd olmadı kaldı</i>		<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	
140.	89a-89b	Tığî	Gine dîvâne dil sevdâ-yı zülf-i müşk-fâm itdi Hevâ-yı kâkûl-i 'amber-şemîm i fîkr-i hâm itdi Sevüp bir saçları Leylâyî rûzûn tîr şâm itdi Olup Mecmûn-şîfat ya'ni ki terk-i neng ü nâm itdi <i>Tâbi'at sôhre-i şehr olmağla meyl-i tamâm itdi</i> <i>Ne nîhân ideyin sevdâ beni rûsvâ-yı 'âm itdi</i>	Taşavvur eyleseñ mihr ü mahabbet şâhr u mîhnetdûr O mâhün mîhrinûn hûd evveli mîm-i melâmetdûr Mâhabbetle melâmet 'âşîka 'ayn-i sa' âdetdûr Meseldeûr Tığî dîrlar egerci sôhret afdetdûr <i>Tâbi'at sôhre-i şehr olmağla meyl-i tamâm itdi</i> <i>Ne nîhân ideyin sevdâ beni rûsvâ-yı 'âm itdi</i>	Müseddes/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	
141.	89b-90b	Cinâni	Revâ mindur ki koyp ben garîb ü bîmâri Yanınca uduryo gedzükçe yâr ağıyâri Şorup 'inâyet idüp hâl-i hâtûr-i zâri Esirgeyip n'ola şad itse kalb-i 'gam-hâri Esirgemek gerek 'âşîk-i dil-fîgâri 'Alo l-hüsüs kî bir bi-vefa ola yâri	Kapûrida tut ki Cinâni cyledi hâtâ ile kan Sîrisk-i cemîne garîk oldi hep cemî'-i cihân Yiter cefî ese ey pâdişâh-i devr-i zamân Esirge kâl beni luftuňla mazhar-ı îhsân Esirgemek gerek 'âşîk-i dil-fîgâri 'Alo l-hüsüs kî bir bi-vefa ola yâri	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>fe'îlâtün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>fe'îlün</i>	<i>Cinâni Dîvâni</i> , 294-95.
142.	90b-91a	Tığî	Düşelden mihnât-i 'ışka unutdum yâr u ağıyâri Bela-yi derd-i hicrûn cânûnu kâr itdi aşâri Perîşân oldı dâr-i gurbet içre sabûruñ vari Bu gamlarla kime i läm idam hal-i dîl-i zâri <i>Benüm hâlüm ne bilsün olmayan mihnât giriftârı</i> <i>Bela âzûrdesi gurbet perîşânı gam eftârı</i>	Benüm mihnât yârâni-şâfa yâr oldugum bilmecz Bela-yi hier ile Tığî dil-eftâr oldugum bilmecz Garîb-i gurbet ü bi-yâr u 'gam-hâr oldugum bilmecz Şanur hoş-hâlem ammâ gamla bîmâr oldugum bilmecz <i>Benüm hâlüm ne bilsün olmayan mihnât giriftârı</i> <i>Bela âzûrdesi gurbet perîşânı gam eftârı</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	
143.	91a-91b	Sebzî	Nice teşhiş ilderiderli şeb-i deycûrdan rûyi Ziyâ-bahî sîpih olmasa baht-i 'âlem-efrûzi Sezâ elmâs ola peykân-i tîr çeşm-i dildüzi Hûdâ sol denilü kuvvet vîrmış ol mürdeñie her rûzi <i>Dem ursa âtes-i haybetde kor mîhr-i cihân-sûzi</i> <i>Bedî'ün zîr-i râhatda kimini? âtes-efrûzi</i>	Eberhâr gibi zûr-mendûs elinden gürzin almışdur 'Adûdan intikâl almak hemâr ol merte kalmışdur Neheng-i Tığî deryâ-yi dem-i a' dâya dalmışdur Kimiñ tab'-i Sebzî 'arsa-i medhînde? kalmışdur <i>Dem ursa âtes-i haybetde kor mîhr-i cihân-sûzi</i> <i>Bedî'ün zîr-i râhatda kimini? âtes-efrûzi</i>	Müseddes/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	Bu müseddes, <i>Sebzî Dîvâni</i> 'nda yoktur.
144.	91b-92a	Şehri	Vebâdan oldı şikest bu mûrg-i tenüm kafesi Kim kârin oldı gele gûşuma mevtüm cereşî 'Acebâ nice ola otara yârum beresi Bunca bi-hûde ile gitmedî nefşüm cereşî <i>Tutmadum pîr-i peder pendini şidüm nefesi</i> <i>Gör neler itdi baña fîkr-i fesâdum hevesi</i>	Sensin ol Hâlit-i ekrem minnet itmem gayriya Ger ola a'lâ vü ednâ minnet itmem gayriya Şehriyâ Hâkdur murâdum minnet itmem gayriya Ki itdim tubû'la 'llâh minnet itmem gayriya <i>Tutmadum pîr-i peder pendini şidüm nefesi</i> <i>Gör neler itdi baña fîkr-i fesâdum hevesi</i>	Müseddes/5 bend	<i>fe'îlâtün</i> <i>fe'îlâtün</i> <i>fe'îlâtün</i> <i>fe'îlün</i>	
145.	92a-92b	Nûvâzî	Ferâgat eyle sevmekden dilâ şol haddi? kallaşı Kî hûnî vuşlatı ola erâzil chîrmen başı Eger 'âşıklarını olmak dîrsen rind-i 'ayyâşı Elin çok şol gûzelden kim kârin ola aña nâsi <i>Ferâgat kil şu dil-berden ki vardur nice oynası</i> <i>Gec ol serv-i schiden kim haremdeñ daşradur başı</i>	Erâzîl-perver olmuşdur cihânda hep peri-rûlar Olur her chîl-i dil 'âşîk gam-i hecri ile mužtar Nûvâzî sevme herçayî güzel var işe 'aklû ger Kî zirâ hös buyurmuşdur bir üstâd-i sîlhan-perver <i>Ferâgat kil şu dil-berden ki vardur nice oynası</i> <i>Gec ol serv-i schiden kim haremdeñ daşradur başı</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	
146.	92b-93a	Cinâni	Dilâ gel dâmen-i şabır ile sil çeşmündeki yaşı Koyup bu mäcerâ-yı 'ışki olma dehrûñî kallaşı Sevüp bir bi-vefayı eyleme taşın ü sabâsı Vişali zevkine degmez belâ-yi mihnât-i nâsi <i>Ferâgat kil şu dil-berden ki vardur nice oynası</i> <i>Gec ol serv-i schiden kim haremdeñ daşradur başı</i>	Râkîbe yâr olandan el çeküp ilden hîcâb eyle Libâs-i 'âriyedîn hazz olmaz içtinâb eyle Cinâni -veş dil-i şurideye dâ'im 'itâb eyle Kayırmaz bir iki gün derd-i hecre iktîkâb eyle <i>Ferâgat kil şu dil-berden ki vardur nice oynası</i> <i>Gec ol serv-i schiden kim haremdeñ daşradur başı</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	<i>Cinâni Dîvâni</i> , 305-06.
147.	93a-94a	Tığî	Dem-be-dem nûs eyleyüp la'l-i şeker-efşânuñ Şubha dek pehlûya şarmışken ten-i uryânuñ Görmüş iken ittifatûn bi-hadd u pâyânuñ Çekmek ile simdi birkaç gün gam-i hicrânuñ <i>Hîc ola mi cân u dil elden koya dâmânuñ</i> <i>Ey schî-kâmet boyuñca görmişsem îlhâsuñuñ</i>	Bezm-i vaşluñ fasl-i gül gibi bekâsuzdur diyü Gönce-i pîr-hâr-veş la'lün şafâsuzdur diyü Tığî i bi-çare derdine devâzusuzdur diyü Geçdi benden hâşılı 'omrûm veşfâsuzdur diyü <i>Hîc ola mi cân u dil elden koya dâmânuñ</i> <i>Ey schî-kâmet boyuñca görmişsem îlhâsuñuñ</i>	Müseddes/5 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	
148.	94a-95b	Ahmedî	Ey şîr-i Hâk iki ism-i serifün dûrûr 'Ali Kevser sarâb-i sâk-şîdir hemütûn eli Selmâna virdi afdûgi dem dese-i gûli Evrâd idindi ismîni her mü'min [ü] velî <i>Yâ muzhîra l-'acâyîb 'avnen lenâ 'Alî</i> <i>Ed'ûke külle hemmi ve gâmmîn seyenceli</i>	Ya Rabb be-hakk-i Ahmed-i Muhtar hâki içün 'Arş-i mecidie fer viren envâr hâki içün Lütfuňla şâklî Hayder-i Kerrâ hâki içün Sürme kapûuidan Ahmedî didâr hâki içün <i>Yâ muzhîra l-'acâyîb 'avnen lenâ 'Alî</i> <i>Ed'ûke külle hemmi ve gâmmîn seyenceli</i>	Tesdis/14 bend	<i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlâtün</i> <i>fâ'îlün</i>	<i>Dükâkin-zâde Ahmed Dîvâni</i> , s. 60-64; Dîvâñ da 15 bend.
149.	95b-96a	Âzerî	Gerdün ayrırdi benden o şîrin-zebânumu Ser-menzzil-i belâ vü gam itdi mekanumu Koymâdi kimse gûşma âh u fiğanum Hayâlî dem oldı görmedüm ol nev-cevânumu <i>Yâ Rabbi hasret ile benüm alma cănumu</i> <i>Bir dahu göreyin meh-i nâ-mihribânumu</i>	Bu Azerî ni eyledeñi âh u vâh içün Şâhân-i taht-gâh-i hârim-i 'llâh içün Ser-cümâl enbiyâ-yi melâ 'ik siyâh içün Ol zât-pâk şâh-i risâlet-penâh içün <i>Yâ Rabbi hasret ile benüm alma cănumu</i> <i>Bir dahu göreyin meh-i nâ-mihribânumu</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'ülü</i> <i>fâ'îlâtü</i> <i>mefâ'ülü</i> <i>fâ'îlün</i>	
150.	96a-96b	'Ulvi	Ber-murâd itdi gerçil dil-i nâ-kâmu Şundi ammâ gine zehr ile dolu bir cămu İrdi can kulağına peyk-i 'adem peygâmi Âh kim geldi meded gûşsa vü gam hengâmı <i>Ne 'aceb úz geçer zevk ü sârir eyyâmi</i> <i>Olmadın nûş-i nehâri irîşür ahşânum</i>	Cân virüp hecr ile 'Ulvi olceak mürde tenüm Dolicaş şîven-i ahbâb ile Beyti'l-Hazenûm Yazalar seng-i meczûrunda bu ebyati benüm Baña telkîn idicek okuyalar bu sühânum <i>Ne 'aceb úz geçer zevk ü sârir eyyâmi</i> <i>Olmadın nûş-i nehâri irîşür ahşânum</i>	Müseddes/5 bend	<i>fe'îlâtün</i> <i>fe'îlâtün</i> <i>fe'îlâtün</i> <i>fe'îlün</i>	<i>Ulvi Dîvâni</i> , s. 161-62.
151.	96b-97a	Nûvâzî	Baña ey şâh-i hübânum 'inâyet itseñ olmaz mı Beni ağıyâr derdünden himâyet itseñ olmaz mı 'Adîvden el çeküp tâ kim sadâkat itseñ olmaz mı Bu yüzden gönlümü cânâ şiyânet itseñ olmaz mı <i>Benüm hâtircûgum az çok ri'ayet itseñ olmaz mı</i> <i>Rakîb-i bed-likâlardan ferâgat itseñ olmaz mı</i>	Benim sen kağrûmi bilmezsin ey şûb-i cihânbanum Veli soñra peşîmân olasın biñ kerre sultânûm Nûvâzî gibi mâ 'ildür saña çümküm dil ü cănum 'Inâyet eyleyüp ben bendeye ey şâh-i hübânum <i>Benüm hâtircûgum az çok ri'ayet itseñ olmaz mı</i> <i>Rakîb-i bed-likâlardan ferâgat itseñ olmaz mı</i>	Tesdis/5 bend	<i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i> <i>mefâ'îlün</i>	

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

152.	97a-98a	Feyzî	Müjde ey dil ki şehen-şâh-i bahâr en' âmî Başır- ihsâna garîk eyledi hâş u 'âmî Dem bu demdûr berü gel aînâ geçen âlâmî Koma elden yûri bir lahzâ murâvvaç câmî <i>Gîtdî endûh-i dem ü geldi şâfâ hengâmî</i> <i>Bâ-husûs oldî bu hengâmâda 'id eyyâmi</i>	Feyzîyâ şanma şâfa bâğda yârânûndur Gülşenîñ revnâki dime ki ezmânûndur Bu ecer reşha-i yûmn-i şehâ devrânûndur Pertev-i ma' delet-i Gâzî/Giray Hânûndur <i>Gîtdî endûh-i dem ü geldi şâfâ hengâmî</i> <i>Bâ-husûs oldî bu hengâmâda 'id eyyâmi</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	Feyzî-i Kefevî Divânî, s. 284-85.
153.	98a-98b	Vâlihî	Ey emîn-i kûnc ya'nî faâz [u] ihsân maîzene Şâhlar kûrbân iderler yoluña cân u teni Âsitânun yîridür olsa melekler meskeñi Bülbü'l-i kûnsi bunî dir ey haķâyîn gûşenî <i>Es-selâm ey Murtażânû surî himmet ma'deni</i> <i>Ey hüsâmu'l-Hâk delîl-i evliyâ şâh-i gânî</i>	Derdmed ü müstêmendüñ Vâlihî bî-pâ vü ser Yüz sürüüp geldi bu dergâha ey 'âlî-gûher Destgîr ol anâ kıl 'ayn-i 'inâyete nazar Vir murâduñ gayra muhâtcî itme kûlma der-be-der <i>Es-selâm ey Murtażânû surî himmet ma'deni</i> <i>Ey hüsâmu'l-Hâk delîl-i evliyâ şâh-i gânî</i>	Tesdis/6 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	
154.	98b-99a	Mesrebi	Virmem bu iki 'aleme ben mübtelâ seni Bir görmeçi cihân ile görmem revâ seni Hübân-i 'aleme bedel itemen sehâ seni Hemtâ idüp cihân ile ey meh-liķâ seni <i>Dünyâya bir yaña kôsalar bir yaña seni</i> <i>Bânia seni gerek seni ey bi'-vefâ seni</i>	Fers-i serây-i mûlk-i cihân olsa sim û zer Husk binâsi la'lse de kûlmam aña nazar 'Alemde Mesrebiye işigün taşı yiter Dûrlü cevâhîr ile pür idüp şehâ eger <i>Dünyâya bir yaña kôsalar bir yaña seni</i> <i>Bânia seni gerek seni ey bi'-vefâ seni</i>	Tesdis/5 bend	mof'ülü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün	
155.	99a-99b	'Aşkî	Evvel nazarda görelî ben mübtelâ seni İtdüm göñül vilayetine pâdişâ seni Cân u cihâna vîrmezin ey dil-rûbâ seni Dünyâ nedür bedel kîlam [ey cân] aña seni <i>Dünyâya bir yaña kôsalar bir yaña seni</i> <i>Bânia seni gerek seni ey bi'-vefâ seni</i>	Küyûñ gedâsi cennet-i me 'vâyi n'yelesün Kaddün esiri sâye-i Tûbâyi n'yelesün Gören yüzüñi gayri temâşayı n'yelesün Sensûs efendi 'Işkî'bu dünyâyi n'yelesün <i>Dünyâya bir yaña kôsalar bir yaña seni</i> <i>Bânia seni gerek seni ey bi'-vefâ seni</i>	Tesdis/5 bend	mef'ülü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün	Üsküdarî Asķî Divânî, s. 237-38. Bu tâhmis, Divânî'da altı benddir. Başlık: Mûseddes-i 'Aşkî Efendi Rahmetu'l-lâhi 'Aleyh.
156.	99b-100b	Hâsimî	'Âşık olmîndur sever her dil-ber-i ra'nâ seni Seyr içün bekler yoli her 'âşkî-şeydâ seni Görmeye cânlar virür a'la seni ednâ seni 'Alemüñ manzûrsuñ herkes sever cânâ seni <i>Dostum mir 'at idînimisdiñ bütün dünyâ seni</i> <i>Saklasun yawuz nazardan Hazret-i Mevlâ seni</i>	Hûsn ü hûkûndan şehâ dünyâ senüñ şermendedür Bî-ser ü sâmân yatur kuyûnda hâjl efgenededür Doğrusu sen serv-âzâda cihân hep bendededür Şanma ancak Hâsimînûñ göñli gözü sendedadür <i>Dostum mir 'at idînimisdiñ bütün dünyâ seni</i> <i>Saklasun yawuz nazardan Hazret-i Mevlâ seni</i>	Mûseddes/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	Bu mûseddes, Hâsimî Divânî'nda yoktur.
157.	100b-101a	Vuşûlü	Yakçı yandurdu dirîğâ ates-i hûrmân beni Dâne-i sabrûn dükktîdi kîldî bî-sâmân beni Kendii kendimden usandurdı gâm-i devrân beni Lutf ile idüp şartmî dir lahzâ hic cânân beni <i>Vâz geldüm arzû-yi vuşlat-i cânândan</i> <i>Gâyeti bu dôstlar kim öldüre hicrân beni</i>	Bağlayup dil evvelâ sevdâ-yi kâkül eyledüm Başa varmadı işün aâhir te'akkül eyledüm Çok cefâ çekdiñ Vuşûlü çok taşammûl eyledüm 'Akîbet Bâr'Te' âlaya tevekkül eyledüm <i>Vâz geldüm arzû-yi vuşlat-i cânândan</i> <i>Gâyeti bu dôstlar kim öldüre hicrân beni</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	
158.	101a-101b	Rahmî	Âh elinden tâli'üm şad itmedi bir dem beni Vuşlat-i cânâne ile eylemzey hurremân beni Garîk ider seyl-âb-i 'îşka dide-î pür-nem beni Hey meded devrân niye saklar 'aceb bilsem beni <i>Öldürür âhîr belâlarla dirîğâ gam beni</i> <i>Gözüme dünyâ görînmez seyr ider 'âlem beni</i>	Bir hilâl-ebrû gamından Rahmîyâ oldum hayâl Çarh-ı kec-rev gibi olsun yîridür ser-geşte-hâl Yâr zâlim 'îşk kâtil şabî ise emr-i muhâl Vâd-i-hâyetrede kâldum âh kim Mecmûn-miğâl <i>Öldürür âhîr belâlarla dirîğâ gam beni</i> <i>Gözüme dünyâ görînmez seyr ider 'âlem beni</i>	Mûseddes/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	Bursalî Rahmî Divânî, s. 256-57.
159.	101b-102a	Tığî	Cekdik kûllâb-ı malâbbette belâfârları beni Cezebe-i hûşnûñ halâş itdi hevârlardan beni 'îşk-i pâküñ eyledi hâjîs riyâldardan beni Lutf idüp kurtardı âhîr hod-nûmlârdan beni <i>Fârîg itdi mihrûñ özge meh-liķârlardan beni</i> <i>Hîrz imîş 'îşkûn senüñ saklar belârlardan beni</i>	Tığîyâ çün ol meh-i tâbâna oldum mübtelâ Bakmaz oldum aâfitâb-i 'âlem-âradan yaña Eyleyup âhîr gam-i 'îşk ile terk-i mâsivâ Dâ'îmâ vird-i zebânumdur bu beyt-i dil-gûşâ Fârîg itdi mihrûñ özge meh-liķârlardan beni Hîrz imîş 'îşkûn senüñ saklar belârlardan beni	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	
160.	102a-102b	Cinâmî	Men' idüp kûddün hevâsi dil-rûbârlardan beni Kesdi şemşîr-i mijîçen gayri hevârlardan beni Her peri'-rû 'add iderken müblelârlardan beni Kurtarup 'îşkûn senüñ bu müblelârlardan beni <i>Fârîg itdi mihrûñ özge müblelârlardan beni</i> <i>Hîrz imîş 'îşkûn senüñ saklar belârlardan beni</i>	Ey Cinâmî olmasa yâr-i suhândânum benüm Sinde bir lahzâ arâm eylemzey cânûm benüm Gayrraya mâ 'il degül 'îşk kalb-i nâlânûm benüm N'ola dîrsen yâre ey serv-i hûrâmânûm benüm <i>Fârîg itdi mihrûñ özge müblelârlardan beni</i> <i>Hîrz imîş 'îşkûn senüñ saklar belârlardan beni</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	Cinâmî Divânî, s. 317-18.
161.	102b-103a	Zarîfî	Dânyâ idiştiñ ki diâ Loķmâni İdebildi mi ecel derdine hicî dermâni Bir iki gün bu fâna dehrün olup mihmâni Gîtidler dâr-i bekâya köypü âhîr am <i>Cün degül kimseye bâkî bu cihân fâni</i> <i>Atagör 'âlem-i 'ukbâya gel ey dil câmî</i>	Uymayun nefse Zarîfî gibi mâ 'il ey dil Cehd idüp zûhd ü 'amel milketimün it hâsil Çarh-i cărimda Mesilih-îves iderseñ menzil Âhîr-i kâr ecel meskeñiñ eyler vergil <i>Cün degül kimseye bâkî bu cihân fâni</i> <i>Atagör 'âlem-i 'ukbâya gel ey dil câmî</i>	Tesdis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	
162.	103a-104a	'Ulvi	Kil nažar hâlümey ey 'âlem-i hûşnûñ mâhi Gâh cevr eyler isenî bâr'î esirge gâhi Koma tenhâda vu fûrkâtede dil-i güm-râhi Îrmesün çarhâ dileseren o garbûn âhi <i>Bezme gel bu gice ey 'âlem-i hûşnûñ mâhi</i> <i>Yohsa yirden góge dek incinürem va llâhi</i>	Gayrîlarrıñ nice bir câm-i mey nûş idesin Cûr-a'veş hâke salup 'Ulviyi bî-hâs idesin Niçe bir kâvmed-i hasudun soziniñ güş idesin Niçe bir eyledügün 'âhdi ferâmûş idesin <i>Bezme gel bu gice ey 'âlem-i hûşnûñ mâhi</i> <i>Yohsa yirden góge dek incinürem va llâhi</i>	Tesdis/7 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	'Ulvi Divânî, s. 165-66.
163.	104a-104b	Feyzî	Girdüm yola 'îşk ile idüp nale vü âhi Şevk-i dem-i Hâk ile çeküp hem gam-i râhi Âhîr cü defîl oldi bânia nûr-i llâhi Pâyâna irüp hecr ü gam oldi mütenâhi <i>Yûz urдум opüp hâk-i der-i beyt-i llâhi</i> <i>Sûrdüm hâcerü'l-esvede bu rûy-i siyâhi</i>	Feyzî yoğ iben bende olan cûrme nhâyet Dil olmus iker gârka-i derây-i yâlâhet Lutf idti Hûdâ bânia naşib oldi hidâyet Şîdîk ile idüp cüüm makâmâti ziyyaret <i>Yûz urдум opüp hâk-i der-i beyt-i llâhi</i> <i>Sûrdüm hâcerü'l-esvede bu rûy-i siyâhi</i>	Tesdis/5 bend	mof'ülü mefâ' ilü mefâ' ilü fâ' ilün	Feyzî-i Kefevî Divânî, s. 283-84.
164.	104b-106a	'Âlî	Ne deryâ sahilinden oldi yâ Rab hûşk [u] ter peydâ Ne bâhrûñ läzimindandur? melek zâhir beşer peydâ Sanasın katrelereñ anda her piñhan u her peydâ Vücûd-i mutlaquñ bahri ne mevcî kim ider peydâ Ene'l-Hâk surrîn söyler eger mahfî eger peydâ	Sevâd-i mülk-i ma' nâ ehli 'îşka cûn musahhâdur Huşşâher biri sultân-ı manzûr-ı hûnerverdîr Suhan bir gençdur näzir aña 'Âlî gibi erdür Kamu nezzâreden ecbâr-ı ma' nâ mutazârlardur <i>Uşûlî gibi tâ kim ola bir sahib-hûner peydâ</i>	Tâhmis/13 bend	metâ' ilün metâ' ilün metâ' ilün metâ' ilün	Gelîbolulu 'Âlî Divânî, s. 397-99.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

165.	106a	Fıraklı	Hâk olsam eger hasret ile ey gül-i hamrâ Hâkünde hezârân gül-i hamrâ ola peydâ Bu kavlı terennüm ide her bûlbûl-i şeyda İtdükde su 'âl münker neden olduñ mevtâ ⁵⁵ <i>Men mâté mine' l-'îşk fâ-kad mâté şehîdâ</i>	Cellâd-ı felek çekse Fıraklı yi kolindan İskenceler itse geh aña sağlam u şolindan Cân diline irdükde kažâ yâriñ elinden Döñmez şu kişi yarılgını kendi yolandan <i>Men mâté mine' l-'îşk fâ-kad mâté şehîdâ</i>	Muhammes/5 bend	<i>mef'üllü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün</i>	
166.	106b	Şehri	Nedür bu gamze-i gammâz nedür bu hûsn-i müstesnâ Nedür bu cünbüs-i tarz u nedür bu rûy-i bî-hemtâ Nedür bu fitne-engiz ü nedür bu yâsemen-simâ <i>Nedür bu handeler bu işveler bu nâz u istigâna Nedür bu cilveler bu siveler bu habbetbi's-sevdâ</i>	Kalbde 'îşk olduğuma bu 'âlem cümle damakdûr ⁵⁶ Dâhu bu cism ü vüciûdum senüñ ismûnile alıkdûr Bu Şehri hâk-i pâyunâda begüm kul olsa läyikdûr <i>Veñâ ummaz cefâdan yüz çevirmez Bâdi'câşkudur Niyyâz itmek aña cânâ yaraşur saña istigâna</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlü mefâ'îlü mefâ'îlü mefâ'îlü</i>	
167.	106b-107a	Revâni	Takdirinâ tâ evvel ben kâ 'il idüm cânâ Kapuñda recâ cyeler bir sâ 'il idüm cânâ Hem bi-ten ü hem bi-cân hem bi-dil idüm cânâ <i>Ne ateş ü bâd u ne ab u gîl idüm cânâ Sen serv-i hevâ-bahâs ben mâ 'il idüm cânâ</i>	'İşküñda Revâni i 'ayb eyleme öltürse Cânni dirîg itmez senden şanemâ kimse Sarf eyledi makdûruñ ol yolina her neye <i>'îşk eyledi avâre ben Hayredîyi yohsa Her hizmete cân ile müsta'cîl idüm cânâ</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mef'üllü mefâ'îlü mef'üllü mefâ'îlü</i>	Bu şiir, <i>Revâni</i> ⁷ <i>Divân'nda</i> yoktur.
168.	107a-107b	Muhîbbî	Gönlü künç-i kanâ' atden ider dünyaya istigâna Ne dünyâ cânâ bil ki cümle mâ-fihâya istigâna Gelipdûr sol kadar ya' mî dil ü şeydüda istigâna <i>N'o itsem bugün ol yâr-i bî-pervâya istigâna Gedâ gâhi' ider sâh-i cihân-ârayâ istigâna</i>	Hüdâyâ dergehünden bu Muhîbbî bir gedâ kuldür Kapuñda Elâks itmez o bir şeydâ-yi bî-dildür N'o ger ittifat itseñ ana bir merd-i kâmidür <i>Selâmî asîtanuñda şehâ bîr 'abd-i mukhâbdür Yiridür eylese İskender ü Dâräya istigâna</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlü mefâ'îlü mefâ'îlü mefâ'îlü</i>	Bu tâmis, <i>Muhîbbî</i> <i>Divân'nda</i> yoktur.
169.	107b-108a	Rahmi	Vaqt-i gûlzar irdi bûlbûl oldi güyâ bir yaña Salinûr nâlanur hor serv-i bâl bir yaña Ehl-i diller kıldilar gül-geşti' sahra bir yaña <i>Halk-i 'âlem bir yaña bî-câre tenhâ bir yaña Cennet-i kûyûñ komazam olsa dünyâ bir yaña</i>	Âh-i Rahmi den n'o gerden olursa bî-kâkar Gerd-i miñnet kıldı çün mir 'at-i kalbüñ pür-gubâr 'Arûzundan zâhir olaldan bu hatt-i müşg-bâr <i>Cânnâ oldi Necatînâñ havâle' 'îşk-i yâr Ey eccl sen de gelüp itme tekâzâ bir yaña</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	<i>Bursah Rahmi</i> ⁷ <i>Divân'nda</i> s. 286-87.
170.	108a-108b	Fenâyi	Hûz elinden nef virmez çeşm-i hayvân baña Zehr ile perverde şerbet şundi çün hîcrân baña Fâriq ol benden tabîb-i isteme dermân baña <i>Heccr-i cânân ile sağlıdan ôlüm âşân baña Ey eccl bi'lâhi kurtar gel gerekmez cân baña</i>	Bir Fenâyi -mesrebem var kaşır-i eyvâm eglemez Şâh-i işkam göñlümü tahtı Sîleyman eglemez Çin-i zülfüñ 'âşkin mülk-i Karaman eglemez <i>Seyyîzi kuyûñdan ayrıra Sâm-i Ken'ân eglemez Sensüze ey Yusuf-cemâliüm kâşor olur zîndân baña</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	Bu şiir, <i>Fenâyi</i> ⁷ <i>Divân'nda</i> yoktur.
171.	108b-109a	Kâsim	Zübde-i ser-defter-i evlâd-i 'ammü Muştafa Hâver-i merd-i heycâ şîr ü 'azm-sitân-i gazâ? Hün-fesân şemşîri ezdürdi biñ dest-i kažâ? <i>Mîr-i dîlîri vaşfûr rûz-i veğâ Nerre-sîr ü mîr-i meydân Kâsim-i La'în-kabâ</i>	Cekse tîg-i surhim ol server-i meydân-i kîn Âsimân gibi şafaq bağlar o dem rûy-i zemîn Kâsim dünyaya bir gelmişdür merd-i güzin <i>Fâris-i şâhib secâ'at katîl-i kuffâr-i dîn Gelmedi dünyaya bir böyle dilâver Nâziyâ</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	
172.	109a-109b	Şehri	Sensiñ ol ser-defter-i erbâb-i hayâl-i cân-rûbâ Na'rezen leskeş-siken rûz-i veğâ yevmû'l-gazâ Ger surez reng tazisim meydâna şehâ Kahramânlar kâhr olup dîrlar emân senden şehâ Sensiñ ol Rüstem-sitem mest-i mey-i ceng ey fetâ	Medî idersemiñi meddâh olaldan sen şehûñ Nice biñ şâbih-kîrâna mesned oldi dergehün Tütîyâ-yi 'ayn-i 'izzetdûr baña hâk-i rehûñ İltitâma irdi vaşîfî sen güne yüzlü mehûñ Makta' a irdi kelâmuñ sözî hatm it Şehriyâ	Muhammes/9 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	
173.	109b-110a	Nûri	Âb-rûy-i zübde-i evlâd-i 'ammü Muştafa Hâverîstan-siper-sâlân ol tîr-i gazâ Kim dûrur dîrsen eger ol server-i merd-i Hûdâ <i>Rezm-ciy-i merd-i heycâ tâlib-i rûz-i veğâ Sâhibû's-seyf-i adâ-keş Kâsim-i La'în-kabâ</i>	Dûs olursa rezm içinde hâşmâna ol şîr eger Rû-bîrû olup o mürde salımız tîg ü teber Hâk buyurmuş bu sözî ey Nûri bir şâhib-bâzar <i>Tîg-i surhi na'-rî sultan-i hâverdûr meger Berk-i 'îşka idemêz şerbet ol kimse 'îlac Ey Serîfî leb-i dil-berden olur derde devâ</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	Bu tâmis, <i>Nûri</i> ⁷ <i>Divân'nda</i> yoktur.
174.	110a-110b	Feyzi	Nâvek-i cevûriñ ile ey şeh-i iklim-i cefâ Eyledün kâmetüñ gine kemân gibi dü-tâ N'o bu hisma sebeb nekyi gûnâhüm 'acebâ <i>Kasûn istînde gözün var diñmedî kimse sâna Yâ içün gitmez elñûñde güzelüm ok ile yâ</i>	Pür-zîyâ kîlsa o miñ-i dîl mânend-i sirâc Dûşme pervâne-şifat 'îşkuna Feyzi gözüñ aç 'Aşka müşkil olu eylemek işlah-i miżâc Derd-i 'îşka idemêz şerbet ol kimse 'îlac Ey Serîfî leb-i dil-berden olur derde devâ	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	<i>Feyzi-i Kefevî</i> ⁷ <i>Divân'nda</i> s. 256-57.
175.	110b-111a	Fużullî	Ey harîr içre bilüñ mutlak bilüñ içre gül-âb Gögsüñ ab-i cennet ol ab üzre tûgmenür hâbab Boýlesin maþâb yok nezzâreñ 'âlemde tâb Vay eger teræk çukup serpiç leçek salsañ nikâb Hîç sek yok kim seni görgeç olur 'âlem hârab	Sürmeden gözler kâra eller hînâdan lâle-reng Hîç şâhid yok bu reng ilen ki sensin süh u şeng Vesmelü kâşûn yaşıl tozlu kemân gâzînâ hadeng Gâzî vû kâşûn ki meyl eyler Fużullî bi-direng Kuş 'acebdür kîlmâmak tîr ü kemandan içtinâb	Muhammes/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	<i>Fuzullî Divânı</i> , s. 704-705.
176.	111a-111b	Seyfi	Geçdi hûzn eyyâmi irdi çün nesîm-i mâh-tâb Geydi nârcen kabâ eşkâl-i zerd atlas meşâb Kim kâşûn yaşâcak beñzib-ol bî-hisâb Gûşayî def idelüm hâtûra kalmâsuñ sehâb Sâkiyâ demdûr bugün devr eylesün câm-i şarâb	Kâ'be-i kuyûñ tavâf itdükce Seyfi câ-be-câ Gözlerün yıldız sayar râhım ile ey bedrû'd-düçâ Derdmendin oldi baña gine sendendir devâ Yıllar oldi aştânuñ beklereyi ey dil-rûbâ Eşiginde ola diyuñ ben garibe fetih-i bâb	Muhammes/7 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	
177.	111b-112a	Mehcûri	Her şeher 'arz-i cemâl itse ol afet kat kat Kîlsa 'âşıklarına lutf-i himâyet kat kat Ber-teraf olsa hîcâb itse zarafet kat kat <i>Sîmeden câmesini çözse ol afet kat kat Görünür andu kûy-i bâb-i letâfet kat kat</i>	Çünki nûs eyledi Mehcûri şârabâ-'îşki Feth olup dîde-i dil geçdi hîcâb-i 'îşki Kara câhil ne bliñ hâlin bâb-i 'îşki <i>Bu Rûsiyî bilir ey suñ kitâb-i 'îşki Kim anuñ her varakuñ idî kîrâ'at kat kat</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlatün fâ'îlü</i>	
178.	112a-112b	'Ahdi	Ey gônc-e-dehem eyleme nâ-dân ile şohbet Hâr eylesün sen gül-i handan ile şohbet Ben bende muhâl eylemek ol hân ile şohbet <i>Dil gerçi diler kûlmañ cânân ile şohbet Eyer mi gedâ degmede sultan ile şohbet</i>	Şâd olmadı göñlüm geteli dar-i fenâya Mažhab düşüp ey şâh-i cihân cevîr ü cefâya 'Ahdiye vefâ eyle mahâldür çü 'atâya Cem' oldi gine gûşsa vû gam bezm-i belâya <i>'Ahdi idelüm gel berü yârâñ ile şohbet</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mef'üllü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün</i>	<i>Ahdi-i Bagdâdi</i> <i>Divânı</i> , s. 45-46.
179.	112b-113a	Kemâl Paşa	Sikender-veş cihân mülkini başdan başa gedzûñ tut Bulup Rüstem kemâmına çeküp şîrâne kurduñ tut Çukup taht-i Süleymâna kula hûkmi buyurduñ tut Cihâna sâh olup sâhâ cihân durdukça durduñ tut Cihân mülkinde Şeddâdi binâ biñyâdin urduñ tut	Hûz gibi cihân içre dîlerseñ 'omr-i bî-pâyân Krya şîr-i ecel cân-i 'azîze vírmec amâñ Olursañ da bu 'aş içre Cem Dârâ[â] gibi sultân Olursuñ cûr'a-veş yârın ya bir gün hâk ile yekşân Bugün Cem bezmine irduñ safâ câmîni sîrdûñ tut	Muhammes/6 bend	<i>mefâ'îlü mefâ'îlü mefâ'îlü mefâ'îlü</i>	

⁵⁵ Vezin tutarsız.⁵⁶ Vezin tutarsız.

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

180.	113a-114a	Nizâmi	Cünki dihkân-i felek kişî-i revânhâ-râ kişî Hâk-i men dest-i inâbet be-mey-i nâb sırış Be-men ez-dest-i tû dûr dâr be-mey-i nâb-sırış 'Ayb-i rîndân mekan ey zâhid-i pâkîze-sırış Ki gûnâh-i digerân ber-tu nehâhend nevişt	Z'ân mey-i nâb k'ezü puhle şeved her hâmî Dem-i âhîr be-Nizâmi be-nûmâ in'âmî K'în be-goftest gehî şâfi-i dûrd-âşamî Hâfiż rûz-i eccl ger-be-kefârî câmî Yekser oz kûy-i barâbat berendet be-behiş	Tâhmis/7 bend	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün	Karamanlı Nizâmiî Divânu, s. 257. Başlık: Tâhmis-i Monlâ Hâfiż Bâ- Gazel-i Monlâ Câmî.
181.	114a-114b	Uşûli	Yâ llâhî vâdîz-i 'isyânda kâldum kıl meded 'Abd-i 'âsiyem suçum bî-hadd ü cûrüm bî-'aded Şimdi şey 'li llâha geldüm kîlma ben dervîsi red Fażluña bîl baglûdum yâ vâhid u ferîd eħad Cümleñû ma'bûdi sensin dâ 'imâ hayy u ebed	Ey Uşûli zâta dâ 'im Hâkdan özge nesne yok Diller zîkîr mulâyim Hâkdan özge nesne yok Zâhir ü bâjtında kâ' im Hâkdan özge nesne yok Seyyidîn gönlünde dâ 'im Hâkdan özge nesne yok Ol fakîriñ hem dîlinde her dem eydîr yâ eħad	Tâhmis/7 bend	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün	Usûli Divânu, s. 133-34.
182.	114b-115a	Mahremî	Ey gûzelik bâgîl içre tâzî vû serv-bülen Görmedüm 'âlemde kâddün gibi hîç bir nahl-bend Tamu? anber kâkulîn hürsîde salmışdur kemend Zülfîmîn her bir telînde bağludur yüz müstêmend Bağlamışdur boynuma zencir-i 'isķuñ bend bend	Mahremî şad hâncet-i hîcra ilâ ol sim-ten Anun için görürül ol Hüsrev ü Şîrin sühân Çak iderse sineñî kat'â yûzün döndürme sen Ey Señîmî hatt sevdâsından anuñ baş çeken Pârelensün tiğ-i mihnetle kâlcem-veş bend bend	Tâhmis/5 bend	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün	
183.	115a-115b	Makâlı	Şikayet rûzgârumdan ki bir dem olmadum hoşnûd Fiğân baht-i siyâhumdan ki kîlmaz tâlî 'üm mes' üd Bunaldi? gönçe-i bahtum elümde câm-i gam-fersûd Bahâristân-i 'âlemde açılmışsa gûl-i makşûd Ne gam ey bûlbûl-i cân cünki gûlzâr-i 'adım mevcid	Makâlı la'-i dil-ber var iken yakût-i ahmerden Yudum el çeşme-i âb-i hayâtı havâz-ı Kevserden Ne olur câm-i Cem Cemşid mir 'ât-i Sîkenderden Teccellî-i şafâyi saykal it mir 'ât-i hâverden O mâhûti 'aksi hüsniðit Fiğânî mâ-hâve'l-makşûd	Tâhmis/5 bend	meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün	
184.	115b	Međî	Bulmadum tâs-i felkden yitişür gamdan güşâd Tîr-i gamdan tabla-i sinemde zâhm oldi ziyâd Aşınalar oldu benden sabr u tâkat gibî yâd Cân u dil gam-gin ü mahzûn hâlak ise mesrû [u] şâd Cümle 'âlem ber-murâd oldu daňı ben nâ-murâd	Derge-i 'âlem penâhuñdur eyâ 'âli-çenâb Âsitânın yaşadanın saña idenler intisâb Lutf-i ihşânuñ görüp dâ 'im olurlar kâm-yâb Lâyîk olsun mu bu kim Međîye olmaz fetâ-i bâb Cümle 'âlem ber-murâd oldu daňı ben nâ-murâd	Muhammes/5 bend	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün	
185.	115b-116a	Şâfi	Deste-i rejhâna ol kîm târ-i gişü koymış ad Sîdîr-i Tûbâ yaradmış kadd-i dil-cû koymış ad Cân virüp aÿine-i îskendere rû koymış ad Müsg-i kâfir üzre saçmış hât-i hoş-bû koymış ad Kâfir-i cân-aferîne çeşm-i câdu koymış ad	Sensi ol evc-i melâhât burcuna mihr-i müñîr Mâh-rûlär tal' atûn nûrnûn olmuş müstenir Mihriñ chl-i mahabbet eylemler dilde yîr Ol zaman kim saldı pertev hüsniñe şun'-i kadîr Zerre-i naçiz Şâfi -i du'-a'û koymış ad	Muhammes/5 bend	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün	
186.	116a-116b	Rahmî	Äyet-i ruhsarı Tâhâ zülfî[1] cîm olmus durur Kâkûlî ol meñ-veşüñ 'amber-nesim' olmuş durur Kaşları nûn yüzü muşahaf aÿzi mîm olmuş durur Tâ ser-i kuyûuda bu góñlîn muķîm olmîs durur Dil maķâñ-i cennet-i bâg u na'îm olmîs durur	Hâk bilür kim Rahmî sen ma'den-i esrârsin Nutk-i fažl'üllât imîs dilinde hoş güfürsin Zât-i pâkînden bugün sen mažhar-i Cabbârsin Ey Rahmî gam yime ger hicr ile bîmârsan Çün saña ol Hâlikuñ fažl velim olmîs durur	Tâhmis/5 bend	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün	Bu tâhmis, Bursalî Rahmî Divânu'nda yoktur.
187.	116b-117a	Şâni	Cihân bî pîre-zendür nice nîc Zâl görmüşdür Niçê çapûk-sûvârî 'arşa-i meydânda burmuşdur Kemininden kemine olup avâre durmuşdur Şakîn saysâd-i 'âlemden kemân-i hîle kurmuşdur Niçê gâñlîlere gâflet kemânnândan ok urmuşdur	Bu dehruñ bir nişâni yok budur bil 'ahd ü bî-cân Sûrildi kalmâdi gitdi anuñ ferzend ü lîhvân Ferâmûş eylemekdir kâri anuñ dâ 'imâ Şâni Şu denili bî-kes olmugşur Zâdî göricek am Bulutlar su koyp bârân olur seller götürmüştür	Tâhmis/5 bend	meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün	Bu tâhmis, Şâni Divânu'nda yoktur. Başlık: Tâhmis-i Fiğâni.
188.	117a-117b	Muķîmî	Dil-berâ vechüñ senûñ bildüm kitâbu'l-lâhdur Naķş-i kudret 'ilm-i hikmet sirr-i fažlu'l-lâhdur Şâhidüm Hâkdar delîlüm kâl kefa'b'l-lâhdur Her ne söz kîm söyleñür 'ayn-i kelâmu'l-lâhdur Vâkîf olmayan bu surra lâ-cerem güm-râhdur	Hâkki gô hâk-i sîyehden cism-i sûret kim ider Münker-i? efsûrde dil başka yüzinden vehm ider Ey Muķîmî Hâk camâliñ gör ne Hâk rahm ider Zâ' şyâ sakku'l-kamer surruñ her kim fchm ider Âsumân-i 'âlem üzre bir mûnever mâhdür	Tâhmis/5 bend	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün	
189.	117b-118a	Vâhdeñî	Müsemmâdan tecelli eyleyen envâr-i esmâdur Ne esmâdur ki her bîri gîne 'ayn-i müsemmâdur Peder kuvvet dehen Meryem hûrf u şavt 'îsâdur Bu eşyâ katreldeñr aña mevcî zât-i deryâdur Ne deryâdur ki mevcinden anuñ bir katre eşyâdur	Gözüñ aç Vâhdeñî gör kim tecelli eyledi Allâh 'Iyân oldi cihât-ı Allâh içri summe vechi'l-lâh Cemî' eşyâ dil olup 'ârifé sôyler beyân Allâh Veli yantık demine işeli Zâ' şyâ bi-hamdi'l-lâh Kelâmu'l-lâh-i nâtîkdur özin Hâkk ile gûyâdur	Tâhmis/5 bend	meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün	Dimetokali Vâhdeñî Divânu, s. 25-26. Bu tâhmis, Divânu'da yedi bendir.
190.	118a-118b	Nâkşî	Ben ol şâhib-kîrânâm râhş-i endîse semendümdür Sipâh-i mülük-i ma'nî hep kâfâdarûm levendümdür Hâyâ-i gamzesi Efrâsiyâb ü hîlemendümdür Sîrisk-i çeşm-i hûn-pâşum Peşeng-i eşk- bendümdür Duhân-i nâr-i âhâm Bîjen-i Rüstem-kemendiñdür	Benem ol Nâkşî şîrin-zebân kim reng-i rûyundan Bilürler mažhar-ı 'ışkam geçenler semti-i kuyumdan Fîrâr eyler raķib-dîv di ki şavt-i hây [u] hûyundan Pîr itdiun ne revâk-i tumturâkî güft ü gûyundan Sebeb 'Âfî bu deñlü şâne baht-i ser-bülenendum	Tâhmis/5 bend	meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün	Nâkşî Divânu'nda yoktur.
191.	118b	Fevrî	Ciger hûn-âbesidür dîde dil şanma akan nemdür Belâ-yi devr-i gerdün cân baht u ber cümle hem- demdir ⁵⁷ Cefâ-yi devr-i cânâñ sine-i gam-gîne mahremdüür Firâk içre bu iki çeşm-i hûn-bârûm iki yemdir Ciger hûn rûh mahzûn sine pür-ğâm dîde pür- nemdir	-----	Muhammes/5 bend	meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün	Fevrî Divânu, vr. 90a. Varak kopukluğundan dolayı bu muhammesin son bendi eksiktir.
192.	119a	Şehri	Bu zâta muttasif olmak bize ol lutf-i Hâkdar dur Kelâm i' câz-i kudretdeñr ki anuñ fehmi Hâkdar dur Mesîh enfaş-i mu'cizle beyâni aşl-i Hâkdar dur Benüm bu ders-i bî-harfîme şorsan aşlî Hâkdar dur Ma'âni keşf idüp söyler dehâm bir dudakdandur	Rumûzi nutk-i ma'nâdan haberdâr ol fenâ içre Nevera'l-lâhî vahdetdeñr bulunan bu gîna içre Mutâlib ol bu ma'nâya ki Şehri bî-bekâ içre Bu ma'nâ fehm iden Nâkşî cihâni bî-vefâ içre Sebakda 'ışk olur herkes ki ol ulu ocağındur	Tâhmis/5 bend	meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün meñâ'îlâtün	
193.	119a-119b	Hâfiż	Ey sabâ bûy-i gûl-i rejhânum almak yol mudur Yâ nesim-i zülfî ü müşg-efşânum almak yol mudur El sunup naķd-i leb-i hândânum almak yol mudur Meclis içre bûse-i cânânum almañ yol mudur	Çekmeyince nice dem 'âşik belâ vû hasreti Geçmeyince cănuñ cänânesiniñ fûrkati Hâfiż el virmez aña yâruñ şâfa vû vuşlati Ey kâlib-i kûy-i dil-ber size n'idi Hayredî	Tâhmis/5 bend	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün	

⁵⁷ Vezin tutarsız.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

			<i>Öldürüp ben nā-tüvām cānum almak yol mudur</i>	<i>Çağırişup her birinūz dāmānum almak yol mudur</i>			
194.	119b-120b	Fevrī	Saklıyá devr-i cüvān u 'ışk [u] sevdā vaktidür Gül gibi güldi cihān gül-gest-i sahra vaktidür Lâleler açıldı nûs-i câm-i sahbâ vaktidür Mevsim-i cûş u hûrûş u şûr u ığavîgâ vaktidür <i>Nev-bâhâr eyyâmidur seyr ü temâsâ vaktidür</i>	Gayret-i Tûr eyledi Hâk 'alemün didârim Yakdu her ahzâr secer üstünde nûr-i nârnu Kudretü'l-lahûni bilem dirseç eger esrârnu Bâga gel terk eyle Fevrī simdi dünyâ kârnu <i>Nev-bâhâr eyyâmidur seyr ü temâsâ vaktidür</i>	Muhammed/11 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	Fevrî Dîvâni, vr. 87a-88a.
195.	120b-121b	Ca'ferî	Nev-bâhâr eyyâm 'iyit memek cihânuñ câmîdür Hîzîr-devri sâkî surâhi çeşme-i hayvândur Ağzın açmış gönceler gül bezminüñ hayrândur Gönce vû zanbak bu beznûñ şüñ-i nûr-efşandur <i>Sâkîyâ mey vir bâhâr eyyâmi gül devrânundur</i>	Kilk-i âşâr-i cemâl Ahmed-i muhtârdur Surâh-piñ olmıs durur san Hayder-i Kerrâdur Bâl açup uçmaşa ey Ca'ferî bil oł Tayyârdur Satmâgâ gül Yûsufı sahn-i cemen bâzârdur <i>Sâkîyâ mey vir bâhâr eyyâmi gül devrânundur</i>	Muhammed/7 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	
196.	121b	Cehdî	H'âcce-i kâmil oturmus âyet-i Kur 'ân okur Hübler etrafın almış sûre-i sübhan okur Kumular serve konulmuş nûşba-i Bostan okur <i>Mekteb-i hüsne içre şindi bir nice cânân okur</i> <i>'Andelîb-i hoş-nevânuñ her biri destan okur</i>	Mekteb içre cûn meh-i garrà gibi her birisi Hüsne ile beheçet-fezâ hûrâ gibi her birisi Ber-şerâfdur Cehdî i seydâr gibi her birisi <i>Ey Sipâhî bâbul-i gûyâ gibi her birisi</i> <i>Şevk-i gûl-rûhsârnuñ dâ'îm Bahârânok okur</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	
197.	121b-122a	Rahmî	Ehl-i dünyâ kim cihân zevkîn dem-âdem şandilar Vâh ki bu mâtem-serâyın cayı-i hurrem şandilar Bi'-bâkâ iken esâs-i dehri muhakkîm şandilar <i>Bir dem iken devlet-i dünyâyi her dem şandilar</i> <i>Bu senâ gûlzârnâui 'aysun' 'âlem şandilar</i>	Râhîmîya gûlzárdâ bir niçe serv-i hoş-hûrâm 'Iyis iderken nûs idüp câm-i şarbâ-lâle-fâm Her bin dardı ayak üzre hemân-dem şad-kâm <i>Sundûr bîcûr'a kim biyl yişar içen tamâm</i> <i>Bu perî-rülar Necâatî bizi âdem şandilar</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	Bursah Rahmî Dîvâni, s. 287-88.
198.	122a-122b	Muhibbi	Bi-hamdi'llâh ne bed fikrüm ne hod bâtlî hâyâlüm var Ne bir zerrâk u sâlîsum ne mekrû u şerr u âlüm var Sa'âdet ehliyem Hakdan berünüm ferhûnde fâlüm var <i>Ganîdir 'ışk ile gönlüm ne mäl ü ne menâlüm var</i> <i>Ne vaslı-i yâra handânam ne hicrândan melâlüm var</i>	Perîşân olmadın dil defterini köhne evrâkı Kesil sen halk-i 'âlemendin gel ey cân iste Hallâkî Ser-â-ser mülkin olmuş tut Muhibbi cümle âfâkı <i>Cihân fânidür ey Yâhyâ hüve 'l-Hayyu hüve 'l-Bâkî</i> Değismem atlaş-ı çarşa benüm bir köhne şâlum var	Tâhîmis/5 bend	meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân	Muhibbi Dîvâni, s. 1746-47.
199.	122b-123a	Rif'atî	Ne diilde ârzû-yi 'iyş u nûş sohbet-i Cem var Ne mânend-i şafâ-yi duhter-i rez gibi mahrem var Getür sâki şarbâ-i dil-gûşâyi bende bir gâm var <i>Ne câm-i bâde-i gûl-gûna beñer yâr-i hem-dem var</i> <i>Ne sadr-i gûşc-i mey-hâne gibi cayı-i hurrem var</i>	Şadâ-yi nazm-i dil-sûzûn ser-â-pâ tutdi âfâkı Edâ-yi şî riñûn oldu cihânuñ halkı müstâkı Eger yâd eylemeyece Rif'atî gibi seni sâki <i>Sâfâ-yi şafvet-i tab' uñ yiter eğlence ey Bâkî</i> Bi-hamdi'llâh ne gâm yîrsin elinde sâgar-i Cem var	Tâhîmis/5 bend	meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân	
200.	123a-123b	Hayâlî	Cânûna âteş urur mîlîr-i dirâhşânûn mi var Sînede dâg-i gamünden nâr-i sûzânûn mi var Subh-veş seb-nem dökserin çeşm-i gîryânûn mi var <i>N'olduñ iñîlsin felek hercâz i'cânânuñ mi var</i> <i>Her makâmuñ seyr ider bir mâh-i tâbânuñ mi var</i>	Ey Hayâlî işka kul olalu sultânşin gine Ya'nî bir hûri-veştiñ hûsnîne hâyârânsin gine Bir melez suretinlin derdiye lânlâşın gine <i>Zülf-i dil-ber gibi ey Zâdi perîşânsin gine</i> <i>Cevri bî-had yôşsa bir yâr-i perişânuñ mi var</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	Hayâlî Dîvâni, s. 115-16.
201.	123b-124a	Āli	Süzülsün çeşm-i mestüv devlet-i bî-dâri görüsünler Bozulsun bend-i zülfüñ bendeler didâri görüsünler Çözilsün tûgmeler mir 'ât-i pür-envâri görüsünler Çekili cihâna ki celâlini var görüsünler Meded rub-i müşavver nic' olurmus bâri görüsünler	O mech-riñiñ baht-i Āli gibi gaddâr olmak istermiş Kerem semtinden el çekmiş sitem-kâr olmak istermiş Kurup 'âşıkların cellâd-i hûn-hâr olmak istermiş Muhabşal zulme meyl itmiş cefa-kâr olmak istermiş Yitişsünlər meded üftâdeler yalvari görüsünler	Muhammed/5 bend	meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân	Gelibolulu Āli Dîvâni, s. 382.
202.	124a-124b	Şeyh-zâde	Nikâbin al cemâlünde olan esrâri görüsünler Çıkup Müsî gibi Tûr üzre diğâri görüsünler Tecelli kıl cihâna ki celâlini var görüsünler <i>Tulû' i't ey kamér-tal'at' gûncs rûhsâr görüsünler</i> <i>Bugün 'ışk chli gelsünler cemâl-i yâri görüsünler</i>	Açılımsızdır yañağından bugün verd ü şâkâyîklar Seni bir hûsnîne hâyârânsin gine Meger Şeyh-oglu ahîndan usanmışdır halâyîklar <i>Lisâniñ dil-ribâldarñan veñâ istere 'âşıklar</i> <i>Güzeller doymazibrâma hemân yalvari görüsünler</i>	Tâhîmis/5 bend	meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân	
203.	124b-125a	Uşûli	Gir göñül mülkim seyr eyle ulu dergâh gör Ses cihâta pertevin salmâş durur ol mâhi gör Zerre-i nâ-çizden hûrsîde varan ahî gör <i>Her neye kim bakduñ ise anda sen Allâhi gör</i> <i>Kançarú kim 'azm kîlsâi sümme vechu'llâh gör</i>	Ey Uşûli remz-i mâ evhâyi bilmez her le'îm Kim kelâmu'llâh surrin anılamaz diñ-i racim Hoş buyurmuşdur sipeh-sâlär-i râh-i müstâkîm <i>'ilm-i hikmetden bîlürseñ gel berü gel ey hâkim</i> <i>Sen Nesîmî mantukîndan diñle Fażullâhi gör</i>	Tâhîmis/8 bend	fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilân	Uşûli Dîvâni, s. 135. Bu tâhîmis, Dîvâni da dokuz benddir.
204.	125a-125b	Fikrî	Mâ-sivâdan çok elün tâlib-i Mevlâ olığır Rûz [u] şeb 'ışk ile var valîñ [ü] seydâ olığır Ey göñül katrâ iken bir ulu deryâ olığır <i>'Ayn-i Hâk ile yâri nâzır-i bîmâ olığır</i> <i>Zer-veş mîlîr ü mîmâ ül hûyeñâd olığır</i>	Olmak istersen eger mazhar-i zâtıyla şîfat Gündüzüñ 'iyd ol hem gîcelerûñ kâdr ü berât Fikrî keşf ola dirsen saña bu sîrr-i nikât <i>Yûzüñ hâk-i kademî kıl sözüññ âb-i hayât</i> <i>Sîr-i cân-bâşy ile Yâhyâ gibi iyây olığır</i>	Tâhîmis/5 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilân	
205.	125b-126a	Āhdî	Dem-i 'iyş iñîş şehâ gûşene seyrân idegor Gün yüzün gösterüben gûllerî handân idegor Gönce başgrûn bir ağız söz ile kat idegor Sünbültün hâlini zülfüñne perişan idegor <i>Ser-nigûn olmış</i> gel peşimân idegor	Ey gözüm nûr göñül su'lesi veý hûr-lâkâ Derde düşdüm gâm-i işkûnla za'if oldi kuvâ Niçe kez sürdürüm ise dimediler dahı derda Cân virûñ Āhdî lebün kândına bî'lâh bahâ Leb-i la'mîn anûn derdine dermân idegor	Muhammed/5 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilân	
206.	126a-126b	Behîşî	Yaşum deryâsi mevc urduçka bâhîr-i bi-gîran inler Fiğânum 'âlemi tutduğka her küh-i girân inler Derûnum nâhî peydâ cyleldükce ins ü can inler Kaçan kim zâr [u] dil-hâste olup bir nâ-tûvân inler Anûn feriyâdına rahm eyleyip kevn ü mekân inler	Mahâbbet 'âşîk-i rûbâh olursa dönderür bebre Dem-i gayretde kalmaz kudreti bir zerrece cere Fâkire merhamet itmez ide tersâya vü gebre Behîşî ol güne yüzü nice incinmesün ebre İkide bir ser-i kuyunda varduçka hemân inler	Muhammed/5 bend	meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân meftâ' ilân	Behîşî Dîvâni, s. 163-64.
207.	126b-127a	Bâkî	Râyet-i fitne çeküp ol kâd-i dil-cu begler Usâdalar başuma her şüñ-i cefâ-hû begler Bir yire geldi nice gâmzesi cädû begler <i>Bir alay oldi peri şîvelü âhî begler</i> <i>Gözi âhîlalarñâl âhîyung yâ Hû begler</i>	Bâkî gel olalum Ka'b-i-e din yolma peyk İriçek sem'a niðâ diyeñüm ahiñ lebbeyk Girelüm râh-i Hudâya diyup e's-sâ'y ileyk <i>Ne Necâatî ne güzeller ne selâm ne 'aleyk</i> <i>Fâriżûz eylemezûz kimseye tapu begler</i>	Tâhîmis/6 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilân	Bâkî Dîvâni, s. 70-71.
208.	127a-127b	Şugîfî	Küfr-i zülfî ki çü tefsir ile Kur 'âna deger Niçe küfr okiyam anı ki yüz imâna deger Büy-i reyhân ola kim yüz gül-i handâna deger Vây elinden nice bir sünbülüne şâne deger	açılmadı devlet kapusı bü'l-hevese Sen inanma buñâ her bâb ile fetih oldi dis'e Naşîbüm rûz-i ezel hem-dem olur hâr u hasa	Muhammed/5 bend	fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilân	

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

			N'ola bilsək bu ben gönüli perişəna deger ⁵⁸	Oynayup gülmegi Sugil ne 'aceb istedimse Ağladıkaça cü gamuñ kuşlarına dâne döker			
209.	127b-128a	Şehri	Peri-rüsün melek-hüsün cefə-cüsün ey[ā] püser Dil-rübəsin dil-berişsi hem-civânsın sen meger Mu'allâsns ki Hâlidân geldi saña bu haber <i>Ser-âmedsin güzelis bî-bedelsin ey peri-peyker Müsellemsin nazırıñ yok mahaldur diseler dil-ber</i>	Fakîründür ü bendeñdür bil ey cânânumuñ câni Zâ' ifiñdür nañifündür sen ol hûblarınıñ hâni Kapuñda benden olmusdur se Şehri ey kerem kâni <i>Çârbüñdür fakîründür du 'acînidur seniñ Áni</i> <i>Beyân itmek neden anıñ bular had gün gibi eżhar</i>	Tâhmis/5 bend	<i>meñiñ ilün meñiñ ilün meñiñ ilün meñiñ ilün</i>	
210.	128a	Şehri	Düstdi câna nâr-i furkât vaslı hicrân bî-haber Milket-i cevr oldı gäret dilde sultân bî-haber Zâ' f-1 'ışk oldı havâle şâh-i devrân bî-haber <i>Mest-i câna hâlet-i mevt irdi cânañ bî-haber Bir devâsiz derde düsdüm vâh Lokmân bî-haber</i>	Böyle kalursa bu alvâl serde çok gâvgâ olup Başına kopar kıyâmet nice vävelâ olup Şehriyâ yârsus içihânda bî-ser ü bî-pâ olup <i>'Uñyâ gürbette kaldulum bî-kes ü tenhâ olup Bunca iñvân qâfet üzre cümle yârân bî-haber</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	
211.	128a-128b	Nesimi	Hâk-i pâyûñ cevher olmuş müsg-i nâb andan çikar Ma'ñâ' iñ leyteniñ künütü türâb andan çikar Leblerin mest itdi halķı şan şarâb andan çikar Burc-i 'akreb zülfün olmuş ăfitâb andan çikar Su'ler salmış cihâna mâh-tâb andan çikar	Hay'l yazdum 'âlemüñ emken-i mehmâ nüktesin Rind-i 'ârif olsanın bilmez müsemmâ nüktesin Sözlürüm ta'yiñ ider fehm itmez ammâ nüktesin Ey Nesimi kimse bilmez bu mu' ammâ nüktesin Iki noktañ hûrûf bu dört kitâb andan çikar	Muhammes/5 bend	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	
212.	128b-129a	Hâlini	Dil-hâstesi-i 'ışk olalı derdine bir dermân arar Gâvâs lücc-i ma'rifet olmaga bir 'ummân arar Bir müşrid-i kâmil vücûd 'âlemde bir insân arar <i>Cân bülbüli ferâyd idüp bir gönce-i handân arar Dil mülki ma'ñur olmaga bir sâh-i 'âlf-sân arar</i>	Her dem Hâlini seyr ider bâd-nesimi şub er Yâr-i sadikindeñ haber almagâ dil gäyet ever Bu nazm bi chl-i hûner dimîs sözüdürri-güler <i>Vâlyâ gördüm âh ider cesmînde seyl-i eşkler Ağlunaga hâlini çeker her gûsede yârân arar</i>	Tâhmis/5 bend	<i>müsteñ ilün müsteñ ilün müsteñ ilün müsteñ ilün</i>	
213.	129a-129b	Zârifî	Gülen-i dehr içkeñ tâvûslar cevâlin ider Sebzelerde fâhîte-âsâcup seyrân ider Söyleüp bu maşla' uñ meşhûmumu efgân ider Bir iki gûl gibi gerdûn kimi handân ider Ağladup bûlbûl gibi aňır aňıgân ider	Sâlik-i râhi Hudâ ol eyleme ihmâl-i Tûr Mâsiva'llâh gönülden ibn-i Edhem gibi sur Yoqluk içre varlıgi taħâşil eyle zevki gör Bu hârab-âbâda aldanma Zârifî terkiñ ur Çün beden surün yıkup top-bil ecel virân ider	Muhammes/5 bend	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	
214.	129b-130a	Çâkeri	Peri-rûlär 'aceb bîmâr iderler Bu dünyayı başuma dar iderler Dil-i 'usşak anuñ-çün zâr iderler <i>Güzeller gâzeyi tekâr iderler Kişiyi kendüden bîzâr iderler</i>	Olahı Çâkeri ol yare ma' il Dilin güm itdi hem 'aklim zâ' il Bu 'ibretle gözün aç olma gâfil Neçatî hüb-riñlardan hâzer kâl Ahular göñilini inkâr iderler	Tâhmis/5 bend	<i>meñiñ ilün meñiñ ilün fe'ülün</i>	Çâkeri Dîvâni, s. 78.
215.	130a-130b	Şehri	Şimdi dergâh-i mu' allâda olan devletlüler Gel birâr dirler elünde nesne görserler eger Ger teñi-dest olsan ammâ her biri yüzün döner Akçeden hos nesne yok bunlar katında mu'teber Sim [ü] zerdürdür maşlaħat gören cihânda sim ü zer	Tüvângerler ekseriñ mâ 'il olurlar cahile ⁵⁹ İ'ribâr olmaz hîren şâhibi olan 'akile Şehriyâ pendüm budur ferzend olan ol kâmîle Rağbet bulmak yanında câh ile hem mâl ile Sim [ü] zerdürdür maşlaħat gören cihânda sim ü zer	Muhammes/5 bend	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	
216.	130b-131a	Remîmi	Ebrâr kamu cennet-i a'läya giderler Fuccâr kamu zułmet-i süflâya giderler Fî'line gör her biri bir caya giderler <i>Cânlar çekkilüp Hazret-i Mevlâya giderler Câlalar gibi her cânib-i derâyâya giderler</i>	Erwâh teneffüs idicek deş-i fezîya Esbâb-i tebessümle gelür bây u gedâya Olmadı Remîmi mütemekkin bir araya <i>Erwâh 'Amâkî</i> çekkilüp Kâf-i bekâya Mûrgân-i fâna menzil-i ukâbâya giderler	Tâhmis/5 bend	<i>meñiñ ilü meñiñ ilü meñiñ ilü fe'ülün</i>	
217.	131a-131b	Rahmî	Olanlar sûretü mâ 'il nedür ma' nâyl bilmezler Hâkîkat gözlesen mâhiyyet-i eşyâyi bilmezler Bu bâr içre şadefdi ol dür-i yektaý bilmezler <i>Cihân-ârâ cihân içindedür âräyi bilmezler Şu mâhiîler ki deryâ icredür deryâya bilmezler</i>	Bekâ yok Rahmî fâni taşâvûr eyle dünâyi Gedâ-yi şâh-i 'âlemidür anum ki ol iz' âni Ne söyley hûs ile gûş eyledüñse bu sühâdâni Hayâlî fâkr salma çekceler cism-i 'uryâni Anuñla fâr iderler atlas u dîbâyi bilmezler	Tâhmis/5 bend	<i>meñiñ ilün meñiñ ilün meñiñ ilün meñiñ ilün</i>	Bursah Rahmî Dîvâni, s. 280-81.
218.	131b-132a	Melâmi	Yârdañ rahm uman dil n'eyler Yir yüzündi begüm Hûmâñ n'eyler Hûbda şefkat-i evlâ neyler ⁶⁰ <i>Zekan-i yârda veñâ n'eyler Ser-nigün câh içinden mâ 'neyler</i>	Yaşın itdi Melâmi bâga revân Serviler salmur ider seyrân Gonçeler şadûmân u gül handân <i>Şol cemende k'ide Neçatî fîğân 'Andelîb-i sîhan-serâ n'eyler</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün</i>	
219.	132a	Nâksî	Nice biñ nâ-dâñ var 'âlemden dânañ biñde bir Geric lü'lü' çok şadefde durr-i yektañ biñde bir Vâmîn u Mecnûn çok 'Azrâ yil Leylâ binde bir <i>Sad-hezârân chl-i dil var dîl-ber ammâ biñde bir Kev-kob-i burc-i sa' âder doigmaz illâ biñde bir</i>	Tâli' ifde Nâksî işradı rehber gelmedi Ehl-i hâle yân ola bir dâd-güster gelmedi Çok zamândır 'âleme merd-i dil-âver gelmedi Biñ yil oldı bir Afî sirotü server gelmedi <i>Böyle bir 'Ankâ yaratmaz Hak Te' âla biñde bir</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	
220.	132a-132b	Fâtihi	Düşme her bir güzelün 'îşkina sultân bir olur Olma hebhre revân şu gibi 'ummân bir olur Başma her mâh-lişkaya meh-i tâbân bir olur <i>Ey gönüñ gâvriya meyl eyleme cânâñ bir olur Birinüñ 'îşki derunuñda yiter cân bir olur</i>	Selsebil ola sözün gibi meger' azb u nazîf Yazamaz Fâtihi evsâfı anuñ nûve zâ' if Nâz-i eş' âruñ ile buldu hâvatır teşrif <i>'Uñyâ sî riñne beñzer kaniñ nazm-i latîf Çeşminüñ gâyeti çok çeşme-i hayvân bir olur</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün</i>	
221.	132b	Rûhi	Yek-dil olup Kâys [u] Leylâ Vâmîk u 'Azrâ yatur 'Âlemdinde her kişi yâr ile bî-pervâ yatur Nice yıldur ol perîler birbirile tenhâ yatur <i>Žâ' idan künç-i 'anâda kim dil-i şeydâ yatur Ger ecel gelse görinmez söyle nâ-peydâ yatur</i>	----	Tâhmis	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	Bağdatlı Rûhi Dîvâni, s. 295. Varak kopukluğundan dolayı bu tâhmisin sadece ilk bendi bulunmaktadır.
222.	133a	'Aşkî	----	Şevkden ey 'Aşkî ser-mest ü bî-hüs eyleyen Döne döne itdiği 'ahdi ferâmüs eyleyen Gör ne dimîş ehl-i diller pendini gûş eyleyen <i>Ey Hayâlî bî-tekelüf hün-i dil nûş eyleyen Minet ile Hzîr elindен ab-î hayvân istemez</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün</i>	Üsküdarlı Aşkî Dîvâni, s. 244-45. Varak kopukluğundan dolayı bu şiirin sadece son üç

⁵⁸ Vezin tutarsız.⁵⁹ Vezin tutarsız.⁶⁰ Vezin tutarsız.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

							bendi bulunmaktadır.
223.	133a-133b	Şehri	‘Uşatūn cürmi ‘afv olduqla aña hic’ itāb olmaz Olınca lutf-i Hâk aña dahi hergiz’ azâb olmaz ‘Uyûbi maḥv ola anuñ niçün anda şevâb olmaz ‘Inâyet her kime yüz tuſtu’ işyânu niğâb olmaz Güneş doğduðu zîr perde-i zulmet hicâb olmaz	Mahabbet it Resûline ki ola mertebeñ ‘âlî Sûrip yüz dergehine terk idip can u dil ü müâlî O şâha bende ol Şehri şâkin sen dur fî-i hâli? Habibiñ sev diлersen ma’ firet taķribin ey ‘Âlî Rakîb olmañ gibi Mevlâya rengin-intisâb olmaz	Tâhmis/5 bend	mefâ’lîün mefâ’lîün mefâ’lîün mefâ’lîün	
224.	133b-134a	Kadri	Ne mümkin gitdi ğayır ol merdüm-i vâlâ gûher gelmez Mesâm-i cân-i büya kâkülinden hiç eser gelmez Gözüm yollarda kaldı kâşid-i bâd-i seher gelmez Niçé gündür o mâh-i ‘âlem-ârâdan haber gelmez Dili ırsâl ider düm korkaram ol da gider gelmez	Diyem bir sanâ erbab-ı ma’ niñ iñdiler cümle Köyup her birisi bir yâdigâri gitdiler cümle Pişenler Kadri’bu deyi-i kühende pişdiler cümle Ma’ârifce gidenler bunda taħâsi’ itdiler cümle Cihânda yoħħa ey Rûħi’ gelen sâhib-hünner gelmez	Tâhmis/5 bend	mefâ’lîün mefâ’lîün mefâ’lîün mefâ’lîün	
225.	134a-134b	Vâhdeñ	Vâkif-i esrâr olan insâni her cân añałamaz Şûret [ü] ma’ niñ nedür peydâ vü pînhân añałamaz Dil-berüñ mahîyetiyetini dîv-i nâ-dan añałamaz Rûħ-i insân n’eydugiñ her tab’-i hayvân añałamaz Ya’ñ nûr-i Ahmedi bu cehîl Mervân añałamaz	Râz-i işki ben nice tesvîd ü taħrif ideyin Nûr-i pâki ya niçe a’ mayâna tenvir ideyin Aftibîya ya niçe huffâsa ta’bir ideyin Hâl-i hattuñ dil-berüñ ben kime tefsîr ideyin Vâhdeñ her bir deni te ’vîl-i burhân añałamaz	Muhammes/7 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîün	
226.	134b-135a	Şehri	[Hep] dîl bu miñnet-abâd içre şijhat beklerüz Şeb-i hîcâr-i miñnetde vaşlı-hikmet beklerüz Tâlib-i dermânyuz biz simdi nevbet beklerüz Fâris-i meydân-i işkuz kim mahabbet beklerüz Pâshânuñ intihâ-i ser-i serħad beklerüz	Sâvit-i Ahmedden bu gönlüm dem-be-dem cûs ideli Ol şâhadâ cân fezâsindan gönlü güş ideli Muştafânuñ nutkuñ bil Şehriya güş ideli Nâkiyyâ el-fâkru fahr câmmi nâş ideli Lâ-mekânûñ mestiyûz bîz evc-i rif’at beklerüz	Tâhmis/6 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîün	
227.	135a-135b	Sipâhi	Girmiñzî meydân-i işka söyle kim mestâneyüz Başa câna kalnuyup serden geçer merdâneyüz Nîk zîhni dağıdüp bir tâlib-i cânâneyüz Sammañuñ rûsâvîlyukdan gâm çeker ferzâneyüz Taşa calmuñ işse-i nâmisi bir divâneyüz	‘Ay’as i’şret idelüm imlez Sipâhi demedeme Bu fâna dünwâyi gördüm kalmadı cân u Ceme Tâlib olsanâ dehr içinde çäre-i def-i gama Rûħiyâ zarfi olan gelsün salâdûr ‘âleme Biz mey-i vahdetle mâl-â-mâl bir hum-hâneyüz	Tâhmis/5 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîün	
228.	135b-136a	Vuğulu	Kalmamışdır şübhemûz sekâk [ü] gümdândan fâriğüz İtmeñzî çün u çerâb biç imtihândan fâriğüz Geçmiñzî zevk ü recâdan in ü andan fâriğüz Zâhidâ samma bizi ancak cihândan fâriğüz On sekiz biñ ‘âlemüñ kevn [ü] mekândan fâriğüz	Bî-nişân it bu dil-i nâ-bud ey kaşı kemâñ Bi-nişân olmañ murâdumdur cihânda bi-nişân Ey Vuğulu hoş dimiş ol şâ’ir-i mu’ciz beyan Nâlemûz seng-i mezâra naķış idip kûlmâti nişân Vâħħi’ ‘âlemede biz nâm u nişândan fâriğüz	Tâhmis/5 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîün	
229.	136a-136b	Feyzi	Pür-hün olursa gözce-sufat ger fu’ñâdumuz Gül gibi yansa nâr-i dile nâ-murâdumuz Çâk olsa hec ile ten-i bâk-i nîhadumuz Fermân-i işka cân ile var inkiyâdumuz Hüküm-i kazîya zerre kâdar yok’ inâdumuz	Feyzi zamân-i ‘omr [ü] hayatı inkizâ bulur Kesb-i ma’ ârif deðerüñ cîlâ bulur Her demde zîkr[le] hayr ile cânûn safa bulur Minnet Hudâya devlet-i dünâyâ fâna bulur Bâħħi’ ‘âlemede biz nâm u nişândan fâriğüz	Tâhmis/5 bend	mef’üllü fâ’lîätü mefâ’lîün fâ’lîün	Feyzi-i Kefevi Divâni, s. 257-58.
230.	136b	Muhîbbî	Nedür cennet temâşası eyâ hûr u cinâñ sensûz Olur mi ‘âşik-i dil-hastec hândan bir zamân sensûz Gözüme kârañu oldi benüm mûlk-i cihân sensûz Göñül bir dem kârâr itmeñ eyâ rûħ-i revân sensûz Fiğân u âh [u] zâr eyler tenûm içre bu cân sensûz	-----	Muhammes	mefâ’lîün mefâ’lîün mefâ’lîün mefâ’lîün	Bu muhammes, Muhîbbî Divâni’nda yoktur. Varak kopukluğundan dolayı bu muhammesin son bendi eksiktir.
231.	137a	Hüzni	Uğramış her kime ‘işkuñ gäret-i cân eylemis Göñlinüñ şehrini yılmış cümle virân eylemis Gâmzeñ ol kâfirdür kür kim kâşid-i îmân eylemis Gözlerüñ bir Türkman kim mest oulp kan eylemis Kâkülün bir fitne kim cânular perişan eylemis	Gitti elden dâmen-i şâdi gerekdir şimdi men Tutuban gâm dâmenüñ mesken kılam beytü-l-hazen Hüzni yi gelse eccl kurtarsa bes bu kaygudan Ey Eşri dirlik senüñ için şâ’ib iken Ferhad oldürmine ne hoş müşkilün aşan eylemis	Tâhmis/5 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîün	
232.	137a-137b	Güvâhi	Ma’rifetdür âdemâe ta’lim-i esmâdan gâraž Bilmendir etvâr-i kalbi her müsemmedan gâraž Vech-i bâkîdür nuķûş-i cümle eşyâdan gâraž Ahîrcet kësb itmedür bu dâr-i dünâyâdan gâraž Yoħħa bildiñ mi nedür ey zâhid ‘ubkâdan gâraž	Ey Güvâhi şohbet ü şûret libâs-i ‘âriyet Yazmadı evtâd-i hikmet derd-i ‘îşka’ ‘âfiyet Hamdülli’ llâh irdi câna feyz-i Haķdan mevhîbet Bir-i rûħiyye eglesesiñdir Hâled cûn ‘âkbet Ma’rifet satmak degûldür si’r-i inşâdan gâraž	Tâhmis/5 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîün	
233.	137b-138b	Ahmed	Dil-berâr ‘îşküñde fahrum yiridür bed-nâmlig Rûze-i hecüründe oldi baňa dûrd-âşamlig ‘Iyd-i vaşlündan baňa bir bûse vir bayramlig Nice ey ârâm-i cân cevârniye bî-ârâmlig Dostluk gel góki haddin geçdi dişmân-kâmlig	Zulf-i dil-berdin amânlâgör livâ-yi ‘îşkîn Bulma hâli ey köñül bir dem şâfa-yi ‘îşkîn İstegil derdüne Ahmed gel devâ-yi ‘îşkîn Cân kulağıyla iştgîl gel Nevâyî ‘îşkîn Ol gedâðan kim neler chîl-i keremden kâmlig	Tâhmis/7 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîün	Dukakinzâde Ahmed Divâni, s. 65-66.
234.	138b-139a	Zâhiri	Çekdi nâz ‘askerini hîş ile cânân saf saf La’-i handanı kemin eyledi dendän saf saf Tûg-i lesker-keşdür zulf-i perîşân saf saf Mûjîc haylin dizer ol gâmze-i fetâñ saf saf Güyîyâ cenge durar nîze-güzerân saf saf	Tutâlum tac-i mücevher başına nûh-tâkî Kimi gördigi eccl câmin sumuzza sâki Bu cihân Zâhiri hîç kimseye kalmalı bâkî Kadrîñi song-i musallâda bîlüp ey Bâħħi’ Durup el başlayalar karşuna yârân saf saf	Tâhmis/9 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîätün fâ’lîün	
235.	139a-139b	Ahmed	Elâ ey şûf-i şâfi dil almak Göñül deryâsına salduñisa zevrak Uyarup cân görzin gel bir nażar bak Olupdur yir [ü] gók pür-nûr-i muñâlak Gelür her zerreden da’im ene’l-Hâk	Uyar cânûn görzin ehl-i diligör Cihân nûr-i vahdetten doligör Bugün remzi Celâlîden buligör Su gibi pâk [ü] şâf-dil oligör Dilersen Ahmed dîdâra bakmak	Muhammes/5 bend	mefâ’lîün mefâ’lîün fe’lîün	Dukakinzâde Ahmed Divâni, s. 67; Başlık: Tâhmis-i Remzi Çelebi Ğazel-i Ahmed-i Min-Dükakin.
236.	139b-140a	Hatâyi	Ey gözüm ağla ki bir gönce-i handânum yok Yüzüme gülebañar nergis-i mestânum yok Gülip açılmağa bir tâze gülistânum yok	Bûse-i lebleri cân üstine cânular eyler Kim anı satup alanlar ne ziyânlar eyler Gelegör ekş-i Hatâyi niçe kanlar eyler	Tâhmis/5 bend	fâ’lîätün fâ’lîätün	Bu tâhmis, Hatâyi

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

			<i>N'ideyin şah-ni çemen seyrini cānānum yok Bir yanumca salınur servi-lurānānum yok</i>	<i>Enevri gülsen-i kuyunda fığınlar eyler Dime ey gönçe-dehen murğ-i hoş-ellānum yok</i>		<i>fā' ilātūn fā' ilān</i>	<i>Dīvān'nda yoktur.</i>
237.	140a-140b	Bağrı	Külbe-i gam-hânedeki ey dil bize hem-ser mi yok Câm-1 'ışkı şevk ile nûş itme bir er mi yok Bezm-i gamda yolsa bir sâki-i simîn-ten mi yok <i>'Işka kâbîl dîl mi yok şehr içre yâ dîl-ber mi yok Mest yok meclisde bilmenem mey mi yok sâgar mı yok</i>	Bağrı enfaş-i rûhu'lâhdur el-kâb-i nazm Vechidür güftâr-eftal-i dili aşhab-i nazm Zâde-i tab' a gıdâ-yi rûhdür âdâb-i nazm <i>Nîçün ebkâr-i ma'âni beslemey erbâb-i nazm Yolsha Yaḥyâ gibî ustâd-i sîhân-perver mi yok</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilān</i>	<i>Bağrı Dîvânm, s. 63.</i>
238.	140b-141a	Sümni	Var mı bir şeh-zâde kim bir dâda bin bî-dâdi yok Bir beg oğlu gördünüz mi gamzeden cellâdi yok Serv-i bâlalar çok ammâ fitneden âzâdi yok <i>Āh kim bu şâh-i hüsünâ 'ahdinâi bînyâdi yok Defterinde bunuları hergiz vefânuñ adı yok</i>	Bu fâna dünâyâda çi bâki degildür hem-demûn Ölmeden kendü ölüne ağlayup tut mâtêmüñ Sümni kanlı yaşûn olsun dem-âdem hem-demûn <i>Ādemâe âfir harâm olur harîri 'âlemüñ Çâflı olma fâkîr-i 'omrîni Zâti'yâ bînyâdi yok</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilâni</i>	
239.	141a-141b	Şerîfi	Ağlamed 'âşik[1] ey dil gam-i cânân anacak İñleden ehl-i dil[1] gerdiş-i gerdan anacak Kimi mâtêm-zede hâlkun kimi şâdan anacak <i>Hâl-i 'âlem ezeli böyle perîşan anacak Kimi nâlân kimi gîryân kimi hâdan anacak</i>	Künc-i mühnetedde Şerîfi olbun genç-i nîhân Mâsiyâyi umudup Hâk ile olsañ her ân 'Âlem-i kevn fesâd oldugu' için mûlk-i cihân Bâkiyâ hânkâr-i 'âlem-i hayretde hemân Her gelen kimse bu esrâr ile hayrân anacak	Tâhmis/5 bend	<i>fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilâni</i>	
240.	141b-142a	Bâki	Beklemede giceler bir hasteyi yâran aran Hâlümü anilar benüm bir dîde-i gîryân aran Mürde cisme cân virûr 'îşâ-nefes yâran aran Naâkd-i şîhâtde bu sâ 'il hasteye İhsân aran <i>Hey meded olđûm Mîsâlmânlar baâja dermân aran</i>	Dostlar lutf eyleüp bu derde bir dermân idüñ 'îlâc idüp câm-i 'ışkı sultân idüñ Bu derden Bâkiyî azâd eyleüp İhsân idüñ ⁶¹ Lutf idüp bir mürdeyi İhyâ idüp şâdan idüñ ⁶² <i>Hey meded olđûm Mîsâlmânlar baâja dermân aran</i>	Muhammes/5 bend	<i>fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilâni</i>	
241.	142a-142b	Cehdi	Ruhşâri üzre kâkül-i cânân bölük bölük Geldi zûhura âfet-i devrîn bölük bölük Feryâda geldi her dil-nâlân bölük bölük <i>Yir yî bilürümş ol hâf-i reyhân bölük bölük Saf saf yazdırılmış âyet-i Kur 'ân bölük bölük</i>	Ey nev-nîhâl-i tâz gül-i behcet-i bahâ Kâlmış ferid-i hüsün seni Hâzret-i Hûdâ Gûş it nedüñ o şâh-i kemâlatü Cehdi <i>'Azmî diyâr-i vaşluna 'azam itse câ-be-câ Bağlar yolun 'asker-i hicrân bölük bölük</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mef'ûlû fā' ilâti mefâ'îlû fā' ilâni</i>	Başlık: Tâhmis-i Behceti
242.	142b-143a	Dervîş	Döstüm derd-i derinimden hâberdâr olmaduñ Bir nefes kün-cî belâdâ baâla gam-hâr olmaduñ Hâlième rahm itimedûñ yâr-i vefâdar olmaduñ Vâkif-i esrâr-i hâl ü 'âşik-i zâr olmaduñ <i>Çayradur meylin senâiñ bildülm baâja yâr olmaduñ</i>	Gerci çok çekdük cefâ vü cevrini meh-rûlaruñ Başuna sevdasını aldûñ zülf-i 'anber-bularuñ Hâşîli Dervîş budur bunca güft-gûlalaruñ Tirüfe olduñ nişâne her kemân-ebrûlaruñ <i>Böyle bir yerde dahti Şemsi gürifâr olmaduñ</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fā' ilâtūn fā' ilâtūn fā' ilâtūn fā' ilâni</i>	
243.	143a-143b	Feyzî	Bize râğmen dolasúñ şâfanâ cânâm kemerün Yok yîro derd ü belâ çekmede âşüfelerüñ Kati seydâlige var bûlbûl-i sürdelerüñ <i>Çoñçeler içre nîhân eyleme gül-berg-i terüñ Ya'nî seyr eyleyelün sîncîn çöz dîgâmelerüñ</i>	Olmazı tâlî ümûz simdi müşâ id ne 'aceb Feyzî isteyeler fazluna şâhid ne 'aceb Cevher-i nazmânia ta'n eylese hâsid ne 'aceb <i>Şî'r-i Bâkiye kûlak tutmasa zâhid ne 'aceb Söz güherdür ne bûlur kadrin nâ-dân güheriñ</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fā' ilâtūn fā' ilâtūn fā' ilâtūn fā' ilâni</i>	<i>Feyzî-i Kefevî Dîvânm, s. 258-59.</i>
244.	143b	Feyzî	Yoğ iken serde sevdâ-yi şâfası vaşlı-i cânâmuñ Ferâgum var iken endişesinden kayd-i hicrânmuñ Degülken cân giriftâr-i kemend-i 'ışk-i hûbânuñ Göñül âzâde iken bend-i zûfinden cûvânânuñ Görüp cân ul ile bendesi oldum Sûleymanânuñ	Münhevver idegor Feyzî sevâd-i dîde-i cânı Te'emmûl eyle bir dem ijtîlâf-i nev'-i inşâni Kimi rif atde hâkkâ kiminün alâçâ katı şâni Kimi beg kimi paşa kimi naâş-sâde sultânı Biz ednâ bendesinût bendesiyüñ Al-i 'Oşmânuñ	Muhammes/5 bend	<i>mefâ'îlû mefâ'îlû mefâ'îlû mefâ'îlû</i>	<i>Feyzî-i Kefevî Dîvânm, s. 259-60.</i>
245.	143b-144a	Nevâyî	İrdi oh cânuma ey ebrû-kemân aylıruluñ Kıldı su bağrûmu pür çeşmûm[i] kan aylıruluñ Çekdi bu sineme yüz dâgi-nâhân aylıruluñ İtdi râzumu kamu hâlka 'yân aylıruluñ <i>Boldi bu demde maâna veh ne yaman aylıruluñ</i>	Veh Nevâyî üzülp gitdi 'yân u çu yakın Rahm idüp itmedir bir kimse anuñ derdâ hemîn Sindin ey müniş-i cân kaşd anuñ bu ki hemîn Dîde sinûñ ol günü kara könlî hâzin <i>Boldi bu demde maâna veh ne yaman aylıruluñ</i>	Muhammes/5 bend	<i>fā' ilâtūn fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâni</i>	
246.	144a-144b	Fużûlî	Cândadur mihri ezelden mihr-i ruhsâruñ senâiñ N'ol'a tâ şâm-i ebed olsam talebkâruñ senâiñ İmdi cânâ bolmamış men 'âşik-i zâruñ senâiñ <i>Ey ezeldin tâ ebed kônlâm gürifâruñ senâiñ Çârcî kıl kim boldi cânum asru dildâruñ senâiñ</i>	Şâmmâ cevr itseñ Fużûlî incüp cevrin kila Ger cefâ kıl ger veftâ cânûm fedâ sen kâtile Men hod oldüm imdi sen tîg-i cefâ alup ele <i>Lutfîli olđürseñ ey dil-ber cefâ tîgî ile Anda hem olğay menûm rûhüm meded-kâruñ senâiñ</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâni</i>	<i>Fuzûlî Dîvânu, s. 701-703.</i>
247.	144b-145a	Şehri	Bağlayan hoş bağlamışdur dil-sitâm Hamzanuñ Muştâfa 'ammâsi olan kühksitâm Hamzanuñ Ehrimeler 'âciz olmaz cân-sitâm Hamzanuñ Söylenir dillerde ey dil-sitâm Hamzanuñ <i>Ka'betu llâh olsa tâ mi râstâm Hamzanuñ</i>	Dünyeye meyl itme aslâ çün işitdün vasfini Gelenler n'eylediler bunca dünyânuñ vasfini Şehriyâ dilden koma sen ol veleğün vasfini ⁶³ <i>Koma elden rûz [u] seb mihr-i nîgâruñ vasfini Olmak isterseñ Hañbî kâşsa-h âm Hamzanuñ</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâni</i>	
248.	145a-145b	Nizâmi	Karşu durmaz cengine Efrâsiyâb ibn-i Beşeng Dide-i a' dâyi rûz rezim ider meydân-i ceng Hün-i düşmenler ider şâh-ni veğayı lâle-reng <i>Tîg-i sâhbi atesi deryâ gîbi yüzer necheng Kâşm-i La'în-kâbâ ablak süvâri rûz-ceng</i>	Zümre-i şâhî-kirânûn şorsalar ismin baâia Ates-i sâzâ a' dâ Kâsim-i La'în-kâbâ Ey Nizâmi cân dilden ma' il oldum ben aña <i>Böyle bir merdüñ nice meftûm olmasa Tîgîyâ Mûlkini Rûmuñ silahsori geçen merdân-i ceng</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâni</i>	Bu tâhmis, <i>Karamanh Nizâmi</i> Dîvânunda yoktur.
249.	145b-146a	Resmî	Serv mi vardur çemende kaddûn hayrân degül Göñce var mi reşk-i lâlünden yûregi kan degül Dil mi vardur yâ kemân-ebriñ için kurbân degül <i>Her ne cân kim gözlerüñ sihriyle ser-gerdân degül Ehl-i diller mezhebinde cândur ammâ cân degül</i>	Resmîyâ 'usşâka dil-berler ider cevr ü cefâ Kimse ummasuñ guzellerden begüm mihr u veftâ Hoş dimis ol faris-i milki-ma' âni-i fena <i>Ey Nizâmi yok durur hûblarda hîç mihr ü veftâ Hamdu-li'lâh bularuñ hüsâne pâyan degül</i>	Tâhmis/7 bend	<i>fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâtûn fā' ilâni</i>	
250.	146a-146b	Şehri	Varum yoluna hârc ideyin eşk-i ter degül Dünya fedâ yoluna [senâiñ] sim ü zer degül Olsun telef hâzîne-i 'omrüm gûher degül <i>Cânlar fedâ mahabbet-i cânâna ser degül</i>	Şehriyâ varım terit ele al bâdey ⁶⁴ Onmak isterseñ eger 'âşik-i bî-dâdey ⁶⁵ Câh-i dünyâya virmem bir serv-âzâdey ⁶⁶ <i>İki cihâna vîrmedi bir yâr-i sâdeyi</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mef'ûlû fā' ilâti mefâ'îlû fā' ilâni</i>	

⁶¹ Vezin tutarsız.⁶² Vezin tutarsız.⁶³ Vezin tutarsız.⁶⁴ Vezin tutarsız.⁶⁵ Vezin tutarsız.⁶⁶ Vezin tutarsız.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

			<i>Erbâb-i işka terk-i ser itmek hünér degül</i>	<i>Bâlik csîr-i kayd-i nukûş u suver degül</i>			
251.	146b-147a	Kâmi	Geh şem'-sifat bezm-i ejhîbbâya çerâg ol Ğamzeñ gibi 'uşşâk ile geh kanlu bıçag ol Geh bülbü'l-dem-sâz gehî hem-dem-i zâg ol Geh cân gibi ahbâba yakın gâh'ıraq ol <i>Her kanda isci pâdişâhüm dünyede saq ol</i>	Artarsa n'ola Kâmi 'i zârun' gami sensüz Zehr-âb ola nûs eylese câm-i Cemi sensüz Ko nâlî vü zâr olsun tek hem-demi sensüz ⁶⁷ Tâ dâr-i cihân eylemesin 'âlemi sensüz <i>Her kanda isci pâdişâhüm dünyede saq ol</i>	Tâhîmîs/5 bend	<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>	
252.	147a-147b	Eşki	Ey gönül el darlığından hergiz olmagıl melül Olmak hem-pâ sakın 'ışkûn yoldında saña kul Kim bugün firdevs-i a'läye dilersen väsi' yol <i>Mürşid-i kâmil bulup eyle tarîkate duhûl</i> <i>Hü diyenin tevbe kıl saña seffî' ola Resûl</i>	هُوَ مُكْرِمٌ olmak aşinâ Gelmeye dirsen eger derd ile hasret bil saña Mâverâsin bulmamış 'âlemde kimse serverâ <i>Dü-cihânda izzeti bulmak dilersen Eşkiyâ</i> <i>Fârî ile fârî eyleyiben naâkî-i câna mâyîh ol</i>	Muhammes/5 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	Başlık: Tâhîmîs-i Sürüklü Gazel-i Eski Çelebi
253.	147b-148a	Ferrûhi	Selâm olsun selâmetdür Edirne Bursa İstanbul Güzellerle kıymetdür Edirne Bursa İstanbul Dağı bir akrâm yokdur Edirne Bursa İstanbul Dimîsler ber-zarafetdür Edirne Bursa İstanbul Şanâsan baş-gâi cennetdür Edirne Bursa İstanbul	'Acemden' azm ider Rûmâ Kâlender Hâyder ü Câmî İştûdüm misf-i dünyâdûr dimîsler Misr ile Şâmi Bu bûldân-ı güzin içre şaşın fevt itme eyyâmi Misâni ya neye beñzer bu sehr-i se Ferrûhi nâm ⁶⁸ Şanâsan baş-gâi cennetdür Edirne Bursa İstanbul	Muhammes/5 bend	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>	Başlık: Muhammes-i Mişâli Çelebi.
254.	148a-148b	Cevâni	Ârzü-yi dil-ber-i sâhih-cemâl eyler gönül Rûz-i hecrûle temennâ-yi vişâl eyler gönül Bilmecüm yâ Rab neden fîr-i muhâj eyler gönül Key ta' accûbdür ki olmaç iştîmâl eyler gönül Mümkin olmaç nesneyi niçin hayâl eyler gönül	Ibtidâ bu müşra'ı bir merd taârif eylemis İşidüp aâni bir insân gîne tefsîr eylemis Dilde kudret şâfha-i jengâñ tâhri'e eylemis Âferin olsun Cevâni böyle ta'b' eylemis Mümkin olmaç nesneyi niçin hayâl eyler gönül	Muhammes/5 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	
255.	148b	Ahmedî	Eyleüp terk-i ta'alluk gel fena ol ey gönül Fârî ile fârî eyleyüp ehl-i gînâ ol ey gönül Mûlk-i ma'nâ kâdem bâs pâdişâh ol ey gönül <i>Şâh-i 'âlem olmaç iştîseren gedâr ol ey gönül</i> <i>Ko riyâset fikrini gel hâk-i pâ ol ey gönül</i>	Bu tarîk-i 'îşk içinde Ahmedî sen pîr isen Şîr-i merdânsu'ñ eger bu mişedî naheçr isen Bir saçî Leyîl içün Meçmûn-i der-zencîr isen <i>Hayredînîn derdine dermân olayın dir isen</i> <i>[Dem-be-dem derd ü belâya mübtelâ ol ey gönül]</i>	Tâhîmîs/5 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	Dükâkînîzâde Ahmed Dîvâni, s. 68.
256.	149a	Hayâli	----	Niçe bir derd-i firâk-i yâr ile bi-bâk olam Ya niçe bir derd-i hasretle gîribân-câl olam Ya bir başda olam ya bir ayaðda hâk olam Ey Hayâli nazm-i gevhâr-bâr ile bi-bâk olam <i>Görelüm âyîne-i devrân ne sûret gösterür</i>	Tâhîmîs/5 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	Varak kopukluğundan dolayı bu tâhîmîs ilk üç bendi eksiktir.
257.	149a-149b	Hijâbî	Gâh olur dil-ber baña mîhr ü mahâbbet gösterür Bir vişâl ile döner geh egni sûret gösterür Âdemî şimâk için bir nev'a'suret gösterür Va'de virür gâh olur yollarla hasret gösterür <i>Görelüm âyîne-i devrân ne sûret gösterür</i>	Bir kîlîsâdûr bu dünyâ sûreti olmâs harâb Her şanem içinde olmâsdu'r anûnilâ aâfitâb Naâşima aldanmasunlar söyleñey ez şeyh ü şâb Ey Hijâbî cevr-i yâre kıl tâhâmmül yab yab <i>Görelüm âyîne-i devrân ne sûret gösterür</i>	Tâhîmîs/5 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	
258.	149b	Veyî	Şubh-dem çün nev'-c arûs-i çarh oldu aşikâr Gün yüzünde turre-i şeb-nem salındı rûzîgâr Şânnâna anuñ mukarrer eylemiş ol Kirdîgâr Devr-i ruhsârdan gördüm yazmış ol Perverdiğâr Lâ fetâ illâ 'Alî lâ seyye illâ Zü'l-fikâr	-----	Muhammes?/	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	Bu muhammes, Veyî Dîvâni'nda yoktur. Varak kopukluğundan dolayı bu muhammesin son bendi eksiktir.
259.	150a-150b	Vâhdedî	[Hamdü-lî'llâh] ⁶⁹ ki dilâ mazhar-i fehm-ârâyam Evc-i rif'atâ Hümâ gibî semen-simâyam [Kâf-i] ⁷⁰ kudretde bugün sâkin-i bî-pervâyam <i>N'o la dohr içre nişânum yوغ isc Ankiyâm</i> <i>Ne 'aceb seylî gîbi çâğlamasam deryâyam</i>	Vâhdedî sûret-i şekl-i beser-i ekreme Gelmişem ahsen-i takvîm ü benî adêmde İbn-i Meryem geçinüp vâstâ-i hâtemde <i>Bâlikyâ nûr-i Muhammed hâk içün 'âlemde</i> <i>Dem-i cân-bâhs ile nazm içre bu dem İsâyam</i>	Tâhîmîs/5 bend	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>	Tâhîmîs/5 bend
260.	150b-151a	Ziyâ'i	'Işk-i cânîn ile çünki ezelden hem-demem Ahşen-i takvîm benem sânumda geldi ekremem Mazhar-i zât [u] sıfâtam 'ayn-i ism-i a' zânam <i>Men ki dervişem fâkîrem pâdişâh-i 'âlemem</i> <i>Rûh-i bî-rengem egerci renge geldüm ademem</i>	Ey Ziyâ'i bu felek kim devr ider cünbişlenür Emîr-i Hâkdan gayri var mudur biç eç kim eslenür Ger sa'dem ger sakî bi duñicûn teşvîşlenür Ey Nesîmî çün her iş takdir'e işlenür <i>Fâriğem dünyâ vü 'ukbânuñ gamundan bî-gamam</i>	Tâhîmîs/7 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	
261.	151a-151b	Cinâni	Nev-bâhâr oldı güzelliendi ser-a-ser 'âlem Oldı izhâr ile her gûne gûlistân-ı lîrem Sineler doldı safa kalımdı endüh ile gam <i>Eyledi mijdeyi gûl bûlbûl-i sâd u hurrem</i> <i>Gonçenûm gönüli açıldı gûle dişdi seb-nem</i>	Ey Cinâni pür idüp şöhret ile âfâki Haşre dek nâmân ola devr-i feleke bâki Demidür sâkin idüp sütz-i dil-i 'uşşâki <i>Âb-dâr olsa n'o la mîv-i şî'r-i Bâlik</i> <i>Urmadî kimse bu bâg içre dañh böyle kalem</i>	Tâhîmîs/5 bend	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>	Cinâni Dîvâni, s. 229-31.
262.	151b-152a	Ahmedî	Sevdâya şalan gönlüm cânâne midür bilmem Cânâne ise kasdi imâna midür bilmem La' l-i leb-i mey-güm hüm-hâne midür bilmem <i>Gönâlin katı rûşvâ-yi mestâne midür bilmem</i> <i>Mestâne degûlse yâ dîvâne midür bilmem</i>	'Âlemde bilem dirsen mâhiyyet-i insâni Gel tâlib olup 'âşk tut dâmen-i 'îrfân Cün buldu sözüñ Ahmedî kadri dûr-i galâtâni <i>Eş'îruñ okunduça mest itmede yârâm</i> <i>Nefîl'dil-i pür-feyzüñ mey-hâne midür bilmem</i>	Tâhîmîs/5 bend	<i>mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün</i>	
263.	152a	Beyâni	Sürünür yîn yüzüm kâhr ile cărib miyam 'Arşa-i dehrde galâtân oluram töb miyam Hele idrâk idemem ben beni meczûb miyam <i>İñlerem her gice ben derd ile Eyyûb miyam</i> <i>Dökrem gôzyâşını hûzun ile Ya'küb miyam</i>	Kimseler saña Beyâni gibi bil ağlamasun Âteş-i guşsa ile cân u dili dağlamasun Cûy-veş eşk-i derûnum güzelüm çağlamasun Ey leb-i gôza Yedîmî nice kan ağlamasun <i>Dest-i hec'r ile büksürsin beni mektûb miyam</i>	Tâhîmîs/5 bend	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>	Beyâni-i Karâhisâri Dîvâni, s. 213- 14.
264.	152a-152b	Şâdîk	İster gönül ki bende-i fermân-i 'îşk olam Ya' nî şeh-i memâlik-i İran-i 'îşk olam Fikr eylerem ki şindi Süleyman-i 'îşk olam	Şâdîk cemâl-i dil-beri vaşf eyle da 'imâ Oldur kûlub-i ehl-i dile bâ' iş-i şâfa Añla kemâl-i sun'-i Hûdâyi ol aşinâ	Tâhîmîs/5 bend	<i>mef'ülü fâ'ilâtü</i>	

⁶⁷ Vezin tutarsız.⁶⁸ Vezin tutarsız.⁶⁹ Mecmuadaki yırtılma sebebiyle okunamamaktadır.⁷⁰ Mecmuadaki yırtılma sebebiyle okunamamaktadır.

XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi

			<i>Kasdum budur ki Husrev-i devrân-i 'ışk olam Hüküm eyleyem gam iline sultân-i 'ışk olam</i>	<i>Esrâr-i Hakka mahrem olıgör 'Übeydiyâ Dirse bu hânkâhda bayrân-i 'ışk olam</i>		<i>mefâ'îlün fâ'ilün</i>	
265.	152b-153b	Beyâni	Şubhî irüp oldu gine çünkü şeb-i târ tamâm Câme-hâbûndan o meh şive ile kıldı kıyâm Reviş-i râhî şadım başmaga itdi idkâm <i>Kıldı ol serv-i sehi nâz ile hamnâma hârâm Şem-i ruhsâri ile oldi münevvem hamnâma</i>	Vireyin yare Beyâni nice hemyân naâdin Dökeyin ayágına eşk-i firâvân naâdin Hep nişâr eyleyeyin idde-i giryan naâdin <i>Müzz-i hammâm Fuzûlî virürün can naâdin Kılmasur serif-i zer ol serv-kad ü sim-endâm</i>	Tâhmis/10 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	<i>Beyâni-i Karâhisâri Divâni, s. 214-15.</i>
266.	153b-154a	Celâli	İlhâfa kâdir olsam kuyûn ziyyat itsem Karşusundı hâzır olsam 'arz-i velâyet itsem Şâfiî cevâbuñ alsam def-i harâbet itsem <i>Câna derûn-i derdüm bir hikâyet itsem Hîcrân sebine hâlüm saña sıķayet itsem</i>	Başdan başa Celâli fermân-i 'ışkı gördüm Sinem misâlı pür-hûn meydân-ı 'ışkı gördüm 'Akûlum gibi perişân dîvân-ı 'ışkı gördüm <i>Gönlüm gibi hârâbe eyvân-ı 'ışkı gördüm Mî'mâr olup Muhâbbî am' imâret itsem</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlün fâ'ilâtün mefâ'îlün fâ'ilâtün</i>	<i>Manastırî Celâl Bey Divâni, s. 264-65.</i>
267.	154a-154b	Fuzûlî	Vây yüz miñ väy kim dil-dârdan ayrılmışam Fitne-çesm-i sahî-i hûn-hâr'dan ayrılmışam Bülbül-i sürüdeyem güzârdân ayrılmışam Kimse bilmez kim ne nisbet yârdan ayrılmışam <i>Bir kadi şimsâd u gü'l-ruhsârdan ayrılmışam</i>	Mülk-i väsl-i dil-berûn gönlümde ma'mûr olmadı 'Işk camîmdan dî cân mest ü mahmûr olmadı Derd-i bi-dermân-i hecerinden tenûn dûr olmadı Hem Fuzûlî 'ışk u 'âşâklığı meşhûr olmadı <i>Bir kadi şimsâd u gü'l-ruhsârdan ayrılmışam</i>	Muhammes/7 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	<i>Fuzûlî Divâni, s. 698-99.</i>
268.	154b-155a	Sipâhi	Yûri hey derd-i 'ışk-i yâr ile muâ' tâd olan gönlüm Yûri hey dest-i cevr-i dehr ile âbâd olan gönlüm Yûri hey seng-i mîhnet kesmede Ferhâd olan gönlüm <i>Oluq fâriğ hep kamu eşyâdan âbâd olan gönlüm</i> ⁷¹	Oluq 'ışk-i gam-i dildâr ile gayetde alâüde Değilsin bir dem anuñ-cûn şafa vü zevk [ü] rähatda Sipâhi gibi kıldıg güse-i hâk-i mezelletde <i>Yûri hey uzlet idüp tckye-i mihr-i mahabbetde Kemâl-i 'ışkî Sunî Hâfe ile işrâd olan gönlüm</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	
269.	155a-155b	Cinâni	Ne mansib özleyüp dirhem ü ne dinâr arar gönlüm Cihâni gesti idüp bir sim-tendâr arar gönlüm Yolnda olmeye 'îsi-nefes bir yâr arar gönlüm <i>Dolanup şehr içinde vadî-i dildâr arar gönlüm Evin yapmak içün bi'llâh görüp mî'mâr arar gönlüm</i>	Kalüp daru's-şîfa-yi 'ışk içinde bu dil-i seydâ Dahu uşlammâdi sevdâ-yi zülf-i yâr ile aşla Cinâni -veş sevüp biñ cân ile bir dil-ber-i zîbâ <i>Yeni başdan deli olmak diler ey Hayredî ummâ Gine eski efendim gibi bir dildâr arar gönlüm</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	<i>Cinâni Divâni, s. 234-36.</i>
270.	155b-156a	Şehri	Başlağı bülbültün feryâd gönlüm ⁷² Arar bir serv-kad şimsâd gönlüm Şehri olmadı <i>Harâb olupdur ol âbâd gönlüm Gâmuňla toptoludu sad gönlüm</i>	İrisûn Şehri zire hasret ile Hem-nisîn-i hâk olup furkât ile ⁷³ Zemîn oldu durağûn gurbet ile <i>Karşılıdu kara yire mîhnet ile Hayâli simdi of Ferhâd gönlüm</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün fâ'ilün</i>	
271.	156a-156b	Fazlî	Çanadum üstine Ankâ gibi biñ küh-sâr aldum İçinde pençe-i kâhr ile kebg-i dil-fîgar aldum Mahabbet Kâfinuñ gerçi şikârnı bî-şûmâr aldum <i>'Adû-ya zağ clinden bir tezver-i sîve-kâr aldum Şâh-bâz-i 'ışk olaldan bugün dahi şikâr aldum</i>	Oluq Fazlî gibi ser-geştesi bir mâh-ruhsâruñ Varup dellâl-i bâzârun görüp gino o dil-dâruñ Hezârân cehd ile ikârârını aldum o 'ayyâruñ <i>Nukûd-i sabrunu vurdum metâ'-i vaslma yârûñ Görenler Zâdiyâ cânlar virür bir yâdgâr aldum</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	<i>Kara Fazlî Divâni, s. 258-59.</i>
272.	156b	Tığî	Ah kim bu dil-i sîzân ile öldüm gitdüm Tutuşup âtes-i hûrmân ile öldüm gitdüm Şem'-ves dide-i giryan ile öldüm gitdüm <i>Heves-i sohbet-i cânân ile öldüm gitdüm Irmedin vuşlata hîcrân ile öldüm gitdüm</i>	Cân virürken yoluña Tığî olup senden dûr Olmış a'-dâ-yi denî dâr-i cihânda Manşûr	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	Varak kopukluğundan dolayı son bend eksiktir.
273.	157a	Fuzûlî	[Ten bozıldı eşk-i cesm-i hûn-feşânumdan menüm] [Koydi cán gönlümdeki stûz-i nîhânumdan menüm] [Tâc er cism ü cán-i nâ-tüvânumdan menüm] [Gam kem itmez göz ü gönlüm cism ü cánumdan menüm] Çü basumdan savulup ol gitse yanumdan menüm	Ey hayâlüñ hâlveti naâkd-i revânum mahzeni Gözâyi olur revân hez ki hâyl itsem seni Lutf umup senden ser-i kuyûnâda tûdum meskeni Gel gözüm nûri Fuzûlî tek çok ağlatma meni İncimez mi hâtruñ ah u figânumdan menüm	Muhammes/5 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	<i>Fuzûlî Divâni, s. 696-97.</i> Varak kopukluğundan dolayı ilk bendin başı eksiktir.
274.	157a-157b	Şâdîk	Bülbül gibi gülgullar kulsun dil-i nâlânunum Tuşun gine gûzân feryâd ile efgânunum Varım tamâm itsün bu dîde-i giryanum <i>Şeb-nem gibi saçılısun koñ eşk-i firâvânunum Güller gibi açılısun tek gönçe-i handânum</i>	Envâr-i Hudâ görüd Şâdîk gine rûyûnda Bağlandı dili cánâ kâldı ser-i kuyûnda Aksun gözümün yaş gibi suluñda <i>Döküsün gûher-i eşki Bañk ser-i kuyûnda Mahşûl-i dil u dide hep yoluña sultânunum</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	
275.	157b-158a	Cinâni	Übâr-i hât-i sebzüñ reşk-i reyhân ola sultânunum Anı erbâb-i dil görâtuk payrân ola sultânunum Eşigün gayret-i gûzâr-i ridvân ola sultânunum <i>Cemâlîn gûşenî her lahzâ handân ola sultânunum Hezârân bûlbûl ol gûşenâde nâlân ola sultânunum</i>	Cinâni dide giryan olsa dil gâmgîn 'aceb midür Lebüñ hecire kîlsâ ekşini hûnün 'aceb midür Görüp kolsañ 'inâyet olmasan pür-kîn 'aceb midür <i>Gedâ-ya kuyûn olsa Hayredî misâkin 'aceb midür Gedâ mümkün degil midür ki sultân ola sultânunum</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	<i>Cinâni Divâni, s. 241-42.</i>
276.	158a-158b	Fûnûni	Meded ey pây-mâl-i dehr olana Hîzîr-i devrânum Yitiş bir zâlimün zulmiyle çâk oldi gîrîbânum Muhasâl bir 'aceb bûhâta ugradum benüm hânum <i>'Adâlet it saña ismârladum hâl-i perişânum Muhammed Muştâfâ hâkki terâhüm eyle sultânunum</i>	Çenâr-âsâ du' âya iki el kâldurmuş ey şâh Ola kaşr-i felek altun kemerli saña bir hoş kâh Fûnûni ñ olupdur cismi gâmdan câ-be-câ surâh Eger ehl-i hâtâ mücîrmen eger 'âşer eger kûstâh Muhammed Muştâfâ hâkki terâhüm eyle sultânunum	Muhammes/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	
277.	158b-159a	Veyşî	Bâfa bi'-dâd kîlup ey şeh-i 'âli-şânum Gel güzel başun için boynuna alma kanum Az kâldı ki çıka hançer-i gamzeñle cânûm Kalmadı bâr-i gamûñ çekmäge hîç dermânum <i>Garazuñ cevr ü cefâ ise yiter sultânunum</i>	Veyşî i hasta-dîlün derdine dermân eyle Gine evelkei gibi bende-i fermân eyle Geç günâhândan aña luft-i firâvân eyle Hâşîl yalvarırız hep saña ihsân eyle <i>Garazuñ cevr ü cefâ ise yiter sultânunum</i>	Muhammes/5 bend	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	<i>Veyşî Divâni, s. 180-81.</i>
278.	159a-159b	Veyşî	Niçün râhım eylemzsin bu dil-i seydâya sultânunum Niçün durmaz şâlarsın bendeñi ferâdaya sultânunum Niçün ihsân idersin her zamân a'daya sultânunum Niçün mâ'il olursun gördüğün ednâya sultânunum	Sâtop Veyşî gitmişsin yine ağyâr ile cánâ Alılmış derdmend ol važ' una itdi bize şekvâ Tutâlum şâb idermis cevrüle o bi-ser ü bî-pâ Neden lâzım gelir salınmak ağyâr ile yâ tenhâ	Muhammes/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	<i>Veyşî Divâni, s. 181-83.</i>

⁷¹ Vezin tutarsız.⁷² Vezin tutarsız.⁷³ Vezin tutarsız.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

			<i>Hay[ı]flar hâşılı ol kâmet-i bâlâyâ sultânûm</i>	<i>Hay[ı]flar hâşılı ol kâmet-i bâlâyâ sultânûm</i>			
279.	159b-160a	Şehri	Emr-i Hak ile gelüpdür cihâna ol pehlevân Ya' nî' ammû-yi Muhammed Şâh şehîd-i gâziyân Gelmese ol kalur idî kûfr ile kevn ü cihân Kâ'înâtâ gelmeyeysi Hamza-i şâhîb-kırân Sünâîler kâfir elinde bulmaz idî hic̄ emân	Şehriyâ ol serveri medh eylemci niç' olmasun Muştafa' ammîsîdur dilde niç'e vîrd olmasun Zümrü-i şâhîb-kırânâ niç'e nâm-ver olmasun <i>Ey Ӧzâmi!</i> Hamzada erlik niç'e þatm olmasun <i>Ceng iderler ugırına hep ins ü cîn vuþüs u cân</i>	Tâhîmis/7 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilân</i>	
280.	160a-160b	Şehri	Ser-firâz-i şâhîle ceng oldî devr-i zamân ⁷⁴ Ki seçâ' atle mehâbetde oður sîr-jîyân Dest-i kâhrâmda zebûn olmîş 'adû-yi bed-gümân Kâtil-i 'ifrit-i Kâf u sâñ-i şâhîb-kırân Îbn-i Hamza nâm-i pâkîdir bedî'-i pehlevân	Derd ile Ebrehâyi zebûn itdi ol dilîn ⁷⁵ Niç'e cebbar-i melâ'în yîrin itdi dârgîn Ol Hûdâ-yi lâ-yezâl olmuş aña hem destgîr Bâreka'lâh zî-dîfr-i nâmâdârî ol emîr Şehriyâ ouldur cihânda sâñ-i şâhîb-kırân	Muhammes/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilân</i>	
281.	160b-161a	Şehri	Sensin ol şâh-i cihân-tâb sâñ-i şâhîb-kırân Merd-i meydân-i seçâ'i ol diîr-i pehlevân Fâris-i meydân-i nevber kâtil-i kûffâriyân Heybet-i şevket şâlabet şâhîb-i gûrz-gûrân Mûlk-i iklîm-i Horaşan ol bedî'-i nev-cûvân	Revâdûr 'âcîz olsa medhîün itmede kamû 'âlem Eger ins ü eger cinn egen nev'-i beşer de dem Hüred 'âcîz olur cümele kamû diller ola ekem Cihândâ itmeye Şehri gibi medhîni bir âdem Ki el-hâk gelmedi kevne ûyle bir şâhîb-kırân ⁷⁶	Muhammes/7 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilân</i>	
282.	161a-161b	Nakşî	Ey kerîm-i kûdret issi pâdişâh-i kevn mekân Râh-i 'îskûni içre kûldî nice yüz bin 'âşkân İrdi luftûn baña çünküm zâhir oldî gûzîl kân <i>Hamdü'lâh sûrk [û] minnet saña ey sâh-i cihân</i> <i>Cân u dil buldu hidâyet kalmadî sekk [û] güman</i>	Cünkü urduñ bu nişâni Nâkiyâ gel yayı yaş Kim bu oki aqâbilmeş 'âlem içre degme nâs Ol durum kim bu hünerler gayriyâ olmasun kıyas <i>Hamdü'lâh sûrk [û] minnet saña ey sâh-i cihân</i> <i>Cân u dil buldu hidâyet kalmadî sekk [û] güman</i>	Muhammes/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilân</i>	Bu tâhîmis, Nâkiyâ <i>Divân'</i> nda yoktur.
283.	161b-162a	Sipâhi	Münevver itdi âfâkî yüzün ey meh ziyyâlîkdan Yârâşey Sidreysî kâddûn demîr usra müntehâlîkdan Ferâgat eyledi sandûm seni ben bi-vefâlkîdan <i>Gözüm yaşamı bahâr itdiñi firâkunla cüdâlîkdan</i> <i>Senâûle kamu ey zâlim su sizmazdi aralîkdan</i>	Sipâhi gençler içre görüp sen verd-i handâmî Göñîr vîrdi n'ola bûlbûl gibi eylerse efgâni Gözinîñi yaşı kan oldî demidür kilsâsi ihşâni Lâzîfî sud ile vîrdi yoluna câmî ey hâni <i>Aña rahm ceyleyip geçsîn güzel bu bi-vefâlkîdan</i>	Tâhîmis/5 bend	<i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i>	
284.	162a-162b	Cevri	Ferâgat kûlmâdi hergiñ bu gönlüm mübtelâlîkdan Demidür ki gel ey hûni beni kurtar cüdâlîkdan Garâz mûlîr ü mahâbbetdûn begüm bu diîr-bûlkîlîkdan <i>Vefâlar cyle bir lahza n'olur bu bi-vefâlkîdan</i> <i>Ne bulduñ dindi bi'lâh a zâlim pûr-cesfâlkîdan</i>	Eyâ Cevri eger kim sen olayum dir iseñ hurrem Kâbul eyle saña diriñi nasîhatler idüp her dem Bilurse kendü takdirin cihânda yeg dûrur 'âdem Sipâhi itine yârûñi olayın dime gel hem-dem Ne hâk durur gedâa iken dem urmak pâdişâhîlîkdan	Tâhîmis/5 bend	<i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i>	Bu tâhîmis, <i>Cevri</i> <i>Divân'</i> nda yoktur.
285.	162b-163a	Tabî	Olmasun dirseñ ser-i kûyîn fiğân u ahân Duymasun dirseñ melâ'ik çekdûgüm seyl mâhdân Almayam dirseñ hâzer eylersin aú u vâhdan Rağmet isterseñ eger yârîm kevnu' llâhdan Nâ-ümîd itme beni redd itme bu dergâhdan	Fitneler ta'îm ider sih'r ögedür câzû gôzi Mûrdeler ihyâ ider cân-balşî-'âlemdeñ yüzü Başdan ayaşa varınca nûr-i mahz olmîn özi Mîhr-i 'âlem-tâbdan a' lädur ey Tabî 'i yûzi Kaşları gârrâlanusuna vechi vârdur râhdan	Muhammes/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilân</i>	
286.	163a-163b	Fevri	Ne çâk-i hançer-i ser-tîz-i hicrândan hâlekem ben Ne zârb-i tîg-i cev [û] derd-i dilden zañm-nâkem ben Ne bir nergis gözi mahmûr[lar] hecireyle hâkem ben <i>Hadeng-i gâmze-i mestüle sâki sîme-çâkem ben</i> <i>Demidür sun leb-i la' lûñ ki gâyet derd-nâkem ben</i>	Kızardı câm-i la' lûñ görüd bâde oldî sermendeñ Yeñiden mey-perest oldî lebûn yâdüyla effekdeñ Ne var çâk-i girîban itse Fevri göricek handen <i>Ne gâm aâlide-dâmân olsa şâhâ</i> Kâtbî bendeñ <i>Bi-hamdi'lâh bilür 'âlem senüñ 'îskûnda pâkem ben</i>	Tâhîmis/5 bend	<i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i>	<i>Fevri</i> <i>Divân'</i> , vr. 107a.
287.	163b	Hayâli	Âgamûñand özge dermân istemez bir derd-nâkem ben Tenümde şerhalar şerhile dinmez sine-çâkem ben Cihân âlâyîsinden devlet-i işkunda pâkem ben <i>Hadeng-i gâmze-i cismüñ nişân itdüm ne hâkem ben</i> <i>Oladan dôstum sermende luftuñla helâkem ben</i>	Tenümde kanlu çanlu dâglardan gülşenüm olsun Hadeng-i yâr serv olsun kîlci suseñüm olsun Bu gûlzarûn hezârâni fiğân u şivenüm olsun <i>Serîr-i işk ya Mecnûnuñ olsun ya benüm olsun</i> <i>Hayâli</i> şanmasın 'âlem ki merd-i iştârakem ben	Tâhîmis/5 bend	<i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i>	Başlık: Tâhîmis-i Hezârâni. Bu tâhîmis, <i>Hayâli</i> <i>Divân'</i> nda yoktur.
288.	163b-164a	Monâa Garîbi	'Âşikam hem bûlbûlêm kûyuñ durur gûlzâr men Gâh olur kem-ter gedâyan gâh olur hûnkâr men Gâh olur mest-i hanârâbem gâh olur hûşyâr men Kâtilbem hem sâ' irem şâtranci [u] nerdi oynar men Hem mu'arrif hem mü'ezzin hoş muşâhib yâr men	Zâhid olup yimeden içmekden igrensem gerek 'îlm ile góge agüp giüñ yire insen gerek Dünêre Monâa Garîbi diyü söylemsem gerek Gerci bilmezem 'Arabca Fürsce ögrensem gerek Türkî sözler söyleyicek su gibi çağlar men	Muhammes/6 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilân</i>	
289.	164a-165a	Resmî	Dağındup zülfûn beni aşûfî-hâl itmek neden Ben perişân rûzîgâri pây-mâl itmek neden Nâz ile gamzen süzüp gûnci [u] delâl itmek neden <i>Sol kara kaşuñ çatup gôñlûm melâl itmek neden</i> <i>Hey elâ gözlûm bûzümle mekr û ál itmek neden</i>	Kadd-i yâr Resmîyâ kim serv ü kim 'ar' ar didi Lik nañlı-i 'âlem-ârädürâd diyen hoş-ter didi Ben su'ál itdüm emîr-i nazma ol server didi <i>Kâmetin şordum rakibe işidüp dil-ber didi</i> <i>Ahmed iblis'e kiyâmetden su 'ál itmek neden</i>	Tâhîmis/7 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilân</i>	
290.	165a-165b	Fużûlî	Tâ cûnûn rahtin geyüp tutam feñ milkin vatân Ehl-i tecrîd kabîl itmen kabâ vü pîrchen Her kabâ vü pîrchen giysem misâl-i gönce men <i>Ger senüñ-cün kîlmasam can ey büt-i nâzûk-beden</i> <i>Gûrum olsun ol kabâ egnimde pîrâhen kefçen</i>	Hâj sinâcâl eyleşün ferşin Fużûlî la' kül Heç ara mutlaq yûhu görmez gôz egleñmen gôñül Yârsuz 'îşk ilinîñ diñlenmegi mümkün degül Niç'e diñlenşen Haðibî sensiz ey endânuñ gûl Kim batar cismine tende her tûg olmîş bir diken	Tâhîmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilân</i>	<i>Fużûlî</i> <i>Divân'</i> , s. 694-95.
291.	165b	Cismî	N'ola bûlbûl-veş efgân eyleğüm ol verd-i râ'nâdan Gözüme hâr olur gûl hasret-i rûy-i dil-âräðan Niç'e bir dil perişân ol ol zûlf-i semen-sâðân <i>llâhî banâ yâ vir yârî kurtar bu sevdâðan</i> <i>Ferâgat eyleğüm 'âlemde hep gayri temennâðan</i>	Feñâ gûlzar[1] içre bir gûl-i bi-hâr seyr itsem Cihân bagında ya bir serv-i hoş-refâr seyr itsem Ciñâni n'eylerem ben hûld-i kûy-i yâri seyr itsem <i>Behîst-âbâd-i kûy-i yârda diðâr seyr itsem</i> <i>Gözüm hazz eylemez Cismî benüm gayri temennâða</i>	Muhammes/5 bend	<i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i>	Başlık: Tâhîmis-i Ciñâni Gâzel-i Cismî.
292.	165b-166a	Feyzî	Görüp nûr-i cemâlûn geçdi gönlüm çunki benlikden Velî ey kaşı yâ geçmez gözüñ merdüm-figenlikden Cefa-sîret umulmazdur şehâ hic̄ sim-tenlikden	Âmî-herçünle bî-cân olana cân eyleüp la' lûñ Marîz-i 'îşka câna ab-i hayvân eyleüp la' lûñ Bu Feyzî hastenûn derdin dermân eyleüp la' lûñ <i>Ele ar Rifâ'atñuñ gönlün ihsân eyleüp la' lûñ</i>	Tâhîmis/5 bend	<i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i> <i>mefâ' İlân</i>	<i>Feyzî-i Kefevî</i> <i>Divân'</i> , s. 261-62.

⁷⁴ Vezin tutarsız.⁷⁵ Vezin tutarsız.⁷⁶ Vezin tutarsız.

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

			<i>Gözüüñ cellad[ı] bir dem çekmez el şemşir-zenlikden Müjeñ bir lahza geçmez dil-berä nâvck-ğigenlikden</i>	<i>Dil almakdur şaraż ey verd-i ter gönçe-dehenlikden</i>			
293.	166a-166b	Feyzi	Melekler ah [u] väveylə kılur äläm-i canumdan Felekler bi-karar olmır duran eşk-i revanumdan Cihān bir lälezâra döndi eşk-i hün-feşanumdan <i>Düselden ayrı şeydâ of meh-i nâ-mihrîbanumdan Kevâkîb her gice yummaz gözün ah u fığânumdan</i>	Derünü Feyziyâ älâyiş-i şamañ olup hâli Aktı şu gibi kuy-i 'ışka gel bu kalb-i meyâli Kalender-veş bugün ser-pâ bûrehne dest-i pâ-mâli Hayâli tekye-i 'ışküni olup kaçışup abâdâli Gedâlar gibi geçmek istarem nâm u nişânnumdan	Tâhmis/5 bend	<i>meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün</i>	<i>Feyzi-i Kefevî Divâni, s. 262-63.</i>
294.	166b-167a	Feyzi	Tulfi' itti gine bir mäh-pekeyer şive bağından Münevver kıldı dünyâyi dilâ rûy-i çerâğından Ziya virmiş cihâna ol perî-ru hüsni ağından <i>Seherden seyre çikmış gördüm ol şehi otçağından Niç begler kul olmaz hizmet çeler sol u sağından</i>	Vefasız dil-beri meyl itme ey dîlmez ol behe Cefâ vü cevr ile çeşmün bulman döndürür nehre Seni ey Feyzi -i aşşüfe ahiş duş ider kåhra <i>Hazer kil Şemsîyâ</i> meyl itmesün bir şâhid-i şehre Dil-i şeydiye yenileşme kurtulurası bend ü bağından	Tâhmis/5 bend	<i>meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün</i>	<i>Feyzi-i Kefevî Divâni, s. 263-64.</i>
295.	167a-167b	Hayâli	'Afiyetden çeksin el yâr-i cefâkâr isteyen Kük-i 'şâa gelmesün nâmüs il'e ar isteyen Sinesini dağ ider bir lâle-ruhsâr isteyen <i>Kan viradsa tañ degül la'-l leb-i yâr isteyen Can virid bu yolda bir zülf-i sîyekhâr isteyen</i>	Şam nedimnûndür Hayâli kabûbiñ mesrû tut Zâhirîn virâne eyle bâtnûñ ma' mur tut Şalsa pertev cismüne nâr-i mahâbet nûr tut <i>Bi'-vefa yâruñ Muhîbbî cevrini ma' zûr tut Yârsuz kalur cihânda 'aybsuz yâr isteyen</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'ñlatün fâ'ñlatün fâ'ñlatün fâ'ñlün</i>	<i>Hayâli Divâni, s. 121-22.</i>
296.	167b-168a	Bâki	Ne hâletdi ki yâ Rab hem iyânsın hem nişânsın sen Nişânsın cümle-i eşyâya ammâ bî-nişânsın sen Nişânuñdur nişânsuzluk 'aceb bilmem ne şâhsın sen <i>Mekân senden dolu yâ Rab velîkin bî-mekânsın sen Vücûduñla zamân memlü vefîkin bî-zamânsın sen</i>	Felekte Bâkiyâ makşûd-i cânn bulmadı kimse Hümânuñ sa' yile hic aşiyânuñ bulmadı kimse Yem-i imkânda ol dürrin mekânûñ bulmadı kimse Murâdi bil deryânuñ kenârah bulmadı kimse <i>Nâzâr cylere saña belki bâhr-i bî-girânsın sen</i>	Tâhmis/5 bend	<i>meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün</i>	<i>Bu tâhmis, Bâki Divâni'nda yoktur.</i>
297.	168a-168b	Hayâli	Ey gönlüñ koymaz şafa çün mertüm-i mahmûrdan Mest-i câm-i 'ışk olunur mu mey-i engûrdan Dür olalı yâr-i bî-pervâ bu ben mehcûrdan <i>Cismûn üzre su'-le-i gam hil' attûndur nûrdan Dâud-i âhüm başuma bîr tacâud semmûrdan</i>	Didi hâtiñ 'ışk ile mest olup pür-cüs kil Bâhr-i bî-pâyan gibi can [u] göñülden çüs kil Güş-i hüs ile bu müşh u pendi ya'ñi güs kil <i>Bezm-i vahdetde Hayâli 'ışk câmûn nûs kil Ehl-i dil mest-i celest olmaz mey-i engûrdan</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'ñlatün fâ'ñlatün fâ'ñlatün fâ'ñlün</i>	<i>Başlık: Tâhmis-i Hâtifi.</i>
298.	168b-171a	Mehemm ed	Bâhr-i 'ışk içre dilâ kible yili gibi esen Fülk-i dil mevc-i belâdan almaz oldu dümen Dostum duşâme uyup yîze gitme benden Çekdürüp fırkatañ bizden irâg olduñ sen Bâhr-i fırkatañ nice futunalar çekdüm ben	Bu dûr-i nazmü hemân ehl-i başıret anilar Buni ol gevher-i pür-kân-i şerî' at anilar Bu erenler yolun erbâb-i tarîkat anilar Kelimâtum dûr-i derây-i hâkîkat anilar Bâhr-i ma' nâda şinâverlik iden ehl-i sühân	Tâhmis/29 bend	<i>fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlün</i>	
299.	171a-171b	Fazîl	Fakîr ol 'ışk ile dirseñ ki 'âlemde ñîn gelsün Göñil âyînesine jeng-i kesreden 'ana gelsün Derûn-i hâna envâr-i İlâhiñden şafa gelsün <i>Dîlersen şem'-ves ey dil saña nûr-i zîyâr gelsün Mahâbet nârina düs cismüne evvel fenâ gelsün</i>	Fenâ-yi faâridur Fazîl mahâbet chliniñ tavri Murâd ger muvâfîk bulmasa iseñ gerdiş-i devri Kažâya vir rižâ bu yolda iргulg luft ile hûru <i>Kanâ' at ihyiyâr it fâkr ile fahre eyle Fevri Muâkim of her dû- 'âlcemden eger dirseñ ñîn gelsün</i>	Tâhmis/5 bend	<i>meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün</i>	<i>Bu tâhmis, Kara Fazîl Divâni'nda yoktur.</i>
300.	171b-172a	Bâjî	Nice bir meskenimiz vâd-i hasret olsun Niçce bir fırkrûmuz endûñ-i meşakkat olsun Niçce bir tâli'-i bed-mâni'-i vuşlat olsun <i>Nice bir derd ile dil minis-i fîrkat olsun Nice bir menzilimiz güş-e-i miñnet olsun</i>	Her kimüñ olsa derûndan ñam-i fîrkat-i yâr Derd-i 'ışk ahîr ider am elemle bîmâr Olmayıñ dirseñ eger hic ile Bâjî gibi zâr <i>Bi'-vefa yâre göñil virme Medîñ zînhâr Saña ey 'âşik-i sîrûde nasîhat olsun</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlün</i>	
301.	172a-172b	Şîdîkî	Eşkinî seyl eyle çesm-i dir-fesânuñ duymasun Cân u dilden key şâkin râz-i niñânuñ duymasun Hem-dem ü endûñ u miñnet ol revânuñ duymasun <i>Halâet-i 'ışki hikâyet kil zebânuñ duymasun</i>	Hic-i gamduñ ta'ezzelen 'âşikûn ser-mâyesi Şive vü nâz u nezâket hüblik pîräyesi Şîdîkî üftâdenüñ olduñça miñnet pâyesi <i>Hâkî olsun Hayâli sâcîyen hem-sâyesi Bile seyran çylesün serv-i revânuñ duymasun</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlün</i>	
302.	172b	Şabri	Nice bir dîlerûm dâleñ idel hün-bâr olsun Niçce bir râz-i niñânuñ ile izhâr olsun Hem-demiñ güše-i ñamda nice bir zâr olsun Hey vefasuz nice bir mañremiñ aÿgar olsun <i>Olsun ey yâr-i cefâkâr sitemkâr olsun</i>	Vâ' deñer kîlşim iken eylemediñ 'ahde vefâ 'Âşik-i sâf-dileñ görme be evzâ' revâ Kişi itdiñgiñ bulur bu meşeldür câna Niçce bir Şabri -i bî-cârye bu cevâr u cefa <i>Olsun ey yâr-i cefâkâr sitemkâr olsun</i>	Muhammes/5 bend	<i>fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlün</i>	<i>Bu muhammes, Sabri-i Şerîf Divâni'nda yoktur.</i>
303.	172b-173a	Ulvi	Dünyâda baña minnet ile devlet olmasun Bî-minnet aç olup gezeyin minnet olmasun Zilletde kalayın baña hîç 'izzet olmasun <i>Mey gibi ayağa ñüseyin hûrmet olmasun Tek yîrde gökde zerre kadar minnet olmasun</i>	Bir sâl-i köhne egnüñe Ulvi kabâ yiter Dervîş olana hill-at i şâh-i 'âbâ yiter Guş it ne dir suhanâ ki yokduñ ñâya yiter <i>Örtî döşek Necâdiye bir bûryâ yiter Tek yîrde gökde zerre kadar minnet olmasun</i>	Tâhmis/5 bend	<i>meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün</i>	<i>Başlık: Muhammes-i Necâdi. Ulvi Divâni, s. 182-83.</i>
304.	173a-173b	Kevserî	Bildüm ki su 'âlemde cânâneye 'ışk olsun 'Uşşâka vefâ eyler cânâneye 'ışk olsun Ateş gibi gül bitdi kâşâneye 'ışk olsun Eyyâm-i hâbir idarî mey-hâneye 'ışk olsun Gül gibi güler yüzü peymâneye 'ışk olsun	Bu Kevserî her ne dirseñ yiridür Fethî Hayr ile afîlanlar olmez diridür Fethî Hep Ka' be-i bût-hâne valdet yiridür Fethî Küllâhan dahi 'Uşşâka' 'izzet yiridür Fethî Her yîrde huzûr ile her hâneye 'ışk olsun	Muhammes/5 bend	<i>meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün meñâ'ñlün</i>	<i>Başlık: Tâhmis-i Kevserî Gâzel-i Fethî.</i>
305.	173b-174a	Übeydi	Her dem elden komayup ber rûñ-i gül-nâr etegin Tutagör ab-i revâñ gibî cemânzañ etegin Tutma zâhîd gibî zîhüñde hîle zînhâr etegin <i>Pend gîs itme dilâ alma ele 'âr etegin Ko ne dirseñler tutagör yâr etegin</i>	Ey Übeydi dil-i pür-gâmda şafa kâlmadi hic Çekmedügüm bu cihân içre belâ kâlmadi hic Ol peri itmedügi cevâr ü çesañ kâlmadi hic <i>Ey Muhîbbî beni 'âlcemde vefâ kâlmadi hic Sen de Mecmûn-şifat tut yûri ñâflâr etegin</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlün</i>	<i>Übeydi Divâni, s. 263-64.</i>
306.	174a-174b	Rifâti	Bu dil-i gam-güsâri n'eyleyein Miñnet-i hecr-i yâr i'neyleyein Haste-i cîsm-i zâr n'eyleyein <i>Bir garibem diýarı n'eyleyein Güsâdan öze yâr i'neyleyein</i>	Döndi dollâb-i çarh-i bâg-i felek Oldi nev-rûz açıldı hâyâl' çicek Rifâti miñnet ile çekme emek <i>Bâg-i 'omre hâzân irrisse gerek Şîdîkî nev-bâhâri n'eyleyein</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fe'ñlatün fe'ñlatün fe'ñlatün</i>	
307.	174b-175a	Yahyâ	Sâh-bâzum kuluñuñ dañi şîkâr olmas misin Merhem-i riş-i dil u cân-figâr olmas misin Bezm-i vaşl-i şem'-i şu' le şu' ledar olmas misin <i>Buncu yil gam-î aruñ oldum gam-güsâr olmas misin</i>	Dünyeden iğmâz-i 'ayn it gózûñ ac ey kârdân Nazır olmasa devlet-i dünyâya dañâ-dil olan Hoş dimisi Yahyâ bu beyti ol edib-i nüketedân <i>Aç gözüñ meyl itme căha hâb-i gâftedân uyân Âzeri hic düşde şâh [u] şehriyâr olmas misin</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ'ñlatün fâ'ñlatün fâ'ñlatün fâ'ñlün</i>	<i>Bu tâhmis, Şeyhülislam Yahya ve Taşlıcalı Yahya</i>

Yunus Kaplan & Zahide Efe

			<i>Baňa yár oldu gámuñ sen daňı yár olmaz misin</i>				divanlarında yoktur.
308.	175a-175b	Güftü	Ko ey dil h̄'aba varmış gózmesi cellâd n'eylersin İder ol nergis-i mest 'âlemi berbâd n'eylersin Gözi bir fitne-i h̄'âbide-i bî-dâd n'eylersin <i>Dagitduň h̄'ab-i nâz-i yâri ey ferây'd n'eylersin</i> <i>Idüp fitnecle dünyayı harâb-âbâd n'eylersin</i>	Ne denlül olsa rûy-i şâhid-i gülzârla tâbende Karin-i bezm olmasız andelib-i zâr u efgende Nevâ-yâb bulmasa Güftü 'aceb mi seyr-i gülşende Bahâyî '-veş degâsuñ kâbil-i feyz-i safa sen de <i>Tekkâlif ber-taraf ey hâtr-i nâ-sâd n'eylersin</i>	Tâhmis/7 bend	<i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i>	<i>Güftü Dîvânm</i> , s. 268.
309.	175b-176a	Cinâmi	Dila bâkī degüldür şeşket-i dârayı n'eylersin Libâs-i 'âriyedür atlaş u dibâyi n'eylersin Gamuñ 'azline degmec manşib-i a' läyi n'eylersin <i>Cün âhpî kor gidersin devlet-i dârayı n'eylersin</i> <i>Riyâset 'add idüp bu hâlk ile gâvgâyı n'eylersin</i>	Cinâmi çün sever 'arz-i niyâzî Hazret-i 'izzet Demidür ağla hâlün gâfil olma geçmişen furşat Cihândan cûrm ile alûde iken eleyüp rişet <i>Bu 'âlem halkına ta'yîn olunca dûzah u cennet</i> 'aceb ol demde Fevrî sen dil-i şeydârı n'eylersin	Tâhmis/6 bend	<i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i>	<i>Cinâmi Dîvânm</i> , s. 239-41. Başlık: Muhammed-i Fevrî Efendi el-Merhüm.
310.	176a-176b	Ferîdi	Nice bir aymabulan olımı bi-lâ olasın Niçe bir 'iys-i neşât ile fera-nâk olasın Niçe bir gîl gibi meclisde yaşa çâk olasın <i>Nice bir neş'e-i bâd[e] ile tarab-nâk olasın</i> <i>Fikr it ol sâd et kim yire girüp hâk olasın</i>	Murâg-i rûlyûn şâfesî tende nice ide karâr Bir gün ola am şehbâz-i ecel ide şikâr Bâg-i 'omr ola Ferîdi nice bir tâze bahâr <i>Bir el öödin getür ayağı Esin' yürü var</i> <i>Bir zamân ola ki sen mevsim-i hâşak olasın</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
311.	176b-177a	Edâyi	Dil-i bîmâruma tîmar u hâste câna merhemisn Sâfa-yi 'iys [u] nûz u bezm-i 'îşret-gâh-i âdemisn Benüm rûh-i revânum cümleten rûh-i muhibbiünsin <i>Hayât-efzâ-yi 'âlem rûh-bâhş-i mürde-i gómsun</i> <i>Hamân ben hastenâi câni degâsuñ cân-i 'alemsin</i>	Selîmî 't-tâb' olan Selîman' tabibü' c-câna meyyâlem Şu'ara-şî'är' hoş-dem var niçe eş'âra kavvâlem Edâyi sî'r-i hâlet-bâhsuna teslim ider 'âlem <i>Nîçün hâl ehlin irmem ya irmeyem dâfi kâlem</i> <i>Bugün erbâb-i nazm içindé ey Ulu' müsellemsin</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i>	
312.	177a-177b	Bâhî	Hîledür dâ 'in işün sen bir zen-i kerrâsun Sûretâ gûşen velâkin mî'nâc pür-hârsin Yok hâlikât sende yâhod kanlu hûn-bârsin Ey felek yâ sen bir ef'îlerle dolmisi górsin Yâ edî başlı bir ejderhâ-yi mürdüm-hârsin	Nûş idüp câm-i safa bezminde dil olmadı şâd Nîş-i gam oldı hemân dâr-i belâda baña zâd Bâhî ün olmadı gidi dergehinde dil gişâd Bî-hâlikât kâhpesin nâ-merd alur senden murâd Yüz yumazsun pâk olana birzen-i murâdarsın	Muhammes/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
313.	177b-178a	Hayâtı	Nice zülf ü niçe perçem nice gîsûndur bu Niçe sâhâr niçe kâfir niçe câdûd bur Niçe reyhân nice 'amber nice Hindûdur bu <i>Nice kâkûl nice mu'sûnbil fû gü'l-bûdûr bu</i> <i>Dil-i 'uşşâki perişân idîci budur bu</i>	Ey Hayâtı bu hûruf içre nihân ma'niy al Zulümât içre haya'-âbî durur dirse muhal Olmasaz hûsn-i leşafetde bu beş beyte bedel <i>Gine silâr idti Necâd nice söz nice gâzel</i> <i>Leb-i dil-ber sıfatında bir içim sudur bu</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
314.	178a-178b	Veysi	Terk-i diñyâ itdi cân-i mihtâb şîmdengêrû Kalmadı endîse-i zevk ü safâ şîmdengêrû İtmesin devînümle merhabâ şîmdengêrû <i>Âhpîr oldı 'omr çün geçdi hevâ şîmdengêrû</i> <i>N'eyleyem el vîrdigîn diñyâ baňa şîmdengêrû</i>	Eyledi Veysi seni sakî-i dehr-i bi-vefa Mest-i rûsvâ-yi heves-âlûde-i câm-i hevâ Hâb-i gâfletden başuñ kâldurmuyub subh u mesâ <i>Bir gün âğâb olmadan diş gibî geçdi mâ-mezâ</i> <i>Sâlih' hâlün n'olur bâri anâ şîmdengêrû</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	<i>Veysi Dîvânm</i> , s. 184-85.
315.	178b-179a	Günâhi	Lâf urup bûlbûl gibi gerimiyyet-i di väyi ko Yan mahabbet şevkine pervâne-veş pervâyi ko Çârsü-yi 'ışka gel her süd ile sevdâyi ko <i>Kesret-i diñyâdan el çek ey góñul gâvgâyı ko</i> <i>Vahdet isteserse ferâgat cyle hâyi hîvi ko</i>	Rûy-i sen-gerdan iden kadd-i bûlendündür senûn Gül kemine mübtelâ-yi derdmendündür senûn Hem Günâhi bir kemine müstemendündür senûn Hayret bi-çâre de bir derdmendündür senûn <i>Kil nazar ahâlîne luf cyle istînâyi ko</i>	Tâhmis/7 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
316.	179a-179b	Hâkîri	Bendesine rahm ider insâ'-Allâh Ol cefâ-pişef vefalar ider insâ'-Allâh Hâste-dil şübh-i visâle icer insâ'-Allâh <i>Şeb-i hîcirâna gam ile gider insâ'-Allâh</i> <i>Mûjde-i vaşîl işrisür bir selçer insâ'-Allâh</i>	Harem-i 'ışka Hâkîri olğorsun mahrem Yine ol vâdâkeder dard-i derûna merhem Gâyri gûlem mi sanduñ simdi sen işün pür-gam ⁷⁷ <i>'Avnâyâ müjde-i vaşîl işrisür hârem</i> <i>Irşîr peyk-i sabâdan haber insâ'-Allâh</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
317.	179b-180a	Şehri	Hem-nîşin olma sakûn câhile sultân ise de Koşma bañ anûn ile fâris-i meydân ise de Kîlma meyl aña sel-i milket-i 'Oşmân ise de <i>Bâkma nâ-dân olana Husrev-i devrân ise de</i> <i>Nazar it chl-i dile hâk ile yeksân ise de</i>	Eyle ihsân [u] kerem sen hâtrûn al Şehrinâ ⁷⁸ Kim o luþ ifidüp hem mahv-i vücûd gayrînuñ Kerem it kandırıgot teşne iken lañ finâñ <i>Hâne-i kâlbâni yap luþuñ ile Nevîmâñ</i> <i>Malzen-i sur-i Hudâdûr n'ola virân ise de</i>	Tâhmis/5 bend	<i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilâtün</i> <i>fâ' ilün</i>	
318.	180a-180b	Behîstî	'îzârun hem-i iyârdûn bulumaz gerci zerlerde Ne aşıñ i tuyâdi yok miyan'-i simârlerde 'aceb mi hâlka olursa ümidüm güş-dürlerde Lebûñ kândî nice şîrîn ise câna sekelerde Vişâlûn va' desî çak öyle tatıldur haberlerde	Cihanâ şîmî râh-i 'adî içindé tögrî yûrû yok Şâfâsun dûrr-i nazmûn cemş-i insâfîyâlîr yok Ma'ârif güş-vârim ya guşunda götürür yok Behîstî i' tilkâdum bu sunenile pençe urur yok Belâgat küllesin mesken idîmen şîr-i nerlerde	Muhammes/5 bend	<i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i>	<i>Behîstî Dîvânm</i> , s. 168-69.
319.	180b	Emri	Görindi 'aks-i rûy-i yâr mir-i at-i semlerde Zuhûr idti hûrâm-i kâdd-i dil-ber nârvenerde Oturma merdüm-i idem gibi beytü'l-hazenlerde <i>Bâhîr idti safâ kesb idecdâr cemelenlerde</i> <i>Huşâş böyle yanınca ola sîmîn-bedenlerde</i>	Çün Emri ol meh-i nâ-mihribân bî-'âdîsh dil-berdûr Vişâlin va' de eylersine yine hîciran mukârrerdür Anuñ-çün dir bu beytî ol ki Hüsrev aña kemterdür <i>Firâkuña Nişâni hastenâi hâli mûkredderdir</i> <i>Vişâlin va' de itmîken şîr-i zâlim gecenlerde</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i>	<i>Emri Dîvânm</i> , s. 10-11; bu tâhmis Dîvânm da 6 benddir.
320.	180b-181a	Lem'i	Nigâri görmedüm hâylî zamânður dâr-i diñyâda Meded bir kerre gósem ol peri'-rûyi ben üfûde Düşüp pâyine su gibi disem ol serv-âzâda <i>Ne işüm var idti câna benüm bu dâr-i diñyâda</i> <i>Seni bulmak içün geldüm hemân bu miñnet-âbâda</i>	Reh-i 'îsk içini ey Lem'i harâb oldu benüm hâlüm Benem âzürde-dil ihyân şorâsa n'olduguñ hâlüm Bela dağında 'Ankâyam ki kalmadi per ü bâlüm <i>Cihanâ haşre dek budur hemân ey dil benüm kâlüm</i> <i>Ki Rahmî bende olmıs diyescin bir serv-âzâda</i>	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i>	
321.	181a-181b	Rahmî	Teraþüm eyleyüp ben nâ-tîvân [u] h̄'ör u dil-zâra Sevâbin kaşd idübân eylese hem derdümne çare Sürûben ýümüni yîrlerle ilüp kuy-i dildâra <i>Beni bir kimse olsa kapusunda ide biñ pâre</i> <i>Bahâne olsa izhâr-i mahabbet itmege yâr</i>	Sorarsañ hâl-i Rahmî den egerci kin melâmetde Gözi pür-nem dili pür-gam teni derd ü felâketde Belâ-yi hec bi-pâyân firâk ise nihayetde <i>Mûkredder oldi Yâpîyâ derdmendüñ hâli gâyet de</i> <i>Meyer Allâh'dan olur olursa derdine çare</i>	Tâhmis/6 bend	<i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i>	<i>Bursah Rahmî Dîvânm</i> , s. 283-84.
322.	181b-182a	Bâki	Ne mümkindür nazar bir laþza hûsn-i hil'i at-i yârc Degül çünkim müyesser lem'a-i hûrşid[e] nezzâre	Mariž-i 'illet-i 'ışka şarâb-i la' lidür şerbet Bulur câm-i cemâlûnden ölümlü hâsteler şıhhât	Tâhmis/5 bend	<i>mefâ' İlün</i> <i>mefâ' İlün</i>	<i>Bâki Dîvânm</i> , s. 69-70.

⁷⁷ Vezin tutarsız.⁷⁸ Vezin tutarsız.

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

			Çubur-ı dergehün kuþl itmedin çesm-i güher-bâra <i>Nice tâkat getîrsin çesm-i 'âşik rûy-i dil-dâra Getürmez tâb cün bir lazha [vü] biñ şevk-i envâra</i>	Çaraþ dermân ise Bâki yuri var derde kıl himmet Muâdüsi sözleriniñ gösterir her þarfî bir þikmet <i>Ne þikmet belki 'ibrêtür devâdûr cümlê bimâra</i>		<i>meþ'îlün meþ'îlün</i>	
323.	182a-182b	'Ali	Cemâlün gün mi ey mâh şem'-i şeb-ârâ mudur yoþsa Tenûn billûn şâfi'-dîr-i yek-tâ mudur yoþsa Perî mi ey melek aşluñ dañî a'lä mudur yoþsa Saçûn ey sünbil-i tâvus şeb-i yeldâ mudur yoþsa Berat-i hüsünün üstünde şehâ tuþra mudur yoþsa	Öþüp meclisde câm-i mey leþbiñ ol la'-i ruhsâruñ Sarılmış boynuña gör işün ol zülf-i siyeh-kâruñ Dirîgâ cevri câna olduğundan gayri aþyâruñ Ser-i kuyuñ dolanmış o meh her gice dildâruñ O da 'Ali gibi bir 'âşik-i seydâ mudur yoþsa	Muhammes/6 bend	<i>meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün</i>	Bu muhammes, <i>Gelibolulu Ali</i> <i>Dîvânı</i> 'nda yoktur. Başlık: Taþmis-i Cevri Gazel-i 'Ali.
324.	182b-183a	Hayderî	Benüm servüm n'ola ben hâk ile yeksânuñ oldumsa Hevâ-yi zülfün ile bî-ser ü sâmanuñ oldumsa Perîşan kâkülün tek n'ola ser-gerdanuñ oldumsa <i>Benüm sânum n'ola ben bende-i fermânuñ oldumsa Esirge kâfir olmadum senüñ �urbânuñ oldumsa</i>	Semend-i nâza her dem Hayderî pâymâl itme Firâkuñla bu cism-i zârumi peyker-mišâl itme Ten-i nâbûdi hicriñle gel ey meh-rû hâyal itme Tirâbî derdmendi mübtelâ-yi hâste-hâl itme <i>Ne var ey tabîbüm tâlib-i dermânuñ oldumsa</i>	Tahmis/5 bend	<i>meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün</i>	
325.	183a-183b	Şehri	Ey ki vireñ rûyma fer Hâdkan o mu'cizât ola Belki delîl olan aña ãyetiñ beyyinât ola Hüsün-i fırızâmına nûr-i kemâl kâfîyat ola <i>Ey ki cemâl-i akdesüñ menba'-i nûr-i zât ola Mazhar-i zât olañ aña ayine-i sıfat ola</i>	Nuþuk-ı hâbib-i Muþtafa yüþ tuþa saña Şehri [yâ] Varımı belki terk idüp eyle yoluñ hep hebâ Fakr-i feñâ bile bulur 'izzet-i 'ukbâyi dilâ <i>Devlet ü fakr-i Ahmedî saña yöneldi Nehcîyâ Haþer-i pirden bugün böyle ki îltîfat ola</i>	Tahmis/7 bend	<i>müftî'îlün meþ'îlün müftî'îlün meþ'îlün</i>	
326.	183b-184a	Şâni'i	Hilale döndi cism-i nâ-tüvânum derd [ü] gâmlarla Büküldü ýa gibi kâddüm şehâ bâr-i sitemlerle Dimişsin ani teþrif ideyüm lütf u keremlerle <i>Seni göz/erj lü-çesn-i bûn-fesânum nice demlerle Gel ey nûr-i başar merdümlük it demler kademlerle</i>	Sirîskin Şâni'i seyl oldi nice çağlamayam kim Firâk-ı la'-i yâr ile nice kân aþlamayam kim Bu âh-i sûz-nâkumlâ nice dil daðlamayam kim <i>Nice zünnâr-i işka �averî bel baþlamayam kim Der ü dîvâr-i deyr-i dil pür olmîsdur sanemlerle</i>	Tahmis/5 bend	<i>meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün</i>	
327.	184a-185a	Bâki	Geþ [ü] güzîr-ı bâg ne hoşdur尼gâr ile Bir nev-residî gönçe-dehen gül-'îzâr ile Cün tâzelendi gûşen-î 'âlem bahâr ile <i>Hosdur cemende sey idâlüm tâze yâr ile Tâ duşmenüñ yûregi gine tâze yarla</i>	Gül giþi sîr-i Bâki ye bir dem kulaðuñ ur Derd-i derûm bûlbûl-i şûride-hâle sor Gel bir kenâra meclis-i mihr ü veþayî kur <i>Sun la'-i cân-fezâyî Selîme şehâ k' olur Yârûñ safâ-yi vuþlati bûs u kenâr ile</i>	Tahmis/8 bend	<i>mef'ülü fa'îlatü meþ'îlün fa'îlün</i>	<i>Bâki</i> <i>Dîvânı</i> , s. 68-69.
328.	185a-185b	Zarîfi	Elinde sak-î bezmüñ ayaðın dil-gûşa şanma Def-ü çeng ile mütrîb naðmesini cân-fezâ şanma Hâbat-ı nâsa hevâ ile geçen zevki şafa şanma Şafa lütf itmeýüp cevî itdilgûñ cânâñ cefâ şanma Murâduñ üstine oñ olduguñ ey dil veþâ şanma	Îder her kin ki kendüñ şâh-i 'ışka bende-i ahkar Olur destûr-sultan-ı cihân ey dil aña çâker Hemâni şanma vezir anuç anuñ sen hizmetin ister Şehâ-devrân olalar kullugûñ itmekle faþr eyler Zarîfi bende-i sultan-ı 'ışki sen gedâ şanma	Muhammes/5 bend	<i>meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün</i>	
329.	185b	Şâdîk	Ey gönüñ her meh-i nâ-mihre maþhabbet itme Her yize gülliçü hercâ 'îye raþbet itme Yâre yâr oluy diþiþ rakîbe minnet itme <i>Dime câinîneye aþyâr ile soþbet itme Seni sevsün dir iſceñ aña naþitit itme</i>	Şâdîk kâruñ âh it dir o dildâr senüñ Hancerin cevî ile deldi cigerin yân senüñ Nâmduñ virdi yile ol gül-i gûzâr senüñ <i>Cüñki bûnlarda 'Uþerîd' garazîvar senüñ Ehl-i 'arz olamadum diþiy nedâmet itme</i>	Tahmis/5 bend	<i>fe'îlatün fe'îlatün fe'îlatün fe'îlün</i>	
330.	185b-186a	Nehri	Gele bir dem ki dîl-i 'âşika îlhân dûkene Merhamet itmeýeler hâline yârân dûkene Dime ey gónce-dehen saña bu efgân dûkene <i>Boþala kîse-i kân kâse-i 'umman dûkene Ne gâm-i dil ne nem-i dide-i gûryân dûkene</i>	Nehri itmedi gûlşende beyâz dîlden Âh ol gónce-dehen kesdi selâmi dîlden Zâ'il olmaz bu heves subh ilâ sâmi dîlden <i>Gide mi fîkr-i leb-i yâr Meþâmi dîlden K'andan hîç ola mi la'-i Bedelşân dûkene</i>	Tahmis/5 bend	<i>fe'îlatün fe'îlatün fe'îlatün fe'îlün</i>	
331.	186a-187a	Şabrı	Şevketle teþrif eyledi taht-i gûlistan gine Hay'l-i bahâra subh dem gösterdi dîvân gine Eyler nişâr-ı zer aþçup dest-i dûr-efşânın gine <i>Kuhşâr-ı bâguñ sûrû ile pür kîlî dâmnâññ gine Küçük büyük şâh-i gûlîn gördiler îlhânın gine</i>	Dehr-i neşim-i dil-gûşa gûldi yüþ açıldı fezâ Gül-geþ ider her meh-liþâk kalmadı şehr içre şafa Şabrı gibi bay u gedâ 'azm itdi şâhrâdan yaþia <i>Her gûl-bûn olmîs gûyîyâ bir dil-ber-i gûl-gûn- kâbâ Gûlşende seyit it Seyyîyâ şehriñ cevânâññ gine</i>	Tahmis/7 bend	<i>müstef'îlün müstef'îlün müstef'îlün müstef'îlün</i>	
332.	187a	Sırri	Cennet-âsâ şahn-î 'âlem sebzâr olsun hele Eþk-i çesmûm gibi cûlär bi-kârâr olsun hele Dest-i biþ verð-i şâhrâ lâlezâr olsun hele Def-i ñam kîlmak nedîr hurrem bahâr olsun hele Gül gibi destümde câm-i hoş-gûvâr olsun hele	Âh elüñden n'eyleyem ey dil-ber-i simîn-beden Aðlayup kanlar dökem cevriñle her dem diðeden N'ylediñ n'itðün dile bilmem ey şîrîn-dehen Mesî [ü] şeydâ eylediñ bûlbûl-şifat Sîrî yi sen Olsun olsun ey lebi mül gûl-'îzâr olsun hele	Muhammes/5 bend	<i>fa'îlatün fa'îlatün fa'îlatün fa'îlün</i>	
333.	187a-187b	'Ulvi	'Ali Paşa-ýi deryâ-dil şuþamîs gibi kanîma Şehâdet şerbetin sundular ol rûh-i revâname Koyulup ates-î top gibi kiydi kendü câmina Dayanur gerçi a'da simdi tîg-i hûn-fesâname <i>�giñsün dûşmân ogûnsün eger kalursa yanına</i>	Yazılısun 'âleme ahkâm-i sultan-ı cihân-ârâ 'Asâkir cem' olup olsun donama bûle pür-deryâ Ne denîlî leþerkin yanna virse 'Ulviyâ a'da Hûdâdan umarom kim dîn-i İslâm eyleye yaðmâ <i>�giñsün dûşmân ogûnsün eger kalursa yanına</i>	Tahmis/5 bend	<i>meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün</i>	<i>Ulvi</i> <i>Dîvânı</i> , s. 183-84.
334.	187b-188a	Firâkî	Ser-i 'amber-kâkûñinden gönüñ diðbi duþ devâya Cemâl-ı hâl-i rûyûñdir viren 'aklum yaðmâya Senüñ cismüñ hayalînden bu 'âlemi vîrdi gâvŷâya Nedîr bu zülf-i 'anber-bû virûr 'âlemi yaðmâya <i>�esm-i miijigânuñ hayâlyile gönüñ diðsi sevdâya</i>	Cemâlün gibi eglence bañâ hergün bulmamaz hîç Senüñ fîkr-i vişâlîñsuz bû fânde olmamaz hîç Firâkî 'âşik-i şâdik saña akran gelinmez hîç <i>Bu Şehri gibi işkunda çadem-sâbit bulmamaz hîç Senüñ hâlîñ hayâlyile mukarrer diðsi sevdâya</i>	Tahmis/5 bend	<i>meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün meþ'îlün</i>	
335.	188a-188b	Kadri	Dehr-i dûnyâ ki berzider bir kâr-hâneye Ne bendey kalur bu ne şâh-i yeþaneye Aldanma tîfl-i zîrek ol ey dil fesâneye Devrân ne sâz dûzere sen ul oy terâneye <i>Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye</i>	Ey dil hevâ-ý nefis ile get ittiþâdi ko 'Ömrüñ esâsi sudur ele i'timâdi ko Kadri bu rûzîgâra mûrid ol murâdi ko Ahvâl böyledür gerçi gör 'inâdi ko <i>Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye</i>	Tahmis/5 bend	<i>mef'ülü fa'îlatü meþ'îlün fa'îlün</i>	
336.	188b-189a	Behîşî	Bâkma niçûm içinde hilâl aþyâneye Râm olma murq-î zîrek isen dâm-i dâneye 'Ankâ-şifat sîkâruñ ilet aþyâneye Bûlbûl gibi şikayet tûfum terâneye <i>Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye</i>	Her dem mîlaþet ehliyem ittiþâdi ko Varup mûrid-i mûrsid-i 'îsîk [ol] murâdi ko 'Azm it diþâr-ı bâk'ye fanî bilâdi ko Nâ-dân[lar] işle olma Behîşî 'inâdi ko <i>Gördüñ zamâne uymadı sen uy zamâneye</i>	Tahmis/5 bend	<i>mef'ülü fa'îlatü meþ'îlün fa'îlün</i>	Bu tâmis, <i>Behîşî</i> <i>Dîvânı</i> 'nda yoktur.
337.	189a-189b	Bâki	Câme-i sîhhat Hudâdan hâlka bir hâl' at gibî Bir libâs-î fâhîr olmasa cismâ ol kisvet gibî Var iken baþt u sa' adet kuvvet [ü] kudret gibî <i>Halk içinde mu'teber bir nesne yok devlet gibî</i>	Menzîl-i aþâyîs-î 'ukbâya isterseñ vuþul Hubb-î dûnyâdan ferâgat gibî olmasa doğri yol Şâdumân erbâb-î 'uzletdeñ hemâ Bâki melûl <i>Ger huzur itmek dîleser ey Muhibbi fâriþ ol</i>	Tahmis/5 bend	<i>fa'îlatün fa'îlatün fa'îlatün fa'îlün</i>	<i>Bâki</i> <i>Dîvânı</i> , s. 65-66.

Yunus Kaplan & Zahide Efe

			<i>Olmaya devlet cihânda bir nefes sîhhat gibi</i>	<i>Olmaya vahdet makâmi güše-i 'uzlet gibi</i>			
338.	189b-190a	Edayı	Cün kıyar her căna dünŷâ hâdim-i lezzet gibi lçürür zârb-i ecel cămnı şehâ şerbet gibi Sağlıq ilo hoş geçirmek bu demî fursat gibi <i>Halk içinde mu'teber bir nesne yok devlet gibi</i> <i>Olmaya devlet cihânda bir nefes sîhhat gibi</i>	Bu Edayı nın İlâhi kıl tememâsim kabûl Zinde olsun dâ'îmâ ol pâdişâh-i pür-uşûl İki 'âlemde şeffâf olsun aña lût-fâ Resül <i>Ger huzûr itmek dîlseren ey Muhibbiî fâriq ol</i> <i>Olmaya vahdet makâmi güše-i 'uzlet gibi</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
339.	190a-190b	'Işkî	Zât-i şeh cism-i cihânuñ râjûdûr râhat gibi Olmasun bî-rûh 'âlem cism-i bi-tâkât gibi î'l tibâr-i devlet-i dünŷâ kûri şüret gibi <i>Halk içinde mu'teber bir nesne yok devlet gibi</i> <i>Olmaya devlet cihânda bir nefes sîhhat gibi</i>	Menlik ol râh-i 'îşka bu durur ey 'Işkî yol Kim tarikatde hâkîkat bu durur her dem usûl Kim beyân itmiş aña ol pâdişâh-i eyle kabûl <i>Gel huzûr itmek dîlseren ey Muhibbiî fâriq ol</i> <i>Olmaya vahdet makâmi güše-i 'uzlet gibi</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	Üsküdarlı Asķî Divâni, s. 245-46.
340.	190b-191a	Muhyî	Gerci yokdur derd ü mihnet dünŷe görbet gibi Yok durur bir nesne acı derd ile fûrkât gibi 'Aşkûñ yokdur katında devlet-i vuşlat gibi <i>Halk içinde mu'teber bir nesne yok devlet gibi</i> <i>Olmaya devlet cihânda bir nefes sîhhat gibi</i>	Muhyî yâ nefsuñ bend eyle bu durur doğrû yol 'îşk takvâya refîk iden bulur Hakkâ vuşûl Hoş buyurmuşdur şâh Sîleymân eyle kabûl <i>Ger huzûr itmek dîlseren ey Muhibbiî fâriq ol</i> <i>Olmaya vahdet makâmi güše-i 'uzlet gibi</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
341.	191a	Fevrî	Bir hilâl olmaz felekde ol kemân-ebrû gibi Bir gûnes doğmaz cihân burcunda ol meh-rû gîbi Bağda 'ar ar mitdi ol kadî-i dil-cû gîbi <i>Sünbûl-i ter mi olur ol tûre-i Hindî gîbi</i> <i>Yâsemen var mu' 'aceb ol kâkûl-i gûl-bû gîbi</i>	Eskîumi Nil ü Furât idüp varurşan yârtîme Rahm ile bañkma herzîg dide-i hûn-bârûma Husrev-i nazm usda şâhîd Fevrî ya güftâruma <i>Ey Nişânpât katre gelmez dide-i dildârûma</i> <i>Seyî iderseñ gözlerinûn yaşunu sen âhû gîbi</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
342.	191a-191b	Veysi	Şâhnamâ terk idüp bu kâlb-i vîrânûm gibi Terk-i cem'iyet idüp 'akl-i perîşânûm gibi Çesme-i cândan yuyup bu çeşm-i gîryânûm gibi Başum alup kânde gîdem ah u efgânûm gibi <i>Bir eñfendim var iken 'âlemde sultânûm gîbi</i>	Veysi i bi-çâreyem oldum gâmuñla pây-mâl Hâtrum mahzun [u] bagrum hûn u cismûm bî- mecâl Boyle iken pâdişâhûm hâl-i kalb-i pür-melâl Eylemem öleşem de ben gerdûn-i dûna 'arz-i hâl <i>Bir eñfendim var iken 'âlemde sultânûm gîbi</i>	Muhammes/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	Veysi Divâni, s. 183-84.
343.	191b-192a	Feyzî	Dil-berâ şanma gâmuñ bañâ felâketler idi Hâk bilür rahmet-i 'îşkûñ bañâ râhatlar idi Yüzüme bir bañkduñ 'ayn-i sa' adetler idi <i>'îşkûñ zahmeti hod cănuma râhatlar idî</i> <i>Dôstum cev ü cefâl or ne zañmetler idî</i>	Tîg-i gâmzeñ dili şad-çâki eger pârelese Hancereñ ara yire gîse gine aralase Feyzî yi tîr-i müjeneñ hasret ile pârelese <i>Ten-i Bâkîyi ser-â-pâ kîlçuñ pârelese</i> <i>Söyî va llâvir begüm cănnâ minnetler idî</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
344.	192a-192b	Su'ûdî	Cây beñk baldı gûnlû çünki hârâb-âbâdi Geşt ider 'âlemi Mecnûm gîbi vädi vädi Kaydi-ı gamdan çekiliþ bulmuş iken âzâdi <i>Oldi dîl bir büt-i şîrîn-dehennü Ferhâdi</i> <i>Aña lâlâ geçinür Husrev fû Şîrin dâdi</i>	Câm-i hicrâni Su'ûdî ye sunup el sakî Cevr ile başma teng eyledi bu nûh-tâki Bañâ ta' n eyleme nâlêm tuta ger afâkî <i>Cevre katlanmak olurdy n'idelüm ey Bâkî</i> <i>'Ahîd-i jûbân gîbi yok sabrûmuzun bûnyâdi</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
345.	192b-193a	'Âlî	Baglândı kaldi râh-i 'înayet didükleri Her dem gûşâd-bâb-i ihânet didükleri Mahv oldi gitdi cûd u sañhâvet didükleri Bir aständiñ didi mürûvvet didükleri Yapdi anuñ kapusin[i] hîsset didükleri	Ehl-i hûner ne söylese dûşnâm ider 'avâm Nâ-ehl olan denileyeder 'izz ü iþtirâm Dâna belvü güşâda nâ-dân sad u kâm Buncu belâdan özge yine 'Âliyâ müdâm Eksûk degûl gûnûlde kaşêvet didükleri	Muhammes/5 bend	meñ'ûlü fâ'îlâtû meñ'îlû fâ'îlûn	Gelibolulu Âli Divâni, s. 402.
346.	193a-193b	Zarîfî	Cûr-a'veş erbâb-i 'îşkûñ ey olan hâk-i deri Savît-i a'la ile meclis içre bu beytî biri Zâhid-i huşka okurşun câm geldikçe yiri Sûfîye sakî virüp girdiñ gînâha sâgarı Lâyikûn gör ağızına düşmez anuñ rez duhteri	Serv-kaddiñ idürüp gûlzâr-i dehr içre hîrâm Gönce-i la'line hâkî bûlbûl itmekde müdâm Lâle-hadlerle tutup gûldeki kûl gibi câm Lutf ile mir ü gedâyi eylemek kâr gûlâm Bende oldum bir şeh-i hûsnâ Zarîfî çâkeri	Muhammes/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	
347.	193b-194a	'Avnî	Bu rû 'yânuñ 'aceb kâbil midür ey hâc'e ta'bî Nedur rûz-i ezelde ser-nüvîstün naşk-i tâhîrî Dim zînhâr kârumda ben idüm selvi-tâkşîri <i>Hâkîn-i mutlaqûn bir işde ger olmasa taâkdûri</i> <i>Müfir olmasa hezâr erbâb-i 'aklûni re'y-i tecdîri</i>	Sû 'â-ı husrev ü hâvet gîbi chîl-i tenezzül ol Muhabşal 'Avnîyâ var târk-i câh-i taâhammûl ol Döñüp bahr-i muhîte sâhîb-i şârb-i taâhammûl ol <i>Sâ'âdet ister iseñ chîl-i teslim-i tevekkîl ol</i> <i>Kabûl it cán ile Dervîş bu pendî Hâzaret-i pîri</i>	Tâhîmis/5 bend	meñ'îlûn meñ'îlûn meñ'îlûn meñ'îlûn	
348.	194a-194b	Rahmî	Baňâ bir gûse mi var kûnc-i fînâden gayrî Baňâ mahrem kim ola derd 'anâdân gayrî Ger şorârlarla baňâ bunca belâdan gayrî ¹ <i>Dime kim yârdâ yok cevr ü cefâlân gayrî</i> <i>Ne dîtersen bulunur mîhr ü veşfâdan gayrî</i>	Rahmî yâ virmeyecek yârın vuşlat elin Vîrmeye şâhîd-i makşûd bîz furşat elin Âh u zâr ile urup birbirine hayret elin <i>Yûzine tutsa Necâit n'olâ ger haçlet elin</i> <i>Nesi var yâze gelür dest-i du'âdan gayrî</i>	Tâhîmis/5 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	Bursali Rahmî Divâni, s. 284-85.
349.	194b-195a	'Ahđî	Gine sevdi dil-i divâna ol şüb-i sitem-kârî Hâlçâl olsun içerse kanumî şol çeşm-i hûn-hârî Beni yâd imedi dil-ber alup yanına aÿarı Bize her dem söger yâruñ leb-i la'-i bedelşânu <i>Kim acrîdu emmîs ya ôpmûs olsavuz bâri</i>	'Aceb mi 'Ahđîyâ dil-ber saña 'arz eylese aþlâk Mûlâyimdu anuñ la'lin öþpûdûr cümle-i 'uþşâk Dîmîsûr aþitâb-i nazm olan ol mujtâli 'âfâk Güzelâderler birer bûse alur her şî'rûñe 'Iskâk <i>Anuñ-cûn böyle tatlıdur anuñ ebyat [u] eş-âri</i>	Tâhîmis/6 bend	meñ'îlûn meñ'îlûn meñ'îlûn meñ'îlûn	Ahdî-i Bagdâdî Divâni, s. 52-53.
350.	195a-195b	Migâlî	Yoluñda[n] döñemez canâ Resûl-i kibriyâ hâkki Yûzüm döñürmez senden 'Aliyyü'l-Murâza hâkki Gerek lutf it gerek kâhr it dönüsüm yok Hudâ hâkki <i>Rizâati gözlerem senden gelen derd [ü] belâ hâkki</i> <i>Sözüñden döñumez olsam şehîd-i Kerbelâ hâkki</i>	Şehîd-i 'îşk durul dil hançeriniñ şâhidi canuñ Yûrek-ile-teşnesidir Kerbelâ-ı şâhîd-i canuñ Migâlî Kanberidir hânedân-1, şâh-i devrânûñ <i>Hayâlî</i> Hayderidir tavk-i zûfûñ hâkki 'cün anuñ Begüm teslim kıl boynuñda n'eyler bir gedâ hâkki	Tâhîmis/5 bend	meñ'îlûn meñ'îlûn meñ'îlûn meñ'îlûn	Bu tâhmis, Misâlî Divâni'nda yoktur.
351.	195b-196a	Migâlî	Ey yüzüñ nûrûndan irdi nûra hûşîd-i celî Vey velâyet gûşenînûñ verdü gûyâ sünbûlî Saña keşf oldi Sîleymân gîbi her murûguñ dili Ey ki her căya irîşmîsür velâyâtun eli <i>Şem'c-i cem'-i evliyâ ey Haci Bektaş Veli</i>	Hem Muhammed hem 'Ali vü hem Hasan sultân-ı din Mehdî-i şâhîb-zamânsın sîrr-i rabbi'l-âlemîn 'Al-i evlâd-i 'Ali kubît-i semâvî [u] zemîn Ey Migâlî rahmetu'llâhi 'aleyhîm ecmâ'iñ <i>Şem'c-i cem'-i evliyâ ey Haci Bektaş Veli</i>	Muhammes/9 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	Misâlî Divâni, s. 130-31.
352.	196a-196b	Nevâyî	Halqa halqa köñlüm bolgâlı gâm mahremi Ol kara kâygûñ bîle[n] sevâlîda çün artar gâm Dir saña divâne vü şeydâlhîdîn her demî Ay saçûn seydâ köñlûllerin sevâd-i a'zam Halqa halqa rûhnuñ her menzildür her hamî	Ay lebün 'Isî-demi dik haste cângâ çâre-res Veh nice gâmzeñ Nevâyî katlin itkey mültemes Ol mübârek köñlûge bolgâz müyesser bu heves Lutfini basdırın yana tırguzseñ ay 'Isî-nefes Kim yitip dur veh aña öltürgeli hicrân gâmî	Muhammes/7 bend	fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlâtûn fâ'îlûn	Garâibî's-Sigâr, s. 493-494.

**XVII. Yüzyılda Derlenmiş Bir Musammat Mecmuası (Yapı
Kredi Sermet Çifter Kütüphanesi "Y-362") ve MESTAP'a Göre Tasnifi**

353.	196b-197b	Mâni	<p>'Aceb ol şâh-i zâlim 'âşikuñ hûmîna kanmaz mı Bu denli nâle bir gün aña te'sir ide şanmaz mı Kiyâmet yok midur şanur yağdol hâşre inanmaz mı <i>Beni cândan usandurdu cefâdan yâr usanmaz mı</i> Felekler yandi âhumdan murâdum şem'i yanmaz mı</p>	<p>Kuluñ Mâni şeker-hâdur lebüñ vasfında güyâdur Garib-i dest-peymâdur gedâ-yi bî-ser ü pâdur İşî seyr i temâşâdur ser-i kuyûnda gâvgâdur Fuzûlî rind-i şeydâdur hemîse hâlka rüsvâdûr Gören dir bu ne sevdâdur bu sevdâda usanmaz mı</p>	Tahmis/7 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	<i>Mâni</i> Dîvâni, s. 48-49.
354.	197b-198a	Mesrebî	<p>Ziyâ şalâdi cihâna pertev-i ruhsâr-i tâbâni Dehâni nüktesinde gizlîdür esrâr-i Sübâni Melâhat Mîsrîmîn kaşîrden olmaz Yusuf-i şâni <i>Gine bîr pâdişâh-i hüsnuñ oldum kuh kurbanı</i> Nişâr itmekdedür 'âlem yolunda baş ile câm</p>	<p>Vücûduñ kıl ser-â-pî hançer-i hicr ile bin pâre Tahammül merhem-i bâ'is ola şayed ki timâra Nîyâz it Mesrebî ol bi-niyâzi Rabbi-i Gaffâra Maşâfiî derd-i 'ışk-i yâre dîdüñ isteme çâre Bulursañ çâresizlikdûr bu dîdüñ gine dermâni</p>	Tahmis/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	
355.	198a	Nigâri	<p>Ne bureuni mâhîn bil ey melâhat mülkiñ hâni Nûmâyâñ aňtâb-i aňzûnâda nur-i Rabbâni Cihâni pertev-i envâr-i rûyûñ kûldi nûrânî <i>Ne hâler var cemâliñde senüñ ey nur-i Yezdâniñ</i> Rûhuñ yanında yâd itmez dil ehli mihr-i raşşâni</p>	<p>Sûrinçip sâye-veş pâyne aynlmazdı yanından Nigâriñ hâzer kîlmazda hîç âh u figâñundan Usandurmuşa ol seg ehli-i 'ışk[1] tatlu cûmandan Raķibi yâr sûrmîs dûn Cenâbi ásitanuñdan Bi-hamdi'lâh cennetden o meh-rû sûrdi seytâni</p>	Tahmis/5 bend	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>	
356.	198a-198b	Behiştî	<p>Salinup nâile seyr itmege serv [ü] semeni Kademüñ kîlsa nûr' ola şâhn-i cemene Çilve eyâyamur ammâ ki bu gâm aldi beni Nice doyuncu görem sen gûl-i nâzük-bedeni Kendü kirigüm olupdur baña gözüm dikeni</p>	<p>Gergi 'adn itdi Behiştî cihân bagımı gûl Ravzâda Kevşye rağbet komadı kâsé-i mül Derd û gam anlar ile def' olunur nesne degûl Şerbet-i vaşluñ irişmeze olur hâste göñül Döyemez cevrüne cânum seven olsun mî seni</p>	Muhammes/5 bend	<i>fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün</i>	
357.	198b-199a	Nevâyi	<p>Mesned-i hüsün üzre tâ kim körmüşem o şâhîni Tire cylep min fiğândan nil-gün hârgâbîni Ey şabâ 'arz eyle nâ-geh görseñ ol dil-hâhnu Kökdedür her dem fiğânim görgeñi sin mähnu Da' vi'-i mîhrînâ tanuk târdat min âhnu</p>	<p>Ey ki tutur hüsün iklimide sin dik pâdişâ 'Âşiküñ niçe tutkay sun munûñ dik bi-nevâ Niçe kim boldi işkiñde Nevâyi dik gedâ Kâvma lutfini işkîndin bir zekât-i hüsün aña Kâyda itstün sin gañî bârdâ sey' li'lâhîni</p>	Muhammes/5 bend	<i>fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün</i>	<i>Nevâdirî's-Şebâb</i> , s. 649-50.
358.	199a-199b	Cinâni	<p>Gördügümce sen gûl-i nev-reste-i nâzük teni 'Işkum artar vâliñ ü dîvâne eylersen beni Açmayup mihr-i rûlu zîbâna çesm-i rûşenî Gûse-i fûrkâde eylersen 'aceb mi meskeni <i>Görmemek yegdûr görüp dîvâne olmakdan seni</i></p>	<p>Her kaçan görsem seni hem-dem olup a'dâ ile Tagıtlar 'aklum Cinâni-ves gider sevdâ ile Eyleüp terk-i vâtan fikrin dil-i hod-râ ile Geçmemez kîyûn yoldan heftelerle ay ile <i>Görmemek yegdûr görüp dîvâne olmakdan seni</i></p>	Tahmis/5 bend	<i>fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün</i>	<i>Cinâni</i> Dîvâni, s. 249-50.
359.	199b-200a	Meyîlî	<p>Eyler isem yiridüñ dûnyâda âh u şîveni Böyle imiş muktâzâ-yi gerdiş-i carb-i denî Bir benim gibi cihân içinde bi-tâli' kâni Ben garibbiñ dost zann itdükleridür dûsmeni <i>Cân u dilden her kimi sevsen ben ol sevmez beni</i></p>	<p>Bir cêvâmin yoluñ işâr iken varum benüm Arturur cev ile dâ'ın nâle vû zârum benüm Gitti aýgar olur her dem oladı yârum benüm Meyîlî gibidür hemân baht-i siyekhârum benüm <i>Cân u dilden her kimi sevsen ben ol sevmez beni</i></p>	Muhammes/5 bend	<i>fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün</i>	
360.	200a-200b	Vâlihî	<p>Dilerem kim mâlik-i mûlk-i Süleymanî beni Yâ serîr-i devlet-i dûnyâya sultân it beni Vaştıdûr âzâd-î bend-i derd-i hicrân it beni <i>Yâ İlahî vâsi-t câinâñ ile hanđan it beni</i> <i>Kıl 'inâyet heer-i gâmdan kurtar ihsân it beni</i></p>	<p>Şâh-i enbiyâ meydânnı erbâb-ı şecâ'at at mûlkine Server idüp zümre-i aşâh-ı nuşret mûlkine Dâhil idüp Vâlihî ehli kerâmet mûlkine <i>Irgûrûp aňlîr Vâsiñîyi şehâdet mûlkine</i> <i>Yâ İlahî bende-i sah-i şehîdân it beni</i></p>	Tahmis/5 bend	<i>fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün</i>	
361.	200b-201a	Beyâni	<p>Top idüp atdi felek 'arsa-i devrâna beni Dest-i çevgân-i kažâ saldı bu meydâna beni Kimse yokduñ ki varup alâfda yârâna beni <i>Kim biliñ atmayalardı kattı yabana beni</i> <i>Tas doğurayıñ doğurmakdan işe ana beni</i></p>	<p>Kûne-i miñnetde Beyâni günüm oldu şeb-i târ Rûzîgâr ise gelüp geçmededür leyli ü nehâr Gün gibi rif' ate itürse sipirh-i gâddâr <i>Komasa maňlaş-ı Şâfi'i gîbi alçaķada ne var</i> <i>Bârî fî l-cümle karîn eylesye akrâna beni</i></p>	Tahmis/5 bend	<i>fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün</i>	<i>Beyâni-i Karahisari</i> Dîvâni, s. 264-65.
362.	201a-201b	Seyîfî	<p>Her terâzü-yi nîgeh kim çeke mižâna seni Dâ'ım a'lä getür Yûsuf-i Ken'âna seni Gördi bir ây-ne-i nûr-i dûrahşâna seni <i>Bildi bîr dûr idigüñ atmadi yabana seni</i> <i>Doğdugün gîbi şarüp sârmaladı ana seni</i></p>	<p>Seyîfî rişte-i dil bendüñi çek berk eyle 'Işk bâzîçesinüñ 'âşikim terk' eyle Fârig ol nîze-i kill-i hûneri zerk eyle <i>Maňlaş-ı 'Afî</i> işe gîl u gîsi terk eyle <i>Irgûrî himmet-i 'afî dâhi akrâna seni</i></p>	Tahmis/5 bend	<i>fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün</i>	
363.	201b	Zâkirî	<p>Kâ'inâtuñ Hâlikî ey Vâhid ü Ferd ü Ğanî Rûşen idüñ nûrûñ ile çün bugün ayyi günü Cûrm [ü] isyân eyledük âlüde cân u teni <i>Nefs-i şeytâna uyup yoldan çikardum ben beni</i> <i>'Akl [ü] câna vir hidâyet tâ bulam Mevlâ seni</i></p>	<p>Ya İlâhî Zâkirîye tevbe kül kâble'l-eçel Cûrmîni 'avf eyleüp tâ itme damuya mahal Geçdi 'omrüm kûlmadum zatûna läyiç bir 'amel Nefs-i şeytâna uyup yoldan çikardum ben beni <i>'Akl [ü] câna vir hidâyet tâ bulam Mevlâ seni</i></p>	Muhammes/5 bend	<i>fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün</i>	